

Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Diplomová práce

**Sexuální vztahy v terapeutické komunitě pro drogově závislé
z hlediska klienta a terapeuta**

Bsc. Helena Prentice

Obor: Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

Forma studia: kombinovaná

Praha 2022

Diploma thesis

**Sexual relationships in a therapeutic community for drug addicts in the client
and therapist perspective**

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně za pomoci uvedených zdrojů. Veškeré deklarované etické normy jsou dodrženy.

Datum a podpis

.....

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Mgr. Michaele Konopíkové Ph.D., vedoucí této diplomové práce, za odborné vedení, za její čas, cenné poznámky a připomínky. Dále bych tímto chtěla vyjádřit poděkování všem respondentům, za jejich přínos pro výzkumnou část této diplomové práce. V neposlední řadě patří obrovské poděkování mé rodině, bez které bych tuto práci nemohla dokončit.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá jedním z takzvaných kardinálních pravidel většiny terapeutických komunit pro léčbu závislosti na návykových látkách. Tímto pravidlem je zákaz sexuálních a partnerských vztahů během pobytu v komunitě. Cílem výzkumu je zjistit, jak je pravidlo zákazu navazování intimních vztahů mezi klienty v průběhu léčby reflektováno z hlediska klientů, zda v průběhu účasti na terapeutickém programu dochází ke změně jeho percepce, jaký dopad má pravidlo na práci terapeutů a do jaké míry pravidlo terapie vymáhají.

Teoretická část se zabývá léčbou závislostí, terapeutickými komunitami, vznikem pravidla zákazu intimních vztahů a přímo terapeutickou komunitou Magdalena, ve které byl výzkum realizován.

Kvalitativní výzkum byl uskutečněn pomocí technik zúčastněného pozorování a polostrukturovaných rozhovorů. Výzkumem bylo zjištěno, že jak klienti, tak terapeuti chápou důležitost pravidla zákazu intimních vztahů. Důležité je pro ně zejména soustředění se na sebe a na léčbu, ale také je zde hledisko otevřenosti vůči komunitě. Tím, že pravidlo jde proti přirozené sexualitě klientů, kteří tráví v komunitě více jak jeden rok svého života, se percepce těžkosti dodržování pravidla s časem v komunitě mění a pravidlo je těžší dodržet. Hlavním faktorem pro dodržování pravidla je, jak klienti přistupují k léčbě, jak je pro ně důležitá. Dalším faktorem je sankcionalizace nedodržení pravidla, která vytváří půdu pro zatajování a lži jak vůči terapeutům, tak i mezi klienty samotnými. Otázkou proto zůstává, jestli pravidlo zákazu intimních vztahů v komunitě je funkční a potřebné a hlavně kdy se porušení pravidla stává natolik fatální, že je třeba radikální ukončení léčby.

Klíčová slova: terapeutická komunita, drogově závislí, sexuální vztahy

Abstract

The diploma thesis deals with one of the cardinal rules for the majority of therapeutic communities involved in the treatment of addiction to addictive substances. This rule prohibits sexual and partner relations between patients during their stay in the community. The aim of the research is to discover how this rule is reflected in the perspective of clients, whether their perception changes during participation in the therapeutic program, what impact the rule has on the work of therapists and to what extent therapists themselves enforce the rule.

The theoretical part deals with the treatment of addictions and the emergence of the rule prohibiting intimate relationships within therapeutic communities in general and specifically within the therapeutic community of Magdalena, in which the research was carried out. Qualitative research was conducted using the techniques of participant observation and semi-structured interviews.

The research found that both clients and therapists understand the importance of the 'no-intimate relationships rule'. Focusing on themselves and on treatment is especially important for them, but there is also an aspect of transparency towards the community. Since the rule actually goes against the natural sexuality of clients who spend more than one year of their lives in the community, their perception of the difficulty of following this rule changes over time and the rule becomes harder to follow. The main factor for breaking the rules is how clients approach treatment, how important it is to them. Another factor is the sanctions that result from violating the rule. These sanctions or punishments create grounds for concealment and deception on the part of the clients, both towards their therapists and between the clients themselves. The question therefore remains whether the rule prohibiting intimate relationships in the community is functional and necessary, especially when the violation of the rule becomes so severe that a radical termination of treatment is enacted.

Key words: therapeutic community, drug addicts, sexual relationships

OBSAH

ÚVOD.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1. Historické mezníky vývoje drogové scény v ČR.....	10
2. Terapeutické přístupy uplatňované v terapeutických komunitách pro drogově závislé v České republice a v celosvětovém kontextu.....	11
2.1 Terapeutický vztah.....	13
2.2 Terapeutické přístupy v léčbě závislosti.....	15
2.3 Sociální práce v terapeutické komunitě.....	17
3. Vznik pravidla o zákazu blízkých a sexuálních vztahů v terapeutických komunitách.....	18
3.1 Léčba závislosti.....	18
3.1.1 Terapeutická komunita.....	19
3.1.1.1 Efektivita léčby závislosti v terapeutické komunitě.....	25
3.2 Pravidla v terapeutické komunitě.....	27
3.2.1 Pravidlo zákazu intimních vztahů v komunitě.....	28
4. Terapeutická komunita Magdaléna.....	30
4.1 Závěr.....	33
II. VÝZKUMNÁ ČÁST.....	34
1. Cíle a metodologie práce.....	34
2. Rozhovory s klienty.....	38
2.1 Otevřené kódování.....	38
2.2 Rozhovory s klienty terapeutické komunity.....	38
2.3 Kategorie č. 1 – Zákaz fyzického kontaktu a navazování vztahů.....	38
2.4 Kategorie č. 2 – Akceptace zákazu sexuálních vztahů v komunitě.....	39
2.5 Kategorie č. 3 – Čas.....	40
2.6 Kategorie č. 4 – Touha.....	42
2.7 Kategorie č. 5 – Rizikové situace.....	43
2.8 Kategorie č. 6 – Strategie zvládnání rizikové situace.....	44
2.9 Kategorie č. 7 – Sankce za porušení pravidel.....	45
2.10 Axiální kódování.....	46
3. Rozhovory s terapeuty.....	49
3.1 Otevřené kódování.....	49
3.2 Kategorie č. 1 – Volba.....	49
3.3 Kategorie č. 2 – Proces léčby.....	50

3.4 Kategorie č. 3 – Nároky.....	51
3.5 Kategorie č. 4 – Učit se.....	53
3.6 Kategorie č. 5 – Prevence.....	54
3.7 Kategorie č. 6 – Řešení porušení pravidla.....	55
3.8 Axiální kódování.....	57
4. Shrnutí výsledků výzkumu.....	60
4.1 Jaký je náhled terapeutů a klientů na význam pravidla zákazu sexuálních vztahů..	60
4.2 Jaké faktory ovlivňují dodržování tohoto pravidla ze strany účastníků terapie.....	60
4.3 Jak interpretují pravidlo zákazu sexuálních vztahů terapeuti a do jaké míry jeho dodržování vymáhají a sankcionalizují.....	61
4.4 Jaký dopad má pravidlo na práci terapeutů a sociálních pracovníků.....	61
5. Diskuse.....	62
6. Závěr.....	64
7. Přílohy.....	65
7.1 Seznam obrázků.....	65
7.2 Seznam tabulek.....	65
7.3 Seznam použité literatury.....	65
7.4 Rozhovory s klienty.....	70
7.4.1 Anna.....	70
7.4.2 Dan.....	76
7.4.3 Eva.....	89
7.4.4 Ivo.....	101
7.4.5 Jana.....	107
7.4.6 Dotazník - klient.....	116
7.5 Rozhovory s terapeuty.....	117
7.5.1 Dita – drama terapeut.....	117
7.5.2 Hana – pracovní terapeut.....	124
7.5.3 Lea – terapeut.....	133
7.5.4 Pavla - terapeut.....	147
7.5.5 Dotazník - terapeut.....	162
7.5.6 Informovaný souhlas.....	163

ÚVOD

Motto:

„Přestat kouřit je snadné,
já sám jsem už přestal snad stokrát.“

Mark Twain

Fenomén užívání návykových látek je závažným společenským problémem, který je právem v centru pozornosti odborníků i laické veřejnosti. Je spojen s mnoha kontroverzemi, etickými problémy a dilematy. Neoddiskutovatelnou skutečností je, že drogy tu vždy byly, jsou a budou, ať se nám to líbí nebo ne. Historická zkušenost ukazuje, že na tomto faktu nelze nic změnit a nad drogami nelze nikdy s konečnou platností zvítězit. S ohledem na destruktivní účinky jejich užívání na jedince samotného, na jeho blízké i společnost jako takovou však nelze rezignovat na potírání drogové kriminality, na úsilí o prevenci vzniku závislosti ani na snahu o zvyšování efektivity léčby závislosti na návykových látkách a snahu o úspěšnou resocializaci uživatelů drog. Je to však běh na dlouhou trať, drogová scéna se neustále mění a vyvíjí v závislosti na působení celé řady faktorů a uživatelé návykových látek zasažení závislostí, kteří chtějí změnit svůj život a životní styl, jsou v nezáviděníhodné situaci. Rozhodnout se ke změně životního stylu vyžaduje odvalu a realizovat tuto změnu vyžaduje velké odhodlání, trpělivost, podporu ze strany blízkých osob a zpravidla i odbornou pomoc.

Závislost na návykových látkách je závažnou psychiatrickou diagnózou vyžadující odbornou intervenci představitelů mnoha pomáhajících profesí, jejichž interdisciplinární spolupráce je základním kamenem efektivity léčby závislosti. Mezi hlavní symptomy závislosti na návykové látce patří:

Silná touha nebo pocit puzení užívat látku, potíže v sebeovládání při užívání látky, tělesný odvykací stav, průkaz tolerance k účinku látky jako vyžadování vyšších dávek, aby se dosáhlo účinku původně vyvolaného nižšími dávkami, postupné zanedbávání jiných potěšení nebo zájmů ve prospěch užívané psychoaktivní látky a zvýšené množství času k získání nebo užívání látky nebo zotavení se z jejího účinku, pokračování v užívání přes jasný důkaz zjevně škodlivých následků (Nešpor 2007, s. 10).

Pacientům se v současné době nabízejí různé možnosti ambulantní či pobytové léčby. Léčba v terapeutické komunitě pro uživatele drog je typická vysokou strukturovaností a zahrnuje velké množství pravidel, zvyklostí a rituálů, které jsou striktně dodržovány. Jedním z nich je ve většině komunit zákaz blízkých vztahů mezi klienty zahrnující sexuální styk. Jedná se o eticky i prakticky problematické téma, kterému se v této práci budeme podrobně věnovat z různých úhlů pohledu.

V teoretické části budou zmapovány historické mezníky vývoje drogové scény na území České republiky a terapeutické přístupy uplatňované v komunitách pro drogově závislé v České republice i v zahraničí. Podrobněji se budeme zabývat vznikem a uplatňováním pravidla o zákazu blízkých a sexuálních vztahů v terapeutických komunitách, jeho smyslem a významem pro jednotlivce i komunitu jako živý organismus.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Historické mezníky vývoje drogové scény v ČR

Drogy byly, jsou a budou součástí lidských životů, ať chceme nebo ne. Drogovou scénou tvoří na jedné straně výrobci a distributoři návykových látek, kteří jsou předmětem zájmu represivních složek, a na druhé straně uživatelé návykových látek, kteří jsou předmětem zájmu sociálně preventivních služeb a léčebných zařízení. Na obou stranách dochází ke změnám, které ovlivňuje celá řada faktorů a sociokulturní situace ve společnosti jako taková. Také samotný účel užívání drog se postupem času značně proměnil a také v dnešní době dochází ke změnám na drogové scéně. V dávné minulosti byly psychotropní látky užívány takřka výhradně v souvislosti s náboženskými a jinými rituály, nebyly běžnou součástí každodenního života lidí, jak je tomu v případě uživatelů drog v dnešní době. V nedávné minulosti byly dnes zakázané a přísně kontrolované návykové látky běžně dostupným léčivem, které bylo možno zakoupit bez lékařského předpisu (do doby, než se ukázalo, jak jsou nebezpečné). Ani v dnešní době není rozdělení na legální a nelegální drogy odrazem míry destruktivity, kterou s sebou užívání dané návykové látky přináší. Jednou z nejtvrdějších drog, které zničily již nespočet jednotlivců i rodin, je společensky tolerovaný alkohol. Z tohoto úhlu pohledu společnost podporuje vznik a rozvoj závislosti, což je alarmující.

Za éry komunismu byly možnosti výroby a distribuce návykových látek a také možnosti přeshraniční komunikace s ohledem na politicko-hospodářskou situaci v naší zemi značně omezené. Spolupráce s mezinárodními drogovými gangy byla minimální, a to především z toho důvodu, že česká měna pro ně byla nezajímavá. Neznamená to však, že se lidé v komunistickém Československu nepokoušeli uniknout ze šedi každodenního světa, zažít něco neobvyklého, alespoň na chvíli se ocitnout v jiné dimenzi. Presl uvádí, že mezi nejčastěji užívané drogy patřily levné těkavé látky, snadno dostupné medikamenty, braun, pervitin a marihuana. Objevovaly se také první experimenty s halucinogenem LSD, přičemž ale klasický drogový černý trh prakticky neexistoval. Uživatelé drog se na výrobě psychotropních látek podíleli společně, každý dodal nějakou surovinu a odnesl si část varu (srov. 1995, s. 66).

Po roce 1989 došlo v souvislosti se změnou politického režimu, s otevřením státních hranic, liberalizací a celkovým uvolněním poměrů ve společnosti ke změnám i v oblasti výroby, distribuce a užívání drog. Nutno podotknout, že společnost (především pak její represivní složky) nebyla na překotný vývoj, který po roce 1989 nastal, připravená. Česká republika má výhodnou polohu v srdci Evropy, velmi brzy se tedy stala tranzitní i cílovou zemí. Grégr a Koukal uvádějí, že největší

význam měla v té době tzv. balkánská heroinová trasa, díky které se na naše území dostal heroin a velmi rychle se tu zabydlel. Vznikl černý trh s heroinem a jeho dostupnost byla čím dál vyšší (srov. 1995, s. 21). Značně se zvýšila také poptávka po pervitinu a marihuaně, v souvislosti s tím vzrostla jejich produkce i dostupnost a z tohoto začarovaného kruhu jsme jako společnost dodnes nenašli cestu ven.

2. Terapeutické přístupy uplatňované v terapeutických komunitách pro drogově závislé v České republice a v celosvětovém kontextu

V posledních desetiletích jsme svědky rozvoje bio-psycho-sociálního přístupu v oblasti medicíny. V některých pojetích je tento přístup rozšířen také o spirituální rovinu. Bio-psycho-sociální přístup našel své uplatnění také v oblasti psychiatrie a promítá se také do způsobu léčby osob závislých na návykových látkách. Podle tohoto přístupu jsou všechny tři složky lidské osoby provázány, přičemž se má za to, že všechny tyto složky jsou stejně důležité, nejsou izolované, ale navzájem se různými způsoby ovlivňují. Změna v jedné oblasti lidské osobnosti s sebou automaticky přináší změny ve všech ostatních oblastech. “Podle bio-psycho-sociálního modelu závislosti je nezbytné na příčiny vzniku závislosti na návykových látkách nahlížet komplexně. Vznik závislosti je tedy podmíněn kombinací biologických, psychologických, sociokulturních a v neposlední řadě i spirituálních faktorů” (Kuklová 2016, s. 19).

Tomu musí odpovídat i léčba závislosti na drogách. V praxi to znamená, že v rámci detoxikačního programu není možné vycházet pouze z poznatků v oblasti farmakoterapie. Pro úspěšnou léčbu je nezbytné také zvolit vhodnou formu podpůrné psychoterapie. To platí samozřejmě i naopak a v rámci psychoterapie je nezbytné věnovat se také zdravotnímu stavu klienta. Pokud je léčba jednostranná, nemá příliš velkou šanci na úspěch (Miovský in Kalina, 2003, s. 15).

Vzájemná provázanost jednotlivých metod a reflexe jejich provázanosti a kontinuity je podmínkou dobře fungujícího a efektivního programu. V rámci léčby závislosti na drogách je potřeba zabývat se „nejen syndromem závislosti a cestami jeho terapeutického řešení, ale především člověkem samým s celou pestrostí a hloubkou jeho životního příběhu“ (Kuklová 2016, s. 9).

Je potřeba uvědomit si, že při uplatňování bio-psycho-sociálního modelu léčby závislosti a z něj vyplývajícího interdisciplinárního přístupu k problematice závislosti na návykových látkách máme stále co zlepšovat. Před rokem 1989 se mezioborový přístup založený na týmové práci a názorové pluralitě v rámci léčby závislostí nevyužíván moc často. Po dlouhá léta se uplatňoval

medicínský přístup a ostatní obory (psychologie, sociální práce atd.) měly pouze sekundární roli. Bohužel i v současné době se v některých léčebných zařízeních můžeme setkat s jednostranným přístupem. Problém má samozřejmě mnohem širší konsekvence, nejde pouze o historicky podmíněný fakt, každý z přístupů rozvíjí své strategie a metody založené na různých principech a způsobech práce, které si mnohdy vzájemně odporují či minimálně nejsou zcela kompatibilní. Uplatnění mezioborového přístupu je tedy velice náročné a je nezbytné mu věnovat odpovídající pozornost (Mioviský in Kalina 2003, s. 16).

Nic to však nemění na skutečnosti, že lidská osobnost má biologickou, psychologickou, sociální a spirituální složku, které tvoří celek, proto je potřeba všechny aspekty lidské osoby zohledňovat také při léčbě závislosti, jinak je ohrožena efektivita léčby. “V rámci uplatnění bio-psycho-sociálním modelu v léčbě závislosti, je nezbytné zaměřit se na implementaci nových poznatků a znalosti z jednotlivých vědních oborů do léčebných metod” (Mioviský in Kalina 2003, s. 15). Nemá smysl nekoordinovaně a bezhlavě zavádět do léčby závislostí novinky, je však potřeba se zajištěnou návazností smysluplně rozvíjet spektrum poskytovaných služeb a následně ověřovat, zda skutečně dochází k žádoucímu efektu a na základě tohoto hodnocení realizovat korekci.

V terapeutických komunitách je základní metodou práce s klientem psychoterapie, která tvoří jeden ze základních článků péče o závislé na návykových látkách. Psychoterapie představuje odborné využití specializovaných psychologických postupů a prostředků v rámci prevence, léčby a rehabilitaci poruch zdraví. Psychoterapie je silně inspirována z bio-psycho-sociálním přístupem ke zdraví. Z tohoto důvodu jsou často do léčby zapojeni také blízcí závislé osoby (Mioviský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 25).

Psychoterapie má široké využití a existuje celá řada psychoterapeutických směrů, které vycházejí z odlišných východisek a jejich postupy se v důsledku toho mohou velmi lišit. Nejčastěji jsou využívány kognitivně-behaviorální techniky, dynamický způsob práce, gestalt terapie, systemické přístupy a další.

Podle Kratochvíla patří mezi cíle psychoterapie zejména následující: „odstranění chorobných příznaků, reedukace, sociální rehabilitace, reorganizace, restrukturalizace, rozvoj či integrace pacientovy osobnosti“ (Mioviský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 25). V užším kontextu léčby závislosti na drogách je cílem psychoterapie změna nebo modifikace takového chování, které není v souladu s abstinencí. Důraz je kladen na to, aby se klient naučil poznávat sám sebe, díky čemuž je motivován k dalšímu osobnímu rozvoji. Mimo to by měl mít zájem na navazování pozitivních mezilidských vztahů. Klient by si měl v průběhu procesu léčby osvojovat hodnoty, které ho motivují k dalšímu studiu, práci a rodinnému životu. Jsou také rozvíjeny dovednosti klientů, které mu umožní vést kvalitní život. “Za tímto účelem je mu vytvářeno takové prostředí, které by ho

aktivizovalo k samostatné činnosti, podporovalo jeho zvědavost a umožňovalo mu vstupovat do různých rolí” (Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 26).

Výše uvedené cíle psychoterapie se promítají do role psychoterapeuta v procesu léčby. Psychoterapeut by měl být schopen spolupracovat s ostatními odborníky a měl by být nedílnou součástí interdisciplinárního týmu. “Jeho cílem by mělo být ve spolupráci s ostatními členy týmu vést klienta k uzdraví. Významnou roli při tom hraje vztah s klientem, který by měl být založen na vzájemné důvěře” (Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 26). Na druhou stranu je také nezbytné uvést, že by měl být názoru psychoterapeuta na průběh léčby přikládán v rámci interdisciplinárního týmu odpovídající význam a jeho doporučení by se měla promítnou do volby vhodné strategie léčby.

Významnou roli zde hraje také problematika indikace, protože psychoterapie není vhodná pro každého. Vždy je potřeba zvažovat možný přínos psychoterapie pro konkrétní závislou osobu. Psychoterapie není vhodná zejména pro pacienty, kteří se nachází v akutní fázi onemocnění (intoxikace, akutní psychóza). Své uplatnění nenajde ani u jedinců trpících mentálním defektem, což souvisí omezenou možností ovlivnit daný defekt pomocí psychoterapeutických prostředků. “Dále je nezbytné si uvědomit, že do skupinová psychoterapie vhodné zařadit osoby s výraznou dissociální poruchou osobnosti, pacienty agresivní nebo osoby trpící těžkými depresemi se sebevražednými úmysly“ (Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 27).

2.1 Terapeutický vztah

Jedním z klíčových účinných faktorů terapeutického působení je vztah, který se vytváří mezi klientem a terapeutem, a to z jednoho prostého důvodu – „droga ve svém důsledku vede k izolaci člověka, vytlačí nebo nahradí vztahy k lidem. Proto také v léčbě závislých tak důležitou roli hraje právě pozitivní terapeutický vztah, který je na počátku hledání změny a návratu k sobě a zpět do mezilidských vztahů“ (Bartošíková, Miovský in Kalina 2003, s. 34). Můžeme dokonce konstatovat, že „kvalitní a podporující terapeutický vztah mezi klientem a terapeutem je základním nástrojem psychoterapeutické léčby závislých klientů“ (Kuklová 2016, s. 63), protože pro ně představuje bezpečné prostředí pro „práci na sobě, ventilování roky potlačovaných zraňujících emocí a k uzdravení důvěry v sebe samé, ostatní lidi a okolní svět“ (Kuklová 2016, s. 63). Kopřiva konstatuje,

že „vztah ke klientovi je v pomáhajících profesích podstatnou složkou povolání. Příslušné dovednosti se však ve školách většinou neučí“ (2016, s. 15).

Terapeutický vztah lze charakterizovat jako specifický pomáhající vztah, je to

zvláštní vztah, který se liší od běžných mezilidských vztahů. Vzniká ve stavu nouze a tím je také specifický. Vychází ze setkání dvou lidí, z nichž jeden pomoc nabízí a druhý ji vyhledává. Aby spolu mohli pracovat, je třeba, aby mezi nimi byla alespoň základní sympatie. Očekává se vstřícnost na obou stranách“ (Bartošíková, Miovský in Kalina 2003, s. 30).

Zpravidla se jedná o dyadický vztah, ale v případě skupinové psychoterapie může jít o vztah mezi více lidmi. Skupinová terapie má tedy díky tomu také další rozměr. V terapeutickém vztahu je možné vždy vysledovat určité rysy přátelského vztahu. Důvodem je skutečnost, že jsou si v něm všichni rovni. Je však nezbytné si uvědomit, že se nikdy nejedná o přátelský vztah, protože se jedná o časově omezený vztah a klient si terapeuta nevybírám, jako je tomu v případě přítele (srov. Bartošíková, Miovský in Kalina 2003, s. 30). Každý terapeutický vztah prochází v průběhu léčby určitým vývojem, má různé podoby a směry. Podle Kuklové (2016, s. 63) je terapeutický vztah na začátku léčby „mnohdy bezpečný závislý vztah klienta s terapeutem nahrazuje nikdy neprožitý bezpečný vztah s blízkými osobami.“ Podle autorky je ve většině případů terapeutický vztah zpočátku asymetrický. V průběhu léčby je však klient pozvolna veden k přebírání odpovědnosti a získává tak větší autonomii. Díky tomu je terapeutický vztah více symetrický (tamtéž, s. 30). Klient se postupně od svého terapeuta odpoutává a je více samostatná. “Terapeut se v rámci procesu léčby snaží dělat takové kroky, které by byly klientovi prospěšné a bylo tak možné dosáhnout potřebné změny. Právě prospěšnost klientovi je kritériem, podle kterého je možné hodnotit kvalitu terapeutického vztahu” (srov. Bartošíková, Miovský in Kalina 2003, s. 30 - 31).

Práce s klientem závislým na návykových látkách je v mnohém specifická a ve vztahu ke klientovi se ze strany pracovníka uplatňuje celá řada složek. Jedná se zejména o schopnost vcítit se do klienta a vytvořit si k němu pozitivní vztah. Pracovník by měl být schopen klienta vychovávat, radit mu, vést a řídit ho. V poslední době je kladen důraz také na schopnost motivovat klienty k léčbě. Stále častěji se ukazuje, že úspěšní jsou zejména terapeuti, kteří mají své klienty rádi a věří, že jsou schopni dosáhnout pozitivní změny. Důvodem je skutečnost, že pro klienta je důležitý pocit, že je ze strany terapeuta plně akceptován bez ohledu na jeho chyby. Díky tomu je schopen být sám sebou a soustředit se na proces léčby (tamtéž, s. 31 – 32).

Psychoterapie závislostí je náročná, klade vysoké požadavky na terapeuta a „měla by být vedena terapeuti s přiměřenou přípravou a průběžnou supervizí, aby se předcházelo syndromu vyhoření u terapeutů“ (tamtéž, s. 39).

2.2 Terapeutické přístupy v léčbě závislosti

“Mezi základní terapeutické přístupy v léčbě závislosti patří individuální psychoterapie, skupinová psychoterapie a behaviorální psychoterapie” (srov. Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 36), přičemž ostatní terapeutické přístupy jsou v praxi terapeutických komunit pro uživatele drog zastoupeny v menší míře. „O žádném z nich nemůžeme v současnosti říci, že je efektivnější než jiný. Nemáme k tomu potřebné údaje. V obecné rovině se dlouhá desetiletí hovoří o myšlence srovnávat efektivnost jednotlivých přístupů mezi sebou“ (tamtéž, s. 41). K takovému srovnání v rámci vědecko výzkumné činnosti dosud nedošlo, problémem je identifikace adekvátních indikátorů oblastí změn u klienta v procesu terapie, zastánci jednotlivých přístupů mají odlišné představy o tom, co je dobrým výsledkem terapie a k čemu má terapie směřovat, aby mohla být považována za úspěšnou. „Není možné srovnávat efektivitu dvou přístupů, které mají odlišně definované cíle“ (Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 41).

“Individuální psychoterapie je „zaměřena na práci s jednotlivcem, probíhá tedy ve dvou a jejím hlavním prostředkem je rozhovor“ (Miovský, Bartošíková in Kalina, s. 36), odehrává se jako série sezení s různou frekvencí a různou délkou trvání. Individuální psychoterapie může být zaměřena na ovlivnění symptomu nebo na osobnostní růst. „Individuální psychoterapie představuje jednu z možných metod léčby závislosti. Majoritní část psychoterapeutické práce je v současném systému léčebné péče soustředěna především do skupinové formy práce“ (b Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 36). V případě pobytové léčby je potřeba citlivým způsobem včlenit individuální psychoterapii do kontextu dalších probíhajících aktivit, což může být problém, protože klient, který je jak ve standardním programu, tak současně v individuální psychoterapii, se ocitá ve vztahu k ostatním klientům ve zvláštní pozici. Má něco navíc a jen sám pro sebe. Má něčím výjimečný vztah s někým z terapeutického týmu, což může způsobovat napětí či různé další problémy jak mezi klienty navzájem, tak mezi klienty a týmem“ (b Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 36).

Legitimním důvodem využití individuální psychoterapie je například krize motivace, která se u klienta může objevit.

Systematická skupinová psychoterapie je „léčebné působení psychologickými prostředky ve skupině osob, které využívá v různé míře skupinovou dynamiku. “Skupinová dynamika je souhrnem skupinového dění a skupinových interakcí, který je vytvářen interpersonálními vztahy i interakcemi členů skupiny spolu s existencí a činností skupiny a silami z vnějšího prostředí“ (b Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 37). Skupinová terapie bývá často volena jako vhodná forma pomoci tam, kde je problém klienta spojen s mezilidskými vztahy, interakce probíhají mezi členy skupiny navzájem i mezi terapeuty, „léčebné působení je cílené na nemoc, poruchu či

anomálii osobnosti a má zmírnit obtíže a podle možností odstranit její příčiny“ (tamtéž, s. 37). Při léčbě závislostí je skupinová terapie hojně využívána a v terapeutických komunitách pro uživatele drog tvoří podstatnou část programu. Skupina má homogenní složení co se týče problematiky, klienti se liší věkem a pohlavím. „Způsob, jakým skupiny pracují, se může značně lišit, dle zaměření terapeuta nebo dle cíle, který si skupina stanovila“ (tamtéž s. 38). Ve skupinách osob závislých na drogách se často pracuje s emoční podporou a obezřetnosti je třeba v otázce prevence závislosti klienta na skupině či na terapeutovi.

Behaviorální terapie představuje z mnoha důvodů dominantní přístup v oblasti léčby závislostí. „Relativně jasná a výrazná strukturovanost, poměrně výrazný efekt v prvních fázích léčby a vzájemná kompatibilita s dalšími přístupy činí z tohoto přístupu nedílný prvek jak ambulantní, tak také ústavní léčby“ (tamtéž, s. 39). Behaviorální terapie vychází z konceptu teorie učení a jejím cílem je změna chování klienta, přičemž se vychází z konceptu, že naše chování je naučené v procesu interakce se sociálním prostředím a že také „závislost na návykové látce je naučené chování, které je zpevňováno pozitivními účinky návykové látky“ (Kuklová 2016, s.). „V psychoterapeutické procesu pak jde o odhalování těchto naučených vzorců chování, hledání mechanismů, jakým jsou udržovány, aby následně bylo možné nalézt možnosti a způsoby, jak je změnit“ (b Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 39). Behaviorální terapeuti považují lidské chování za účelné, zaměřené na dosažení nějakého cíle a pečlivou analýzou prostředí, ve kterém se chování vyskytuje, pomáhají klientovi porozumět tomu, proč se chová právě takovým způsobem. Cílem behaviorální terapie je:

změna konkrétního chování, které brání nezávislému fungování člověka. Změna může být na úrovni fyziologické, emocionální, kognitivní i motorické. Cílem intervence může být změna intenzity, frekvence nebo trvání takového chování, které působí problémy pacientovi nebo jiným lidem, vytvoření nových dovedností pacienta, zvýšení intenzity, frekvence nebo trvání chování, které sice v repertoáru pacienta je, ale to, že není dostatečně využíváno, působí problémy“ (b Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 39).

Konkrétní cíle léčby stanovují terapeut a klient ve společné interakci a společně také hodnotí, zda jich bylo dosaženo.

Závěrem se musíme omezit na konstatování, že „i přes značný stupeň diferenciací přístupů a existenci různých výzkumných nástrojů, není současnosti možné uspokojivě odpovědět na otázku, zda některý z psychoterapeutických přístupů je v léčbě závislostí efektivnější než jiný“ (b Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 41). Zároveň můžeme shrnout, že žádný terapeutický přístup není vhodný pro každého a žádný terapeutický přístup není vhodný pro každého člověka, který trpí závislostí na návykových látkách. „Ve všech známých psychoterapeutických školách nalézáme terapeuty, kteří svojí terapeutickou i publikační prací často přímo boří mýty o vhodnosti či nevhodnosti toho kterého přístupu“ (tamtéž, s. 41).

2.3 Sociální práce v terapeutické komunitě

Pomoc znevýhodněným lidem není ničím novým, sociální práce je stará jako lidstvo samo, a přestože tak nebyla nazývána, byla takřka ve všech společnostech různými způsoby realizována, a to většinou v úzké spojitosti s náboženstvím. „Problém chudiny byl již od dob starověkých despotických říší předmětem zájmu panovníků“ (Matoušek et al. 2011, s. 17), protože ohrožoval stabilitu ve společnosti. Osoby na okraji společnosti byly zpravidla trestány. „V raném středověku se první sociální služby objevily po přijetí křesťanství za státní náboženství a po zřízení církve. S křesťanstvím přišlo do evropských zemí přikázání pomoci chudým, konání milosrdných skutků a poskytování almužen“ (tamtéž, s. 17).

Sociální práci chápeme jako „odbornou disciplínu, která se profesionálním způsobem, za použití speciálních pracovních metod, zaměřuje na řešení problémů jednotlivců, rodin či celých skupin klientů“ (Kutnohorská, Cichá, Goldmann 2011, s. 25). Definice sociální práce se opírá o koncepty sociálního fungování a životní situace, které jsou zároveň klíčem k pochopení specifické optiky sociální práce. Jde o „schopnost člověka zvládat obtížné životní situace, které vznikají jako důsledek jeho nerovnovážné interakce se sociálním prostředím. Vymezení cíle sociální práce snahou o podporu zvládání problematických důsledků této interakce mezi klientem a požadavky jeho prostředí koresponduje s problémy závislých klientů“ (Navrátil in Kalina 2003, s. 70). Také Matoušek klade důraz na „obnovu sociálního fungování člověka ohroženého sociálním vyloučením a snahu o tvorbu společenských podmínek příznivých pro tento cíl“ (2001, s. 98). Sociálním vyloučením rozumíme komplexně podmíněnou nedostatečnou účast člověka na životě společnosti, sociálním fungováním pak rozumíme uspokojivou interakci mezi člověkem a jeho prostředím, adekvátní reakce člověka na požadavky, které jsou na něj ze strany společnosti kladeny a relativně nízkou míru konfliktů mezi člověkem a prostředím.

Sociální pracovník je chápán jako prostředník mezi člověkem ohroženým sociálním vyloučením a většinovou společností a usiluje o zprostředkování jejich vzájemné interakce za účelem nalezení společné řeči. Sociální práce je specifická tím, že se nezaměřuje na nějakou jednu oblast života člověka tak jako všechny ostatní pomáhající profese, ale vidí jej v jeho komplexnosti a ve všech souvislostech, což je mimořádně důležité, protože jednotlivé oblasti života člověka spolu velmi úzce souvisí a vzájemně se ovlivňují. S ohledem na neustálé společenské změny se mění také obsah sociální práce, protože sociální práce musí na změny ve společnosti flexibilně reagovat a adaptovat se na ně. Z tohoto důvodu nelze sociální práci budovat ani hodnotit nadčasově, ale vždy v reakci na společenské změny a sociální problémy, které s nimi souvisí.

3. Vznik a existence pravidla o zákazu blízkých a sexuálních vztahů v terapeutických komunitách

3.1 Léčba závislosti

Syndrom závislosti je definován jako „skupina fyziologických, behaviorálních a kognitivních fenoménů, v nichž užívání nějaké látky nebo třídy látek má u daného jedince mnohem větší přednost než jiné jednání, kterého si dříve cenil více“ (Kuklová 2016, s. 11). Termín závislosti „implikuje ztrátu kontroly na straně jednotlivce a určitou kompulzi dopřát si danou aktivitu. Dovede-li se takové chování do extrému, posuzuje se jako škodlivé pro jedince a jeho okolí“ (Wanigaratne et al, 2008, s. 16). Závislost dělíme na fyzickou a psychickou. Fyzická závislost se projevuje abstinenčními příznaky při odnětí drogy (např. třes rukou, pocení, nevolnost, bolesti), „psychická závislost vede k přání drogu užívat. Tento stav se projevuje v případě jejího nedostatku jako úzkost vyvolaná neodolatelnou touhou po droze, a to i v případě, kdy člověk vědomě drogu užít nechce“ (Pokorný et al. 2002, s. 23). K drogové závislosti je potřeba přistupovat jako k psychiatrické diagnóze, která je charakteristická značným psychosociálním přesahem. Závislost na návykových látkách zasahuje člověka komplexním způsobem – jeho tělo, duši i mezilidské vztahy. Z tohoto důvodu je potřeba přistupovat k léčbě holisticky.

S ohledem na interindividuální odlišnosti osob trpících závislostí na drogách a na různost jejich životních příběhů a zkušeností je v léčbě závislosti vhodný eklektický přístup kombinující myšlenky různých terapeutických a jiných směrů. Při léčbě závislosti je potřeba zaměřovat se na konkrétního člověka, nikoliv na drogu. „Žádná droga nezpůsobuje problémy lidem, kteří ji neberou a je tedy naprosto nesmyslné vztahovat naši práci k droze jako látce, ale k lidem, kteří ji z nějakého důvodu začali užívat a toto užívání se pro ně stalo zdrojem problémů, které nejsou schopni sami zvládnout“ (Bartošíková, Miovský in Kalina 2003, s. 34).

Léčba závislosti na návykových látkách může probíhat ambulantní či pobytovou formou. Pobytovou formu léčby zabezpečují psychiatrické léčebny a terapeutické komunity. Společné je jim využití možnosti pobytu pacienta v chráněném prostředí léčebny či komunity, v mnohém se však liší. Ústavní léčba poskytovaná na odděleních psychiatrických nemocnic je zpravidla krátkodobá (v délce trvání v řádu týdnů až měsíců), oproti tomu léčba v terapeutické komunitě trvá mnohem déle (v řádu měsíců až let) a z tohoto důvodu je vhodná zejména pro osoby, které se závislostí bojují dlouhou dobu a opakovaně selhávají navzdory úspěšně ukončené léčbě v psychiatrické léčebně. Léčba drogové závislosti v terapeutické komunitě je oproti léčbě v psychiatrické léčebně méně formalizovaná, více strukturovaná a ve většině případů pestřejší co se týče nabídky terapeutických a jiných aktivit.

3.1.1 Terapeutická komunita

Myšlenka terapeutické komunity není ničím novým, kořeny terapeutických komunit sahají do dávné minulosti a jsou spjaty s náboženstvím. “Jako příklad můžeme uvést společenství Kumranů, o kterých hovoří Svitky od Mrtvého moře. Tato společnost se snažila dosáhnout nápravy svých neřestí pomocí jasných a přísných zákonů, jejichž neuposlechnutí bylo tvrdě trestáno” (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 53). Terapeutická komunita prošla značným vývojem a „využití metody terapeutické komunity bylo ověřeno při práci s drogově závislými, s delikventy, s lidmi s těžkými poruchami osobnosti i s lidmi s psychózami“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 56).

Terapeutická komunita je program rezidenční léčby účelně využívající skupinu osob, které spojuje stejný problém (v našem případě závislost na návykové látce), k facilitaci psychosociální změny u jednotlivce. Jedná se o systém organizace léčebného oddělení, který je založen na podpoře všestranné otevřené komunikace. Pro terapeutickou komunitu je také charakteristická skutečnost, že se na rozhodování podílí pracovníci i pacienti. V podstatě jde o specifickou intenzivní formu psychoterapie. Do terapeutické komunity se dostávají klienti různého pohlaví, věku a vzdělání. Tito lidé spolu určitou dobu žijí na jednom místě, účastní se skupinových sezení a dalších aktivit (pracovní činnost, volnočasová činnost, kulturní program atd.). “Komunita v podstatě tvoří určitý model společnosti a umožňuje tak klientům promítnout do jejího chodu promítnout své osobní problémy. Mimo to se zde učí fungovat v rámci každodenních mezilidských vztahů” (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 53). V současné době je terapeutická komunita ve většině případů realizována formou rezidenční léčby určenou pro skupiny osoby, které trpí podobnými problémy. Cílem je dosáhnout psychosociální změny u jednotlivce, který je členem skupiny.

Klienti terapeutických komunit se vyznačují značně závažným profilem obtíží, „vykazují závažnější míru obtíží v užívání návykových látek, v injekčním užívání drog a také v sociální oblasti“ (Šafránek et al. 2014, s. 190). Klienty terapeutických komunit pro uživatele drog jsou zpravidla dlouhodobí uživatelé návykových látek, kteří mají problémy ve všech oblastech života. „Terapeutická komunita vytváří bezpečné prostředí pro řešení těchto problémů a pro nalézání a upevňování nového životního stylu. Program terapeutické komunity je tedy univerzální a zvládnutí drogové závislosti je pouze jedním z cílů“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71). Výhodou účasti na terapeutické komunitě je skutečnost, že klient získává zpětnou vazbu na své chování od ostatních členů komunity. “Prostřednictvím komunity je pacient schopen podívat se na své problémy a uvědomit si, jaký podíl má na jejich vzniku. Komunita ho motivuje ke změně chování, protože mu

pomáhá osvojit si jiné vzorce jednání” (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 53).

Zařadit se do terapeutické komunity je poměrně náročný proces. Žadatel v rámci tohoto procesu musí prokázat, že je k léčbě motivován a chce změnit svůj život (Kuklová 2016, s. 64). Sledováno je zejména to, zda si žadatel uvědomuje negativní vliv užívání návykových látek na svůj život a uvědomuje si problémy spojené s užíváním drog. “Předpokladem je, že právě tento žadatel je k léčbě více motivován a zvyšuje se pravděpodobnost, že skutečně uspěje” (Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 26). Cílem tohoto procesu je přijímat klienty s co možná nejvyšší šancí na úspěšné dokončení léčby, klienty, kteří opravdu chtějí změnit svůj život, protože vstupem do terapeutické komunity se stávají její součástí a ovlivňují všechny ostatní členy, kteří v ní dlouhodobě pobývají. Většinou uživatelů drog je tento proces vnímán jako velmi náročný a mnohé z nich odradí, protože jsou zpravidla zvyklí na nízkoprahový přístup v kontaktních centrech či terénních programech poskytujících sociálně preventivní služby pro uživatele drog.

Terapeutická komunita vychází ze dvou odlišných konceptů. Prvním z nich je komunita chápaná jako metoda práce, která staví na průkopnické práci Maxwella Jonese z nemocnice v Belmontu v letech 1947 - 1959, který usiloval o vznik demokratického systému na psychiatrickém oddělení, kde do té doby o všem rozhodoval zdravotnický personál. Jones zavedl spolurozhodování pacientů o chodu komunity a obousměrnou komunikaci mezi pacienty a personálem (srov. Jones 1979, s. 137 - 147).

Terapeutické komunity založené dle Maxwella Jonese (nazývané demokratické) vnesly řadu revolučních pohledů do systému psychiatrické péče. Snažily se přeměnit jasně hierarchické vztahy v psychiatrii v otevřenější, demokratičtější struktury. Díky těmto komunitám vstoupilo do světa psychiatrie více jiných profesí. Dalším přínosem je poznání, že sociální organizace oddělení je právě tak důležitá jako jsou důležité terapeutické dovednosti personálu“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 54).

Jonesovy principy chodu terapeutické komunity jsou v různých modifikacích akceptovány ve většině terapeutických komunit dodnes.

Druhým konceptem je komunita chápaná jako svépomocná skupina fungující bez přítomnosti odborníků. Takové komunity začaly vznikat ve Spojených státech Amerických v 60. letech 20. století po vzoru Anonymních alkoholiků, přičemž první vlaštvou byla komunita Synanon vybudovaná abstinujícím alkoholikem a členem Anonymních alkoholiků, Ch. E. Dederichem v roce 1958. “Svépomocné terapeutické komunity vycházely z chápání závislosti jako nemoci, vůči níž je člověk bezmocný a jedinou možností úzdravy je striktní abstinence od návykové látky” (srov. De Leon 1995, s. 3 – 15). Dederich pracoval na základě

následujících principů: „komunita nabízí náhradní rodinu, charismatický vůdce má v sobě velký terapeutický potenciál, vytvoření systému odměňování jako základu změny, konfrontace a frustrace jsou neoddelitelnou součástí rehabilitace, synanonská hra jako specifický nástroj změny chování, náboženská oddanost“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 54).

Obě hlavní linie terapeutických komunit se rozvíjely souběžně a dlouho se vzájemně ignorovaly. Bývalí uživatelé drog hleděli na odborníky s nedůvěrou jako na někoho, kdo bez vlastní zkušenosti s fenoménem závislosti nemá co nabídnout, profesionálové si zase zachovávali odstup od tzv. laických terapeutů, kteří postrádají odborné znalosti, zkušenosti a profesní kompetence. „Ke vzájemné komunikaci, akceptování, spolupráci a prolínání obou proudů dochází postupně od 80. – 90. let“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 55). Záhy se ukázalo, že kromě obecně formulovaného cíle pomáhat druhým, mají oba typy terapeutických komunit mnoho společného: neformální a otevřenou atmosféru, centrální místo skupinových setkávání v terapeutickém programu, sdílení práce na udržování a chodu komunity, terapeutickou úlohu rezidentů, podíl rezidentů na moci, společné hodnoty a myšlenky“ (srov. Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 55). U nás „skutečné hierarchické komunity s převahou bývalých uživatelů v týmu vznikaly jen velmi výjimečně a postupně se profesionalizovaly, stejně tak se v našich terapeutických komunitách nesetkáváme s tvrdě konfrontačními encounterovými skupinami typu Synanonské hry“ (tamtéž, s. 58).

V Evropě se objevily první terapeutické komunity pro uživatele drog v 70. letech 20. století a jejich přístup byl více holistický než čistě medicínský. Na základě toho byl dominujícím přístupem bio-psycho-socio-spirituální přístup ke klientům a v častém zavádění nových terapeutických metod lze spatřovat snahu o implikaci nejnovějších výzkumných poznatků z oblasti léčby uživatelů drog ve snaze zvýšit efektivitu léčby. Broekaert a kol. zmiňují posun léčby v terapeutické komunitě k přístupu založenému na dialogu mezi rezidenty a personálem (srov. 1999, s. 255 - 265).

Terapeutické komunity na našem území vznikaly „výhradně v oblasti zdravotnictví. První oddělení na principech terapeutické komunity (a jedno z prvních na světě vůbec) vytvářel od roku 1949 Jaroslav Skála v Apolináři, první klasická terapeutická komunita byla založena v roce 1954 v Lobči pro pacienty s neurózami“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 54). Matoušek uvádí, že „před rokem 1989 se u nás rozšířil a na několika místech v rámci veřejného zdravotnictví stále funguje model skálovských terapeutických komunit“ (Matoušek et al. 2011, s. 111).

Jaroslav Skála dosahoval v léčbě osob závislých na alkoholu pozoruhodných výsledků. Režim byl přísnější, s řadou represivních prvků. Permisivnost vůči odchýlnému chování byla menší, větší důraz kladl na kázeň a pořádek.

Život v terapeutické komunitě měl posilovat vůli, vést k novým zájmům a činnostem, navozovat potřebné stavy přirozené euforie, naučit vypořádat se s kritickými stavy napětí, frustrace a špatné nálady bez útěku k alkoholu (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 58).

První terapeutickou komunitou pro uživatele drog v České republice byla Terapeutická komunita Němčice, která zahájila provoz v lednu roku 1991. Za prvních 20 let činnosti „prošlo komunitou téměř 500 klientů, z čehož zhruba polovina léčbu dokončila. Průměrná délka pobytu dosahuje jednoho roku“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71).

Terapeutické komunity byly ve většině lokalizovány do menších obcí, často na samotu, daleko od měst, kde je možné snadno si obstarat drogu (srov. Nevšímal, 2004, s. 192 – 194). Oficiálně byla terapeutická komunita uznána jako legitimní léčebná modalita až v roce 2005, a to “v souvislosti se schválením zákona č. 357/2005, Sb., o ochraně před škodami působenými alkoholem, tabákovými výrobky a dalšími návykovými látkami. Tento zákon definuje terapeutickou komunitu jako službu zdravotní péče” (srov. zák. č. 357/2005, Sb.).

V České republice působí v současnosti přibližně 15 terapeutických komunit pro uživatele drog. Jejich programy léčby závislosti projde ročně více než 500 problémových uživatelů drog, z nichž významná část se ke svému předchozímu životnímu stylu spojenému s užíváním drog, již nevrací (srov. Nevšímal, 2004, s. 192 – 194).

Podstatnou zvláštností České republiky je to, že na principech terapeutické komunity je založen jeden z předních výcviků v psychoterapii – SUR (psychoterapeutický výcvik, jehož název je spojení iniciálů jmen Skála, Urban a Rubeš). Jeho originalita spočívá především ve spojení výcviku ve skupinové psychoterapii s širším a hlubším rozměrem velké skupiny, výcvikového společenství (komunity). “Tímto výcvikem prošla většina osobností, které počátkem 90. let zakládaly v Česku terapeutické komunity pro závislé: zřejmě i tato skutečnost je jedním ze zdrojů specifického charakteru terapeutických komunit pro závislé“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 58).

Léčba v terapeutické komunitě je v mnoha ohledech specifická a liší se od pobytu v psychiatrické léčebně. Personál v terapeutické komunitě nenosí bílé pláště, s klienty si většinou tyká (samozřejmě po předchozí domluvě s každým z nich), všichni klienti se aktivně podílejí na zabezpečení chodu komunity (úklid, vaření, praní, příprava programu a hlasování o něm). Klienti spolurozhodují o postupu ostatních klientů do dalších fází léčby. Program klade na klienty vysoké nároky po fyzické i psychické stránce (součástí léčby jsou sportovní aktivity, pracovní terapie, zátěžové a zájmové aktivity). Komunita čítá zpravidla do 15 členů, aby co nejvíce připomínala větší rodinu, kde se všichni členové navzájem dobře znají, důvěřují si, nemají před sebou tajnosti, pomáhají si a podporují se.

„Oblast léčby a sociální rehabilitace osob trpících závislostí představuje velmi široké spektrum různých metod a přístupů. Některé z nich lze vzájemně kombinovat, jiné nikoliv“ (Miovský in Kalina 2003, s. 15). Aktivita realizovaná v rámci léčby v terapeutické komunitě jsou uzpůsobeny tak, aby přispívaly k dosahování změn v chování, vnímání a myšlení člověka, přičemž tyto aktivity jsou mediátory očekávaných změn, stejně jako přítomnost ostatních členů komunity je mediátorem změny. „Pojetí léčby a sociální rehabilitace musí korespondovat s komplexností problému závislosti na návykových látkách“ (tamtéž, s. 15), nutností je tedy důsledná aplikace mezioborového přístupu.

Cílem léčby v terapeutické komunitě pro osoby závislé na návykových látkách je osobnostní růst každého člena komunity a osvojení si života bez drog. Toho lze podle Miovského dosáhnout pouze tím, že budeme vycházet vstříc skutečným, nikoliv domnělým potřebám klientů (in Kalina 2003, s. 15). V praxi to znamená přizpůsobit program terapeutické komunity nejen specifické povaze samotného problému závislosti, ale také měnícím se potřebám a výrazným interindividuálním rozdílem mezi klienty. Program terapeutické komunity nemůže být zcela šitý na míru každému jednotlivci a jeho neopakovatelné sociální situaci, měl by se však vyznačovat „dynamickou rovnováhou kopírující proměnlivé trendy v užívání drog a měnící se potřeby různých věkových a sociálních skupin uživatelů“ (Miovský in Kalina 2003, s. 15).

Pluralita, s níž se na poli léčby osob trpících závislostí setkáváme, má mnoho dobrých i stinných stránek. Přestože existují modely a představy o tom, jak má vypadat kvalitní a efektivní program, není možné vždy jednoznačně říci, že jiný program založený na odlišných principech je špatný nebo méně efektivní“ (Miovský in Kalina 2003, s. 16).

Specifickým znakem velké skupiny osob trpících závislostí je nízká úroveň motivace ke změně, která se může prolínat celou léčbou. Zde je na místě využívat vybraných metod ze široké škály, která je v dané komunitě k dispozici, s ohledem na konkrétní potřeby klienta. Také z tohoto důvodu je „při léčbě závislosti zdůrazňována nutnost různorodosti nabídky, na jejímž základě lze spolu s klientem vytvořit individuální plán léčby. Ten by měl důsledně vycházet ze skutečných možností a potřeb klienta a odrážet úroveň jeho motivace ke spolupráci“ (Miovský, Bartošíková in Kalina 2003, s. 28).

Efekt léčby v terapeutické komunitě „nelze postihnout pouze výčtem jednotlivých typů programů – máme za to, že terapeutická komunita funguje jako celek. Klienti nejsou pouze účastníky léčebného procesu, ale především rezidenty, obyvateli terapeutické komunity, kde žijí v podmínkách, které do jisté míry představují model společnosti, rodiny a pracovního kolektivu“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71). Podstatným prvkem pobytu v komunitě je „vysoká míra zapojení klientů do rozhodovacích procesů a sdílení odpovědnosti za chod komunity mezi

terapeutickým týmem a klienty“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71). A je také zřejmé, že zásadní může být také přístup personálu - „vliv osobnostních charakteristik terapeuta na způsob aplikace určité metody a přístupu ke klientovi mohou mít v konečném důsledku mnohem větší význam, nežli otázky technické a metodické“ (Miovský in Kalina 2003, s. 16).

Dle Kaliny (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 58) tradiční filosofie uvádí 15 faktorů, které jsou pokládány za nezbytné pro efektivní terapeutický proces. Pokud některý z nich chybí, léčba bude pravděpodobně méně účinná:

- bezpečné prostředí pro růst,
- jednotná filosofie,
- terapeutická struktura,
- rovnováha mezi demokracií, terapií a autonomií,
- sociální učení prostřednictvím sociální interakce,
- učení prostřednictvím krizí,
- terapeutický dopad všech aktivit na komunitu,
- zodpovědnost klienta za své chování,
- zvyšování sebehodnocení vlastní prací a zažitým úspěchem,
- zvnitřnění pozitivního žebříčku hodnot,
- konfrontace,
- pozitivní tlak ostatních klientů,
- učení porozumět sobě samotnému a vyjádřit emoce,
- změna negativních postojů k životu v postoje pozitivní,
- zlepšení vztahů s původní rodinou

3.1.1.1 Efektivita léčby závislosti v terapeutické komunitě

Obecným cílem léčby v terapeutické komunitě pro uživatele drog je sociální rehabilitace, kdy klíčovým tématem je zvládnutí sociálních rolí. K narušení socializace může docházet v různých vývojových etapách člověka a úkolem léčby v terapeutické komunitě je poskytnout jedinci novou korektivní zkušenost. Sociální rehabilitace je „(re)integrace závislého do společnosti prostřednictvím (znovu)nabytých sociálních a profesních dovedností a podpůrného sociálního prostředí a vztahů. V individuálně psychologickém pohledu pak tyto skutečnosti ovlivňují (znovu)nabytí sebeúcty a kompetence vést život v běžné společnosti“ (Dvořák in Kalina 2003, s. 63). Dalším obecným cílem léčby v terapeutické komunitě je zvýšení kvality života klienta, přičemž kvalitou života rozumíme subjektivní hodnocení spokojenosti jedince s vlastním zdravím, emočním prožíváním, mezilidskými vztahy a prostředím, ve kterém člověk žije. „Hodnocení kvality života odpovídá pojetí údravy jako celkové změny životního stylu a osobní identity klienta a neomezuje se pouze na abstinenci od drog“ (Šafránek et al. 2014, s. 194).

Terapeutické komunity „jsou efektivní a potřebnou součástí systému léčby uživatelů drog. Terapeutické komunity představují účinný přístup směřující k řešení problémů spojených s dlouhodobým a intenzivním užíváním drog“ (Šafránek et al. 2014, s. 195). Léčbu drogové závislosti v českých terapeutických komunitách lze považovat za poměrně úspěšnou a efektivní, a to v porovnání s jinými způsoby léčby závislosti i v porovnání s efektivitou léčby v terapeutických komunitách v zahraničí. „Téměř polovina klientů řádně ukončila léčbu v terapeutické komunitě. Mezinárodní srovnání ukazují, že se jedná o velmi příznivý výsledek“ (Šafránek et al. 2014, s. 195). Dále se ukazuje, že také „klienti se závažným profilem obtíží jsou schopni léčbu dokončit a dosáhnout příznivých léčebných výsledků“ (Šafránek et al. 2014, s. 195), a to na rozdíl od léčby v psychiatrické léčebně. Dlouhodobý efekt léčby velmi závisí také na tom, zda klient léčbu řádně dokončil nebo z terapeutické komunity odešel předčasně, protože „klienti s řádně ukončenou léčbou dosahují v řadě oblastí výrazně příznivějších výsledků než klienti odcházející předčasně“ (Šafránek et al. 2014, s. 195). Značně příznivou a povzbudivou skutečností je fakt, že

téměř polovina klientů léčbu řádně dokončila. Sledované terapeutické komunity jsou schopny udržet velkou část klientů v léčbě po dobu, kdy již můžeme očekávat dosažení a udržení příznivých léčebných výsledků. Přestože ne všichni

klienti léčbu dokončí, bylo by velmi zjednodušující domnívat se, že předčasné ukončení léčby je automaticky spojeno s návratem k užívání návykových látek“ (Šafránek et al. 2014, s. 195).

Přesto lze vyvodit závěr, že efektivita léčby závislosti v terapeutických komunitách by se značně zvýšila se snížením počtu případů předčasného ukončení léčby.

Důležitou součástí léčby v terapeutické komunitě je prevence relapsu v budoucnosti. „Důraz je kladen hlavně na self-management a na techniky a strategie zaměřené na podporu udržování změny návyků“ (Wanigaratne et al, 2008, s. 15). Prevence relapsu

probíhá v celém jejím průběhu. Klient se postupně učí mapovat rizikové situace, jak se vyhýbat spouštěčům, zpracovávat chutě, vytváří si krizové plány pro případ hrozící recidivy, pracuje na zlepšení vztahů v rodině, zlepšuje v komunitě sociální dovednosti, učí se, jak konstruktivně řešit problémy, pracuje v psychoterapii na svých individuálních tématech. Zjišťuje, jak si zajistit bezpečnou sociální síť, učí se plánovat nejen volný čas, ale i dlouhodobě zařazovat do života příjemné činnosti, aby zvyšoval motivaci ke zvládnání běžné životní šedi“ (Kuklová 2016, s. 129).

Prevenici relapsu můžeme souhrnně popsat jako „program sebekontroly, který kombinuje nácvik behaviorálních dovedností, kognitivních intervencí a postupy vedoucí ke změně životního stylu“ (Wanigaratne et al, 2008, s. 15).

Nejpřísnějším kritériem pro hodnocení výsledků léčby závislosti u uživatelů drog je abstinence od návykových látek. „Jeden rok po ukončení léčby je míra abstinence od všech sledovaných nealkoholových drog 86,1 %“ (Šafránek et al. 2014, s. 190). To je velmi povzbudivý výsledek, a to zejména s ohledem na skutečnost, že klienty terapeutických komunit jsou osoby se silnou závislostí na drogách a s velmi závažným profilem obtíží v sociálním fungování, ve zdravotní oblasti. Co se týče konzumace alkoholu, „počet klientů abstinujících od alkoholu se signifikantně nezvýšil [...], signifikantně se snížila frekvence pití a množství vypitého alkoholu. Významně méně klientů konzumovalo alkohol denně nebo téměř denně“ (Šafránek et al. 2014, s. 191).

Šafránek et al. 2014 má velmi zajímavé výsledky výzkumů v oblasti kriminálního chování. Kriminalita uživatelů drog před nástupem do léčby v terapeutické komunitě je velmi znepokojivá, 176 osob tvořících výzkumný vzorek spáchalo ve 30 dnech před léčbou [...] 3707 nedrogových trestných činů (zejména různé formy krádeží), tzn. 44484 nedrogových trestných činů za 12 měsíců. [...] Jeden rok po ukončení léčby se signifikantně snížilo kriminální chování klientů. Signifikantně se snížil počet všech spáchaných trestných činů, a to z 12728 na 478 (počet nedrogových trestných činů se zredukoval z 3707 na 148). Výsledky v oblasti kriminálního chování klientů jsou tedy značně pozitivní a povzbudivé. Pozitivní je také skutečnost, že „jeden rok po ukončení léčby se signifikantně zvýšila kvalita života klientů“ (Šafránek et al. 2014, s. 192).

Můžeme tedy souhrnně konstatovat, že „terapeutické komunity významně přispívají k ochraně veřejného zdraví a také k ochraně bezpečnosti jednotlivců a společnosti. Terapeutické komunity dosahují příznivých léčebných výsledků u klientů se závažným profilem obtíží“ (Šefránek et al. 2014, s. 195).

3.2 Pravidla v terapeutické komunitě

Terapeutická komunita je

Složité organismus s množstvím pravidel a zvyků, přičemž nejdůležitější jsou tzv. kardinální pravidla. [...] Tato pravidla zaručují elementární bezpečí členů komunity a jsou jediná, o kterých nelze vyjednávat. Zahrnují zákaz užívání drog a alkoholu, násilí, diskriminaci a zavazují klienty přijmout systém léčby v terapeutické komunitě a podřídit se rozhodnutí komunity (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71).

Důsledkem porušení těchto pravidel je vyloučení klienta z terapeutické komunity.

Terapeutické komunity pro drogově závislé jsou mnohým specifické a

vykazují určité jedinečné prvky. Jedním z nich je to, že všichni musí dodržovat stejná pravidla, ale ne všichni mají rovná práva a povinnosti. Komunita má podobu hierarchickou, kde většinu rozhodovacích pravomocí má komunita [...], „stejný počet hlasů mají klienti i členové týmu. Vedoucí komunity má právo veta“ (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 55).

Klienti mají odlišná práva a povinnosti s ohledem na to, v jaké fázi léčby se právě nacházejí. Nezbytným prvkem života komunity je

odpovědnost, kterou necítí jenom celý tým, ale i klienti vůči celému zařízení. V okamžiku, kdy je tento pocit odpovědnosti a jeho reálné uplatňování v chování a v celém životě komunity obsažen, stává se komunita komunitou. Je to jeden z nejproblematičtějších bodů budování komunity. (Richterová-Těmínová, Adameček, Kalina in Kalina 2003, s. 57).

Důležitá je také strukturovanost léčby. Člověk trpící závislostí potřebuje zvláště na počátku své léčby „silnou podporu, ocenění a pevnější vedení včetně jasně stanovení jeho problémových oblastí, cílů, kterých chce dosáhnout, a terapeutických kroků k jejich realizaci. To vše včetně termínů, dokdy dané úkoly musí splnit a následné kontroly a ocenění za splnění“ (Kuklová 2016, s. 63).

3.2.1 Pravidlo zákazu intimních vztahů v komunitě

Součástí kardinálních pravidel terapeutické komunity může být (a velmi často také je) zákaz navazování intimních vztahů mezi klienty, případně zákaz navazování intimních vztahů mezi klienty, pokud k tomu komunita nevysloví souhlas. Navazování partnerských a sexuálních vztahů mezi klienty terapeutické komunity pro uživatele drog je tedy buď striktně zakázáno nebo velmi silně regulováno komunitou samotnou. V praxi to znamená, že „pokud dojde mezi klienty terapeutické komunity k sexu nebo navážou-li partnerský vztah, obvykle jeden z nich musí z terapeutické komunity odejít“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71). Dostáváme se zde na velmi tenký led a tváří v tvář etickému dilematu, protože na jedné straně je navazování sexuálních kontaktů mezi lidmi, kteří dlouhodobě žijí společně v jednom časoprostoru, naprosto přirozené, v prostředí terapeutické komunity se však může jednat o značnou komplikaci pro daného jednotlivce i pro celou komunitu. Většina terapeutických komunit považuje zákaz partnerských a sexuálních vztahů mezi klienty za opodstatněný a dodržuje jej, protože „pobyt v terapeutické komunitě je pro klienty jakýmsi mezičasem, kdy v rámci sekundárního emočního zrání nacházejí zralejší cestu k uspokojivým mezilidským, a tedy i partnerským vztahům a sexualitě“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 72). Bezpečné prostředí terapeutické komunity však zároveň nabízí prostor pro zpracování témat spojených se sexualitou, partnerskými vztahy, traumatizací a násilím, která si s sebou klienti do komunity přinášejí z minulosti.

Důvody pro dodržování tohoto pravidla fungování terapeutické komunity jsou dvojího druhu. Obecným důvodem je skutečnost, že „sexuální a partnerský vztah mezi dvěma klienty je stejně jako jiná silná koalice ve skupině nežádoucí, neúměrně zatěžuje celou komunitu a vzhledem k léčebnému procesu představuje vypadávání z role“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 71). Partnerský pár žijící sexuálním životem je bezesporu silnou koalici, která může změnit dynamiku celé terapeutické komunity a pravděpodobně bude výrazně měnit informační toky v komunitě, což může být velkým rizikem. Klienti silně ovlivnění emocemi se velmi pravděpodobně nebudou chovat zodpovědně a s ohledem na zájmy ostatních členů komunity. Léčba závislosti, kvůli které jsou v terapeutické komunitě přítomni, pro ně v důsledku čerstvé zamilovanosti pozbývá na důležitosti, pozornost klienta je zaměřena jiným směrem. Rizika této skutečnosti jsou zřejmá. Velkou krizí pro všechny aktéry může způsobit také rozpad takto vzniklého vztahu, dojde-li k němu v průběhu pobytu partnerů v terapeutické komunitě. Tato situace s sebou přináší mnoho komplikací s ohledem na psychosociální stav klienta a jeho aktuální životní situaci.

S ohledem na tento důvod pro dodržování pravidla zákazu sexuálních styků je vhodné důsledně rozlišovat, zda byl sexuální styk, ke kterému mezi klienty komunity došlo, výsledkem silné zamilovanosti a v kontextu vztahu, který je možno označit za partnerský, nebo šlo o náhodný akt bez hlubších citů, které by mysl člověka do budoucna intenzivně zaměstnávaly. Není totiž možné odhlédnout od skutečnosti, že potřeba sexuálního styku je mimo jiné fyziologickou potřebou člověka a nemusí být vždy nutně doprovázena láskou, hlubokými vzájemnými city a představami o společné budoucnosti.

Druhý důvod je charakteristický pro osoby závislé na návykových látkách, které zpravidla přicházejí do léčby „se zásadními potížemi v oblasti mezilidských vztahů, jako oběti i pachatelé domácího násilí, sexuálního zneužívání i znásilnění. Většina z nich má minimální zkušenost s partnerskými vztahy a sexem bez drog“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 72), naopak mají bohaté zkušenosti s rizikovým sexuálním chováním, promiskuitou a prostitucí a s ohledem na tuto skutečnost jsou ve zvýšené míře ohroženi nákazou infekčními chorobami přenosnými nechráněným pohlavním stykem. S ohledem na dosavadní zkušenosti je přístup osob závislých na drogách k mezilidským vztahům značně pokřivený. V partnerských vztazích, které „vznikají spontánně v komunitě, mají klienti tendenci, pokud neprošli terapeutickým procesem, opakovat maladaptivní vzorce chování a v konečném důsledku to vede k relapsu na drogách“ (Preslová, Hanková et al, 2011, s. 72). Nehledě na to, že výběr partnera v terapeutické komunitě není přirozený s ohledem na velmi nízký počet osob v zařízení.

V neposlední řadě se obecně má za to, že sex v terapeutické komunitě pro uživatele drog škodí pověsti zařízení. To je jeden z důvodů, proč se pracovníci terapeutických komunit zdráhají oficiálně umožnit intimní vztahy mezi klienty nebo dokonce přiznat, že v jejich zařízení k sexuálnímu styku mezi klienty reálně dochází.

Vzhledem k nedostatku vědecko-výzkumných prací zaměřených na toto téma nelze s jistotou tvrdit, že sex mezi klienty terapeutické komunity pro uživatele drog nutně vede k neuspokojivému výsledku terapie. Také nevíme, jak perspektivní jsou takto vzniklé partnerské vztahy, jaká je průměrná délka jejich trvání a jak jsou v nich partneři spokojeni. Pravdou je, že jednoznačná negativní vazba mezi sexuálními vztahy mezi klienty terapeutické komunity pro uživatele drog a prosperitou pacienta v léčbě nebo po ukončení léčby nebyla nikdy prokázána. Argumentace proti povolení sexuálních vztahů mezi klienty komunit zní racionálně, je však potřeba podrobit ji konstruktivní kritice, řádně ji zdůvodnit a usilovat o odhalení skutečných důvodů pro aplikaci pravidla zákazu sexuálních vztahů. Striktní a necitlivé dodržování pravidel, jejichž podstatou je omezení klienta terapeutické komunity, bez reflexe skutečného smyslu tohoto pravidla je neetické, může být kontraproduktivní a může zbytečně napáchat nedozírné škody na psychice všech zúčastněných.

Sexualita je kontroverzní téma, které se však u klientů terapeutických komunit velmi často projevuje na mnoha úrovních, nelze se mu vyhýbat a ani to není žádoucí. Problémoví uživatelé drog mají specifické zkušenosti se sexualitou, jejich představy o sexualitě a také sexuální chování jsou ovlivněny užíváním návykových látek, někteří jedinci získávali prostředky na drogy prostitutí, mohou mít obavy, že nebudou schopni fungovat po sexuální stránce v budoucím vztahu s nedrogovým partnerem a při abstinenci od drog. Sexualita je pro klienty terapeutických komunit zpravidla velkým a zároveň ožehavým tématem, o kterém se nehovoří snadno, v bezpečném prostředí terapeutické komunity se však nabízí prostor pro zpracování otázek spojených s touto problematikou, v terapii s ním lze pracovat stejně jako s jakýmkoliv jiným pro klienta důležitým tématem, které má zásadní vliv pro jeho další fungování.

4. Terapeutická komunita Magdaléna

Magdaléna o. p. s. je nestátní nezisková organizace, která poskytuje ucelený systém služeb a pomoci v oblasti prevence a léčby závislosti na návykových látkách. Posláním společnosti je poskytovat účinnou pomoc osobám závislým na návykových látkách a rovněž všem jednotlivcům i sociálním skupinám tímto jevem ohroženým. Za tímto účelem zřizuje a provozuje síť strukturovaných a funkčně provázaných programů. V jejich rámci nabízí klientům širokou škálu služeb a vysokou míru podpory, které pružně a cíleně reagují na individuální potřeby každého z nich. Tím se snaží zlepšit kvalitu života našich klientů, aby mohli v maximální možné míře vést a rozvíjet běžný způsob života a důstojně se začlenit do společnosti. Současně minimalizuje zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním návykových látek a chrání společnost před jejich možnými negativními důsledky a dopady. Služby nestátní neziskové organizace Magdaléna o. p. s. se zaměřují na prevenci rizikového chování dětí a mládeže, snižování rizik spojených s užíváním návykových látek, léčbu různých typů závislostí, následnou péči o úspěšné absolventy léčby a také na vzdělávání (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Terapeutická komunita Magdaléna je určena dospělým klientům (od 18 let) se středně těžkou až těžkou závislostí na návykových látkách a výrazným stupněm psychosociálního postižení v důsledku užívání drog, a to po absolvování detoxikace ve specializovaném zařízení. Pobyt v terapeutické komunitě nabízí klientovi integrovanou zdravotní, sociální a výchovnou péči v délce 8-15 měsíců, v závislosti na stavu jeho poškození předchozí drogovou kariérou a na jeho individuálním osobnostním růstu (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Obecným cílem léčby v terapeutické komunitě Magdaléna je změna dosavadního rizikového způsobu chování klienta na zdravotně i sociálně akceptovatelný spojený se sociálním fungováním, které je v dané společnosti považováno za standardní, a pro něj subjektivně uspokojivý životní styl. Vyšším cílem, který je vnímán jako ideál, ke kterému je potřeba směřovat, je pak plná a doživotní abstinence klientů od návykových látek, jejich osobnostní růst a plná sociální rehabilitace. Abstinencí rozumíme nepřijímání jakýchkoli látek ovlivňujících vědomí. Za sociální rehabilitaci považujeme návrat klienta do jeho přirozeného sociálního prostředí, obnovení či získání schopnosti vytvářet a udržet kvalitní vztahy a plné profesionální uplatnění klienta po absolvované léčbě závislosti (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Terapeutická komunita Magdaléna sídlí v bývalém vojenském areálu poblíž Mníšku pod Brdy. Toto umístění je významné z důvodu snadné dostupnosti Mníšku i z Prahy (zdravotnictví, úřady, práce, trávení volného času) a s tím související relativní otevřeností zařízení. Zároveň je dostatečně bezpečným a chráněným prostředím, které umožňuje využití rozličných druhů pracovní terapie, sportovních a volnočasových aktivit a velmi vysoké zapojení klientů do každodenní práce na chodu komunity. V jedné budově sídlí vedení společnosti i komunita, doléčovací program a program pro klienty s duální diagnózou. V přírodním areálu je umístěna farma (na níž probíhá pracovní terapie), zahradnictví (pracovní terapie a podporované zaměstnání), truhlárna (podporované zaměstnání), je i prostorem využívaným pro sport a volnočasové aktivity (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Osobnostní růst klienta je stimulován ucelenou a všestrannou nabídkou programů, celkovou úrovní odborného vzdělání, praxe a osobnostních kvalit personálu a otevřenou, přátelskou a tvůrčí atmosférou terapeutické komunity. Strukturovaný denní režim je částečně rozlišený v jednotlivých dnech v týdnu a obsahuje (v závorce týdenní rozsah pro jednoho člena komunity):

- individuální psychoterapii (1 hodina),
- skupinovou a komunitní psychoterapii (18 hodin),
- rodinnou terapii (1 hodina),
- pracovní terapii (21 hodin),
- sportovní a pobytové zátěžové programy (5,5 hodiny),
- edukaci – program prevence relapsu a vzdělávání (2 hodiny),
- pastorační terapii (1 hodina),
- zájmovou činnost – kultura, divadlo, tanec, keramika apod. (3 hodiny),
- sociální a právní poradenství, asistence při hledání zaměstnání (dle potřeby),
- kontrolu abstinence a zdravotního stavu, zdravotní péči (dle potřeby).

Významná je součinnost těchto léčebných faktorů, které se vzájemně doplňují za účelem dosažení cílů terapeutické komunity. “Důraz klademe na individuální přizpůsobení se aktuálním potřebám klienta. To umožňuje zapojit do léčby i klienty, kteří by v čistě komunitním programu neměli příliš velké naděje na úspěšné absolvování léčby, na druhé straně pak zároveň klást větší nároky na klienty zdatnější. Důraz je také kladen na plynulý přechod od nároků bezpečného komunitního prostředí do reality vnějšího světa” (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Vážní zájemci o léčbu závislosti v terapeutické komunitě Magdaléna mají několik možností, jak kontaktovat pracovníky komunity a požádat o přijetí do komunity. Před nástupem na detoxikaci mohou poslat svůj životopis v rozsahu třech až pěti stran A4 a žádost o přijetí do komunity. Je potřeba uvést aktuální i budoucí adresu a telefonní spojení. Následně je potřeba dojednat nástup na detoxikaci a nástup do stabilizační léčby ústavního typu v jakémkoliv zařízení (psychiatrická léčebna, oddělení pro závislosti). Další možností je zaslat životopis, vyplněnou žádost a podrobnou lékařskou zprávu od ošetřujícího psychiatra přímo z již probíhající léčby v psychiatrické léčebně. Léčba v terapeutické komunitě je částečně hrazená klientem. Finanční spoluúčast klienta na léčbě v terapeutické komunitě Magdaléna je 6500,- měsíčně, přičemž ve výjimečných případech lze, s ohledem na náročnost aktuální životní situaci klienta, dojednat snížení této částky. Před nástupem do terapeutické komunity Magdaléna, obvykle v průběhu ústavní léčby v psychiatrické léčebně, proběhne informační schůzka s uchazečem a jeho blízkými (rodiče, sourozenci, partner). Předmětem rozhovoru jsou fyzické a psychické předpoklady pro léčbu, forma spolupráce s rodinou či partnerem, vyjasnění vzájemných očekávání, poskytnutí potřebných informací o průběhu léčby v komunitě a o průběhu nástupu do léčby v terapeutické komunitě (Magdaléna o.p.s. (2022)

dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Magdaléna, o. p. s. nabízí také Ambulantní doléčování s chráněným bydlením. Klienti, kteří úspěšně absolvovali minimálně čtyřměsíční léčbu závislosti v komunitě, mají možnost využít Ambulantní doléčování s chráněným bydlením v tréninkovém bytě. Posláním programu je pomoci lidem se závislostí začlenit se zpět do běžného života. Klientům se nabízí tréninkové bydlení na 6 měsíců ve třech sdílených čtyřlůžkových bytech v běžné zástavbě na Praze 4, 6 a 9.

Cílem programu je podpora klientů v abstinenci, předcházení rizikovým situacím a jejich řešení, orientaci na trhu práce, získání a udržení zaměstnání, nalezení a udržení si přiměřeného bydlení, řešení či vyřešení zadluženosti, schopnosti obnovit vztahy v rodině a navazování zdravých partnerských a přátelských vztahů a smysluplném trávení volného času (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Služba je určena osobám ve věku od 18 let se závislostí na drogách, alkoholu či patologické hře plynule přecházejících z rezidenční péče terapeutických komunit nebo z jiných zařízení

pobytové péče, která se specializuje na léčbu lidí se závislostí (včetně specializovaných programů během výkonu trestu) a kteří se chtějí a potřebují naučit dovednosti, které jsou třeba k samostatnému životu, a to v oblasti bydlení, abstinence, práce, hospodaření s penězi, náplně volného času či v oblasti vztahů (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Z personálních a technických důvodů nemůže být služba poskytnuta osobám s těžkým tělesným postižením (z důvodu bariérového prostředí), v akutní fázi infekčního onemocnění (např. hepatitida A, B, AIDS), v akutní fázi závažné duševní poruchy nebo osobám, které nejsou schopni konzumovat program z důvodu omezených rozumových schopností nebo jazykové bariéry (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

Program zajišťuje tým zkušených specialistů s akreditovaným psychoterapeutickým výcvikem a odborným vzděláním. O službu lze požádat formou zaslání vyplněné žádosti o přijetí do služby společně s životopisem v rozsahu minimálně 3 stran formátu A4 a případnými dalšími dokumenty. Pracovníci programu se uchazečům ozvou v horizontu několika dnů a domluví termín individuálního pohovoru (Magdaléna o.p.s. (2022) dostupné z: <http://www.magdalena-ops.eu/cz>).

4.1 Závěr

Léčba drogové závislosti v terapeutické komunitě je v mnohém specifická, především je charakteristická celou řadou pravidel a zvyklostí typických pro danou komunitu. Pravidlo zákazu intimních vztahů mezi klienty komunity je ve většině terapeutických komunit pro drogově závislé striktně dodržováno, zároveň je však předmětem diskuse odborné veřejnosti. Téma vztahů a sexu se u klientů terapeutických komunit pro uživatele drog v praxi objevuje velmi často, je pro ně podstatné a je proto potřeba adekvátně s ním pracovat, a to při současném zohlednění možných dopadů na samotnou léčbu daného jedince i ostatních členů komunity.

Práce naplňuje všechny deklarované cíle, mapuje historické mezníky vývoje drogové scény na území České republiky a terapeutické přístupy uplatňované v komunitách pro drogově závislé v České republice i v zahraničí. Zabývá se vznikem a uplatňováním pravidla o zákazu blízkých a sexuálních vztahů v terapeutických komunitách, jeho smyslem a významem pro jednotlivce i komunitu jako živý organismus. Práce je příspěvkem do odborné diskuse k problematice blízkých vztahů mezi klienty terapeutických komunit pro uživatele návykových látek.

Toto eticky problematické téma si zaslouhuje intenzivní nedogmatickou diskusi odborníků všech zainteresovaných profesí, které mohou přispět svým pohledem na věc, vyznačující se vysoce citlivým přístupem, kritickým myšlením, konstruktivními návrhy a reflexí souvislostí a možných dopadů do budoucna.

II. VÝZKUMNÁ ČÁST

1. Cíle a metodologie práce

Tématem předložené práce jsou sexuální vztahy v terapeutické komunitě pro drogově závislé z hlediska klienta a terapeuta. Zkoumány budou vzájemné vztahy mezi členy komunity a mezi klienty a pracovníky komunity. Zvláštní důraz výzkumu je kladen na porozumění tomu, jak je pravidlo zákazu navazování intimních vztahů mezi klienty v průběhu léčby reflektováno z hlediska perspektivy klientů a zda v průběhu účasti na terapeutickém programu dochází ke změně jeho percepce. S ohledem na dané téma byl formulován cíl práce, kterým je analyzovat, jak klienti nahlíží na pravidlo nenavazování partnerských a sexuálních vztahů v různé fázi léčby a jak se jim toto pravidlo daří dodržovat. Na základě cíle práce byly následně vymezeny následující výzkumné otázky:

1. Jaký je náhled terapeutů a klientů na význam pravidla zákazu sexuálních vztahů.
2. Jaké faktory ovlivňují dodržování tohoto pravidla ze strany účastníků terapie.
3. Jak interpretují pravidlo zákazu sexuálních vztahů terapeuti a do jaké míry jeho dodržování vymáhají a sankcionalizují.
4. Jaký dopad má pravidlo na práci terapeutů.

Za účelem dosažení výše uvedeného cíle a zodpovězení výzkumných otázek bude realizován kvalitativní výzkum. Výhodou tohoto typu výzkumu je skutečnost, že umožňuje proniknout do hloubky sledované problematiky. Jeho prostřednictvím je možné pozorovat vzájemné vztahy mezi jednotlivými faktory a také procesy, ke kterým v jednotlivých situacích dochází. Kvalitativní výzkum probíhá většinou v přirozeném prostředí, což umožňuje sledovat zkoumané subjekty v jejich každodenním životě. “Cílem výzkumníka je porozumět významu jednání účastníků výzkumu a kontextu, ve kterém je jejich chování realizováno” (Hendl 2008, s. 16). Kvalitativní výzkum bude využívat technik zúčastněného pozorování a polostrukturovaných rozhovorů. V případě realizovaného výzkumu bude realizováno nestandardizované pozorování, které mělo zjevný charakter. Účastníci výzkumu byli informováni o tom, že byl výzkum zahájen. Určitou nevýhodou zjevného pozorování je skutečnost, že jsou si ho účastníci pozorování vědomi a může tak dojít ke zkreslení výsledků. “Hlavní výhodou je fakt, že výzkumník na vlastní oči může sledovat subjekty v jejich přirozeném prostředí. Je tak schopen nashromáždit potřebné informace o sledované problematice” (Reichl 2009, s. 67).

Polostrukturovaný rozhovor je založen na přímé interakci mezi tazatelem a dotazovaným.

V průběhu rozhovoru vedou tazatel a dotazovaný dialog, jehož cílem je získat potřebné informace. Tazatel postupuje podle předem stanovené osnovy, která mu pomáhá držet se tématu. Na druhou stranu má možnost reagovat na odpovědi dotazovaného a pokládat také doplňující otázky za účelem zjistit detailní informace. Na tazatele jsou však kladeny značné nároky, které se týkají zejména sledované problematiky. Jeho úkolem je totiž zaměřit se na důležité aspekty rozhovoru a získat potřebné údaje (Reichl 2009, s. 76).

Účastníky výzkumu jsou klienti a terapeuti v terapeutické komunitě Magdaléna. Jak již bylo v kapitole věnované terapeutické komunitě Magdaléna uvedeno, jedná se o komunitu určenou osobám ve věku nad 18 let se středně těžkou až těžkou závislostí na návykových látkách a výrazným stupněm psychosociálního postižení. Klienti se mohou do komunity zapojit až po absolvování detoxikace ve specializovaném zařízení. Do výzkumu se zapojilo 5 klientů a 4 terapeuti této komunity. Klienti byly vybráni na základě doporučení zaměstnanců Magdaléna o. p. s.. V tabulce č. 1 níže jsou uvedeny základní informace o klientech terapeutické komunity, kteří se výzkumu účastnili. Jména, která jsou v tabulce uvedena jsou smyšlená a jsou využívána pro lepší prezentaci informací získaných v rámci rozhovorů.

Tabulka 1 Základní informace o účastnících výzkumu – klienti terapeutické komunity Magdaléna

Jméno	Věk	Vzdělání	Profese	Druh závislosti	Doba závislosti	Doba v komunitě	Kolikrát v léčebně
Eva	31	maturita		alkohol, pervitin	12 let	5 měsíců	2x
Anna	22	základní		alkohol, pervitin	8 let	1 měsíc	2x
Jana	37	základní		alkohol, pervitin	16 let	3 měsíce	3x
Dan	31	základní	kuchař	alkohol, pervitin	15 let	12 měsíců	2x
Ivo	38	maturita	IT	alkohol, pervitin, opiáty	18 let	3 měsíce	2x

Zdroj: vlastní práce autora

Terapeuti byli vybráni na základě dohody mezi zaměstnanci v pracovním týmu Magdaléna

o. p. s.. V tabulce č. 2 níže jsou uvedeny základní informace o zaměstnancích terapeutické komunity, kteří se výzkumu účastnili.

Tabulka 2 Základní informace o účastnících výzkumu – zaměstnanci terapeutické komunity Magdaléna

Jméno	Věk	Profese	Výcvik	Délka práce v komunitě	Oborová praxe
Hana	47	prac. terapeut	ne	3 roky	5 let
Pavla	42	terapeut	ano	3 roky	15 let
Lea	38	terapeut	ano	2 roky	2 roky
Dita	55	drama terapeut	ano	3 roky	3 roky

Zdroj: vlastní práce autora

Informace nashromážděné během zúčastněného pozorování a rozhovorů byly následně analyzovány, interpretovány a na základě analýzy byly následně zodpovězeny výzkumné otázky.

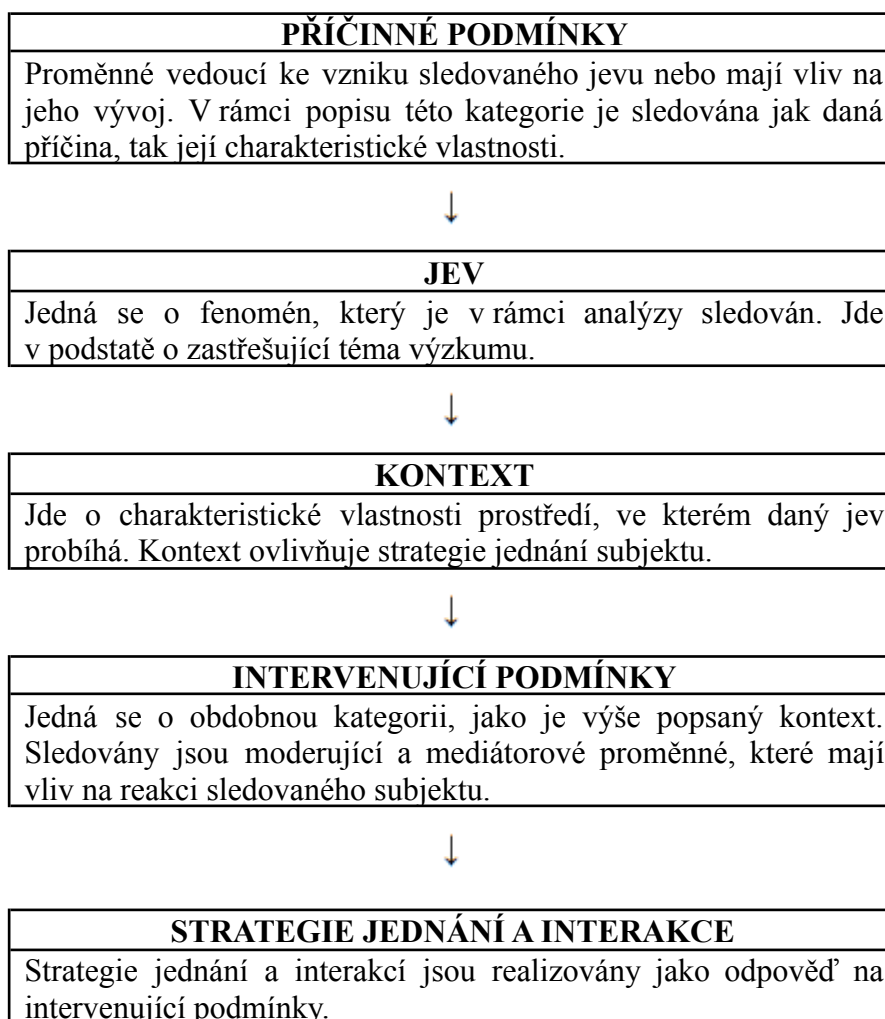
Rozhovory, které byly vedeny v průběhu února až března 2022, byly následně analyzovány metodou tematické analýzy. Informace získané v rámci rozhovorů byly zpracovány za pomoci otevřeného a axiálního kódování. V případě realizovaného výzkumu bylo postupováno od volného kódování k axiálnímu kódování. Aby bylo možné kódování realizovat, bylo nezbytné jednotlivé rozhovory nahrávat a následně přepsat. Proto byl při každém rozhovoru pořizován záznam pomocí mobilního telefonu a příslušné aplikace. Účastníci výzkumu byli o této skutečnosti předem informováni a se záznamem souhlasili. Následně došlo k doslovné transkripci rozhovorů, která je založena na přesném přepisu mluveného projevu respondenta (Hendl, 2008, s. 246-247).

Otevřené kódování je nejjednodušším způsobem zpracování rozhovorů. Jedná se o velice efektivní nástroj, který je využíván v různých vědních oblastech. V rámci otevřeného kódování dochází k rozdělení textu na několik sekvencí, kterým je přiděleno určité pojmenování odpovídající reflektovanému tématu. “Cílem otevřeného kódování je odhalit témata, které se v textu opakují a mají vztah k výzkumné otázce. Vzniká tak seznam témat, která jsou dále analyzována a tříděna” (Švaříček a Šedřová 2007, s. 211-212). V případě realizovaného výzkumu byl text kódován po jednotlivých řádcích. Sledován byl význam odpovědí v kontextu výzkumného cíle a výzkumných

otázek. Hledány byly odpovědi, které měly stejný význam. Na základě provedené tématické analýzy byly vymezeny konkrétní kategorie, které byly v případě potřeby rozděleny na jednotlivé subkategorie.

Axiální kódování navazuje na kódování otevřené. Jeho cílem je hledat spojení mezi kategoriemi, které byly vymezeny v rámci otevřeného kódování. Důraz je kladen zejména na sledování příčin, podmínek a důsledků. Dále je vhodné zaměřit se na jednotlivé procesy a strategie. V průběhu axiálního kódování výzkumník pátrá po nových kategoriích a hledá koncepty, které by sledované téma reflektovaly. Využívá při tom teoretické znalosti týkající se tématu. Poznatky plynoucí z analýzy a z teorie vzájemně kombinuje tak, aby odpovídaly kontextu dané problematiky. V řadě případů jsou tak na základě výsledků analýzy formulovány nové otázky a vznikají témata, která by měla být dále zkoumána (Hendl 2008, s. 250-251). V rámci axiálního kódování bude vycházeno z tzv. paradigmatického modelu. Paradigmatický model, jak ho popisují Švaříček a Šedřová (2007, s. 232) je uveden na obrázku č. 1 níže.

Obrázek 1 Paradigmatický model

NÁSLEDKY
Následky vznikají v důsledku strategie jednání. Jedná se při tom jak o úmyslné tak o neúmyslné následky.

Zdroj: vlastní práce autora na základě Švaříček a Šedřová (2007)

2. Rozhovory s klienty

V této kapitole jsou shrnuty výsledky tematické analýzy rozhovorů, které byly vedeny s klienty terapeutické komunity. Jak již bylo výše uvedeno, informace získané v rámci rozhovorů byly následně zpracovány pomocí otevřeného a axiálního kódování. Tato kapitola bude rozdělena do dvou podkapitol. V první podkapitole budou uvedeny výsledky otevřeného kódování. V druhé podkapitole budou uvedeny výsledky axiálního kódování. V každé z těchto kapitol budou uvedeny kategorie, které odpovídají tématu opakujícím se v jednotlivých rozhovorech. V textu budou uvedeny úryvky z přepisů rozhovorů, které byly s účastníky výzkumu vedeny. Dotazování jsou označovány jménem, které je uvedeno v tabulce č. 1 v kapitole popisující cíle a metodologii výzkumu.

2.1 Rozhovory s klienty terapeutické komunity

Na základě tematické analýzy bylo vymezeno sedm kategorií, které byly následně rozděleny do subkategorií. Jednotlivé kategorie budou níže detailněji popsány s ohledem na informace, které účastníci výzkumu ve svých výpovědích uvedli. U každé kategorie a subkategorie jsou uvedeny také kódy, které se ve výpovědích dotazovaných opakovaly.

2.2 Otevřené kódování

Na základě studia přepisů rozhovorů bylo v rámci otevřeného kódování vymezeno šest kategorií. Vybrané kategorie byly rozděleny do subkategorií tak, aby obsah rozhovorů co nejlépe reflektovaly. Níže budou uvedeny detailní informace k jednotlivým kategoriím včetně částí přepisů rozhovorů, které na ně poukazují. U každé kategorie budou uvedeny také kódy, které se ve výpovědích dotazovaných opakovaly.

2.3 Kategorie č. 1 – Zákaz fyzického kontaktu a navazování vztahů

Tato kategorie byla formulována s ohledem na to, jak klienti terapeutické komunity popisovali to, jak si pravidlo zákazu sexuálního kontaktu vysvětlují. Ti během rozhovorů hovořili o tom, co vlastně tento zákaz zahrnuje a jak ho chápou. Vnímání toho, co zákaz sexuálního kontaktu

zahrnuje, do značné míry ovlivňuje jednání klientů v komunitě k ostatním.

Kódy: zákaz fyzického kontaktu, zákaz navazování vztahů, nezamilovat se

Dotazovaní si spojují zákaz sexuálních vztahů v rámci terapeutické komunity se zákazem fyzického kontaktu mezi členy terapeutické komunity. Anna v tomto ohledu uvedla: „*No, že nesmíme spolu spát. Hlavně ten fyzickej kontakt asi, že tam nesmí bejt.*“ Stejným způsobem vnímali toto pravidlo také ostatní dotazovaní. Dan k tomu uvedl následující: „*...vztah mezi ženskou a chlapem by měl být takovej jako mezi chlapem a chlapem, pokud teda není homosexuál, prostě kamarádskej. Myslím si, že by to nějak nemělo ovlivňovat tu komunikaci mezi těma lidma, ale mělo by se to držet nějaký tý hranice, tak to chápu. Takže jako nespát spolu, nejt prostě do vztahu, nevázat se na člověka.*“

Ve většině případů spojovali účastníci výzkumu zákaz sexuálního vztahu v komunitě také se zákazem vztahu. Eva uvedla: „*... jako i nějakému většímu přátelství to tady taky není dobrý, když se člověku jako upne jen na jednoho člověka... i když jsou třeba jenom kamarádi.*“, Z výpovědi je však patrné, že někteří klienti v tomto ohledu rozlišují mezi fyzickým kontaktem a vztahem, který může mezi klienty vzniknout. Například Anna uvedla: „*... jsem tady jako slyšela, že... nebo terapeuti řekli, že tady byli dva třeba, co se do sebe zamilovali.... Protože tomu člověk prostě neporučí... A že jako nějak se to vyřešilo jako.*“

2.4 Kategorie č. 2 – Akceptace zákazu sexuálních vztahů v komunitě

Tato kategorie vycházela z toho, že se klienti komunity v rámci rozhovorů zaměřovali na to, do jaké míry v akceptovali zákaz sexuálních vztahů v terapeutické komunitě a jak si tento zákaz odůvodňují. Důraz byl kladen na to, jaký význam má tento zákaz pro ně osobně a jak ho vnímají v kontextu terapeutické komunity. Reflektováno bylo to, jak na dané pravidlo klienti nahlíželi ve chvíli, kdy do komunity vstupovali a z jakého důvodu ho akceptovali.

Kódy: logika, racionalita, soustředit se na léčbu, věnovat se sám sobě

Všichni účastníci výzkumu vnímali zákaz sexuálních vztahů v komunitě jako racionální a logické. Jana uvedla: „*No, tak mě to přijde... logický, protože je to vlastně zakázaněj fyzickej kontakt mezi chlap na ženskou nebo i stejným pohlavím, že jo, takže vlastně by to narušovalo vlastně chod jak komunity...*“ Většina dotazovaných uváděla, že toto pravidlo akceptovala, protože je při léčbě nezbytné soustředit se sám na sebe. Případný vztah by podle jejich názoru ovlivnil

léčbu, což je nežádoucí. Dan uvedl následující: „...já si myslím, že vztah jako takovej, tě vlastně nějakým způsobem svazuje, nedovoluje tě se naplno věnovat léčbě nebo sobě.“ Eva se vyjádřila podobným způsobem. Kladla při tom důraz zejména na to, že by se měl jedinec v léčbě věnovat sám sobě: „Nedoporučuje se, že prostě pak se totiž člověk zaobírá jinejma věcma spíš než sebou.“ Podobně se vyjádřila Anna, která uvedla: „...aby jsme se soustředili sami na sebe a ne na druhýho člověka, protože to je to nejdůležitější.“

2.5 Kategorie č. 3 – Čas

Tato kategorie byla stanovena s ohledem na skutečnost, že v rámci rozhovorů byla zjevná změna pohledu klientů na zákaz sexuálních vztahů v komunitě. V rámci této kategorie je tedy sledováno zejména to, jak se názory klientů na zákaz sexuálních vztahů v komunitě měnily v průběhu jejich pobytu v terapeutické komunitě. Tato kategorie byla rozdělena do dvou subkategorií, které jsou uvedeny níže.

Subkategorie č. 3.1 – Příchod do terapeutické komunity

Tato subkategorie poukazuje na to, jakým způsobem vnímali účastníci výzkumu zákaz sexuálních vztahů při svém vstupu do terapeutické komunity. Sledováno bylo to, zda do komunity přicházeli s vědomím, že bude nutné dané pravidlo dodržovat. V rámci rozhovorů bylo zjišťováno, do jaké míry byli dotazováni na počátku léčby smíření s tím, že budou muset toto pravidlo dodržovat.

Kódy: všeobecná znalost, osobní zkušenost, povědomí o zákazu, smíření

Většina dotazovaných si byla existence zákazu sexuálních vztahů v rámci terapeutické komunity vědoma. Eva, Dan, Ivo a Jana o tomto pravidlu věděli. Podle Evy je toto pravidlo všeobecně známé. Dotazovaná v tomto ohledu uvedla: „...kardinální pravidla vlastně ty hlavní člověk jakoby už ví, když do té komunity jde a ono je všeobecně známý, že nějaký sexuální kontakty v komunitách nejsou povolený, a že vztahy taky nejsou povolený a v České republice myslím, že je jenom jedna komunita pro páry, kde jsou na to jako zařízený, jinak je prostě to zakázaný všude, takže to prostě člověk ví...“ Jana a Ivo znali toto pravidlo z osobní zkušenosti z minulosti. Jana uvedla: „...jako počítala jsem s tím pravidlem, protože jsem se vlastně s tím setkala i v předchozích léčbách. Takže to je vlastně všude asi v léčebnách a komunitách stejný.“ Pouze Anna uvedla, že se o tomto pravidlu dozvěděla až po vstupu do komunity.

Na počátku léčby byli všichni dotazovaní s existencí daného pravidla smíření. Ivo a Dan

v rámci rozhovoru uvedli, že s pravidlem byli od počátku smířeni. Pro Janu bylo v pohodě tento zákaz dodržovat. Eva uvedla následující: „...*kvůli nějakým předešlým zkušenostem, a tak mi to pravidlo právě jako vyhovovalo.*“ Anna, která o tomto pravidlu zpočátku nevěděla uvedla, že si při zjištění existence daného pravidla pomyslela následující: „*No, že jsem jako na sebe zvědavá, protože já jsem předtím jako v léčebně byla jako mezi samýma ženskýma.*“ Následně si však řekla, že to zvládne.

Subkategorie č. 3.2 – Pobyť v terapeutické komunitě

V rámci této subkategorie bylo sledováno, jak se názor na zákaz sexuálních vztahů klientů změnil v průběhu pobytu v terapeutické komunitě. Zjišťováno bude zejména to, zda se u nich objevily pochybnosti a zda pro ně bylo náročné dané pravidlo dodržet. Cílem bude mimo jiné zjistit, jaké důvody vedli dotazované ke změně názoru.

Kódy: změna názoru, pochybnosti, dodržet pravidlo je velice náročné

Všichni dotazovaní uvedli, že se jejich názor na zákaz sexuálních vztahů v průběhu pobytu v terapeutické komunitě hodně změnil. Dotazovaní si v průběhu léčby uvědomili, že dodržování tohoto zákazu je velice složité. Dan na otázku, jak se jeho názor v průběhu léčby změnil uvedl: „...*bylo to... nechci říct těžký, bylo to složitější, protože já mám jako ženskou společnost rád a... jsem takovej řekl bych koketní typ, prostě rád jako flirtuju a podobně a určitě sem měl... tohle jako z člověka nevymizí. Takže já jsem jako věděl, kde jsou určitý jako hranice, kde je ten zákaz toho... ale nedařilo se mi asi úplně jako neflirtovat nebo tak jako neklamat tělem ...*“ Jana uvedla: „*Je to asi těžký. Vidím to trochu jinak, no. Že někdo už je tady třeba dýl jo a je to pro něj třeba složitý, takže i nějaký ty sexuální narážky jo tady jsou a je to takový na jednu stranu jako nepříjemný na druhou stranu chápu, ale... jako dodržovat může být jako pro někoho asi jako těžký.*“ Ivo dokonce uvedl následující: „*Ono... mě ten zákaz sere vlastně, ale na druhou stranu nemám ten problém v tom, že bych se nějak až zamiloval...*“

Z odpovědí bylo zjevné, že si během léčby dotazovaní uvědomili, jak těžké je toto pravidlo dodržet. Například Jana uvedla: „*Hlodá mi tam takovej jako červíček pořád, že jako co by se stalo, kdyby to... kdyby to bylo tak jako nějak... kdyby tam bylo i jako něco víc třeba... tak mi to taky vrtá hlavou. Nevím... jaký by to celkově bylo potom. Prostě nějaký takový ty myšlenky jako špatný.*“ Důvodem byla zejména skutečnost, že vztahy v komunitě jsou hodně složité a významnou roli hrají také podmínky vzájemného soužití. Eva, která zákaz sexuálních vztahů porušila a v komunitě otěhotněla, uvedla: „*Nečekala jsem to a přišlo mi to... už že jsme jakoby spolu začínali... se hodně bavit a byly jsme ještě kamarádi, tak jsme hnedka dostali kontrakt na to, že spolu nesmíme být nikde*

sami. *Abychom právě ten kontakt nenavázali...*“ Mimo to všichni dotazovaní upozorňovali na skutečnost, že je v komunitě známa celá řada případů, kdy došlo k porušení pravidel. Některé z těchto vztahů byli odhaleny a jiné nikoliv. Jana uvedla: „... *vidím jak to dopadá... no někdy, když se to třeba provalí, i když se to... vůbec by se to nemuselo za jiných okolností... err... vlastně provalit... Ale vím, že tady vlastně... funguje jakoby jsem slyšela i to, že... jo... když náhodou nějaký ten vztah by tady vzniknul...nemyslím tak úplně jako sexuální, že jo... ale jako citovej, takže se s tím dá ještě pracovat.*“

2.6 Kategorie č. 4 – Touha

Tato kategorie reflektuje touhy, které se u dotazovaných v průběhu pobytu v komunitě objevily a v podstatě byly v rozporu se zákazem sexuálních vztahů. Všichni dotazovaní v rámci rozhovorů přiznali, že byly v průběhu léčby v pokušení zákaz porušit. V rámci této kategorie byly reflektovány jejich touhy. Daná kategorie byla rozdělena do dvou podkategorií, které budou popsány níže.

Subkategorie č. 4.1 – Sexuální touha

Téměř všichni dotazovaní uváděli, že v rámci léčby pociťovali určitou sexuální touhu. Tuto touhu někteří dotazovaní spojovali s konkrétní osobou, ale nebylo tomu tak vždy. V některých případech byly tyto pocity pouze jednostranné ale někteří dotazovaní přiznali, že je druhá strana opětovala.

Kódy: sexuální pud, touha, vzrušení

Všichni dotazovaní během rozhovorů uvedli, že se v průběhu léčby dostali do situace, kdy pociťovali sexuální touhu. Například Dan uvedl: „*Člověk má určitý pud nebo i na ten sex má chuť.*“

Také Jana tuto informaci potvrdila a uvedla: „*někdo už je tady třeba dýl jo a je to pro něj třeba složitý, takže i nějaký ty sexuální narážky jo tady jsou a je to takový na jednu stranu jako nepříjemný na druhou stranu chápu...*“ Dan dále hovořil o tom, že cítí určitou sexuální frustraci, a v některých situacích je pro něho náročné potlačit svůj sexuální pud. Jedná se zejména o situaci, kdy jsou ženy v jeho okolí vyzývavě oblečené. Konkrétně uvedl: „*Já ženským koukám nebudu říkat na oči, že jo... na prsa na zadek a podobně, jo. Ale čím víc je to... ta oblast jako odhalená, tím je to asi jako horší, že. Jo a nevím jak ženský koukají na chlapy.*“ Anna v rámci rozhovoru přiznala, že se

jí stává, že má sexuální myšlenky směřující k určité osobě v komunitě. Jedná se zejména o situace, kdy je na pracovišti s osobou, která se jí líbí. V průběhu rozhovoru dokonce přiznala, že skutečně došlo k intimnímu kontaktu s jiným klientem. Neupřesnila však to, o jaký druh kontaktu se jednalo. Podobně hovořila také Jana, která uvedla: „*Odehrálo se víc, než se odehrát mělo.*“ Také Ivo uvedl, že se během pobytu v léčebně dostal do situace, ve které bylo zjevně cítit sexuální napětí. Eva pak v rámci rozhovoru uvedla, že mezi ní a jedním ze členů komunity bylo sexuální napětí, které nakonec přerostlo v sexuální vztah. Ten po dobu 4 měsíců utajovali. Tento vztah byl natolik intenzivní, že Eva otěhotněla. Její partner léčbu ukončil před tím, že danou informaci zveřejnila. Eva nakonec musela z komunity odejít.

Subkategorie č. 4.2 – Potřeba emocionální blízkosti

Ženy, které se výzkumu účastnily, často hovořily o tom, že se jim během léčby někdo začal líbit. Pokud se tak stalo, tak se u nich objevila obava z toho, že by tento pocit mohl přerůst v něco více. Většinou klienti během rozhovorů uváděli, že se možná jedná pouze o jednostranné pocity. Často však popisovali určité napětí, které se mezi nimi a druhým členem komunity objevilo. O tomto pocitu se zmiňovaly primárně ženy.

Kódy: láska, zamilovanost, chemie

Všechny ženy hovořily o tom, že se jim v průběhu léčby začal líbit jiný klient. Na počátku rozhovorů většinou hovořily o tom, že se jednalo jen o jednostranný pocit. Tyto pocity vnímaly na rozdíl od sexuálního pudu jako silnou hrozbu. Anna v tomto ohledu uvedla: „*Protože vím, že prostě člověk lásce neporučí a když to dva lidi k tobě táhne, tak to táhne.*“ Podle oslovených klientek by s v případě, že by se v léčebně do někoho zamilovaly, musely rozhodnout mezi láskou a léčbou. Takováto situace je velice náročná. Jana, která se v průběhu léčby s někým zapletla, v tomto ohledu uvedla následující: „*...nechalo to teda citový následky*“ Eva uvedla, že pro ni bylo v podstatě nemožné vztahu s otcem svého dítěte odolat. Konkrétně uvedla: „*Já vůbec nechápu, jak se to mohlo stát. Nerozumím tomu. Že takhle ještě... že jsem tu byla jen chvíli. Ono tomu asi člověk jako nezabrání.... ...já viděla jaký to riziko... Ale nějak prostě jsme to vyhodnotili, že to za to stojí... asi... určitě.*“ Důvodem byly emoce, které k němu cítila. Tyto emoce se objevily době Vánoc, kdy se poprvé políbili.

2.7 Kategorie č. 5 – Rizikové situace

V rámci rozhovorů se dotazovaní zmiňovali o situacích, ve kterých se ocitli v pokušení.

Všichni oslovení klienti se shodli na tom, že se v podstatě jednalo o každodenní situace, které by v rámci života mimo komunitu riziko nepředstavovali. Jednalo se například o situaci, kdy spolu sami pracují nebo jsou v kavárně. Rizikové situace vnímali negativně a spojovali je se strachem z porušení pravidel. Jejich obavy mimo jiné vycházely také z toho, že si byli vědomi sankcí spojených s porušením zákazu. Většina z nich při tom odkazovala na vyloučení členů komunity, kteří pravidlo porušili.

Kódy: blízkost, přitažlivost, strach, obavy

Většina dotazovaných uvedla, že se v průběhu života v komunitě dostala do rizikové situace. Většina při tom nastupovala do komunity s přesvědčením, že k tomu nemůže dojít. Důvodem byla snaha soustředit se na léčbu a ne na hledání vztahů. Přesto se jim v léčebně začal někdo líbit a v některých případech dokonce došlo k porušení pravidel. Anna například popsala tytu situaci následujícím způsobem: *„dost dlouho na sebe koukáme a hrozně... je to dlouhá doba... ale jako... když jako se sejdeme pohledama... tak vždycky... jako je to delší doba než... někdo na sebe koukne, je to jenom pár sekund. My jako na sebe koukáme deset sekund.“* Jana popsala podobné situace, ke kterým docházelo zejména při práci. Uvedla, že na pracovišti často s jedním z klientů pociťuje určité vzájemné sexuální napětí. Celá tato situace je jí poměrně nepříjemná, protože dané osobě v podstatě není možné se vyhnout. Eva spojovala rizikové situace zejména s tím, že si byli s otcem jejího dítěte hodně emočně blízko, povídali si a probírali své životní zkušenosti. Právě toto sdílení a blízkost vedla ke vzniku jejich vztahu. Eva uvedla: *„Já mám osobně jako úplně jinej typ chlapa vzhledově třeba a stejně mě k němu něco táhlo a to samý naopak. A hodně jsme se bavili a máme podobný rodinný zázemí, takže jsem si měli jako o čem povídat ohledně toho jak to bylo doma... s rodičema jak to máme. I celkově jako podobný životní osudy, takže my jsme si jako měli hodně co říct. Do toho on je jako hrozně chytřej, takže mě vždycky všechno dokázal jako vysvětlit... .. my jsme prostě tady trávili hodiny povídáním a... nějak to tak jako ... hodiny povídání... komunity koukání na sebe. Všichni dotazovaní se těchto rizikových situací obávali a snažili se jim vyhýbat. Například Ivo uvedl: *„Já se toho bojím. Já mám totiž pocit, že tady se na každým... a je to vlastně ted'ka taky vidět... časem stejně vždycky všechno pozná a nemám zkušenost z minulosti, že by se to udrželo v rámci nějakýho jednotlivýho úletu.“**

2.8 Kategorie č. 6 – Strategie zvládání rizikové situace

Jak již bylo výše uvedeno, většina dotazovaných se v komunitě dostala do rizikové situace, ve které hrozilo porušení pravidel. Někteří dokonce tato pravidla skutečně porušili. V takovémto

případě byli nuceni danou situací řešit. Každý člověk řešil danou situaci jinak, bylo však možné vysledovat určité strategie. První strategií bylo myšlenky zaplašit a zakázat si je. V takovémto případě se jedinec vyhýbal svému protějšku, uzavřel se do sebe nebo se plně začal věnovat práci. Druhou strategií byla naopak plná otevřenost. Daná osoba preferovala rozhovor o vzniklé situaci, a to buď s garantem nebo s celou komunitou.

Kódy: zahnat myšlenky, uzavřít se, práce, otevřenost

Dotazovaní (Anna, Jana, Ivo, Dan) se shodli na tom, že myšlenky na sex nebo vztah v rámci komunity je nezbytné zahnat a potlačit. Dan například uvedl: *„Hranici jsem překročit nechtěl, ale nutkání jako v hlavě máš, že jo. Že prostě ty, ženský tě prostě přitahujou, takže s tím nějakým způsobem jako... musíš si to vevnitř prostě jako zakázat.“* V rámci rozhovorů bylo možné vysledovat dvě základní strategie. První strategií bylo uzavřít se do sebe. Často o takovéto situaci klienti hovořili jako o snaze „pracovat na tom“. Tuto strategii volili Jana a Ivo. Jana uvedla, že se cíleně vyhýbá osobě, která se jí líbí. Snaží se na danou situaci nereagovat a vídat ho méně. Přesto se s ním setkává, ale snaží se své pocity „vypnout“. Ivo řeší podobné situace tím, že je k dané osobě odmítavý a odměřený s cílem udržet si odstup. Druhou strategií bylo otevřeno o celé situaci hovořit. Tuto strategii volili Anna a Dan. Anna uvedla, že by v případě problémů řešila situaci s garantem, protože by to pro ni bylo logické. Konkrétně uvedla: *„Asi bych to začala nějak řešit s garantem.... Jako je to pro mě nějak jako nejlogičtější a nejrationálnější jako... jako... jako co se týče jako sebezáchrany, protože jako já jsem tady právě, že viděla, jak to dopadá, když člověk to neřeší zavčasu.“* Na druhou stranu například Jana uvedla: *„nenapadlo mě se o tom bavit. Ale vím, že tady vlastně... funguje jakoby jsem slyšela i to, že... jo... když náhodou nějaký ten vztah by tady vzniknul...nemyslím tak úplně jako sexuální, že jo... ale jako citovej, takže se s tím dá ještě pracovat.“*

Ivo a Dan se také shodli na tom, že jim obecně pomáhá skutečnost, že se v komunitě neustále něco děje a nemají tolik volného času. Díky tomu, že jsou neustále něčím zaměstnaní, nemusí na sex myslet. Je pro ně pak snadnější pokušení odolat. Dan, Ivo a Anna uváděli, že je pro ně nyní nejdůležitější léčba a práce na sobě. Právě tuto skutečnost si neustále opakují ve spojitosti s porušováním pravidel. Také díky tomu je pro ně snazší nepodlehnout pokušení.

2.9 Kategorie č. 7 – Sankce za porušení pravidel

Všichni dotazovaní si velmi dobře uvědomovali důsledky porušení zákazu sexuálních vztahů v komunitě. Vycházeli při tom nejen z informací, které získaly při nástupu do komunity, ale

také ze zkušenosti. Většina věděla o případech, ke kterým v minulosti v komunitě došlo. Jednalo se o případy porušení zákazu, které vedlo k odchodu některého z klientů. Všichni oslovení uváděli, že se takovéto situace obávají. V případě, že došlo k porušení pravidla, uchýlovali se klienti ke lži s cílem vyloučení se vyhnout. V takovém případě pak cítili vinu.

Kódy: povědomí, zkušenost vyloučení, odchod, strach, lži, pocit viny

Všichni dotazovaní měli povědomí o tom, co se jim může v případě porušení zákazu stát. Věděli, že je mohou z komunity vyhodit. V tomto ohledu se řada z nich zmiňovala o dilematu léčba vs vztah. Vyřešit toto dilema by bylo velice složité, na což upozornily Anna a Jana. Na příklad Jana uvedla, že se jakýkoliv náznak vztahu s osobou, která se jí líbí, rozhodla utnout, protože léčba je pro ni nejdůležitější. Přesto se u ní však tyto pocity objevují. Naopak Ivo a Dan v tomto ohledu měli jasno a léčba pro ně byla nejdůležitější. Dan uvedl, že má pocit, že se musí nyní postarat sám o sebe a až potom bude schopen navázat kvalitní vztah. Všichni dotazovaní se shodli na tom, že je pro ně důležité v léčbě pokračovat a komunitu v tomto ohledu vnímali jako velkou pomoc. Z předčasného odchodu měli strach a obávali se tedy následků spojených s případným porušením pravidel. V rámci rozhovorů bylo zjevné, že v komunitě dochází k porušování pravidel. V takovém případě se klienti rozhodli lhat a nic neříct. Často však o jejich chování věděl ještě někdo. Například Jana s jedním se členů komunity sdílela, že porušila pravidla. Konkrétně uvedla: „...*jenom si o tom prostě promluvit, jo. Jenom to sdílet s někým.*“ Z rozhovorů tedy bylo patrné, že se klienti v tomto ohledu navzájem kryjí. Také Eva uvedla, že po celou dobu vztahu se svým partnerem komunitě lhali.

2.10 Axiální kódování

V rámci axiálního kódování bylo vycházeno z paradigmatického modelu, který byl popsán v kapitole popisující cíl a metodologii práce. Pro lepší představu je paradigmatický model uveden na obrázku č. 2 níže. Sledovaným jevem byl v tomto případě zákaz sexuálních vztahů, který si klienti vysvětlovali nejen jako zákaz fyzického kontaktu ale také jako zákaz navazování milostných vztahů. Daný zákaz tedy z pohledu klientů komunity neznamenal pouze zákaz sexuálního styku a jiného intimního kontaktu, ale také zákaz budování hlubších emocionálních vztahů mezi klienty. Klienti v tomto ohledu kladli důraz na to, aby se v průběhu svého pobytu v komunitě nezamilovali.

Příčinnou podmínkou je v tomto ohledu zejména ochota klientů akceptovat zákaz sexuálních vztahů a důvody, které je k tomuto rozhodnutí vedly. V tomto ohledu hrálo významnou roli uvědomění si potřeby věnovat se v době pobytu v komunitě pouze léčbě. Pro klienty bylo důležité

mít možnost v rámci pobytu mít čas pouze pro sebe a nerozptylovat se vztahem nebo vztahy.

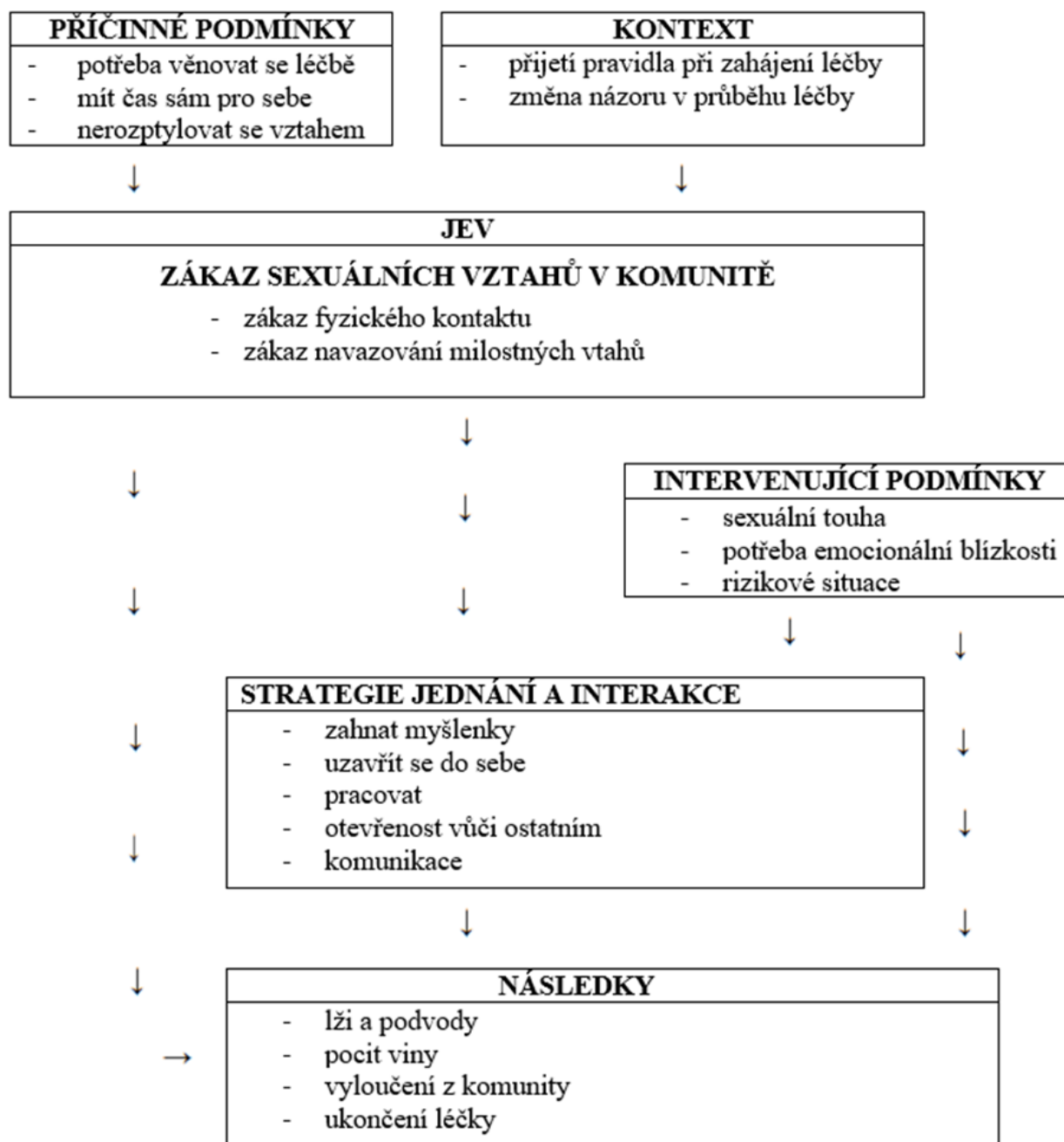
Značný význam hrál v tomto případě také kontext, ve kterém klienti zákaz sexuálních vztahů v komunitě vnímali. V tomto ohledu sehrál významnou roli čas strávený v komunitě. Při zahájení léčby všichni klienti zákaz přijímali. Často hovořili o tom, že by je ani nenapadlo na počátku pobytu v komunitě hledat zde vztah. Pro řadu z nich bylo nemyslitelné, že by se zde zamilovali. V průběhu léčby se však jejich názor měnil vlivem okolností a podmínek života v komunitě. Klienti hovořili o tom, že v průběhu léčby nevědomě s ostatními vztahy navazovali. Tyto vztahy měly značný potenciál k tomu, aby přerostli ve vztah. Z tohoto důvodu pro ně bylo v průběhu pobytu v komunitě často náročné daný zákaz respektovat.

Zcela zásadní roli hrály intervenující podmínky sledovaného jevu. Klienti uváděli, že v průběhu pobytu v komunitě se museli potýkat se sexuální touhou a potřebou emocionální blízkosti. Oba tyto pocity jim znesnadňovali dodržování zákazu sexuálních vztahů. Poměrně často se také dostávali do rizikových situací, kdy hrozilo porušení zákazu. Jednalo se zejména o situace, kdy spolu byli klienti o samotě a existovala mezi nimi určitá přitažlivost. V podstatě všichni oslovení klienti přiznali, že se do rizikové situace v komunitě dostali.

Každý z dotazovaných řešil nutnost dodržovat zákaz sexuálních vztahů svým specifickým způsobem. V rámci rozhovorů však bylo možné vysledovat několik základních strategií. Jednalo se zejména o snahu zahnat myšlenky na porušení zákazu prostřednictvím práce nebo zaměřením se na jiné typy aktivit. V souvislosti s tím hovořili klienti také snahy o uzavření se ostatním a vybudování si určité bariéry. Na druhou stranu se však někteří klienti rozhodli situaci řešit otevřeně a o svých pocitech hovořit v rámci komunity. Jejich cílem bylo v tomto ohledu být vůči ostatním otevřený.

Strategie, které klienti komunity ve vztahu k zákazu sexuálních vztahů volili, měly konkrétní následky. V tomto ohledu bylo sledováno nejen to, zda došlo k porušení zákazu nebo ne, ale také to, jaké pocity v nich strategie vzbuzovala. Nejčastěji vedly volené strategie u klientů k pocitu viny z toho, že mají tendenci zákaz porušit. V řadě případů se klienti komunity uchýlovali ke lžím a podvodům, aby své pocity utajili nebo aby nebylo zjištěno porušení zákazu. Klienti v konečném důsledku trpěli pocitem viny, že se musí ke lži a podvodům uchýlovat. V řadě případů však uváděli, že nebyli nebo nejsou schopní najít jiné řešení své situace. Důvodem byla obava z toho, co by se stalo v případě odhalení porušení zákazu. Velmi dobře si byli vědomi toho, že by došlo k jejich vyloučení z komunity, což by mohlo ohrozit úspěšnost jejich léčby. Většina z oslovených klientů se v tomto ohledu odkazovala na to, že v průběhu léčby byli svědky vyloučení některých klientů z komunity v důsledku porušení zákazu.

Obrázek 2 Paradigmatický model pro klienty komunity vytvořený na základě realizovaného výzkumu

Zdroj: vlastní práce autora

3. Rozhovory s terapeuty

Tato kapitola se zaměřuje na shrnutí výsledků rozhovorů vedených s terapeuty, kteří působí v terapeutické komunitě Magdaléna. Rozhovory byly vedeny se 4 terapeuty. Jednalo se o dvě psychoterapeutky a pracovní terapeutku dlouhodobě působící v komunitě a externí spolupracovnice – odbornice na dramaterapii. Obsah rozhovorů byl stejně jako v předcházejícím případě zpracován pomocí otevřeného a axiálního kódování. Kapitola je tedy rozdělena do dvou podkapitol. V první podkapitole budou shrnuty výsledky otevřeného kódování. Budou zde uvedeny kategorie, které byly formulovány na základě rozhovorů s terapeuty. Reflektována byla témata, která se v rámci rozhovorů opakovala a na které kladli respondenti důraz. Text obsahuje úryvky z přepisů rozhovorů. Druhá podkapitola budou obsahovat paradigmatický model zpracovaný na základě axiálního kódování. V textu budou uvedeny Dotazování jsou označovány jménem, které je uvedeno v tabulce č. 2 v kapitole popisující cíle a metodologii výzkumu.

3.1 Otevřené kódování

Na základě studia přepisů rozhovorů bylo v rámci otevřeného kódování vymezeno šest kategorií. Vybrané kategorie byly rozděleny do subkategorií tak, aby obsah rozhovorů co nejlépe reflektovaly. Níže budou uvedeny detailní informace k jednotlivým kategoriím včetně částí přepisů rozhovorů, které na ně poukazují. U každé kategorie budou uvedeny také kódy, které se ve výpovědích dotazovaných opakovaly.

3.2 Kategorie č. 1 – Volba

Tato kategorie byla formulována s ohledem na skutečnost, že většina terapeutů uváděla, že si klienti volí vstoupit do komunity a zavazují se tak k dodržování jejích pravidel. Terapeuti se také velmi často zmiňovali o tom, že si musí klienti v průběhu léčby nastavit priority, ze kterých budou v průběhu pobytu v komunitě vycházet.

Kódy: osobní volba, rozhodnutí, priority

Dotazování v rámci rozhovorů zdůrazňovali, že se klienti rozhodují vstoupit do komunity dobrovolně a jedná se o jejich osobní volbu. Terapeuti se odkazovali zejména na to, že se jedná o kardinální pravidlo, se kterým jsou klienti seznamováni již před vstupem do komunity. Pavla uvedla, že se jedná o běžnou praxi. Dále upřesnila toto: „... *na velkých komunitách, kde se podepisují smlouvy, říkají nějaký ty..., tu smlouvu se vlastně musí naučit naspaměť. A ty kardinální*

pravidla, že je sexuální zdrženlivost kardinální pravidlo a tak dále... „ V souvislosti s rozhodnutím léčit se zmiňovali dotazovaní také to, že je nutné, aby si klienti jasně stanovili své priority v době pobytu v komunitě. Většina z terapeutů chápe, že není snadné žít v komunitě déle než rok bez sexu. V případě klientů je však nutné, aby si byli vědomi, že jejich hlavním cílem je v tomto období léčba a ne udržování vztahu. Hana k tomu uvedla: „Přece jenom je jim 20, 30 let a jsou tady přes rok zavření, takže to jakoby zase svým způsobem chápu, ale někdy je třeba mít určitý priority.“ Například Pavla v tomto ohledu uvedla, že v řadě případů mají klienti pocit, že se v komunitě zamilovali a v takovém případě se jejich priority mění. V takové situaci se často začnou zaměřovat pouze na vztah a jeho udržení (utajení) a prioritou již není léčba. Často se však jedná pouze o poblouznění, chtíč nebo potřebu blízkého kontaktu. Také pracovní terapeutka Hana uvedla, že by si měli klienti dobře uvědomit, proč se rozhodli navštěvovat léčebnou komunitu a podle toho se také chovat. Konkrétně uvedla: „A to je o tom, aby si uvědomili, proč tu vlastně jsou.. jestli jim to za to bude stát nebo ne...“ V souvislosti s tím také hovořila o tom, že hovořila s jednou z vyloučených dívek o tom, zda ji navázání vztahu stálo za to. V rámci rozhovoru Hana uvedla: „Vím, že když třeba tady byla ta Šárka a měla ten průser, a já jsem s ní třeba něco dělala. A bavili jsme se o tom několikrát, tak jsem jí potom vždycky řekla jestli to stálo za to, tak postupem času se dostala k tomu, že ne a že jí to.. vychválí to. A ani to za to nestálo.“

3.3 Kategorie č. 2 – Proces léčby

V rozhovorech se terapeuti zmiňovali často o tom, že pravidlo zákazu sexuálních vztahů bylo přijato za účelem zajištění efektivního průběhu léčby v komunitě. Důraz je v tomto ohledu kladen na to, aby klient věnoval veškerou svou energii léčbě a zaměřil se sám na sebe. Pokud by se zabýval vztahem, nemohl by se plně do léčby zapojit. Mimo to vznik sexuálních vztahů v rámci komunitní léčby narušuje chod komunity, což léčbu negativně ovlivňuje. V tomto ohledu vnímali terapeuti pravidlo zákazu sexuálních vztahů, jako velice důležité.

Kódy: soustředit se sám na sebe, dynamika komunity, narušení procesu léčby

Oslovení terapeuti spojovali pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě s efektivitou léčby, která je založena na plné soustředění se na léčbu. Pavla vnímá pravidlo zákazu sexuálních vztahů, jako velice důležité a vychází při tom ze svých zkušeností. Konkrétně uvedla:

„ ... vždycky se potvrzuje - je tady vztah, ten člověk se neléčí, tak jak by měl...na jednu stranu je to zatěžující, když to porušují úplně a na druhou stranu by to mělo nějak právě udělat to místo na tu léčbu tady, toho nejsou schopni někdy sami.“ Také podle Lei má vznik sexuálního vztahu negativní vliv na schopnost jedince věnovat se léčbě. Z tohoto důvodu vnímá toto pravidlo, jako zásadní. Lea

uvedla: „*Já jsem v té branži jako chvíli nebo obecně s tím jako no..., ale myslím, že to má významnej význam, protože prostě když, když ho porušilo, což nakonec už tady jsem zažila několikrát od té doby co tady pracuju, tak se ti klienti prostě neléčí, prostě jakoby nevěnují plnou energii tomu svému procesu, svým otázkám.*“ Lea také zdůrazňovala, že klienti komunity potřebují primárně řešit svá témata a stabilizovat se v sobě samých. Stejný názor měla také Pavla, která byla přesvědčena, že musí klienti poznat sebe sama a až poté budovat vztah. Konkrétně uvedla: „*Ale fakt jenom aby nejdřív poznali sebe a pak poznávali třeba toho druhého. A pak třeba můžou stavět nějaký vztah, a zkoušet to, že jo.*“

Dále v souvislosti s procesem léčby terapeuti zmiňovali skutečnost, že existence sexuálního vztahu v komunitě narušuje terapeutický proces. Například dramaterapeutka Dita se při tom odvolávala na zkušenosti ostatních. V rámci rozhovoru uvedla: „*No.... Já si myslím, že v tomhlectom věřím teda těm zkušenějm, že jakmile by tam tyhle věci jeli, tak to vlastně narušuje ten terapeutický proces, takže v tomhlectom já jako nemám důvod to nějak zpochybňovat.*“ Lea v rámci rozhovoru upozorňovala zejména na to, že vztahy v komunitě narušují dynamiku skupiny. Konkrétně v tomto ohledu uvedla: „*no právě, no, a že to jako narušuje ty vztahy, když má někdo jako... jo, že to je prostě... teď na něj neřeknu tohle, protože ho prostě mám jako víc ráda, protože s ním jako chodím, že jo. Tak jako neřeknu něco jako tvrdýho před ostatníma jo. Nebo za něj dělám něco prostě nebo on dělá za mě něco co by nedělal místo ostatních.*“ Podle názoru terapeutky Ley by bylo velice zvláštní, kdy byly vztahy v komunitě povoleny. V souvislosti s tím uvedla:

„*No myslim si, že jo. No a pak samozřejmě v té skupině že jo, jako, že to ovlivňuje tu dynamiku v té skupině. Že když by to jako bylo povolený, tak by to bylo vlastně divný, že jo? Že jakoby někdo se tam jakoby může objímat a mít jako intimní vztah a ostatní jako ne. Jo jako možná kdyby to bylo, že by to bylo třeba komunita jako jenom pro vztahy. Nebo, jako že kdyby tam byl jako, že všichni tam budou ve vztahu, tak možná jo.*“

3.4 Kategorie č. 3 – Nároky

V rámci této kategorie byla reflektována skutečnost, že terapeuti v rámci rozhovorů uznávali vysoké nároky kladené na klienty komunity v souvislosti se zákazem sexuálních vztahů. Terapeuti v tomto ohledu hovořili o tom, že klienti více než rok pobývají v komunitě a musí být pro ně velice náročné dodržovat zákaz sexuálních vztahů. Přesto terapeuti trvali na tom, že toto pravidlo hraje v procesu léčby zcela zásadní roli. Terapeuti si uvědomovali problémy související se zákazem sexuálních vztahů, ale o jeho existenci nepochybovali.

Kódy: obtíže, sexuální pud, touha, milostné pobláznění, promiskuita

Terapeuti si velice dobře uvědomovali, že pro klienty je pobyt v komunitě velice náročný. Jako důvod udávali zejména skutečnost, že jsou muži a ženy déle než jeden rok zavření ve stejném prostoru a nemohou navazovat sexuální vztahy. V úvahu brali sexuální pudy, které každý mladý člověk má. Terapeutka Lea v tomto ohledu uvedla: „*Na druhou stranu tak samozřejmě jako chápu, že je to strašně těžký pro ty klienty jako, když jsou tady rok a jako nemůžou...*“. Například Pavla uvedla, že o sexuálních pudech s klienty během terapie hovoří poměrně často. Konkrétně uvedla: „*To prostě jsou věci, že má chuť na sex, to oni říkají a já třeba nemyslím, že je to něco špatného, jasně, že je to přirozený.*“ Také dramaterapeutka Dita souhlasila s tím, že je léčba v tomto ohledu náročná. Konkrétně uvedla: „*No... myslím si, že to je těžký, že ta skladba tý klientely se trochu mění a že oni asi prostě ty věci zvládají podstatně hůř...*“

Terapeuti také často uvažovali nad tím, jakou roli v tomto ohledu hraje touha a do jaké míry se jedná o zamilovanost. Podle terapeutky Pavly je pro klienty velice náročné rozlišit, zda jsou ovlivněni chtíčem nebo zda jsou skutečně zamilovaní. Pavla uvedla: „*Jo a že kolikrát je to někdy jenom chtíč nebo pobláznění, jako, že to nemusí být láska na život a na smrt. Ale většinou je to něco takového. Prostě potřebujou nějaký to pohlázení, nějaký kontakt, no.. Nebo nějaká nadrženosť taky...*“. Pavla si velice dobře uvědomovala, že pokud jsou klienti v komunitě opravdu zamilovaní, je i pro terapeuta náročné se k zákazům sexuálních vztahů nějakým způsobem postavit. Pavla v tomto ohledu uvedla: „*určitě vidím, že je to náročný pro lidi a určitě vidím, že se mají rádi. Samozřejmě to člověk přeje, protože je to jako lidský, někomu to opravdu třeba vyjde, někomu ne...jediný co mě jako rozčiluje je to, že někdo prostě přijde o tu šanci svoji jo...*“ Také další terapeuti zmiňovali situace, kdy se do sebe klienti komunity skutečně zamilovali. V některých případech však zákaz vydrželi respektovat a do vztahu vstoupili až po skončení pobytu v komunitě. Takovéto vztahy byly podle terapeutů kvalitnější a stabilnější.

Terapeuti také upozornili na skutečnost, že klienti léčebné komunity jsou specifickou skupinou osob a je pro ně náročnější než pro ostatní tento zákaz respektovat. Důvodem byla zejména skutečnost, že si prošli různými traumaty, nemají sebevědomí, často jsou promiskuitní a ženy se v řadě případů věnovali před léčbou prostituci. Klienti také často nevědí, jak ve vztahu vystupovat a jak o něj pečovat. Na tuto skutečnost upozorňovala zejména terapeutka Pavla. Konkrétně uvedla: „*protože oni to většinou nezažili, oni mají většinou problémový ty vztahy ..to vůbec..ty všichni ti závislí mají problémový..*“ Značný význam má promiskuita, která je v řadě

případů pro klienty typická. Na tuto skutečnost upozorňovaly hlavně Pavla a Lea, které s klienty komunity pracují dlouhodobě. Pavla uvedla:

„hlavně jsou i s promiskuitní minulostí. Jo, a prostě je to hodně i o sebevědomí. Možná si potřebujou něco dokázat nebo jim je to jedno, protože to jenom... tady klientka se stydí, že má ráda svého přítele venku a na druhou stranu se nestydí mluvit o tom, že prostituuje. Prostě to je normální, přece. Jo. Že maj ty hodnoty jinde..“ a „oni hodně prostituovali a oni nemají žádnou sebehodnotu taky. Jo a oni hledají tu lásko, že jo. Hledají to hezký, to romantický..“ Tuto skutečnost potvrdila také Pavla, která uvedla: „je to i o tom svým těle jo, že je to jen nějaký nástroj, že to nemá žádnou hodnotu.“

Lea také v souvislosti s náročností plnění pravidla zákazu sexuálních vztahů hovořila o různých problémech, se kterými se klienti potýkají a které je v tomto ohledu ovlivňují. Lea uvedla: *„Pak určitě tam ta promiskuita, no nebo jako ty, některý ty traumatizovaný holky, že jo, jsou prostě sexuálně jako..Jo, že si prostě toho těla nevážeš nebo že jsi jako... dají tomu chlapovi hned, že jo? To je jako neprofesionální, že jo?“*

3.5 Kategorie č. 4 – Učit se

Oslovení terapeuti spojovali pobyt v terapeutické komunitě nejen s léčbou, ale také s procesem učení. Většinou v souvislosti s tím hovořili o cestě k sebepoznání, kterou si musí závislý projít, aby byl schopen vrátit se opět do společnosti. V rámci komunity se učí nastavit si vlastní hodnotový systém, který by nebyl založen na droze. Pokud se to klientům podaří, jsou schopni postupně se zbavit osvojených vzorců chování a dále je již neopakovat. Klienti z tohoto důvodu postupně dostávají v rámci pobytu v komunitě větší odpovědnost.

Kódy: sebepoznání, hodnoty, neopakovat vzorce, odpovědnost

Terapeuti v souvislosti s pobytem v léčebně často zmiňovali skutečnost, že cílem není pouze léčba ale také sebepoznání. Na tuto skutečnost upozorňovali zejména terapeutky, které s klienty komunity pracovali dlouhodobě. Pavla v tomto ohledu uvedla: *„Tady se to mají učit, i těm emocím – oni nerozpoznávají své emoce, když si všimneš – proč mají každý den takovýdle nálady, co se jim děje v těle... Oni do všeho skáčou jenom s těma emocema a pak si natlučou... Nevím, něco provedou a pak jdou pozpátku tak, že jsou na sebe našťvaný, no. A z čeho jsou našťvaný? Co je rozladilo, že... jo a jak se jim spalo atd., atd. Že včera s někým mluvili, nikdo jim něco něco řek, oni to neřešili mimořádkou nebo... jo prostě tady se někam dojde a tady se to teprve spíš učeť... poznávat sám sebe.“*

V souvislosti s procesem sebepoznání terapeuti také často zmiňovali skutečnost, že si v průběhu pobytu v komunitě klienti nastavují svůj hodnotový žebříček, což je pro jejich budoucí život velice důležité. Také v tomto ohledu hraje zákaz sexuálních vztahů v komunitě významnou roli. Pavla v tomto ohledu uvedla: „*staví si nějaký žebříček hodnot, co je pro něj důležitější, že jo a nějak s tím pracovat, jako s chutěmi prostě.*“

Klienti by se měli v průběhu léčby měnit vzorce svého chování, k čemuž podle názoru terapeutů pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě přispívá. Terapeutka Lea v souvislosti s tím uváděla, že se je důležité, aby si klienti uvědomili existenci různých typů vztahů mezi muži a ženami. Konkrétně uvedla: „*je důležitý, že tady je přece to není jenom o tom sexu, že jo, že jakoby těch vztahů mezi chlapem a ženskou tady jako obecně i přátelských i kolegiálních jako je pro ně i ten přínos, že jo.*“ Upozornila také na skutečnost, že vztahy vznikající v rámci komunity jsou často toxické, protože jsou od počátku založeny na starých vzorcích chování. Lea uvedla: „*Jako kolik je procento těch vztahů, kolik z nich jako vyjde, jo? Protože si nasedají zase ještě na něco prostě toxickýho, že jo. Jako teď nemyslím drogově, ale jako ty dramata, že jo. Čím déle jsou v tý léčbě nebo trošku jako vyčištěný, vyléčený, tak mají šanci, jako si najít nějaký normální vztah, že jo.*“ Na existenci nevhodných vzorců upozorňovala také terapeutka Pavla. Ta uvedla jako příklad tendenci klientů svalovat vinu za své neúspěchy na ostatní. Sama se v rámci terapie snaží klientům ukázat, jak by měly zdravé vztahy vypadat.

Cílem je prostřednictvím učení v rámci komunity podporovat sebevědomí klientů a postupně jim předávat odpovědnost. To samozřejmě platí také v oblasti vztahů. Pavla konkrétně uvedla: „*To je...roste s tím... s tou... navyšováním té zodpovědnosti jo. To je jak člověk uvidí, co všechno najednou dokáže, co má za sebou, kam se posunul. Tím to sebevědomí hodně roste samozřejmě...*“

3.6 Kategorie č. 5 – Prevence

Velice často se v terapeuti v rámci rozhovorů zaměřovali na prevenci porušování zákazu sexuálních vztahů v komunitě. Za účelem zajištění dodržování zákazu jsou využívány různé nástroje. Jedná se hlavně o snahu zajistit, aby nebyli klienti příliš často ve stejných skupinách nebo párech a aby v rámci komunity neměli prostor k intimnímu kontaktu. Velice důležitou roli hrál také dohled komunity a podpora ze strany ostatních klientů.

Kódy: informovanost, pozorování, eliminace příležitostí, udržování odstupů

Zcela zásadní roli hrála v rámci prevence informovanost. Klienti vždy podle terapeutů

potřebují mít informace o obsahu tohoto pravidla, a proto je důležité ujistit se, že ho klienti pochopili. Terapeuti proto s klienty o tomto pravidlu diskutují. Lea uvedla: „*Tak když přichází nový klient, tak s ním vždycky si povídáme. Dostává čítanku nebo to už vlastně dostává předtím, když se sem uchází, takže tam vlastně taky právě ty pravidla jsou, že jo.*“ Terapeutka Pavla v rámci rozhovorů hovořila o tom, že o zákazu hovoří také na individuálních terapiích.

Pro terapeuty je důležité také velmi dobře klienty pozorovat a v případě, že se objevují náznaky vzniku intimního vztahu zakročit. Například Dita uvedla, že na základě pozorování několik klientů podezřívala a její podezření se nakonec potvrdilo. Uvedla toto: „*Akorát jako vidím, že ten člověk je nějak zvláštní, že se mi prostě tam chová jakoby jinak, než by tam třeba jako odpovídalo tomu, že všichni se snažíme něco společně udělat.*“ Velmi často je za účelem prevence využíváno rozdělování klientů do různých skupin a eliminace příležitostí k navázání intimního vztahu. Lea uvedla, že se snaží, aby spolu nebyli páry příliš často. Konkrétně uvedla: „*Pak přemejšlet nad tím, co přesně, aby jako někde nějak dlouhodobě nebyli. Někdo nebyl moc často spolu, jako ty stejný páry, že jo. Nebo ty stejný dvojice, ale to není jako každodenní.*“ Dále je důležité, aby neexistovala v rámci komunity místa, kam by se mohly páry skrýt. Významnou roli hraje sama komunita, která je podle terapeutů schopna všimnout si porušování pravidel a nahlásit ho. Pracovní terapeutka Hana k tomu uvedla: „*oni řeknou - my jsme viděli tam ty a tam ty. A nebo obráceně, zase jako by – chrpáci (Chrupa – oddělení pro duální diagnózy) řeknou....hele..takže si pak toho člověk začne víc všimnat*“ Lea v souvislosti s tím uvedla, že v tomto ohledu hodně závisí na stáří a vyspělosti komunity.

3.7 Kategorie č. 6 – Řešení porušení pravidla

Tato kategorie reflektuje odpovědi dotazovaných terapeutů, které se týkaly řešení porušení pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě. V rámci této kategorie bylo sledováno to, jak klienti přistupují k řešení porušení pravidla a jak je porušení oficiálně řešeno terapeuty. V tomto případě terapeuti hovořili o dvou typech přístupu klientů. Na jedné straně se v rámci své praxe setkali s klienty, kteří otevřeně o svých pocitech hovořili. Na druhé straně se většina klientů uchyluje k podvodu a lži. V případě zjištění porušení pravidla terapeuti přistoupí nejdříve k uzavření kontraktu, podmíněčnému vyloučení nebo vyloučení.

Kódy: otevřenost, lži, kontrakt, vyloučení

Terapeuti v rámci rozhovorů zmiňovali případy, kdy se klienti rozhodli otevřeně hovořit o svých pocitech a tendenci porušit pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě. Obecně platí, že se terapeutky snaží s klienty hovořit o jejich sexuálních touhách a pomoci jim je zvládat. Otevřenost a upřímnost je podle názoru terapeutek ve vztahu k porušování pravidel velice důležitá. Důvodem je

skutečnost, že je v takovém případě možné včas zasáhnout a pomoci klientovi případné problémy zvládnout. Pavla popisovala svou konkrétní zkušenost následujícím způsobem: „*já mám zkušenost, že taky klient nám řekl, že se mu líbí jedna klientka, že jí asi miluje, takže jsme se k tomu nějak postavili. Otevřeli jsme to v té skupině a ta skupina se tomu jako věnovala, všímala...a podporovala... kontrakt dostal, ale nakonec z toho žádný vztah vlastně nebyl. Potom po měsíci... řekl já jí vlastně nemiluju a hlavně oni jsou hodně promiskuitní taky jako potřebuji náké pohlazení, nějaký dotyk, je to tak.. Je to běžné – kor v uzavřeném prostoru, že jo. Tak ty pocity jsou prostě běžný, že jo, nebo přirozený.*“ Pavla popisovala také další případ, kdy k sobě klienti něco cítili, ale rozhodli se se vztahem v komunitě nezačít. Pavla konkrétně uvedla: „*Oba dva si to vlastně řekli, že teď ne.. tady ne. Jako třeba že se jako budou líbit a že uvidí jak venku. No a dneska vlastně spolu žijou... čekají dítě.*“

Podle terapeutů má však většina klientů strach o svých touhách hovořit, což vede k podvodům a lžím. Většina terapeutů hovořila o tom, že klienti se v důsledku porušování pravidla uchylují ke lži. V souvislosti s tím také hovořili o tom, jak vnímají takovéto chování. Terapeutka Lea k tomu uvedla následující: „*Já nevím, když vidím, jak jsou tady schopný jako lhát, prostě, že já jsem takový ten člověk co věří na ty jednorozce a jakože fakt já bych to nepoznala, že lžou. Prostě, někdy je to hrozný, jako u někoho to poznám, ale takže nevím už fakt nedokážu říct.*“ Terapeutka Pavla upozornila na to, že se jedná o určitá vzorec chování. Uvedla následující: „*Vzorec toho chování - většinou se jim to nějak v životě točí, že jo. Že furt někoho podvádějí nebo lžou a jdou si za svým ať to stojí co to stojí...takový rizikový chování vlastně.*“

Dále se oslovení terapeuti zmiňovali o konkrétních důsledcích porušení pravidla, kterým je uzavření napsání elaborátu, uzavření kontraktu, podmíněčné vyloučení a vyloučení. Pavla uvedla: „*Nejpřísnější to je asi ten vyhazov nebo podmíněčný vyloučení nebo může dostat nějaký kontrakt. Nebo elaborát o tom svým nějakým negativním chováním jako... je to o tom aby se ten člověk nad tím taky zamyslel, nemá to být jenom o tom trestu, ale vlastně o tom co to vlastně dělá.*“ V rámci kontraktu se klienti zavazují k tomu, že nebudou v kontaktu a nedojde k porušení pravidel. Pracovní terapeutka Hana ke kontraktu uvedla: „*většinou vymyslí nějaký ten kontrakt. Plus se ještě dojednávají, co já vím, náký jako podrobnosti... a když to třeba úplně nesesedne...vím, že když něco takového je, tak se volá vedoucímu komunity a aby aspoň se jela nějaká line plus ještě nějaký ty detaily se řeší třeba na poradě terapeutů.*“ Pokud je porušení pravidel závažnější, dojde k vyloučení nebo podmíněčnému vyloučení. Vždy při tom odchází služebně starší osoba. Terapeuti se při tom vždy snaží najít klientovi místo, kde by mohli v léčbě pokračovat. Záleží však vždy na klientovi, zda se rozhodne této nabídky využít.

3.8 Axiální kódování

Axiální kódování bylo realizováno na základě paradigmatického modelu popsaného v kapitole popisující cíl a metodologii práce. Na obrázku č. 3 níže je uveden paradigmatický model, který byl vytvořen na základě rozhovorů vedených s terapeuti. Sledovaným jevem byl zákaz sexuálních vztahů, který zahrnoval jak intimní kontakt mezi klienty tak vznik milostných vztahů v rámci komunity. Tomuto pravidlu přisuzovali terapeuti značný význam a na jeho dodržování trvali.

Příčinnou podmínkou je v tomto případě skutečnost, že klienti toto pravidlo při vstupu do komunity akceptovali a jednalo se o jejich svobodnou volbu. Všichni terapeuti se shodli na tom, že klienti byli informováni o nutnosti dodržovat toto pravidlo ještě před vstupem do komunity. Dostali informační materiály, které si mohli prostudovat. Mimo to se o daném pravidle hovoří také v rámci skupinových a individuálních terapií. Podle terapeutů je nezbytné, aby si klienti stanovili priority, které by v rámci léčby respektovali.

Kontext je v tomto případě tvořen procesem léčby a učení. Pravidlo zákazu sexuálních vztahů v léčebné komunitě nezbytné pro to, aby proces léčby probíhal odpovídajícím způsobem. Klienti se musí v rámci pobytu v komunitě zaměřovat primárně na sebe. Pokud během léčby navážou vztah, věnují energii danému vztahu a ne léčbě. Mimo to vztah v rámci komunity narušuje dynamiku skupiny, což má negativní dopad na léčebný proces. V průběhu pobytu v komunitě se klienti učí řadu nových věcí, což zahrnuje zejména sebepoznání, budování hodnotového žebříčku a změnu zaběhnutých vzorců chování. Díky tomu jsou schopni postupně přebírat odpovědnost za svůj život a pokračovat v abstinenci mimo komunitu.

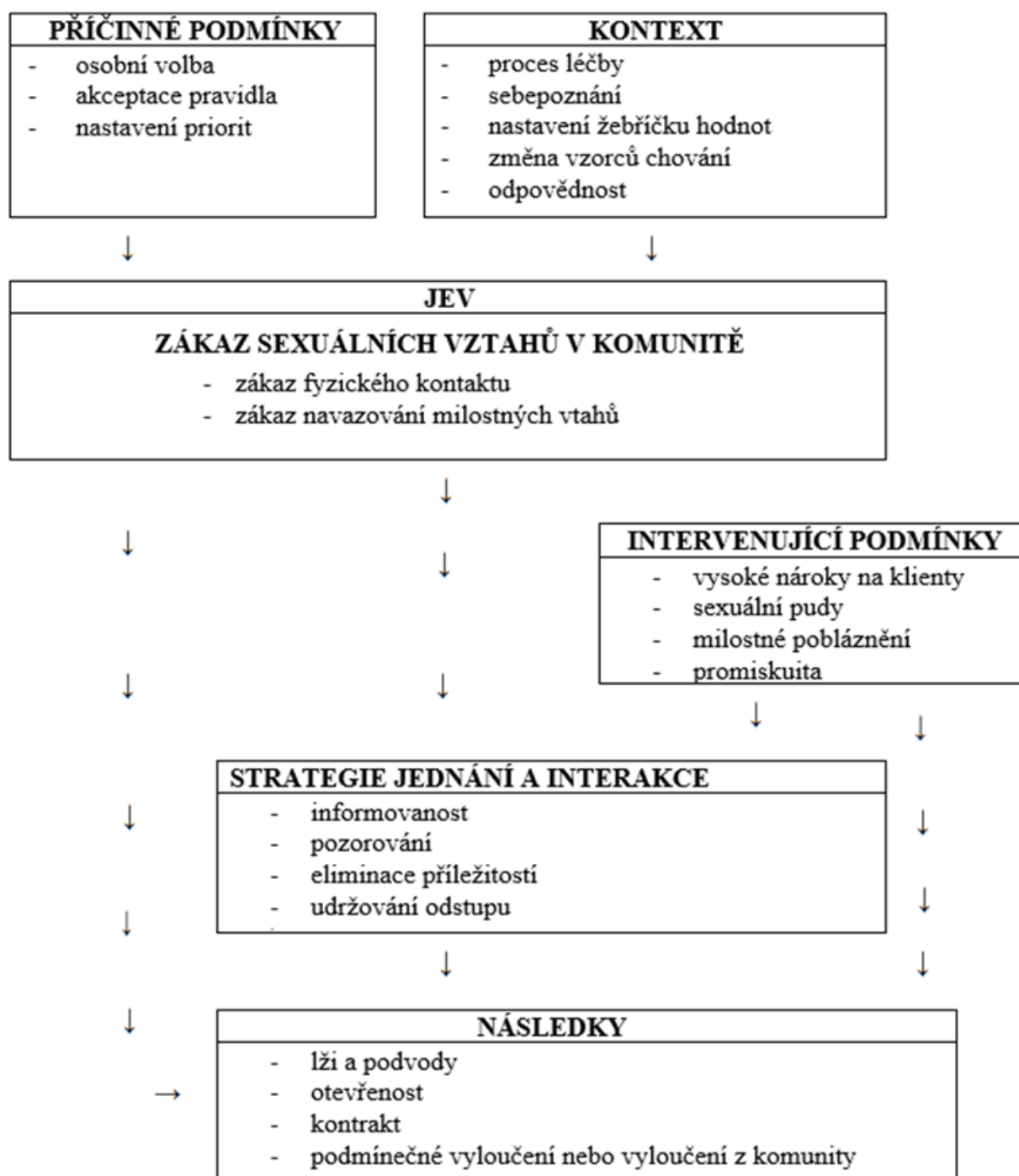
Intervenujícími podmínkami jsou zejména vysoké nároky, které jsou v souvislosti s dodržováním zákazu sexuálních vztahů v komunitě na klienty kladeny. Ti se musí podle terapeutů potýkat zejména se svými sexuálními pudy a často také s pocitem zamilovanosti. V řadě případů jsou podle terapeutů klienti přesvědčeni, že v léčebné komunitě našli svou pravou lásku. Z tohoto důvodu se rozhodnou porušit pravidlo zákazu sexuálních vztahů a riskují tedy vyloučení z komunity. Terapeuti však často hovořili o tom, že se jedná jen o pobláznění a vztahy vzniklé během léčby jen ojedinele vydrží. Často také mají tyto vztahy patologický charakter a brání celkovému vyléčení klienta. Důvodem je skutečnost, že klienti opakují zaběhlé nezdravé vzorce. V neposlední řadě hraje významnou roli skutečnost, že jsou klienti promiskuitní, což souvisí se jejich životem před zahájením léčby. Některé ženy se také před léčbou věnovaly prostituci. Mají proto nezdravý vztah ke svému tělu, což má vliv na jejich schopnost pravidlo dodržovat.

V rámci strategie jednání a intervence hrála významnou roli informovanost a prevence

vzniku rizikových situací. Součástí prevence byla zejména schopnost terapeutů sledovat život v komunitě s všimnout si náznaků vzniku vztahu mezi klienty. Důležitou roli hrála také eliminace vzniku příležitostí k tomu, aby byli klienti o samotě. Jednalo se zejména o zajištění toho, že v rámci komunity nebudou vznikat stejné skupiny a v prostorách komunity nebudou místa, kde by se mohli skrývat.

Následkem zákazu sexuálních vztahů v komunitě jsou velice často lži a podvody, jejichž cílem je skrývat porušení pravidla. Na druhou stranu se terapeuti setkali se situací, kdy se klienti zamilovali a otevřeně o tom hovořili. Situaci se díky tomu podařilo zvládnout. Klienti často zjistili, že se jednalo pouze o dočasné pobláznění. Existovaly však také případy, kdy klienti zákaz v komunitě neporušili a vztah navázali až po ukončení léčby. Takovéto vztahy byla kvalitní a stabilní. V případě porušení zákazu je s klienty uzavírán kontrakt zavazující k tomu, že se pár nebude setkávat. Pokud však dojde k závažnému porušení pravidla, mohou být klienti z komunity vyloučení. Terapeuti se jim však vždy snaží najít místo, kde by mohli v léčbě pokračovat.

Obrázek 3 Paradigmatický model pro terapeuty působící v komunitě vytvořený na základě realizovaného výzkumu

Zdroj: vlastní práce autora

4. Shrnutí výsledků výzkumu

V rámci výzkumu byly sledovány sexuální vztahy v terapeutické komunitě pro drogově závislé z hlediska klienta a terapeuta. Cílem práce bylo zjistit, jak klienti nahlíží na pravidlo zákazu nenavazování partnerských a sexuálních vztahů v komunitě v průběhu léčby a jak se jim daří toto pravidlo dodržovat. Na základě tohoto cíle práce byly vymezeny výzkumné otázky, na které byly hledány odpovědi na základě zúčastněného pozorování a rozhovorů s klienty komunity a terapeuty. V textu níže budou uvedeny odpovědi na výzkumné otázky.

4.1 Jaký je náhled terapeutů a klientů na význam pravidla zákazu sexuálních vztahů

Klienti i terapeuti přikládali zákazu navazování sexuálních vztahů v rámci komunity značný význam. V jejich pohledu na toto pravidlo bylo možné vysledovat řadu podobností ale také rozdílů. Obě skupiny respondentů byly přesvědčeny, že je toto pravidlo důležité, protože by se měli klienti v rámci léčby soustředit primárně na sebe a na svou léčbu. S tímto přesvědčením klienti do komunity nastupovali a byli přesvědčeni, že nebudou mít problémy s jeho dodržováním. Jejich přesvědčení se však v průběhu léčby změnilo, což souviselo zejména s jejich osobní zkušeností. V průběhu léčby se dostávali do řady rizikových situací, museli se potýkat se svými sexuálními pudy a museli se vyrovnávat s pocitem samoty. Z tohoto důvodu se jejich názor na dané pravidlo změnil a oni o jeho významu začali pochybovat. Řada z oslovených klientů byla přesvědčena, že by byla schopna pokračovat v efektivní léčbě, i kdyby v komunitě navázali vztahy.

Oslovení terapeuti o významu tohoto pravidla nepochybovali. Byli přesvědčeni, že se klienti musí vyrovnat se svými problémy a až poté budou schopni navázat zdravý vztah. Poukazovali při tom zejména na skutečnost, že klienti mají tendenci opakovat stejné vzorce chování, což jim brání v navazování kvalitních vztahů. Mimo to podle jejich názoru vztah v komunitě ovlivňuje dynamiku skupiny a má negativní vliv na proces léčby všech zúčastněných. Přestože terapeuti význam tohoto zákazu zdůrazňovali, byli otevření změnám a hledání alternativního způsobu řešení, který by byl efektivní.

4.2 Jaké faktory ovlivňují dodržování tohoto pravidla ze strany účastníků terapie

Schopnost dodržovat dané pravidlo závisí zejména na odhodlání klientů a na tom, jak si nastaví priority. Klienti, kteří dávali v rámci rozhovorů jasně najevo, že léčba je pro ně nejvyšší prioritou, vykazovali nižší tendenci k porušení pravidla. Tito klienti většinou vystupovali více sebevědomě a byli schopní uvědomit si odpovědnost za své chování. Dodržování zákazu bylo

složitě zejména pro klienty, kteří měli nízké sebevědomí, opakovaně navazovali nezralé vztahy a měli tendenci k promiskuitnímu chování. Podle terapeutů právě tito klienti navazovali v rámci komunity intimní vztahy s ostatními, což souviselo s jejich pokřiveným pohledem na vztahy a sebe samé. Terapeuti v průběhu rozhovorů upozorňovali také na další faktory, které mají na dodržování zákazu vliv. Jednalo se zejména o stáří a charakter komunity. Starší komunita má podle nich více rozvinutý systém autoregulace a její členové případné porušení pravidel řeší otevřeně. Právě otevřenost byla jedním z faktorů, které přispívají podle terapeutů k efektivnímu řešení případného porušení zákazu. Pokud klienti o svých touhách mluví, existuje vysoká pravděpodobnost, že se podaří porušení pravidla předcházet. Mezi další faktory patří také preventivní kroky, které realizují terapeuti. V prostorách komunity nejsou prostory vhodné k porušení pravidel, klienti nejsou dávání do stejných skupin a je kontrolováno, že nezůstávají o samotě.

4.3 Jak interpretují pravidlo zákazu sexuálních vztahů terapeuti a do jaké míry jeho dodržování vymáhají a sankcionalizují

Terapeuti vnímají pravidlo zákazu sexuálních vztahů jako zákaz navazování partnerských vztahů a zákaz sexuálního styku v rámci komunity. Jako problém nevnímají flirtování a popichování. Pro terapeuty toto pravidlo neznámá, že klienti nesmí cítit sexuální pudy. Ty jsou podle nich zcela přirozené a je dobře, pokud si je klienti uvědomují a hovoří o nich. Jako porušení pravidla nevnímají ani situaci, kdy se klienti zamilují ale svůj vztah v průběhu léčby nerozvinou. Terapeuti v tomto smyslu hovořili o klientech, kteří vztah navázali až po odchodu z komunity. Tyto vztahy podle jejich zkušenosti byly kvalitní a stabilní. Terapeuti striktně trvají na dodržování pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě a jejich porušování sankcionalizují. V případě možnosti porušení pravidla je s klienty uzavírán kontrakt, ve kterém se zavazují většinou nesetkávat o samotě a nerozvíjet jakékoli hlubší nebo intimní rozhovory. Pokud dojde k porušení pravidla hrozí klientům podmíněčné vyloučení a často i vyloučení reálné. V takovém případě z komunity odchází služebně starší klient z páru. Terapeuti se však vždy snaží najít instituci, ve které může klient v léčbě pokračovat.

4.4 Jaký dopad má pravidlo na práci terapeutů

Na práci terapeutů má pravidlo různý dopad. Jsou odpovědní za prevenci porušení pravidla a musí tedy v rámci své práce přemýšlet o tom, zda nevytváří podmínky vhodné pro porušení zákazu. Dále je nezbytné, aby vnímali situaci v komunitě a všímali si náznaků vzniku vztahu mezi klienty. Nejčastěji však v souvislosti s dopady pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě hovořili o důsledcích porušování pravidla. Terapeuti, kteří v léčebně působí dlouhodobě, hovořili v souvislosti

s porušováním pravidla se ztrátou důvěry vůči klientům. Terapeuti uváděli, že pro ně nebylo ani tak problémem samotné porušení pravidla jako spíše lži a podvody, které s ním byly spojeny. Terapeuti samozřejmě museli řešit také praktické důsledky porušení pravidel. V případě, že došlo k porušení pravidla, museli danou situaci řešit napříč organizací. Museli pracovat s komunitou, která byla nucena se s nastalou situací vyrovnat. Pokud došlo k vyloučení klienta z komunity, byli odpovědní za nalezení místa, kde by v léčbě pokračoval. Terapeuti, kteří v léčebně nepůsobí dlouhodobě, musí řešit také další důsledky tohoto pravidla. Například dramaterapeutka musela reagovat na odchod některých členů komunity v rámci realizace svých projektů.

5. Diskuse

Problematika intimních a sexuálních vztahů v průběhu pobytu v léčebné komunitě je v terapeutické komunitě poměrně často diskutovaná. Toto téma je často reflektováno na poradách terapeutických týmů a objevuje se poměrně často také v rámci supervize. Pravidlo zákazu sexuálních vztahů v léčebné komunitě patří mezi základní pravidla, jejichž dodržování je v průběhu léčby vyžadováno. Broža (2007, s. 83) řadí zákaz sexuálních vztahů mezi klíčová pravidla terapeutické komunity, ale upozorňuje na jistou míru kontroverze, která je s tímto pravidlem spojena. Důvodem je podle něho fakt, že toto pravidlo zakazuje klientům něco, co je spojeno s jejich přirozenou potřebou. Na tuto skutečnost upozorňovali také klienti a terapeuti v rámci rozhovorů, které byly za účelem vypracování předložené práce realizovány. Terapeuti si uvědomovali sílu sexuálního pudu a obtíže spojené s dodržováním tohoto zákazu. Na jeho dodržování však trvali. Toto pravidlo vnímali jako něco zcela přirozeného. Také klienti si jeho existence byly před vstupem do komunity vědomi a byli ochotni ho dodržovat. Mohlo by se tedy zdát, že se jedná o určité neměnné pravidlo o jehož významu nikdo vlastně nepochybuje. S ohledem na výsledky svého výzkumu si trůfám říci, že tomu tak není. Na dané pravidlo je dle mého názoru nutné pohlížet z různých úhlů pohledu a zamyslet se nad jeho významem.

Do určité míry na význam daného pravidla upozornili klienti i terapeuti v průběhu rozhovorů. V první řadě spojovali respondenti toto pravidlo s potřebou klienta soustředit se pouze na léčbu a primárně řešit své problémy. Na tuto skutečnost upozorňují například Preslová, Hanková et al (2011, s. 72), podle kterých přicházejí do komunity osoby s narušeným pohledem na partnerské vztahy. Tito lidé mají tedy tendenci navazovat toxické vztahy, které mají následně negativní vliv na proces léčby. Tuto skutečnost si oslovení terapeuti dobře uvědomovali a snažili se ji vysvětlovat také svým klientům. Apelovali je na ně, aby s navazováním vztahů počkali na dokončení léčby. Z jejich zkušenosti totiž vyplývalo, že vztahy vzniklé po opuštění komunity byly kvalitnější a stabilnější. Na druhou stranu viděli terapeuti význam dodržování daného pravidla v

narušení dynamiky skupiny, ke kterému by vedlo navázání vztahu v komunitě. Tato obava se do značné míry opírá o teorii sociálních skupin. Vznik podskupiny v rámci sociální skupiny má podle Nitsuna (2014, s. 59) negativní vliv na chod skupiny. Autor hovoří o tzv. antiskupinách, které představují destruktivní sílu. Právě tyto destruktivní síly v rámci léčebné komunity narušují proces léčby a ovlivňují tedy všechny její členy. Jedním z projevů antiskupiny je tendence udržovat tajemství. S tímto fenoménem se oslovení terapeuti v případě porušení pravidla zákazu vzniku sexuálních vztahů v komunitě často setkávali. V rámci komunity totiž často určití klienti o porušení pravidla věděli, ale záměrně ho před ostatními tajili. Negativně tak ovlivňovali léčebný proces a chod komunity. S touto skutečností se terapeuti setkávali zejména u mladších terapeutických komunit.

Na zákaz navazování sexuálních vztahů v komunitě je však také možné nahlížet v pohledu existence určité paralely mezi užíváním návykových látek a sexem. Sex nebo také prvotní fáze zamilovanosti přináší dané osobě určitou míru slasti, jako je tomu v případě návykových látek. V tomto kontextu je vhodné zmínit Dvořáčka (2011, s. 63-69), který popisuje závislost jako poruchu získávání libosti. Závislá osoba chce dosáhnout uspokojení okamžitě bez větších komplikací. Během léčby jsou však nuceni oddalovat libost spojenou s drogou, a proto si hledají určitý substitut. Lásky nebo sex tak mohou v rámci komunity nahrazovat drogu, což má v konečném důsledku negativní vliv na průběh léčby.

Vraťme se však zpět k pravidlu zákazu navazování sexuálních vztahů a jeho obsahu. Podle Mravčíka (2012, s. 71-77) si každá komunita vysvětluje pravidla trochu jiným způsobem. V praxi to znamená, že jsou v jednotlivých komunitách hranice žádoucího chování nastaveny odlišným způsobem. To, co je v jedné komunitě vnímáno jako porušení pravidla a sancionalizováno, může být v druhé komunitě přijatelné. Pro klienty může být tato skutečnost matoucí. V souvislosti s touto skutečností bych ráda odkázala na Radimského (2007, s. 49-56), který se na konferenci terapeutických pracovníků zamýšlel nad tím, jak kontrolovat chování klientů a jak přistupovat k jejich pochybení. Fungování terapeutické komunity totiž do určité míry předpokládá, že klienti budou dělat chyby, ze kterých by se měli do budoucna poučit (Koyman, 2004, s. 64). Otázkou však v tomto ohledu zůstává, kdy je chyba natolik závažná, aby vedla k ukončení pobytu v komunitě.

V neposlední řadě je nezbytné připomenout, že není možné s jistotou tvrdit, že sex mezi klienty terapeutické komunity pro uživatele drog nutně vede k neuspokojivému výsledku terapie. Důvodem je absence dostatečného množství vědecko-výzkumných prací, které by se danému tématu věnovaly. Existuje však celá řada racionálních argumentů, o které se dané pravidlo opírá. Také zkušenosti oslovených terapeutů poukazují na skutečnost, že vztahy vzniklé v komunitě

nemají dlouhého trvání a často jsou postaveny na nevhodných vzorcích chování. Při vymáhání dodržování daného pravidla je však vždy nezbytné postupovat citlivě a s ohledem na charakter každého jednotlivého případu.

6. Závěr

Cílem diplomové práce je zjistit, jak je chápáno pravidlo zákazu sexuálních vztahů v terapeutické komunitě pro drogově závislé klienty a jak terapeutů. Autorka se zaměřila především na poznatky z denního života v komunitě a dopad pravidla na prožívání klientů i terapeutů, jelikož na toto téma nebylo dosud publikováno příliš mnoho odborných publikací.

Teoretická část je zaměřena nejprve na terapeutické přístupy v komunitách pro drogově závislé, terapeutické vztahy a sociální práci v komunitách. Poté se téma zužuje na léčbu závislosti a její efektivitu, pravidla v terapeutických komunitách a samotný vznik pravidla zákazu sexuálních vztahů. Teoretická část je ukončena představením terapeutické komunity Magdaléna pro bližší seznámení s místem, kde celý výzkum probíhal.

Klienti i terapeuti se dle výsledků výzkumu shodují na důležitosti pravidla nenavazování sexuálních vztahů v komunitě zejména z důvodu soustředění se na sebe a na léčbu. Schopnost dodržovat pravidlo je závislá na nastavení priorit každého klienta, jejich sebevědomí a také staří samotné komunity a otevřenosti. Terapeuti vnímají pravidlo jako zákaz partnerských a sexuálních vztahů a striktně vyžadují jeho dodržování i sankce s ním spojené. Práce terapeutů v souvislosti s pravidlem zákazu sexuálních vztahů je spojena s prevencí, s řešením následků, ale také popisují ztrátu důvěry v klienty, se kterou musí pracovat.

Díky tomuto výzkumu bylo nahlédnuto pod pokličku terapeutické komunity a toho co se děje v každodenním životě jak klientů tak terapeutů. Výzkum by mohl sloužit k bližšímu pochopení předností pravidla zákazu sexuálních vztahů v terapeutických komunitách, ale i těžkostí s ním spojených a případnému dalšímu výzkumu v této oblasti pro zvážení možností pro změnu pravidla nebo alespoň sankcí za porušení.

7. Přílohy

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Paradigmatický model.....	37
Obrázek 2 Paradigmatický model pro klienty komunity vytvořený na základě realizovaného výzkumu.....	48
Obrázek 3 Paradigmatický model pro terapeuty působící v komunitě vytvořený na základě realizovaného výzkumu.....	59

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Základní informace o účastnících výzkumu – klienti terapeutické komunity Magdaléna.....	35
Tabulka 2 Základní informace o účastnících výzkumu – zaměstnanci terapeutické komunity Magdaléna.....	36

7.3 Seznam použité literatury

BARTOŠÍKOVÁ, I., MIOVSKÝ, M. Terapeutický vztah In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

BROEKAERT, E., VAN DER STRATEN, G., KOOYMAN, M. (1999). The therapeutic community for ex-addicts: A View from Europe. *Therapeutic Communities*, 20(4), p.255-265.

BROŽA, J. (2007) Pravidla terapeutické komunity. In: *Terapeutická komunita pro drogově závislé II*. Praha: Středočeský kraj, Hl. M. Praha a Magdaléna, o.p.s. 1. vyd. ISBN 978-8-7106-937-9

DE LEON, G. Residential therapeutic communities in the mainstream: Diversity and issues. *Journal of Psychoactive Drugs*, 27(1), 1995, p.3-15.

DVOŘÁČEK, J. (2011) Sex a libostní porucha u uživatelů drog. In: PRESLOVÁ, I., HANKOVÁ, O. et al. *Sexualita a drogy*. Praha: Občanské sdružení Sananim, 2011. 1. vyd. ISBN 978-80-904536-2-3.

DVOŘÁK, D. Sociální rehabilitace In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

GRÉGR, V., KOUKAL, L. Drogová scéna ve světě a v Evropě. In *Česká republika ve světě drog: tematický sborník*. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 1995. 1. vyd. ISBN 80-85917-06-8.

KOOYMAN, M., (2004). Terapeutická komunita pro závislé. In: NEVŠÍMAL, P. (ed.). *Terapeutická komunita pro drogově závislé I. - Vznik a vývoj*. Praha: Krajský úřad Středočeského kraje a Magdaléna o.p.s. 1. vyd. ISBN 978-80-239-4814-1

KOPŘIVA, K. *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál, 2016. 8. vyd. 152 s. ISBN 978-80-262-1147-1.

KUKLOVÁ, M. *Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislosti*. Praha: Portál, 2016. 1. vyd. 152 s. ISBN 978-80-262-1101-3.

JONES, M. Therapeutic communities: old and new. *American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 6/2, 1979, str. 137-149.

KUTNOHORSKÁ, J., CICHÁ, M., GOLDMANN, R. *Etika pro zdravotně sociální pracovníky*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3843-7.

MATOUŠEK, O. et al. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2011. 2. aktualiz. vyd. ISBN 978-80-262-0041-3.

MIOVSKÝ, M. Problémy mezioborového přístupu k léčbě závislosti. In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

MIOVSKÝ, M., BARTOŠÍKOVÁ, I. Možnosti a meze psychoterapie v léčbě závislosti. In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

b) MIOVSKÝ, M., BARTOŠÍKOVÁ, I. Hlavní psychoterapeutické přístupy k léčbě závislosti. In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

MATOUŠEK, O. et al. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2001. 1. vyd. 308 s. ISBN 80-7178-473-7.

MRAVČÍK, V. (2012) Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2011 Praha: Úřad vlády České republiky. 1. vyd. ISBN 978-80-7440-067-4.

NAVRÁTIL, P. Sociální práce. In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

NEVŠÍMAL, P. et al. *Terapeutická komunita pro drogově závislé I. – Vznik a vývoj, Středočeský kraj a Magdaléna, o.p.s.*, 2004. ISBN 978-80-7106-937-9.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. Praha: Portál, 2007. 3. aktualiz. vyd. ISBN

978-80-7367-267-6.

NITSUN, M. (2014) *The Anti-group: Destructive Forces in the Group and their Creative Potential*. Routledge. 2. vyd. ISBN 9780415813747

POKORNÝ, V. et al. *Patologické závislosti*. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002. 2. vyd. 194 s. ISBN 80-86568-02-4.

PRESL, J. Současná situace a vývojové trendy v oblasti drogové problematiky v ČR. In *Česká republika ve světě drog: tematický sborník*. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 1995. 1. vyd. ISBN 80-85917-06-8.

PRESLOVÁ, I., HANKOVÁ, O. et al. *Sexualita a drogy*. Praha: Občanské sdružení Sananim, 2011. 1. vyd. ISBN 978-80-904536-2-3.

RADIMECKÝ, J. (2007) Kontrolní mechanismy. In: *Terapeutická komunita pro drogově závislé II*. Praha: Středočeský kraj, Hl. M. Praha a Magdaléna, o.p.s. 1. vyd. ISBN 978-8-7106-937-9

RICHTEROVÁ-TĚMÍNOVÁ, M., ADAMEČEK, D., KALINA, K. Terapeutická komunita jako metoda a systém In KALINA, K. et al. *Drogy a drogové závislosti 2*. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003. 332 s. ISBN 80-86734-05-6.

ŠEFRÁNEK, M. et al. *Evaluaace výsledků léčby v terapeutických komunitách pro léčbu závislosti*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. 1. vyd. ISBN 978-80-7440-103-9.

WANIGARATNE, S. et al. *Prevence relapsu pro závislá chování*. Praha: Univerzita Karlova, 2008. 1. vyd. 174 s. ISBN 978-80-254-3357-7.

Zákon č. 108/2006, Sb., o sociálních službách

Zákon č. 357/2005, Sb., o ochraně před škodami působenými alkoholem, tabákovými výrobky a dalšími návykovými látkami

<http://www.magdalena-ops.eu/cz> [online] cit. 09-11-2019

7.4 Rozhovory s klienty

7.4.1 Anna

Helena: Tak jo takže ahoj.

Anna: ahoj.

Helena: Přečetla sis vid' tady ten informovaný souhlas to musím říct na začátku.

Anna: Ano.

Helena: Takže víš, že to nebudu nikde používat, kromě té mojí práce. Pokud budeš chtít, tak si tu práci potom můžeš přečíst tu diplomku, kdyby tě to zajímalo, jak to dopadlo a nebudu to dávat, teda samozřejmě nikomu nikdo nebude vědět, kdo mi to říkal. Takže je to všechno anonymní. Jo?

Anna: Ano.

Helena: Tak jo. Takže jenom aby to... tak jseš holka?

Anna: Ano.

Helena: A kolik je ti let?

Anna: 22 let.

Helena: A jak dlouho se účastníš terapeutického programu v komunitě?

Anna: 32 dní.

Helena: To máš takhle přesně spočítané?

Anna: Jo.... Smích

Helena: Bezva. Tak a teď se tě zeptám, jak chápeš význam toho pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě. Jak tomu rozumíš, tomu pravidlu.

Anna: No, že nesmíme spolu spát. Hlavně ten fyzickej kontakt asi, že tam nesmí bejt.

Helena: Jasně.

Anna: Protože tady jako už jsem tady jako slyšela, že... nebo terapeuti řekli, že tady byli dva třeba, co se do sebe zamilovali.... Protože tomu člověk prostě neporučí... A že jako nějak se to vyřešilo jako.

Helena: Hm.

Anna: Že jo, nejlepší je prostě ta otevřenost.

Helena: Hm.

Anna: A hlavně ten fyzickej kontakt, že nesmí jako bejt.

Helena: A chápeš proč to existuje, to pravidlo?

Anna: No.... nevím, kde to začalo kořenit, ale asi jako aby jsme se soustředili sami na sebe a ne na druhýho člověka, protože to je to nejdůležitější.

Helena: Hm, jasný a já vím, že jsi tady krátkou dobu, ale stejně se zeptám. Když jsi sem šla, tak už

jsi vlastně to pravidlo znala?

Anna: Ne.

Helena: Nevěděla jsi o něm. Až když jsi přišla,

Anna: Jo.

Helena: tak jsi se dozvěděla, že takhle to bude fungovat?

Anna: Jo.

Helena: Co tě napadlo jako první, když jsi se to dozvěděla.

Anna: No, že jsem jako na sebe zvědavá, protože já jsem předtím jako v léčebně byla jako mezi samými ženskýma.

Helena: Aha.

Anna: Takže já jsem se těšila, že tady budu mezi chlapama.... Ale jako, dá se to, je to dobrý. Smích

Helena: Jo, takže nějak prostě, když ti to řekli, tak to nebylo pro tebe, tak se otočím a jdu odsud pryč nebo něco takového.

Anna: Ne, rozhodně ne.

Helena: Akceptovala si, že prostě to tak je a jseš na to teda připravená jakoby na ten rok nebo přes rok vlastně co tady budeš?

Anna: No tak budu jezdit na výjezdy.... Smích

Helena: Dobře, takže takovýhle máš plány. Smích... Jasný a to znamená.... A teď vlastně jsi tady 32 dní.

Anna: Hm.

Helena: A vidíš to třeba jinak než na začátku? Jako když už vlastně tady v té komunitě ten měsíc jseš a teďko jseš tady mezi těma chlapama, jak to vidíš jako, furt si myslíš, že to je reálné nebo jako že.... Jako jestli je tam rozdíl mezi tím, jak jsi to viděla teda, když ti prvně o tom řekli a tys řekla: jo, to je v pohodě a teď už ale to jako vlastně měsíc žiješ, jo a jestli je to tak v pohodě, jestli se to dá pořád jako po tom měsíci zvládnout, jestli furt jako vidíš pozitivně to, že se ti to povede, že jako je to v cajku?

Anna: Jo. Pokud nepřijde fakt nějaký chlap, co mě hodně neoblbně, tak jako myslím si že dobrý, že to nezvládnou.

Helena: Hm, takže v tom nevidíš rozdíl zatím mezitím, jako když jsi přišla a jak to máš teď?

Anna: Jo to jsem si jako říkala, že tady se mi nikdo líbit nebude a tady ty věci no... smích

Helena: Dobře...

Anna: Je to tam, ale držím se zpátky.

Helena. Jasný. Teď hledám, kde jsme skončili... Stává se ti, že máš sexuální myšlenky, které směřují ke konkrétní osobě z komunity, kterou denně potkáváš?

Anna: Trošku.

Helena: Trošku?

Anna: Smích

Helena: Aha, a od začátku?

Anna: Ne... Až potom co se mi jako začal ten člověk líbit... a jako jenom o mě... ale já jsem to hned snažím prostě zahnat někam dozadu zaplašit, protože to fakt jako... eer...no musí to člověk zahánět prostě.

Helena: A daří se ti to?

Anna: Jo, tak nějak jo.

Helena: Dobře. Stalo se ti, že se jako vyloženě objevilo mezi vámi třeba sexuální napětí? Že jako prostě víš jako přskočila nějaká jiskra nebo něco takového?

Anna: Nevím o tom.

Helena: Nevíš. Takže jakoby to co vlastně si zatím zažila za ten měsíc tak je takový jako jednostranný, že se ti prostě někdo líbí.

Anna: Jo.

Helena: Jo?

Anna: Přesně tak.

Helena: Ale není tam takový to jako že by prostě... že jo, to člověk pozná, ne? Když... když prostě to zajiskří a najednou si říkáš ty jo, co si asi jako, že ten druhý to asi musel taky cítit nebo něco takového. Anna: No..tak... dost dlouho na sebe koukáme a hrozně... je to dlouhá doba... ale jako... když jako se sejdeme pohledama... tak vždycky... jako je to delší doba než... někdo na sebe koukne, je to jenom pár sekund. My jako na sebe koukáme deset sekund. Takže nevím jako.

Helena: Takže vlastně jakoby to trošku možná cítit je.

Anna: Hmm... nevím, já jako... vidíš jako, že mám nízký sebevědomí, tak jako spíš jako si v hlavě říkám, že to tak není.

Helena: Hm, hm.

Anna: Takže já prostě nedokážu rozeznat to jestli to tak je nebo není kvůli tomu mému nízkému sebevědomím vlastně.

Helena: A možná taky kvůli tomu, že jste si to vlastně neřekli, že?

Anna: No jasný a ani nemůžeme. A myslím, že je to takhle lepší.

Helena: A jaký to je v tom takhle bejt?

Anna: Občas na houby... smích...občas na houby. Jako že já jsem vždycky venku jednala s chlapama na rovinu, když se mi někdo líbil, tak jsem mu to prostě řekla na rovinu a tady prostě nemůžu.

Helena: Hm.

Anna: Ono je asi lepší nevědět.

Helena: V tomhle případě, tady.

Anna: Hm.

Helena: Počkej... co máme další otázku... A je to teda jenom jako že s tím jedním člověkem se to stalo a pořád to jakoby tak nějak jako běží jo? Nebo se to třeba vystřídalo? Jako já vím, že si to jenom měsíc jo, takže asi... smích... Ale tak třeba se ti jich mohlo líbit víc než jeden.

Anna: No, líbil se mi jako... jeden... smích

Helena: Aha

Anna: Smích... ale já jsem zjistila, že on je takovej ten typ chlapa, který... po kterých jsem šla jako dřív, a že to nikdy nedopadlo pro mě dobře, takže jsem si ho jako zakázala pro sebe.

Helena: Aha.

Anna: Errr... no a pak se jako... mě to k němu, jako k tomu druhému jako táhlo... jako taky se mi jako oba dva... se mi prostě líbili, ale jako já koukám hlavně jako na charakter toho člověka a... errr... a mě se jeho charakter jako líbí. I když má trošku výbušnou povahu, ale...

Helena: To máš ty taky, ne?

Anna: Smích... jo... přesně tak, takže ideál... Smích

Helena: No přesně

Anna: Italská domácnost... ale... jako...

Helena: Prostě to držíš jako zatím vlastně úplně v pohodě, ale vlastně to prošlo teda dvěma jo, nebo oba se ti líbily nějak od začátku, ale u toho jednoho si řekla ne, protože vlastně se ti nelíbí povaha.

Anna: No jo.

Helena: Že to je to co už si jednou prošla.

Anna: No jasně.

Helena: Hm.

Anna: Nebylo by to dobrý.

Helena: A jak se ti podařilo nebo nepodařilo to sexuální napětí nebo ty myšlenky zvládnout nebo jak to jak to vlastně zvládáš je třeba něco co uděláš, aby prostě když tě to začne napadat

Anna: Řeknu si ne.

Helena: Jenom takhle prostě.

Anna: jo

Helena: Ne a jdeš dál.

Anna: Jo a já to mám takhle i s chutí, když na mě prostě přijde chuť ohledně závislosti, řeknu si ne a myslím si, že je důležitý se naučit říkat sama sobě ne a poslechnout prostě to ne.

Helena: A dokážeš to poslechnout? Třeba najdeš nějakou činnost rychle dělat něco jinýho nebo

Anna: Jo, akorát občas jako si řeknu, ježíš marja Anni nedělej to... smích... nedělej to... smích

Helena: Smích... prosíš sama sebe

Anna: jo nedělej blbosti. A tak jako zatím se ti to daří, takže to asi pro tebe funguje nějakým způsobem

Anna: Jo, nějak jo.

Helena: Něco jinýho...

Anna: Já nevím jako... smích asi jako přejdu myšlenkama jinam

Helena: Hm

Anna: Nebo jako asi kdyby to trvalo fakt dýl, tak se budu snažit přejít myšlenkama úplně jinam.

Helena: Hm. Pomáhá asi možná třeba si říkám to, že vlastně ten program má tolik celý den vlastně, že toho máte co máme to je až do noci v podstatě

Anna: No jasný no

Helena: Že není zase tolik času

Anna: Přemýšlet no nemáme. A ono je to dobře.

Helena: Jo asi jo. Takže to je dobrý... Je něco, co pro vás ovlivňuje dodržování tohoto pravidla v denním životě v komunitě? Nevím úplně jak...Nevím třeba nálada... víš nebo...

Anna: Já ani jako nevím.

Helena: Víš jako co, já nevím, když jsi našťvaná, tak třeba na to nemáš čas myslet nebo já nevím...

Někdy jsi smutná a pak ti tam pořád lezou nějaké myšlenky, nebo nevím.

Anna: Errr... ne, já se snažím myslet jako sama na sebe.

Helena: Takže jseš v podstatě jako zatím vlastně dost vzorná, vid', v tý léčbě.

Anna: No snažím se... smích

Helena: Chtěla bys to tu dotáhnout pořádně dokonce?

Anna: Jo.

Helena: Fakt tady být ten rok a něco, jo?

Anna: Jo.

Helena: Je to ten plán?

Anna: Ano.

Helena: Takže to vlastně je takový i třeba jako rozhodnutí mezitím tím jako léčba a nebo teda jsi tady začít nějaký třeba románek.

Anna: Nechci si tady začít románek.

Helena: To je dobře.

Anna: To je pro mě důležitý, ta léčba.

Helena: A myslíš si jako, že by se mohlo stát něco, co by změnilo tvůj názor, na jako...

Anna: Zamilovanost.

Helena: By si se fakt zamilovala.

Anna: Hmm

Helena: Jasně něco jiného je jenom, když prostě tě někdo přitahuje, jako že by se ti líbil a kdyby si se fakt zabouchla. Myslíš, že se to může stát tady?

Anna: Kde ne, kde by se to nemohlo stát... smích jo jako člověk nikdy neví, kdy to přijde, u koho to přijde. To je prostě nevyzpytatelná věc.

Helena: A stává se ti to často?

Anna: Jo... smích... jo.

Helena: Takže riziko je.

Anna: Nevyzpytatelný.

Helena: Co by jsi dělala, kdyby se to stalo?

Anna: Asi bych to začala nějak řešit s garantem.

Helena: Jo, ty jo, to je fakt jako... kolik je ti... tak mě překvapuješ nejvíc... smích... tak jako jsi teda měsíc. Možná kdyby jsme se třeba bavili za půl roku, že to bude jiný. Docela by mě zajímalo třeba co by jsi mi říkala za půl roku jo, jaké by byly mezitím, protože teď máš takové to úplně super odhodlání na tom začátku...

Anna: Jo, to je síla.

Helena: A fakt jako pozitivní a fakt jako prostě to otevřený a přímý což se mi líbí, ale třeba by zajímalo fakt co by jsi řekla za půl roku.

Anna: Přijed' za půl roku.

Helena: Přijed' za půl roku... smích... no

Anna: Můžeš aspoň u mě udělat jak to jde s odstupem času.

Helena: Hm.

Anna: A myslíš si, že by si to teda zvládla. Že by jsi šla třeba za garantem a...

Anna: Tak je to pro mě nejracionalnější...

Helena: Hm, hm.

Anna: Jako je to pro mě nějak jako nejlogičtější a nejracionalnější jako... jako... jako co se týče jako sebezáchrany, protože jako já jsem tady právě, že viděla, jak to dopadá, když člověk to neřeší zavčasu.

Helena: Což asi taky hnedka změní trochu ten názor, že jo, že jsem si říkala to člověka si bral volněji nebo asi tak nějak jako by byl víc flexi, kdyby neviděl, co už se stalo.

Anna: No jasný, no, ale já jsem to tady viděla. A viděla jsem, jaký jsou následky.

Helena: Jaký to bylo pro tebe, co jsi se o to myslela?

Anna: Já jsem tak nějak jako se dokázala vcítit do toho člověka...

Helena: Hm.

Anna: Protože vím, že prostě člověk lásce neporučí a když to dva lidi k tobě táhne, tak to táhne.

Helena: Hm. Myslíš, že se to nedalo třeba vydržet, když vlastně on už měl vlastně skoro, že jo před

koncem. Myslíš si třeba, že měli vydržet ty dva tři měsíce a nebo takhle nad tím nepřemýšlíš?

Anna: Já jsem takhle nad tím nepřemýšlela.

Helena: Ne, prostě jsi pochopila spíše jako.

Anna: Pochopila.

Helena: Máš strach, že by se ti to taky mohlo stát?

Anna: Nevím. Asi ne. Doufám, že ne... smích

Helena: Myslíš si, že by jsi se třeba teda jako fakt jako, že by jsi to začala včas řešit a že by si nějakým způsobem to zvládla?

Anna: Doufám, že budu chytrá, nebudu dělat blbosti, a že to budu řešit zavčasu.

Helena: No, včera si nakopla... smích... ten pytel... smích

Anna: Smích...

Helena: Zničila si nohu... smích, takže blbosti děláš, to víme... smích

Anna: No... Já jsem nenakopla pytel, ja jsem vyskočila, dala pěstí do pytle a jak jsem se blbě odrazila tak jsem blbě dopadla na tu nohu... šikovná Annička

Helena: No tak jo... Hele ještě tu něco máme? Chceš dodat ještě něco k tomu tématu těch sexuálních partnerských vztahu v komunitě nebo myslíš, že jsme to řekli všechno.

Anna: Já nevím asi jako... Jako asi že to má zřejmě své důvody, protože vlastně ty pravidla jsou po mnoha zkušenostech asi zřejmě tady.

Helena: Hm.

Anna: Err... a... jako když se člověk člověku líbí, tak jako to nejde ovlivnit, ale sebevládat se.

Helena: Hm.

Anna: A sebekontrola, i když je to jako těžký vlastně.

Helena: Hm.

Anna: A... smích... asi všechno.

Helena: Jo.

Anna: Už nevím, co bych jako víc dodala.

Helena: Tak já ti děkuji... smích... za rozhovor.

Anna: Mě by jako zajímalo, co jako odpovídali ostatní... smích

7.4.2 Dan

Helena: Takže ahoj...

Dan: Ahoj

Helena: Musím se zeptat na pohlaví. Takže

Dan: Muž

Helena: Výborně, a kolik je ti let?

Dan: 31

Helena: 31 super, takže jak dlouho se účastníš terapeutického programu v komunitě?

Dan: 11 měsíců.

Helena: Jsi tady, to znamená ty jo od května?

Dan: Od května.

Helena: To už je dlouho vid'?

Dan: To jo, hromada času.

Helena: Jaký to je?

Dan: Hele asi nejlepší krok v mém životě zatím.

Helena: Jo, jseš spokojenej.

Dan: Jsem spokojenej, no.

Helena: Bezva. Takže já se zeptám rovnou, jak chápeš význam pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě?

Dan: Jak ho chápu?

Helena: Hm.

Dan: No, že vztah mezi ženskou a chlapem by měl být takovej jako mezi chlapem a chlapem, pokud teda není homosexuál, prostě kamarádskej. Myslím si, že by to nějak nemělo ovlivňovat tu komunikaci mezi těma lidma, ale mělo by se to držet nějaký tý hranice, tak to chápu. Takže jako nespát spolu, nejit prostě do vztahu, nevázat se na člověka.

Helena: Hm.

Dan: Tak to prostě chápu.

Helena: Ok. A proč si myslíš, že to pravidla existuje?

Dan: Err... já si myslím, že vztah jako takovej, tě vlastně nějakým způsobem svazuje, nedovoluje tě se naplno věnovat léčbě nebo sobě. Že si vlastně přišla s nějakýma problémama, který potřebuješ vyřešit a jít vlastně v komunitě do vztahu ti akorát vlastně jako přítěží.

Helena: Hm.

Dan: Než aby ses mohla věnovat tomu, proč si sem vlastně přišla.

Helena: Hm. Jasně. A vlastně ty, když si sem šel před tím skoro rokem, tak už jsi o tom věděl o tom pravidlu, když jsi tam šel?

Dan: Jo, jo, já jsem sem šel z Apolináře, kde to je vlastně PLko, že jo, tak tam to je úplně rozdělený od ženskejch, tak tam jsem byl 3,5 měsíce a úspěšně jsem to dokončil a tam mě to striktně zakázali. Tam vlastně můžeš ženský maximálně pozdravit a tam je jasně daný to, že s nima nemůžeš bejt vůbec v kontaktu a já jsem si zjišťoval dostatek informací o komunitě, takže jsem věděl, jak je to tady, že sice jsme tady s nima, ale takhle to funguje.

Helena: Takže si vlastně do toho šel na začátku úplně v pohodě, jako věděl jsi, že do toho jdeš s

tímhle

Dan: Hm.

Helena: A byl jsi s tím smířenej

Dan: Byl jsem s tím smířenej.

Helena: Věděl si, že to tak je.

Dan: Jo. Mě hodně hodně dostali i vlastně neshody ve vztazích, že jsem v tom neuměl chodit, že se hodně umím vázat ve vztahu, a pak mě to hodně jako sejme, takže jsem jsem byl i.... Nedělalo mě to problém prostě...

Helena: Hm, jasně. A když si sem potom přišel, tak jaké to bylo? Víš jako, chtěla bych slyšet takový... protože si tady už tak dlouhou dobu

Dan: Hm

Helena: Tak jako jak si to prožíval na začátku, teďko když mi řekneš...

Dan: Jedná se o to, o těch vztazích?

Helena: No jasně protože šel si s tím, že o tom vlastně víš, že jo, že jako jseš s tím v pohodě, že to tak prostě bude ten rok tady...

Dan: Jo.

Helena: Ale potom si nastoupil, že jo, a prostě ty první dny, ten první a ten první měsíc tak jako jaký to bylo?

Dan: Hele, bylo to... bylo to... nechci říct těžký, bylo to složitější, protože já mám jako ženskou společnost rád a... jsem takovej řekl bych koketní typ, prostě rád jako flirtuju a podobně a určitě sem měl...tohle jako z člověka nevymizí. Takže já jsem jako věděl, kde jsou určitý jako hranice, kde je tan zákaz toho... ale nedařilo se mi asi úplně jako neflirtovat nebo tak jako neklamát tělem, jak se tak říká, no, takže jsem nějak jako docházel k tý hranici a tam jsem se jako nějak držel a nějak jsem jako ve vlnách jsem prostě.... Je to samozřejmě... těžký, bejt dlouho někde zavřenej, že jo. Člověk má určitý pudy nebo i na ten sex má chuť. A po tý dlouhý době, to sžití s těma ženskýma... musíš se na to zvyknout no, jo.

Helena: Hm.

Dan: Takže to bylo... hmm bylo to o zvyku.

Helena: Takže na tom začátku byl třeba nějaký jako problém nebo jako narazil si tam... jako v sobě na nějaký... jako problém... nebo ne problém, ale jako, že by jsi to rád překročil, tu hranici, ale někdy sis ji musel tedy jakoby násilím třeba jako si říct, tak tady už musím zastavit tady je konec nebo jako jaký byl ten začátek jo, furt se bavíme o tom začátku.

Dan: Jo, no, Násilím asi jsem nechtěl překračovat hranici, ale... err... jak to mám říct. Hranici jsem překročit nechtěl, ale nutkání jako v hlavě máš, že jo. Že prostě ty, ženský tě prostě přitahujou, takže s tím nějakým způsobem jako... musíš si to vevnitř prostě jako zakázat.

Helena: Hm.

Dan: Že prostě to jako nejde jo, že ti záleží víc na tom... na sobě.

Helena: Takže to vlastně byla taková volba mezi tím

Dan: Jestli se chci léčit a nebo jestli vlastně chci s někým spát jako prostě jestli neudrším své pudy na uzdě a prostě jakoby uvědomit si proč a pro co jsem vlastně sem přišel.

Helena: Hm.

Dan: Jo.

Helena: Jasně. A změnilo se to nějak během toho skoro roku?

Dan: Jo, změnilo. Změnilo se to dost a je to hlavně tím, že vlastně jseš s těma lidma tady 24 hodin denně.

Helena: Hm.

Dan: Tudiž, abych nebyl vulgární, mě ty lidi občas docela štvou a máš i různé konflikty a podobně. Takže z tebe vlastně opadne takové to prvotní, taková ta euforie to nadšení, že máš všechny jako ráda, jo, a ty holky se hrozně jako přitahujou, takže to jako opadne a čím je to jakoby dýl, tak jsem si zvykl prostě na to, že to tady prostě žiju a že to tu prostě není. A ještě hlavně jsme tady, já jsem tady zažil dost problémů kvůli tomu, že vlastně lidi museli ukončit léčbu. Teď do toho ta těhotná Eva. Což potom ve finále přímo z té léčby je jako úplně vrchol... Takže jsem tam měl i jakoby odstrašující příklady toho jak to potom končí. Jo? To že lidi potom odcházejí nešťastný, nevědí si rady, že jo. Celý to vlastně, celý ten průběh to potom zkomplikuje.

Helena: Hm. Takže teď to vidíš, takže že vlastně... jak?

Dan: Teďka to vidím tak, že já jsem vlastně po té době co jsem tady, tak jsem teprve nějakým způsobem poznal takhle sám sebe a začal jsem se mít za nějaký věci jako rád a když jsem byl venku, tak já jsem ve vztahu vždycky jako upřednostňoval partnerku, jo, byl jsem často jsem se snažil jako zavděčit a skoro jsem strkal sebe jako do pozadí. Takže teď to mám vlastně tak, že neplánuju ani až lezu ven si hledat jako partnerský vztah, jo, nebo ženskou. Samozřejmě když se budem bavit o sexu, tak tomu se asi nějak vyhýbat nebudu, jo... když to... když to... když to přijde, aby to nevyznělo nějak blbě, ale rozhodně nechci partnerský vztah, jelikož já neumím... řeknu to tak... neumím pořádně se postarat sám o sebe

Helena: Hm.

Dan: a vkládat tu energii sám do sebe ale do toho ne vlastně do vztahu je pro mě sebezničující nebo jak to mám nazvat.

Helena: Takže se chceš vlastně postavit na vlastní nohy? Pořádně si udělat nějaký...

Dan: No, já jsem momentálně dost spokojenej sám se sebou, mám se rád a nepotřebuji k tomu nikoho.

Helena: Hm.

Dan: Nylo to tak, že jsem vlastně nemohl dělat spoustu věcí který mám rád kvůli vztahům, Z jednoho vážnějšího vztahu mám vlastně syna, který už jsem čtyři roky neviděl, protože jsem jako partner a otec stál za hovno. Což je pro mě hodně bolestivý...

Helena: Hm.

Dan: Takže mám takový věci, kterým bych se rád vyvaroval než prostě... abych neublížil vlastně sobě ani tomu člověku, který se mnou eventuelně do toho vztahu šel.

Helena: Prosím tě, ty si tady pobral spoustu rozumu za ten rok... smích

Dan: smích... asi jako jo. Mě to říká i máma a vlastně, když mě sem máma vezla, tsť poslední její věta před odjezdem byla... dělala jako prstem ty ty ty a hlavně bacha na ty ženský, víš, jak to s nima máš. A ja říkal, mami, to já přece nepotřebuju slyšet a zároveň jsem si postupem času přišel na to, že téma ženy a já je pro mě jako ohromný riziko relapsu venku jo. Že vlastně jelikož dělám hudbu, dělám rád už hrozně dlouho a přitom jsem byl jako tanečník, tak jsem hodně balil holky na ten svůj talent, ale byl jsem taky v toxickém prostředí, jo, takže já jsem nikdy nešel a neoslovil jsem ženskou, když jsem v sobě neměl prostě panáka, jo, nebo když jsem nebo když jsem nebyl prostě něčím podpořenej. Takže já vlastně ani nevím, co to je netoxickej vztah. Čistej vztah, nějaký porozumění si navzájem.

Helena: Hm, dobře. To zní fakt dobře. Tak, já projdu, kde jsme skončili... Stává se ti, že máš sexuální myšlenky, které směřují ke konkrétní osobě v komunitě, kterou denně potkáváte?

Dan: Jestli se mi to stává?

Helena: Hm. Když třeba shrneš ten celej rok...

Dan: Jestli mám třeba myšlenky na to, jestli někdo koho tady potkávám, jestli bych se s ním chtěl třeba vyspat...

Helena: Hm.

Dan: Asi se mi to stávalo. stávalo se mi to možná... se mi to i stává... a že tě to jako napadne... jaký by to bylo... nebo to... jo, asi bych lhal, kdybych řekl, že ne.

Helena: Takže jako si tady našel někoho, protože není vás tady zase tolik, ale holky jsou tu hezký... smích

Dan: Jasně... smích... No nenašel jsem tady někoho konkrétního s kým bych... po kom bych jako toužil, myslel jsem na něj, chtěl bych s ním prostě... tu myšlenku bych prostě nějak držel. Ale oni se tu lidi jako střídají a každej je v něčem jako jinej... a tak tě ty lidi po různu jako přitahují... a co si budem... jsem někde vlastně i s Apolinářem přes rok a čtvrt a cht' na ten sex jako je...

Helena: Hm.

Dan: I ty myšlenky tam prostě jsou... no

Helena: Takže se to prostě stává. A střídá se to třeba, já nevím jako za ten rok, co jsi tady. Tak... prošlo pár ženských skrz ty myšlenky nebo...

Dan: Prošlo

Helena: Jo

Dan: Prošlo

Helena: Jo

Dan: Hmm. Ale asi jsem to nedával najevo, možná ze začátku, jak jsem jakoby ten flirtovací typ, vlastně než mi to bylo i řečeno, že to prostě tak dělám, jo. Že používám oči a asi nevím, jak se k těm ženským jako chovám. Ale myslím si, že je to takový jako přirozený, na tohle jako myslet. Že tě to jako napadne.

Helena: Hm, hm.

Dan: Asi si nejde tohle úplně zakázat když se ti někdo jako líbí a navíc máš vlastně půst od toho sexu, tak ty myšlenky tak prostě najedou, že jo.

Helena: Hm. Tak jo. A stal se ti někdy během toho pobytu tady, že by se objevilo jako že takový nějaký sexuální napětí, tak jako že by jsi cítil, že je to oboustranné s klientem nebo i s pracovníkem komunity. Víš jako, že by to prostě, že to nejsou jenom tvoje myšlenky, který jako k tomu někomu směřují, ale že by jsi tam měl takový to zajištění a jo, že jako prostě cítíš, že jako to není možné, aby ten druhý jako taky necítil.

Dan: Rozumím ti. Že je to jako vzájemný.

Helena: Jo.

Dan: Že jako přeskočila jiskra. To těžko říct, já to takhle nevidím, ale myslím si, že jo.

Helena: To ale musíš cítit, ne? Nebo my ženský si to možná někdy namlouváme... jo on to taky musí cítit, ale...

Dan: Ale tak... to si namlouvají i chlapi. Ale musíte to taky cítit... já si myslím, že jo.

Helena: Jo?

Dan: Hm, určitě.

Helena: Dobře. A jak se ti to podařilo nebo nepodařilo zvládnout? Jo, tady když tam něco takového jakoby projelo, tak chápu, že asi jako když se ti někdo jenom líbil, tak že si nebyl nikterak proaktivní aby sis něco začínal co jsem pochopila, ale...

Dan: Hele, asi jsem... jedný dotyčný jsem to asi nějakým způsobem i řekl, že kdybychom se potkali jako venku nebyli jsme v komunitě, tak že bych se s ní asi jako chtěl vyspat nebo prostě to neřekneš takhle jo

Helena: Jasně.

Dan: Ale nějak to bylo takhle podaný. No, takže jsem to tomu dotyčnému vlastně řekl, že se to jako stalo. No a jinak jsem takovej stydlín v tomhle...

Helena: A jaká na to byla odpověď by mě zajímalo.

Dan: Hele asi chichot... smích... smích nějaký prostě. Nebyla asi jako negativní.

Helena: Ale tím to jako skončilo?

Dan: Tím to skončilo.

Helena: Takže se jako nikdy nestalo prostě, jako že...

Dan: Jako porušení řádu?

Helena: No?

Dan: Ne ne ne. Porušení kardinálního pravidla pro mě ne, protože já jsem vlastně... pro mě je vlastně nejdůležitější je to, že já jsem po 15 letech navázal opět vztah jako s mámou.

Helena: Hm.

Dan: Která ode mě byla nucená se odstříhnout kvůli tomu jak jsem žil. A já jsem vlastně nedoufal v to, že se ten vztah někdy vrátí do normálu a pro mě je to důležitý z toho, že já jsem vlastně ve 14ti našel svého tátu mrtvého a mám jenom mámu nemám sourozence, nemám nikoho. A pro mě ten návrat té mámy byl tak emočně silnej a že vím, že jakákoli chyba nebo opuštění léčby předčasně nebo porušení

Helena: Hm.

Dan: By mohlo znamenat ztrátu toho vztahu a to je pro mě... tam žádný z těch pudů nebo z něčeho co bych cítil není tak silný, abych já to kvůli tomu porušil.

Helena: Hm, hm.

Dan: Takže rodina je pro mě vlastně jenom... máma a je pro mě nejdůležitější ta součást toho života teďko.

Helena: A jak to zvládáš? Jako když tam něco třeba přeskochí...

Dan: Hm.

Helena: Jo jako, máš třeba nějaký techniky jak si pomoci? Smích

Dan: Smích... Jasně tak si takový ty lidský techniky...

Helena: Jasně, dobře... smích... ale jako chápu to asi.

Dan: Jo, jo.

Helena: Ale jako něco třeba jinýho, já nevím, protože mě třeba přijde jenom z toho co tady vidím

Dan: Myslíš něco jinýho než masturbaci... smích... jo?

Helena: Ano... smích... Tak ta asi pomůže nejvíc... smích

Dan: No jasně... smích

Helena: No, ale něco jinýho... no já nevím, ale...já si říkám ten program, že máte vlastně tak hustej, že jako by to muselo být stejně nějaký odskočení na tři minuty někam...

Dan: No jasně, tak já hodně aktivně jsem začal cvičit, hodně sportuju a věnuju se

Helena: Tady?

Dan: No jasně. Já jsem vlastně když jsem nastoupil do Apolináře tak já jsem měl vlastně vypitý břicho a byl jsem celej takovej povadlej bez života. Měl jsem nějakých 70 kilo. A... teď mám

vlastně 85 kilo skoro ve svalech. Byl jsem schopnej tady za měsíc uběhnout 25 kilometrů tady v areálu a hodně boxuju. Věnuju se sportu dělám tu hudbu svojí, píšu texty. Takže já se dost často se vypisuju v textech a hodně se věnuju teda svému fyzičnu. Jsem začal chodit i jako do sauny. Mám hodně

Helena: Vy tady máte saunu?

Dan: Ne, tady ne, na Mníšku.

Helena: Aha.

Dan: Já jak jsem vlastně začal poznávat sebe a zjistil jsem, že sport mě neuvěřitelně naplňuje a je to pro mě hroznej jako... vyplavuje ty dopaminy a ten serotonin... já se v tom nevyznám, co to jako dělá, ale jsem v tom hrozně spokojenej. Tak já tak jako dokážu kompletně odvést myšlenky a dokážu se tam tak v uvozovkách vyřídit... dobře, že mě pak jako nezbyvá moc energie na nějaké myšlenky, přemejšlení typu, co s tím jako budu dělat.

Helena: Hm.

Dan: To stačí.

Helena: Takže si našel v podstatě docela dobrý systém jakože

Dan: Jak využít volnej čas. Jak to ze sebe dostat.

Helena: Jak to ze sebe oklepat, hm.

Dan: Je dobrý, že vlastně, jenom když to dostaneš do těch dvojek, jo, do těch druhých fází, kde jsou ti vlastně umožněný jakoby výjezdy nebo jít mimo tu komunitu, ten areál a dá se říct jako v uvozovkách funguješ s penězma...

Helena: Hm.

Dan: Můžeš vlastně dělat co chceš. Komunita ti nezakazuje jít do bazénu, jít do kina.

Helena: Hm.

Dan: Vlastně kamkoli. Ve druhých fázích. Když jsi schopná nebo ta skupina ti věří, že jseš schopná se postarat sama o sebe.

Helena: Ale to tady skoro nikdo nemá, přemýšlím... to máš jenom ty a Adam?

Dan: Hmm. Momentálně jo. Ale když my jsme sem s Adamem nastupovali, tak byla hromada dvojek, to nás tady bylo 15, že jo.

Helena: Hm.

Dan: Takže nás dvojky brali ven na kola, aby... prostě jsme nastoupili v létě, takže ta aktivita tý skupiny byla jiná.

Helena: Takže teď je ta skupina taková jako že mladá, jakože na to...

Dan: Služebně, hm, jo jo jo. A to je důvod i částečně proč já si prodlužuju druhý fáze. Protože já se beru svým způsobem dost jako srdcař a já beru to, že mi to komunita hodně dala a tak mám v sobě nutkání nějak ji podržet, vrátit jí to. Takže tím pádem, já jsem mohl s Adamem jít do trojek teďka,

ale budu tady ještě další měsíc šéfovat tý skupině, aby se ty lidi jako posílili...

Helena: On by to ani po tobě teď neměl kdo převzít?

Dan: No, mohl bych to dát teď Ondrovi, kterej je jako dvojka jediná, ale čerstvej a... no prostě nějak to tý komunitě dlužím. Mám to v sobě, že... nebo dlužím, nedlužím, rád to pro ně udělám.

Helena: Ty jseš fakt dobrej.

Dan: Jo.

Helena: Ne, jako opravdu.

Dan: Mě to přijde fěr.

Helena: Z toho co jsem slyšela, zatím mi to tak jako přijde tak jako jasný. Jako jseš tady. Jseš tady nejdýl. Mluvila jsem třeba taky s tím s Davidem, že tento tady měl celý a to bylo dost jako...rozdílněj pohled oproti tobě... Tak kde jsme? Je něco, co pro vás ovlivňuje dodržování tohoto pravidla v denním životě. To si v podstatě... si to skoro řekl, vid', že... že jako si dokážeš sám zregulovat, že jsi tady fakt jako docela...

Dan: Jo, ale očividně je tam spousta věcí, který jako ty věci ovlivňujou. Například vyzývavý oblečení.

Helena: Hm.

Dan: Jo, bych řekl, že prostě třeba já nechci být konkrétní...

Helena: Tak dneska jako šortky, ponožky... smích...

Dan: Ale máme tady jako klientku, která... jak to mám říct, je jako od přírody obdarovaná a když jako si vezme opravdu brutální výstřih... jo... a začne se před tebou jako nakrucovat a podobně, tak je to vlastně... mě je to jako nepříjemný v tu chvíli. Ne, že by se mi nelíbila z toho ženského... jak na ni koukám, ale přijde mi to jako nefěr.

Helena: No, taky máš pochvalovaný trička posledních pár dní, jak ti to sluší... smích

Dan: Smích... já tomu rozumím. Já jsem na jednu stranu taky rád, protože ta práce za tím... na tom těle je velká. Dalo mi to hodně hodně zabrat, abych si vlastně udělal takovouhle formu a nějak to taky asi tímto způsobem vystavuju na obdiv.

Helena: Hm.

Dan: Jo. Nebo jsem rád, když mě lidi pochválí jak vypadám jo.

Helena: Sluší ti to... smích

Dan: Smích... děkuju. Takže.. takže... takže nevím, vlastně, jestli nedělám to samý... třeba těm ženským... vlastně. Že si jako vezmu uplý triko...No a teď mi to tak jako došlo. Že já vlastně nevím na co ty ženský... nejsem ženská... na co vlastně ženský koukají jako na chlapa jo...

Helena: Hlavně když nenosíš obtažený šortky... smích

Dan: Smích... Já ženským koukám nebudu říkat na oči, že jo... na prsa na zadek a podobně, jo. Ale čím víc je to... ta oblast jako odhalená, tím je to asi jako horší, že. Jo a nevím jak ženský koukají na

chlapy. Takže je možný, že třeba v něčem takovým taky dělám chybu.

Helena: Hm.

Dan: Tak asi to je jediný, co jako ovlivňuje to pravidlo.

Helena: Tobě se to vlastně o to huř dodržuje, jo? Když nebo jak...

Dan: Dodržuje... Já ho dodržuju, že jo. Ale spíš se v tom jakoby... je to takový nevím... jako nepříjemný. Spíš, že vlastně jakoby ty vztahy jsou tady tabu, takže vlastně víš, že je špatně i koukat třeba tý ženský na ty prsa, jo. Ale když ti je strká přímo před oči přímo... tak je těžký se na ně nekoukat.

Helena: Jasně.

Dan: Tak je to takový, ale jestli je horší v tom potom dodržovat to pravidlo, to bych neřekl. Akorát, že je Helena: Hm, hm. Ono je to takový prostě... je to blbý. Já jsem si potom jako říkala, že vás tady staví... ta komunita... do takový těžký situace, že jo. Protože... protože vlastně ono se jako něco dít jako musí, že mezi váma je to přirozené, že jo. Je to tam v sobě zakódovaný, v ženských taky a vy vlastně jste tady na rok zavřený pohromadě. s tím zákazem, ale v podstatě... v podstatě jako když by si to vzal úplně do detailu třeba z toho, co jsme se bavili o tý otevřenosti, že jo?

Dan: Hm.

Helena: Tak tak jako by jsi měl jít na tu komunitu a říct jí: Hele jako furt ti koukám na prsa, protože je tady na mě vystrkuješ... smích

Dan: Smích... No jasně.

Helena: Jo. A že už vlastně že tadyhle to... že vám vlastně dávají strašně jako v podstatě nemožnej úkol... jako být úplně otevřený, nemít tady žádný vztahy, ale držet vás pohromadě a to se tam vlastně jako celý jako dohromady dost jako bije, že?

Dan: Je to takovej jako trénink, máme takovou jako spartánskou školu, ale... jo... naučíš se to... vlastně nebo naučíš... ty to přijmeš a zvykneš si na to.

Helena: Jo.

Dan: Já jsem... já bych to jinak asi bral, kdybych tady měl bejt na doživotí, jako, že bych se už odsud nikdy nemohl dostat, a byl jsem tady jako se ženskýma dohromady, tak o tom budu asi přemýšlet asi úplně jinak.

Helena: Jo.

Dan: Jo, ale tím, že vím, že mám nějaký cíl, jsem tady kvůli něčemu a nebude to trvat věčně, tak jsem jako taky, tak jsem schopnej to přijmout a vydržet.

Helena: Jo, jasně. Není to prostě na furt. Ale je to tedy, je to drsný.

Dan: Je to takový proti přírodě, ale... ale jsou prostě pravidla, když tady chceš bejt... nemusíš.

Helena: Hm.

Dan: Když to jako nepřijmeš, tak nemusíš. Není to přece vězení, že jo.

Helena: Hm.

Dan: Dveře jsou otevřené furt. Řekneš ne, chci jít pryč a můžeš jít pryč. Nebo ne, přijmu to, dobrý, fajn.

Helena: Tak oni asi sem přijímají lidi, které hodně chtějí, že jo se sebou něco udělat, že jsem nevezmou někoho, kdo prostě... hm, tak to zkusím a uvidím jaké to bude, ale že tam jako jsou fakt nějaké podmínky.

Dan: Já si jako myslím, že nástup do komunity samo o sobě není jednoduché rozhodování, jo, protože vlastně jak nastupoval do první léčby u Apolináře, tak pro mě vidina tři a půl měsíce být někde byla neskutečně velké časovej úsek.

Helena: Hm.

Dan: A absolutně jsem nevěřil tomu, že tam jako vydržím.

Helena: Hm.

Dan: No a potom jsem tam vydržel a oni mi v týhle léčbě začali říkat, že to mám tak rozjetý tu závislost a že mám tak jako... že jsem si to prožil, tak těžce ten život, že by pro mě byla dobrá komunita a já jsem si to představil, těch 3,5 měsíce a pak půjdu třeba na rok do komunity, tak jsem neměl na to absolutně sílu, že jako ne komunita, že to prostě jako vůbec to nepotřebuju. A potom, co jsem ukončil léčbu a za dva měsíce jsem zrelapsoval a bylo to 10x horší než moje závislost celková.

Helena: Hm.

Dan: Tak jsem zjistil, že jako ten časovej úsek není tak dlouhý a že je nemožné za tři a půl měsíce roztrhat vztahy se závislostí, který buduješ 15 let.

Helena: Hm.

Dan: Takže určitě bych jinak mluvil, kdybys tenhle rozhovor se mnou dělala v PLku.

Helena: Hm, jasně... Ty máš hodně velkou motivaci... jako ono je to supr... já si myslím nejhorší je potom, když by jsi přišel z komunity a stejně by jsi se do toho vrátil, takže potom už jakoby nemáš ten další krok, protože tohle je ten poslední největší krok a prostě to musíš dát, že jo.

Dan: Hm.

Helena: Nebo tak si to asi představuju.

Dan: Jo, tak máš potom určitě... takhle já nemůžu říct, že jsem člověk kterej věří stoprocentně tomu, že jako vydrží abstinovat sám, jo... že to mám tak, že já dokažu abstinovat s dobrým plánem a to jsou budoucí kroky jako je doléčovák, jako je nějaká ambulantní docházení někam, využívání tý psychoterapie neustále... Já jsem přijal za svý, že prostě budu závislej jako celý život, takže já si myslím, je jako je nejhorší podcenit celkově tu doléčovací formu v tom životě. Nechoďit na ty NAčka nebo to... nechodit na doléčováky, myslet si jako, že to zvládneš... a sama sebe jako testovat v tom, že návštěvuješ riziková místa, tak pro mě to je moje vystupování s hudbou, což je

pro mě velká rána, protože si myslím, že na to ten talent jako mám, ty lidi tu hudbu chtějí, chtějí... chtějí mě vidět v těch klubech a já to pro ně prostě udělat nemůžu, protože mám už radši sebe než ten fejm, který já jsem získal tím repováním.

Helena: Hm. A co budeš dělat, až se vrátíš? Já si myslím, že taky hodně důležitý je to nejenom jakoby udržovat nějaké to doléčování, ale taky aby... aby si vlastně našel nějakou náhražku která bude dostatečně... dostatečná.

Dan: Chápu.

Helena: Nějaká satisfakce pro tebe...

Dan: Já jsem celej život dělal gastronomii... jsem měl to štěstí... já jsem teda sice nedostudoval, studoval jsem odbornou hotelovou školu, ale nedostudoval jsem, ale jsem v gastronomii šikovnej a měl jsem to štěstí, že jsem se dostal na místa, kde jsem měl možnost pracovat s michellinskýma kuchařema, s kuchařema opravdu jako na vysoký úrovni a jsem učenlivej v tomhle oboru, takže jsem hodně koukal na ruce, mám hodně schopností v kuchyni. Ale gastro je hrozně spojený s alkoholem...

Helena: No, právě přemyslím, no...

Dan: Tudíž jsem musel... vlastně od hudby, kterou miluju tak od vaření, který jako miluju jsem si musel jako najít jako cestu jak to můžu dělat, ale nerizikově. Tím pádem kuchařím... jako kuchařinu si můžu nechat jako svůj... doma můžu vařit ženě... jednou... nebo prostě jsem rád, že si doma můžu uvařit dobrý jídlo a nepachtím se v tom nějak extrémně...

Helena: Ale taky by mohlo bejt nerizikový, ne.... Vaření...

Dan: Jo, například jako veganský restaurace, nemocnice, školky, školy... jenže alkoholik si alkohol donese kamkoli bude chtít... jo, to беру takhle. Já jsem zvyklej... já jsem dělal na místech, kde kuchyně není spojená s barem. Ale stejně kuchaři to mají nějakým způsobem zakódovaný prostě, že jsme byli zvyklý přijít na tu směnu, hodit si flašku do mrazáku, jo.

Helena: No jasně.

Dan: Takže já to mám s tím gastrem hodně spojený, ale jelikož mám hodně rád lidi, jsem hodně komunikativní a takže já pujdu cestou, že chci vlastně pracovníka v sociálních službách.

Helena: Hm.

Dan: Chci se věnovat lidem. Hrozně rád bych dělal ergoterapeuta. A jelikož jsem tanečník a hodně mám rád ten sport, tak bych chtěl pomáhat lidem s omezenou hybností, starším lidem v pohybu, dětem, který mají to postižení nějaký nebo teda cvičit s těma lidma vlastně ten pohyb, to fyzično.

Helena: Hm, to je dobrej plán asi, ne? Úplně od jinud, vid'. A tak taky můžeš i muziku třeba skládat doma...

Dan: To já budu furt.

Helena: No.

Dan: To já budu dělat furt. Ale vlastně teďka je taková, dá se říct, interaktivní doba, že spousta vlastně rapperů, který nevystupujou, dělají vlastně internetový platformy. Jo takže produkujou tu hudbu na ten internet.

Helena: No jasně.

Dan: Tak nemusejí... a s těma fanouškama se můžeš vlastně vidět za určitejch podmínek, který ty jim stanovíš a jestli ty lidi vlastně o tebe stojej, tak přijdou i na tu sober party, který se hodně rozmáhají teďka i skrz jako veganství, takže jsou opravdu ty party jako čistý, bez alkoholu kde jsou ty lidi opravdu jako čistě za tou hudbou. Ale to je všechno hrozně do budoucna, jo. Já musím opravdu opatrně, protože je pro mě velký riziko relapsu i toho, když já jsem úplně spokojenej, úplně šťastnej, tak zapomínám na ty varovný signál který jsou kolem mě, že vlastně je to všechno tak jako sluníčkový, že můžu zapomenout na to, co bylo špatně a hrozně lehce bych mohl sklouzl k tomu...

Helena: Hm.

Dan: Že bych tu dobrou náladu mohl podpořit něčím, co je pro mě fatální. Tím myslím alkohol, neberu drogy už asi 8 let. Takže tak nějak.

Helena: No tak asi jsme to tak nějak všechno zodpověděli. Poslední otázka je, jestli máš ještě co dodat tomu sexuálnímu... v komunitě.

Dan: V komunitě?

Helena: Nebo jako tady prostě co jsme řekli, jestli tě třeba ještě napadá něco?

Dan: Že to pro lidi bude vždycky složitý.

Helena: Hm.

Dan: A že naopak ne každému se to vždycky podaří a že to musí bejt nějakým způsobem... A když se to stane, tak jsem vlastně naštvanej jenom na to, že to ty lidi neumí přiznat jako hned nebo že to neřeší předtím, ale zároveň je to věc, s kterou se jako musí počítat.

Helena: Hm.

Dan: Že se to může stát.

Helena: Ale ono to je asi těžký, no.

Dan: Je to těžký.

Helena: Jo, protože vlastně už vším tím... tak jako ty taky neřekneš asi já nevím... zastrč si ty prsa někam.

Dan: Jo.

Helena: Tak oni ještě dojdou o pár kroků dál, že jo a to už se potom těžko vybaluje, protože vlastně ví, že už něco porušujou a byli tady ty špatný příkady, že jo. Protože ono i před tou Evou se to stalo, ne? Že se řešil ten David už jednou na začátku.

Dan: Jo.

Dan: No to tady ještě nebyla vlastně ještě...

Helena: Ale všichni o tom ví co vím...

Dan: Když přišla, tak vlastně dostala patronku, kterou dva dny na to, která se o ní starala, dva dny na to jí vyhazovali kvůli sexuálnímu... kvůli pohlavnímu styku tady s klientem a oba dva jako vyhodili, takže to měla hned na první dobrou.

Helena: Hm, no jo no... Tak jo hele to asi stačí, myslím, že dobrý. Moc ti děkuji.

Dan: Jo jo ahoj.

7.4.3 Eva

Helena: Tak ahoj Evo. Teď jsme právě podepsali informovaný souhlas o tom, že můžu nahrávat to co jsi tady budeme teď povídat. Jo?

Eva: Jo... smích

Helena: Smích... dobře. Tak se tě zeptám, kolik je ti let?

Eva: 31 přesně.

Helena: Hm. A jseš holka, to je jasný... a řekni mi, jak dlouho se účastníš terapeutického programu v komunitě?

Eva: V komunitě jsem od 16. prosince, takže lehce přes 4 měsíce.

Helena: Hm. Dobře. A zeptám se tě teda rovnou, jak chápeš význam pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě. Jak si to vykládáš?

Eva: Já tomu pravidlu jako rozumím proč je, ale myslím si, že to může bejt někdy hodně těžký. Rozumím tomu, proč to nechtějí. Že se potom člověk nesoustředí jako na tu terapii a když sdílí věci jako všeobecně s jedním člověkem, tak pak nemá tendence to sdílet ve skupině, proto se tu brání jako sexuálními kontaktům a ne jenom tomu, ale jako... jako i nějakému většímu přátelství to tady taky není dobrý, když se člověku jako upne jen na jednoho člověka... i když jsou třeba jenom kamarádi. Takže se tomu snažejí zabránit pomocí různých kontraktů a tak podobně, no... takže je to spíš ohledně toho, aby se každej věnoval léčbě jako, no... naplno.

Helena: Hmm... takže to... takže to chápeš to pravidlo.

Eva: Jako rozumím tomu, ale zároveň... chápu ho.

Helena: Dobře... err... Proč si myslíš, že existuje, to si v podstatě zodpověděla, že jo.

Eva: No.

Helena: Že si teda myslíš, že...err

Eva: No aby to...

Helena: Aby se... aby se ten člověk soustředil na léčbu?

Eva: No jasně, no.

Helena: Hm.

Eva: Nedoporučuje se, že prostě pak se totiž člověk zaobírá jinejma věcmi spíš než sebou.

Helena: Hm.

Eva: Řeší hodně toho druhýho, což je ve vztazích normální, takže kvůli tomu.

Helena: Jasně. A... err... zeptám se na začátku, když jsi přišla do komunity prvně nebo já nevím, jestli už jsi to předtím někdy zažila...

Eva: Ne.

Helena: Poprvé jseš v komunitě?

Eva: Jo.

Helena: Tak jak jsi se na to koukala na začátku, když jsem přišla tady na to pravidlo, protože předpokládám, že vám ho řeknou hned na začátku?

Eva: Jo. Na ty kardinální pravidla vlastně ty hlavní člověk jakoby už víš, když do té komunity jde a ono je všeobecně známý, že nějaký sexuální kontakty v komunitách nejsou povolený, a že vztahy taky nejsou povolený a v České republice myslím, že je jenom jedna komunita pro páry, kde jsou na to jako zařízený, jinak je prostě to zakázaný všude, takže to prostě člověk vím, než sem vlastně pujde.

Helena: Aha. A co jsi si o tom na začátku myslela, když ti to říkali?

Eva: No já jsem si to vždycky myslela, že si nikoho v léčebně hledat nebudu nebo v komunitě určitě, že jo. Že... nejela jsem sem s tím, že bych jako někoho... tady chtěla najít. Nechtěla jsem se tady dát s nikým dohromady, takže jsem s tím pravidlem jako souhlasila.

Helena: Souhlasila si s ním, neměla jsi s ním problém?

Eva: Ani ne, já jsem měla v té době chlapů jako plný zuby, a tak... kvůli nějakým předešlým zkušenostem a tak mi to pravidlo právě jako vyhovovalo.

Helena: Hm. Jasně. A když se podíváš teďko po těch čtyřech měsících, tak jak ho vidíš teď to pravidlo?

Eva: Teď ho vidím jako děsně těžký. Já jsem zde navázala vztah, jsem momentálně na konci třetího měsíce těhotenství a musím odsud do měsíce odejít, protože tady na to komunita není zařízená a to pravidlo vedlo k tomu, že jsem tady musela jako lhát různě, aby toho mého partnera nevyhodili a to pravidlo mi bylo hodně proti srsti v té chvíli, no. Protože... protože prostě jsem tak nějak věděla, že se to jako stát může mezi lidma a stalo se jako a...

Helena: Takže sis to nečekala?

Eva: Nečekala jsem to a přišlo mi to... už že jsme jakoby spolu začínali... se hodně bavit a byly jsme ještě kamarádi, tak jsme hnedka dostali kontrakt na to, že spolu nesmíme být nikde sami. Abychom právě ten kontakt nenavázali...

Helena: To se stalo na začátku?

Eva: No, no, no ještě než jsme se jako dali dohromady, takže jsme hnedka dostali kontrakt jenom proto, že jsme se spolu víc bavili. No a ani to tak nějak vůbec nepomohlo tomu, aby zabránili tomu,

že jsme jako navázali vztah. Takže teď se mi to pravidlo samozřejmě nelíbí.

Helena: Tak se ti nelíbí... a nelíbí se ti jenom z tvýho osobního důvodu nebo jakej si myslíš, že to mělo vliv od té chvíle na tvojí léčbu?

Eva: Oni jako tady říkají, že mě kazilo hodně tu... jakoby to jak jsem se léčila, že jsem se nemohla tomu dostatečně věnovat a to jsem si myslela jako já. Ale já zase s tím tak jako úplně nesouhlasím, když jakoby vidím a slyšela jsem jak říkali, kolik jsem udělala pokroku a tak a to ještě o ničem nevěděli vlastně v té době, tak jim přišlo všechno jako hrozně v pořádku jako se mnou a že to jde všechno rychle se mnou, že jako jdu až moc rychle chvilka a že bych měla jako ten pokrok zabrzdit, abych se jako nepřetáhla. A teďka vlastně zpětně když už to vědí, že v té době jsem něco tajila tak jsem za podvodníka a za někoho kdo jako neustále lže, že jo a narušuje vztahy v komunitě a nelíbí se mi to, no a při tom... Já osobně si myslím, že to na tu léčbu nějak jako... možná to nějaký malej vliv třeba mělo, ale, mě tím jako... já jsem neřešila věci jako jenom s ním, já jsem řešila věci hlavně ve skupině, tak jak to má bejt, takže... takže si nemyslím že to mělo nějaký špatnej vliv.

Helena: Takže si myslíš, že léčba i přesto probíhala úspěšně během... během toho, co jste to vlastně tajili nebo...

Eva: Já si myslím, že určitě... i moje rodiče řekli, že u mě vidí nějaký prostě posun... a to docela po krátký době, takže...

Helena: A nemůže být viděnej ten posun třeba v něčem jiném než v úspěchu té léčby?

Eva: Jako v čem třeba?

Helena: Třeba si představuju, že jsi zamilovaná, tak vypadáš šťastně a všechno funguje dobře?

Eva: Ne, ono se to ukázalo na komunikaci s našima, a že jsme se dokázali bavit i o víc věcech a tak tak okej buď na to měla vliv komunita a nebo na to na ten vztah, protože přítel je docela hodně chytřej a hodně jsme se bavili i o věcech ohledně rodiny a o mém postoji k rodičům a tak, takže to bylo jako z více stran... a jo je možný, že třeba jsem to mohla brát trošku jakoby od něj víc nebo tak, ale... ale vliv to na to mělo tak jako tak nějaký.

Helena: Takže si myslíš, že vlastně ten vztah měl taky vliv na průběh tvojí léčby?

Eva: Tak určitě že jo.

Helena: Jako že pozitivní?

Eva: Jo určitě, protože mě třeba kolikrát dokopával k tomu, abych si jakoby nějakou skupinu vzala, nějaký téma, který mě se řešit nechtělo a pak on byl jako pro to hrozně, abych se tady léčila, jako do toho fakt šla a využila toho dokud jakoby tu možnost mám, protože tady je taková intenzivní terapie, kterou by si venku člověk nemohl dovolit prostě, ať finančně nebo časově... to tady funguje jinak, takže vždycky chtěl, abych využila co nejvíc té příležitosti a proto mě teďka mrzí, že tady musím nakonec nuceně zkončit, no.

Helena: Hm, hm.

Eva: Byla bych tady klidně ještě dál.

Helena: Chtěla by si tady zůstat?

Eva: Chtěla bych tady být třeba ještě tři měsíce, dva... tři... dokud by to ještě šlo, ale to bohužel jako nejde.

Helena: A jaký bylo... jaký bylo to tajemí, jestli se můžu zeptat. Jako že jak jste se rozhodovali, jak probíhalo to rozhodování jako říct... neříct... a nebo vůbec možná prvně od začátku toho vztahu jako jak probíhalo to... err... než vlastně se mezi vámi něco stalo. Než k něčemu došlo, co jakoby zlomilo tu hranici mezi tím kamarádem a... err... něčím víc... jako jak to jak to probíhalo? Jako nechci slyšet detailech samozřejmě... ale jo... jako kdo byl pro? Jestli byl někdo proti nebo jo, jestli tě třeba musel přemlouvat... nebo ty jeho...nebo jako jak... jaký jako... myšlenkový procesy ti běžely během toho vlastně než k tomu došlo a než jste se rozhodli, že prostě kašlete na pravidlo a prostě to zkusíte nebo jo...

Eva: No jasně... já tomu rozumím. On říká, že jsem ho zbalila já, já říkám, že mě zbalil on, takže...

Helena: Smích...

Eva: Je to asi takový... já nevím. My jsme... my od té doby, co jsem jakoby přišla, tak hnedka člověk jako cejtí, že... já nevím, že s někým funguje nějak intimně... nějaká ta chemie nebo... Víš jakoby.. já nevím. Přitom je to ten typ kterej... kterej jakoby vůbec není můj typ jako jo. Já mám osobně jako úplně jinej typ chlapa vzhledově třeba a stejně mě k němu něco táhlo a to samý naopak. A hodně jsme se bavili a máme podobný rodinný zázemí, takže jsem si měli jako o čem povídat ohledně toho jak to bylo doma... s rodičema jak to máme. I celkově jako podobný životní osudy, takže my jsme si jako měli hodně co říct. Do toho on je jako hrozně chytřej, takže mě vždycky všechno dokázal jako vysvětlit a nějak se to zlomilo... já jsem prostě přišla v půlce prosince... a nějak se to prostě zlomilo jako o těch Vánocích no. Mě bylo i smutno, že tady vlastně... že mám syna malýho a jsem tady a oni pak odjížděli pryč a... na Vánoce. No a to se to nějak jako rozseklo... my jsme prostě tady trávili hodiny povídáním a... nějak to tak jako ... hodiny povídání... komunity koukání na sebe. Pak jsem si říkala, jestli si toho někdo nevšiml, že na sebe furt koukáme že jo...

Helena: A všiml si toho někdo?

Eva: No právě, že si toho lidi začali všimát, proto jsme dostali ten kontrakt, že jo. I toho, že si potom povídáme

Helena: Jasně.

Eva: Protože než jsem přišla, tak on byl pořád zalezlej v keramický dílně a vytvářel si tam nějaký repráčky a něco tam kutil a zasekával se tam na x hodin a od té doby, co jsem přišla já, začal chodit mezi lidi a do keramiky už nepáchnu ani takže jakoby hodně lidí si všimlo ty změny u něj v tom

chování.

Helena: Hm.

Eva: Že to bylo jako mnou.

Helena: Jasně. A co se teda potom stalo? Nebo jak... jak jste to prolomily to kamarádství?

Eva: No, pusou asi... smích.

Helena: On tobě dal?

Eva: Já už ani nevím. My jsme se... na štědrej den jsme se loučili... večer... on byl v té době šéf domu a všichni už spali a my jsme kecali nahoře na čajovně a už tam nikdo nebyl a bylo to takový... rozpačitý asi. Já si to docela pamatuju. Já jsem jako že... on šel bouchnout večerku a že už teda půjdu spát a tak jsme jako chvilku stáli a nějak jsme si prostě dali pusy no a pak on vlastně odjel druhej den ráno brzo na vánoce domů a vrátil se asi za tři dny a já jsem jako nevěděla v té době jako jestli z toho něco bude nebo co...

Helena: To byla jenom ta pusa...

Eva: No.

Helena: V té době.

Eva: A jak to bude až přijede nebo tak. Takže to byla taková nejistota a přijel a nějak jsme na to skočili no... pomalu. A asi jsme... nemysleli jsme, že bysme to někomu řekli, že jo. Protože on už podmínku za něco... jakoby za sex s někým tady měl... měl podmíněčný vyloučení.

Helena: Aha.

Eva: Když tady byl na začátku a tu holku vyloučili a on tady byl chvíli, takže byl takovej čerstvej v terapii, takže měl za to podmíněčný vyloučení a samozřejmě, když měl... ted'ko měl nějaký dva měsíce do konce... dva a půl... tak...

Helena: ... do konce pobytu tady?

Eva: No, do konce léčby... mu chybělo jenom 2,5 měsíce, už vlastně přestupoval do třetích fází a už měl dělat vše... rekvalifikaci a tak. Tak jsem samozřejmě nechtěla, aby to... že jsem se ani nebavili o tom, že bychom s tím tady vyšli ven. Protože... protože jsme prostě věděli, jak by to dopadlo, že jo.

Helena: Takže jste se rozhodli, jakoby to tajit do té chvíle než on odejde.

Eva: No.

Helena: Jo.

Eva: No chtěli jsme to jakoby tajit dokud... než on odejde s tím, že sem pak může jezdit na návštěvu, takže by párkrát přijel no a pak bysme vyšli s tím na povrch jako že jsem se dali dohromady. Ale chtěli jsme tomu dát jako chvilku času po tom co on odejde. Jenže do toho jsem já otěhotněla, že jo, takže... takže jsem s tím pak musela jít po jeho odchodu ven... s tou informací, protože už jsem na konci třetí měsíc a nešlo to jako tajit už a no a prostě je z toho ohromnej malér,

že jo.

Helena: A jak dlouho jsi věděla, že jsi těhotná? Na to jsi přišla kdy?

Eva: Prosim tě já jsem tady řekla, že to vím od první návštěvy na gyndě, ale já jsem si dělala test někdy v půlce února... nebo někdy na konci února. Já to vím od konce února asi. Že jsem to... nedostala menstruaci, tak jsem si udělala test.

Helena: Takže konec února. To znamená, že jste... a kdy on odcházel?

Eva: On odcházel teďko v dubnu.

Helena: V dubnu.

Eva: Na začátku dubna.

Helena: Takže jste to tajili nejakejch čtyři, pět, šest týdnů... něco takového úplně jako to těhotenství...

Eva: Pět, šest tejdů.

Helena: Ale ten vztah vlastně už v podstatě...

Eva: Už od vánoc.

Helena: Už od vánoc.

Eva: Prakticky už od začátku mého pobytu no skoro.

Helena: Hm.

Eva: Já vůbec nechápu, jak se to mohlo stát. Nerozumím tomu. Že takhle ještě... že jsem tu byla jen chvíli. Ono tomu asi člověk jako nezabrání.

Helena: Nešlo tomu zabránit?

Eva: Ne... já viděla jaký to riziko je jako... a on měl jako i hrozný výčitky, že já bych se jako měla právě soustředit na terapii a hrozně se to v něm jako pralo jestli jo nebo ne a ve mně taky, protože jsem se bála samozřejmě, že jo. Ale nějak prostě jsme to vyhodnotili, že to za to stojí... asi... určitě.

Helena: Nešlo počkat do konce jeho léčby?

Eva: Nešlo... smích

Helena: Nešlo... smích

Eva: Ne... smích

Helena: Ne... smích... dobře.

Eva: Nešlo. Představ si, že tě to k někomu úplně ohromně táhne a ještě si hrozně rozumíte a... Nešlo.

Helena: Tak teďko taky nemůžete být spolu, že jo? Teďko vlastně...

Eva: Já vím, ale máme tam to vědomí, že kam to vědomí, že ten druhý tam prostě... prostě jako je.

Helena: Takže jak bereš vlastně to vaše rozhodnutí, že do toho jdete a teda i tu řekněme náhodu, že si k tomu otěhotněla.

Eva: No snažím se to brát tak, jak to je. Samozřejmě, že teďko mám jako nervy z toho, co se mnou

bude, že jo, protože ještě není zařízený bydlení, chvilku to bude trvat a já jsem myslela, že tu budu moct zůstat a nemůžu, takže teď se to musí řešit jako všechno operativně no. Kam půjdu, jestli se najdu nějaký azylový dům třeba na dva měsíce. A jak to řeknu rodičům. To je další hrozná věc. Vůbec si nedokážu představit, že našim řeknu, že jsem čtyři měsíce v komunitě, jsem na konci třetího měsíce těhotenství a do měsíce musím odejít. To mě asi zaškrte prostě. Úplně mám z toho hrůzu jak malý dítě... no... nedokážu... úplně mám z toho osypky jako. Z toho mám větší strach, než když jsem to říkala tady asi... dokonce...

Helena: Jo?

Eva: No. Protože já už jsem měla kolikrát pocit, že jsem pro naše hrozný zklamání a bojím se, že je zklamání znova... prostě že budu zase zklamání pro rodiče. Že jsem něco zase nezvládla. Z toho mám strach, jako ne, že se budou zlobit. Že budou ze mě smutní jako.

Helena: Hm.

Eva: A nechci aby byli smutní jako zase... na druhou stranu z toho, že jsem šťastná, že budou mít další vnouče... a tak no

Helena: A oni víš, že to pravidlo tady je?

Eva: Samozřejmě že ví.

Helena: Ví to.

Eva: Ale zároveň jako si všimli několikrát, že se Davidovi asi líbím když jsme se bavili a párkrát se na něj taky sami ptali. Oni choděj na rodičovské skupiny jako a tam jsou i jeho rodiče, že jo takže až asi s tím vyjdeme ven, tak asi budu mít co k řešení jako společně docela dost no.

Helena: Lituješ toho, že to porušila?

Eva: Ne.

Helena: Ne?

Eva: Ne. Lituju toho, že tu nemůžu zůstat, ale nelituju toho, že jsem to pravidlo porušila.

Helena: A je tam něco v celém tom procesu vlastně u toho prosince, čeho třeba lituješ nebo...

Eva: Asi lituju jenom toho, že když mi tady osočil jeden bejvalej klient, že... že spolu s Davidem spíme tak, že jsme lhali všem do očí, že ne.

Helena: Hm.

Eva: Tak to je asi jediný jakoby co mě asi fakt mrzí, protože asi jsme s tím měli tenkrát vyjít ven, že jo. To byla asi ta chyba, že jsem to v tu chvíli neřekli.

Helena: Takže čeho lituješ? Že jste lhali?

Eva: Tak jako my jsme lhali jako od začátku, ale když se o tom nemluvílo, tak je to trošku něco jinýho, než když jako se někdo přímo zeptá jestli spolu něco máme...

Helena: Jasně... jasně.

Eva: ... a ty mu jako lžeš do očí, že jo. Tak toho lituju. Že jsme jako před nima... z nich dělali

blbce...

Helena: Hm.

Eva: A ještě nám to uvěřili. Protože umíme všechno vokecat... já i on.

Helena: Co s terapeutama?

Eva: No z těch jsme udělali debili, že jo.

Helena: Takže jako to neplatí jenom na toho jednoho klienta, to platí jakoby na všechny?

Eva: Ne, ten klient odešel, ale... no jasný, na všechny. Každopádně o tom našem vztahu... fakt to nebudeš nikde ventilovat...

Helena: Nebudu.

Eva: O tom našem vztahu pár lidí vědělo jako... tak nějak... ale všichni tvrdí, že ne. Proto mě štve ty moralisti hrozný teďko, protože věděli, akorát nás drželi, protože viděli, že jsme opravdu zamilovaný.

Helena: A myslíš, že třeba terapeuti to neviděli? Nebo že důvěřovali tomu kontraktu? Že přestože jste zamilovaný, takže...

Eva: Věřili kontraktu... a věřili nám.

Helena: Hm.

Eva: To byla asi jejich chyba... takhle nám věřili. Že bysme jen tak nelhali tak jako přímo. Jenže my jsme to asi nějak tak dobře podali, že nám to uvěřili. A nikdy nás nikdo neviděl, nenačapal. To je další věc.

Helena: Ale to vás nenačapali ani ty klienti, co říkáš, že to věděli?

Eva: No ten jeden, ten co právě to řek, že spolu spíme, ten to řek ve vzteku, když jako odcházel, ale to jako řek, že nás viděl přímo, ale to není pravda. On nás viděl chvíli potom, co jsem se líbali v keramice. On přišel a my jsme se lekli, že jo, ale to jsme právě měli kontrakt a nesměli jsme nikde bejt spolu sami, takže jsme se lekli tak jako celkově. A on si to samozřejmě dal jako dvě a dvě dohromady. No ale jeden bejvalej klient nás viděl jak jsme se líbali taky někde jinde a ten to neřek, že jo, protože to byl kamarád. A ostatní to tak nějak jako tušili... věděli... věděli prostě...

Helena: Hm.

Eva: Jako ne všichni... ale do tady toho vztahu bylo namočených tady hodně lidí. Moje spolubydlící, se kterou jsem bydlela, ta taky věděla, že v noci nejsem na pokoji...

Helena: Já myslela, že... říkala jsi, že jsi bydlela na začátku sama...

Eva: Na začátku úplně sama, až přišly nějaký holky. Já jsem si byla sama jediná holka, tak jsem docela dlouho bydlela sama, tak to furt byl za mnou, že jo a pak nějakou dobu on bydlel tady na baráku sám, tak to jsem chodila zase já, že jo. A měla jsem v té době spolubydlící, která věděla kam chodím, za kým chodím a kdy se vrátím, že jo.

Helena: Aha.

Eva: Takže...

Helena: Takže to vlastně bylo jako takovej... err... jak bych to řekla... komplet více lidí, ne jenom dvou lhářů. Je to tak?

Eva: No jasně. Do toho bylo namočených víc lidí, ne jenom my dva.

Helena: A teďko tě teda vlastně... chápu to dobře, že tě mrzí, že vlastně všichni dělají jako... jak je to strašný, že jste lhali a...

Eva: No jasně.

Helena: A přitom oni vlastně lhali taky, protože to taky neřekli, že o tom vědí.

Eva: Hm. Mrzí mě to... tohleto, protože oni to samozřejmě neřekli, protože věděli, že by Davida vyhodili... a že nechtěli... tady ho měl každěj... proč pořád říkám to jméno?... tady ho měl každěj rád jako taky a nechtěli, aby musel odejít a já si myslím, že nám to svým způsobem jako i přáli, protože viděli, že je to fakt jako opravdový.

Helena: Hm.

Eva: A proto mě teďko to moralizování jako štve samozřejmě, že jo. A další věc je, že já tady taky vím nějaký věci, že jo, na jiný lidi zase a o to víc mě to žere. Že se... že by si měl člověk zamístit před svým prahem než začne moralizovat kvůli něčemu.

Helena: Hm. Možná bys to měla říct ty teďko.

Eva: To asi ne, protože to mám porvržený jenom z jednoho... z jedny strany. Ta druhá neví, že to vím ani... a co kdyby to náhodou nebyla pravda a ten dotyčný si vymýšlel třeba.

Helena: Hm.

Eva: To se taky může stát... a navíc vím, že to nepokračuje. Tak proto bych to taky nechala bejt. A další věc je, že ten člověk držel mě zase, že jo. Takže to je prostě... to je tak... se do toho člověk tak zamotá, že to je úplně... mega průser pro všechny prostě. No... průser... no ono je to částečně jako přirozený, ale je to prostě fakt velká bublina.

Helena: Hm.

Eva: Nafouklá.

Helena: To jo teda... Tak co tady máme. Stává se vám, že máte sexuální myšlenky, které směřují ke konkrétní osobě z komunity. Tak to myslím, že už jsme docela...

Eva: Tak to už jsme dosměřovali, no... smích.

Helena: Stalo se během pobytu v komunitě... Ty jsi mi odpověděla všechno v první otázce... smích... Jestli se objevilo sexuální napětí mezi vámi a dalším klientem nebo pracovníkem.

Eva: Klientem, no.

Helena: Byl to jediný případ?

Eva: Ne. Myslím si, že jsem se hodně líbila jednomu stážistovi, kterej tady byl.

Helena: Jo?

Eva: Hm.

Helena: A jaký to bylo? Ale to bylo jenom z jeho strany?

Eva: Jo, no... to bylo takový zvláštní.

Helena: A to jsme vlastně vy byli s Davidem už spolu.

Eva: No jasně, no.

Helena: Takže tam jakoby vůbec pro tebe nic takového nebylo, jakoby nějakým způsobem rozhazující nebo tak...

Eva: No to vůbec. Spíš mě to otravovalo.

Helena: Jasně... smích...

Eva: Že za mnou chodil různě do předkuchyně... a já jsem tam myla nádobí a on si jako přišel umejt svoje, jako že mi pomůže nebo jestli nechci pomoci, furt něco takovýho dělal.

Helena: No vidíš to.

Eva: Třeba jsem si to jenom vydedukovala, ale ten pocit jsem měla.

Helena: Hm. Tak jako pocity většinou bývají správný, že?

Eva: No.

Helena: Jak se vám podařilo nebo nepodařilo sexuální napětí zvládnout...

Eva: Nepodařilo... smích...

Helena: To už taky víme... smích... Myslíš si ale, ještě tady na to, ale to by bylo dobrý... Myslíš si, že je něco co pro vás ovlivňuje dodržování tohoto pravidla v denním životě nebo že třeba jako je něco, co by ti to pomohlo zvládnout nebo...

Eva: No ale já jsem to pravidlo nedodržela... nedodržela jakože...

Helena: Hm.

Eva: Tak jako co by mi ho pomohlo zvládnout, to pravidlo?

Helena: Třeba. No, třeba bylo by něco co myslíš, že by ti pomohlo, aby se... vlastně nedošlo k tomu k čemu došlo?

Eva: Ty jo, to já vůbec nevím. Já jsem... jsem jenom, v léčbě jsem se dala dohromady s partnerkou, se kterou jsem pak byla. Takže i když tam byly samý ženský, tak se něco stalo. Já to vůbec nevím. Co by mi pomohlo dodržovat to pravidlo, jo?

Helena: Hm.

Eva: No, asi kdybych měla někoho venku, někoho svýho.

Helena: Jasně. Ale to je asi těžký, i když nevím, jestli tady někdo má... ale to je asi těžký...

Eva: Nevím o tom.

Helena: ...když jdeš do komunity na dýl než rok.

Eva: No je no jako. Nebo kdybych jako cítila něco furt ke svému bejvalýmu nebo něco takovýho jako, abych měla nějakou jako vazbu venku no. A nebo kdyby prostě jako já jsem... já nevím jestli

to byla jako náhoda, že se takhle prostě všechno vyšlo nebo jestli to bylo to komunitou a tím, že jsi tu byla sama. To asi ne. Já prostě... na náladu úplně nevěřím a prostě to holt tak špatně... no špatně... špatně ne... prostě to tak jako dopadlo a vůbec nevím co by mě pomohlo k dodržení toho pravidla. Možná naopak kdyby mi na začátku nedali ten kontrakt hnedka a mohli jsme se spolu normálně bavit a ne se od začátku už vlastně spolu skrývat někde. To bylo špatně taky.

Helena: Jo... jo...

Eva: Jo, že už vlastně nám zakázali bejt spolu sami a povídali si, takže když jsme jakoby chtěli si povídat na čajovně, tak tam musel někdo sedět a když ten člověk jako šel na cigáro, tak jeden z nás musel vodejít. No tak jsme pak samozřejmě měli tendence se jako zašívát někde na tajňačku, že jo. Abysme se spolu mohli bavit.

Helena: Takže... takže vlastně ty říkáš, že právě možná ten kontrakt zavínil to první skrejvání a to vlastně roztočilo jakoby potom ten kolotoč dalších věcí.

Eva: No jasně, no. Protože v tom kontraktu bylo jasně daný, že když to porušíme, tak on vyletí. Takže jsem to už vlastně... jako už to bylo... ten kontrakt vzniknul po nějaký tý první puse jakoby. Ale třeba by se to jako nerozjelo do takovejch otáček, do jakých se to díky tomu rozjelo, protože o to víc jsme se jako museli schovávat.

Helena: A věříš tomu fakt? A nebo je to... nebo je to teďka jenom jako že jsme našli možnou...

Eva: Nevím. Teď... možná... tohle je nějaká...

Helena: Není to naše vina... můžou za to terapeuti...

Eva: Ne, ne, ne... tak to...

Helena: ... že nám dali kontrakt... smích...

Eva: Já neříkám, že to je jejich vina, ale jako když si se ptala na nějakou možnost, tak tohle je jediný, co mě asi napadá.

Helena: Hm, hm.

Eva: Jinak...

Helena: Že to vás vlastně dovedlo do toho skrývání, ještě než se něco stalo prostě.

Eva: No než se to jako rozjelo bych tak jako řekla.

Helena: Hm, hm.

Eva: Ale my jsme v tom skrejvání bylo hodně dobrý. To je další věc.

Helena: Vy byste se akorát začali skrejvat pozdějš nejspíš...

Eva: Asi... asi by to tak stejně jako dopadlo. No.

Helena: Hm.

Eva: Prostě to nějak šlo všechno hrozně rychle, no.

Helena: Že v podstatě jako je to asi o tom, že vlastně... ale šla ta léčba stranou ne? Jako když je... když to takhle slyším, tak si říkám, že to vlastně byla rozhodnutí mezi tím jako dodržet léčbu a

chlap.

Eva: To nebylo dodržet léčbu a chlap. To bylo dodržet jedno z pravidel v komunitě...

Helena: A ty si to myslíš, že to pravidlo neznamena vlastně jako nedodržení léčby... nedodržení jednoho z těch kardinálních pravidel, jak říkáte.

Eva: Za sexuální vztah, když je to poprvý tady tady vyhazov není, je za to podmínka. Odejde teda... takhle... je za to... odejde jako ten služebně starší, protože ten měl mít více rozumu.

Helena: Hm.

Eva: Je to hodně špatný, ale stává se to v těch komunitách hodně často. Já když jsem sem přišla, tak tady byli zrovna dva vztahy a museli odejít...

Helena: Hm.

Eva: ... všichni.

Helena: Takže se to děje často.

Eva: Stává se to docela často no, že se lidi prostě spárujou. A ono se není vlastně čemu divit. My jsme tu na tom jako všichni stejně... víceméně a máme podobný zážitky a podobně jsme vyrůstali a prostě si jako celkově rozumíme, že jo.

Helena: Chápete jeden druhého...

Eva: No jasně no. Je tam to porozumění, že jo... proč to ten druhý tak má... a i třeba to, že tady má každý nějakou tu poruchu dejme tomu tak si jako rozumíme v tom jakoby jak se ten druhý v tom může jako v tu chvíli cejtít a jako to si na partnerovi jako člověk přeje, aby mu byl oporou, když potřebuje, aby ho chápal, když má nějakou potřebu a nepřišlo mu to divný, jako, že třeba zrovna zničehonic potřebuje prostě nutně obejmout, protože se cítí najednou hrozně smutnej jako. Aby mu byl podporou a já jsem to tady našla.

Helena: Myslíš si, že někdo třeba zvenku, kdo by neměl podobný zázemí jako jste měli, neznal žádné poruchy a prostě byl úplně odjinud, že by tě nemohl pochopit?

Eva: Já si myslím, že pokud by to nebyl člověk, kterej by jako to vyloženě pochopit chtěl a byl k tomu otevřený a nemyslel si, že to jenom nějaký rozmar... což si třeba myslel můj bejvalej partner, že to jsou prostě různý rozmary... ať pití nebo i nějaký scény prostě a tak... tak myslím si, že ten člověk asi by byl hodně vzácný někde...

Helena: Hm.

Eva: A hodně dlouho by se hledal. Kterej by jako byl schopnej, ochotný věřit a snažit se jako pochopit jako všechno, co se jako děje v mojí hlavě třeba. Tak by to byl fakt unikát.

Helena: Hm... no je to možný, já nevím. Tak počkej, ještě tu máme něco? Ještě něco chceš dodat na závěr?

Eva: Jo, že doufám, že se ti ta diplomka nějak podaří a...

Helena: Děkuju.

Eva: A že možná, když si si žádala o to téma, tak si asi nečekala, že potkáš zrovna těhotnou v komunitě... smích

Helena: Smích... To ne...

Eva: Takže vlastně docela klika... smích...

Helena: Smích... to jsem fakt nečekala... modlila jsem se, abych potkala někoho, kdo aspoň malinko to porušil...

Eva: Spíš, aby ti to ty lidi taky přiznali...

Helena: No...

Eva: To je škoda...

Helena: No, to je další věc...

Eva: a to je škoda, že se to vlastně nedozvíme.

Helena: Dozvíte se výsledky, když budete chtít. Dám ti přečíst diplomku.

Eva: Tak jo to беру, moc ráda, no. To bude i z takovýho psychologickýho hlediska. To bude fajn. To já už vlastně nebudu v komunitě, ale určitě moc ráda.

Helena: Tak já ti děkuju za rozhovor...

Eva: Já taky.

Helena: A doufám, že se nám to celý nahrálo.

7.4.4 Ivo

Helena: Takže ahoj.

Ivo: Ahoj.

Helena: Prvně tedy řeknu, že víš o tom informovaném souhlasu, že to nahráváme...

Ivo: Že to použiju na diplomku, kterou když budeš chtít, tak si pak můžeš přečíst.

Ivo: Ok.

Helena: Tak... takže prvně teda pohlaví jseš

Ivo: Muž.

Helena: Muž. A věk?

Ivo: 38 let.

Helena: Bezva. Tak jo, rovnou začnu. Jak dlouho jsi tady v terapeutickém programu v komunitě?

Ivo: 3 měsíce.

Helena: 3 měsíce, dobře. A to vlastně, o co se jedná, jestli by si mi řekl, jak chápeš význam pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě?

Ivo: Tak asi je to hlavně kvůli tomu, aby jsme se věnovali terapii, ale já rozlišuju mezi zákazem sexu a vztahu... a úplně nechápu, proč, jak je to pravidlo sexuální zdrženlivosti, pokud by to nepřecházelo do nějakých nosnejch vztahů, tak tam to úplně chápu.

Helena: Myslíš, že to jde držet odděleně?

Ivo: To právě nevím, no, ale tak jinde to třeba jde. Co třeba v červeném dvoře povolily sex jako takovej. Ale ve většině...

Helena: Bez vztahu?

Ivo: Bez vztahu, ale ve většině zařízení ne, no. I co jsem byl...

Helena: Jasný.

Ivo: Koneckonců tady máme zrovna jasnej důkaz toho, že by to tak asi bejt nemělo. Helena: Co myslíš? To pravidlo, že by nemělo bejt?

Ivo: Ne, že by mělo bejt o pravidlo, že by neměl bejt sex mezi klientama. A tím myslím Evu, že jo.

Helena: Jasně. Ok a proč myslíš, že to pravidlo existuje, to si asi v podstatě řekl?

Ivo: No, kvůli tomu aby to nepřecházelo do nějaký milostný sféry a kvůli tomu, aby... jakože i kvůli nějakým nemocem mě napadá.... co se dají přenášet...

Helena: A ten hlavní důvod si myslíš, že?

Ivo: Asi těhotenství? Nevím, nevím hlavní důvod. Mě všeobecně pravidla... některý úplně nevyhovujou.

Helena: Tady myslíš?

Ivo: Všude.

Helena: Jasný. A ještě když teda se tě zeptám, jako jestli by si porovnal, když si jsem šel do komunity, tak už jsi věděl, že to pravidlo existuje, dopředu?

Ivo: Věděl.

Helena: Takže se s ním byl smířenej?

Ivo: Byl jsem s ním smířenej.

Ivo: To mě vlastně varoval můj doktor před nástupem ohledně tohotohle. Abych byl zdrženlivej.

Helena: Takže si vlastně do toho šel s tím, že prostě rok

Ivo: Hm.

Helena: Rok nic nebude? Že se budeš soustředit na sebe.

Ivo: Že se budu soustředit na sebe, přesně tak.

Helena: Jasně. Ok. Dobře. Takže se tím už si vlastně do toho šel.

Ivo: hm.

Helena: No a potom mi řekni, když jsi sem přišel prostě ty první týdny, tak ono něco jiného je se prostě takhle rozhodnout u svého doktora a pak sem přijde opravdu v té realitě začít žít.

Ivo: Jo je mezi tím rozdíl, ale zatím mi to jako úplně problém nedělalo.

Helena: To znamená, že když jsi jsem přišel tak jako? Jak bych to řekla. Prostě si to úplně v pohodě, tak jak jsi s tím byl smířenej, tak si to úplně v pohodě začal dávat. Jo?

Ivo: Jo.

Helena: Jo?

Ivo: Jo.

Helena: A když to porovnáš teďko, když už vlastně máš za sebou ty tři měsíce?

Ivo: Jako když porovnáš co? Jestli mám chuť na sex?

Helena: No tak to asi má každěj, že jo

Ivo: No jasně.

Helena: Po těch třech měsících, ale jako jak to vidíš teďko jako, furt si myslíš, že jsi udělal dobře, že jsi do toho šel? Nebo...

Ivo: Jako určitě jsem udělal dobře, že jsem šel do té léčby. A zatím já mám teda to štěstí v tom, že tady nemám milostný vztah, takže to nemusím řešit. A asi mám o to lehčí hlavu jako. Protože už jsem to párkrát zažil v jiných léčbách a je to opravdu potom jiný.

Helena: Hm. Ok. Stává se ti, že máš sexuální myšlenky, které směřují ke konkrétní osobě z komunity, kterou denní vídáš?

Ivo: Jo.

Helena: Jo?

Ivo: Stává.

Helena: Jaký to je?

Ivo: Hm... hm... chvilkový a úplně to moc neřeším. Naštěstí tady je tolik programu a tolik práce, že... že se ten mozek zaměstná, takže nad tím nemusím nějak přemýšlet.

Helena: Jasně. Takže jakoby ta struktura toho programu ti pomáhá, že prostě...

Ivo: Jo.

Helena: Jak to přijde, tak to odejde.

Ivo: Přesně tak.

Helena: Jo.

Ivo: Hm.

Helena: Takže to nevidíš jako nějaký třeba... řekněme třeba ohrožení do budoucna té léčby...

Ivo: Zatím určitě ne.

Helena: Hm.

Ivo: Říkám zatím, že nevím jak to bude dál, že jo, ale teď to určitě jako ohrožení nevidím.

Helena: Ty první tři měsíce, prostě v celku...

Ivo: Úplně v klidu.

Helena: Jo?

Ivo: Hm.

Helena: Ok. A ještě takhle. Stalo se ti, že během pobytu tady za ty tři měsíce se objevilo, ne jenom jakože, že myšlenky k někomu jinému, ale jako takový to sexuální napětí s někým konkrétním i

třeba s terapeutem, jo.

Ivo: Objevilo.

Helena: Jako že jsi cítil jako, že to je vzájemný...

Ivo: Hm.

Helena: Že prostě jako to není jen tak, jenom tebe, objevilo se to?

Ivo: Objevilo. A já to mám asi teďko fakt nastavený tak, že by se měl soustředit sám na sebe a nějak tohle... já nevím, jak to nazvat... asi pak dokážu být i nepříjemnej, protože úplně já se potom nechci nějak otevřeně bavit, takže to nějak jako zabijím tím, že nechci říct, že jsem hnusnej na toho člověka, ale nějak si držím odstup prostě pro jistotu.

Helena: Jasně.

Ivo: Hm. Je to smutný, ale je to tak. Prostě to pravidlo tady je a já nechci, aby mě odsud vyhodili kvůli tomu, že...

Helena: Takže jestli to chápu, tak v podstatě celý ty tři měsíce jako ho máš plně akceptovaný to pravidl

Ivo: Hm.

Helena: A vlastně to tvoje priorita vedle nějakýho třeba úletu z kterýho by třeba mohlo být něco víc, že jo, ale taky nemuselo.

Ivo: Já se toho bojím. Já mám totiž pocit, že tady se na každým... a je to vlastně teďka taky vidět... časem stejně vždycky všechno pozná a nemám to zkušenost z minulosti, že by se to udrželo v rámci nějakého jednotlivýho úletu.

Helena: Hm.

Ivo: Takže jsem opravdu opatrněj... pro jistotu.

Helena: To v podstatě koliduje s tím, že teda jsi říkal, že nějaká ta komunita, že dovoluje sex, když tam není vztah. Taky jako já si taky myslím, že jako to není možné udržet na takový rovině.

Ivo: Většinou ne, no.

Helena: No.

Ivo: Většinou ne.

Helena: Minimálně z jedny strany si myslím, že tam musí být něco... něco víc.

Ivo: No jakoby bývá to tak a já nechci být ani jedna s těch stran.

Helena: Jasně. Takže... jak se ti podařilo nebo nepodařilo ty sexuální myšlenky, nebo to napětí jako co vzniklo mezi tebou a někým dalším, jak se ti podařilo nebo nepodařilo zvládnout?

Ivo: Zase je to tím, že tady není moc volného času a většinou... mě se to stalo párkrát mezi programem, jestli si to dobře pamatuju, a nějak jako jsme někam museli jít, takže se to tím v tu chvíli utlo a už jsem si nějak dokázal držet odstup...

Helena: Hm.

Ivo: A je to tady nabitý, takže to je asi někdy štěstí... pro mě teda. No.

Helena: A taky to teda, že jsi říkala, že jsi potom na toho člověka jako odměřenej.

Ivo: Určitě.

Helena: Hnusnej?

Ivo: To úplně asi ne... to zas jako nechci někoho....

Helena: Že by to ta Lenka takhle schytala... smích... ne... vtip

Ivo: Dobře. Ne, nejsem hnusnej, spíš odměřenej.

Helena: Hm.

Ivo: Nebo řeknu, že nemám čas a tak.

Helena: Hm, hm. A funguje to, jo? Není... nebo jak myslíš třeba... protože jako bavíme se jako teď o dvou lidech, že to nejseš jenom ty...

Ivo: Nevím, jak to vnímá druhá strana.

Helena: Ale vůbec jsi nezjišťoval, jak to vnímá druhá strana...

Ivo: Ne.

Helena: protože si udržuješ ten odstup.

Ivo: Je to sobecký asi, ale na druhou stranu... err... mám prostě nějakou prioritu a já nechci, aby se to fakt ohrozilo něčím takovým.

Helena: Hm. Dobrý ty jo. Už jsme skoro na konci, to stihnem.

Ivo: Tak jo.

Helena: Je něco, co by tě třeba pomohlo ovlivnit, jako víš co, ty si říkal tak jako ten program, to je jasný, že jo, že je toho hodně. Nebo že je to furt jako takový rozkouskovaný, že furt musíš něco to... nebo já nevím.

Ivo: Jako abych odvedl myšlenky, nějak?

Helena: No.

Ivo: Je to takhle myšlený?

Helena: No, no.

Ivo: Asi se i nějak unavit, jako člověk pak na takový věci nemá úplně myšlenky.

Helena: Hm. Takže ty v podstatě to úplně zvládáš pohodě ty tři měsíce. Řeknu tě, že je to docela... takový zajímavý, že jo, že na jednu stranu dají chlapi, ženský dohromady a na druhou stranu jim dají ten zákaz... jestli třeba ta komunita by neměla bejt spíš oddělená... jsem si říkala z toho, co už jsem tady slyšela...

Ivo: Ono... mě ten zákaz sere vlastně, ale na druhou stranu nemám ten problém v tom, že bych se nějak až zamiloval, třeba by se to dalo říct, ale v tomhleto... ženský mají prostě jiné myšlení a maj jiný vhledy na různý situace, tím pádem i jiný reflexe. Takže si myslím, že by to bylo v podstatě na škodu, kdyby tady byli jenom chlapi.

Helena: Hm.

Ivo: Naopak oni mají jiný pohledy od nás, že jo, takže

Helena: Hm.

Ivo: Já jsem to to rád.

Helena: Co bys dělat, kdyby si se zamiloval?

Ivo: No... já bych jako nešel hned s tou pravdou ven, tak jak nám to tady radí. Asi bych o tom přemýšlel, ale... nevím, no. Errr mám jako nějaký informace od lidí co už tady teda bohužel nejsou, že to tady takhle bylo a že s tím jako šli ven a dostali kontrakt na to, že spolu nikde nesmějí být sami, ale vlastně oba tu léčbu dokončili.

Helena: Hm.

Ivo: Ona dřív, on dýl, ale dokončili.

Helena: Hm.

Ivo: Ale zas je to oddělilo natolik, že už spolu nebyli, no. Přestali bejt i v kontaktu.

Helena: Hm.

Ivo: Prostě ona zrecla a co je teď s ním to nevím.

Helena: Hm.

Ivo: Pro něj to pak tím pádem bylo rizikový a přestože ho to bolelo, tak si nějak jako řekl, že jí kontaktovat nebude. I tady kvůli tomu měl párkrát mimořádku a já se nechci dostat do podobné situace, no a kdyby to tak bylo... já nevím... já fakt nevím. A vím už, že se tady nakonec stejně všechno provalí, takže nakonec asi po nějaké dohodě bych s tím chtěl jít ven.

Helena: Hm. Ono taky...že jo, by bylo, jestli je to vzájemný nebo není.

Ivo: No tak jasně. Kdyby to vzájemný bylo, tak bych se určitě chtěl domluvit, na tom, abysme to řekli.

Helena: Hm.

Ivo: No a kdyby to vzájemný nebylo, tak bych to asi mohl říct hned. No... V podstatě jsou tady prostředky na to, jak to nějak řešit. Nevím jestli... jestli jako, jak to říct, nechci... jestli úplně v klidu, jestli něco z toho není na křeč, jako třeba ty kontrakty, ale určitě se to nějak řešit dá.

Helena: Eva třeba říkala, že jako ten kontrakt si myslí, že pro ní byl... ne že k ničemu... ale spíš naopak, že tím začalo to skrývání.

Ivo: No tak jasně, no.

Helena: Hm. Ale to už bylo zase na tom, že jo, jak oni byli asi rozhodnutý.

Ivo: Hm.

Helena: Hm.

Ivo: Hlavně tam byla nějaká situace už... to by je prostě oba vyhodili, kdyby s tím šli hnedka ven ohledně toho těhotenství. Což je zas trošku jinej level, než bejt jenom zamilovanej, za mě.

Helena: Hm. No, jasně. Máš to skoro to...

Ivo: Já budu muset jít bouchnout...

Helena: Tak ještě mi řekni jenom, jestli je to všechno teda... asi... jestli to tak můžeme ukončit?

Ivo: Asi můžeme.

Helena: Jo?

Ivo: Hm. Nevím, jestli ti to pomohlo, ale...

Helena: To jo, to určitě.

Ivo: Tak jo, to jsem rád.

Helena: Tak já ti děkuju.

Ivo: Není zač.

Helena: Tak dík.

7.4.5 Jana

Helena: Tak ahoj.

Jana: Ahoj.

Helena: A... dala jsem ti teda ten papír o tom, že teda víš, že to budu nahrávat, a že z toho potom udělám nějakou... nějakou výzkum. Když budeš chtít, tak se samozřejmě můžeš dozvědět jak dopadl, můžeš si přečíst mojí diplomku, kdyby jsi náhodou chtěla a... takže nemusím se asi ptát pohlaví, protože jseš...

Jana: Jasně.

Helena: Holka, že?

Jana: Hm, hm... smích

Helena: Můžu říkat jménem, Jana?

Jana: Jo, jasně.

Helena: A... kolik je ti?

Jana: Tak... 37... momentálně ještě.

Helena: Bezva. Tak... jak dlouho se účastníš terapeutického programu v komunitě?

Jana: V komunitě jsem třetí měsíc.

Helena: Hm. Kdy jsi přišla teda?

Jana: Já jsem přišla začátkem března.

Helena: Začátkem března.

Jana: Hm.

Helena: Aha... To jsou tři měsíce?

Jana: Ještě ne, začátek.

Helena: Jo. Ok. Tak se ti rovnou zeptám, jak chápeš to pravidlo zákazu sexuálních vztahů v

komunitě?

Jana: No, tak mě to přijde... logický, protože je to vlastně zakázaný fyzický kontakt mezi chlapem a ženskou nebo i stejným pohlavím, že jo, takže vlastně by to narušovalo vlastně chod jak komunity, kdyby vlastně se to provalilo, tak i vlastně by to ovlivnilo tu léčbu, jo toho... těch vlastně klientů, no. Takže asi...

Helena: Takže...

Jana: Pro mě by to třeba... pro mě by to znamenalo... znamenalo to... err... vlastně lež a neschopnost se potom úplně jakoby léčit, jo. Protože bych musela vlastně něco zatajovat a nemělo by to asi úplně smysl.

Helena: Hm.

Jana: Pro mě.

Helena: Takže to je vlastně další otázka... jestli chápeš... proč to pravidlo existuje?

Jana: Hmm. Protože by to ovlivnilo léčbu....

Helena: Jo, jo. A když si jsem nastupovala, tak si ho znala, to pravidlo?

Jana: Err...no... err... vlastně err...jako počítala jsem s tím pravidlem, protože jsem se vlastně s tím setkala i v předchozích léčbách. Takže to je vlastně všude asi v léčebnách a komunitách stejný.

Helena: Hmm... takže si s tím počítala.

Jana: Jo, jo.

Helena: Smířená s tím byla?

Jana: No.

Helena: Šla si s tím do toho?

Jana: Jo.

Helena: Takže tady další otázka, jak jsi se na to koukala na začátku, když jsi nastupovala?

Jana: Hmm, hmm.

Helena: Byla jsi s tím teda...

Jana: Hmm, hmm... já jsem s tím vlastně byla jako v pohodě, já jsem s tím počítala.

Helena: Hm.

Jana: No... a teďko to vidím... trošičku jako... no jako samozřejmě jako počítala jsem s tím... ale nějakým způsobem je to takový trošku složitý...

Helena: Hm.

Jana: Jako... nějak to jako...

Helena: Takže jako za tu dobu co jsi tu to vidíš jinak?

Jana: Je to asi těžký. Vidím to trošku jinak, no. Že někdo už je tady třeba dýl jo a je to pro něj třeba složitý, takže i nějaký ty sexuální narážky jo tady jsou a je to takový na jednu stranu jako nepříjemný na druhou stranu chápu, ale... jako dodržovat může být jako pro někoho asi jako těžký.

Helena: A pro tebe?

Jana: Pro mě. Já jsem s tím zatím v pohodě.

Helena: Jo?

Jana: Hm.

Helena: Takže vlastně ten rozdíl mezi tím, když si jsem nastoupila a jak to vidíš teďko, tak to je vlastně jenom z toho, co se tady odehrává.

Jana: Jo.

Helena: Jo?

Jana: Hm.

Helena: A stává se ti, že máš sexuální myšlenky, které směřují ke konkrétní osobě z komunity, kterou denní potkáváš?

Jana: Err... jo.

Helena: Stává?

Jana: Hm.

Helena: Hm.

Jana: No jo, no.

Helena: A jaký to je?

Jana: Err... no není to příjemný.

Helena: Není to pro tebe příjemný...

Jana: Ne, vůbec. Nevím... mám takový pocit, že... že já třeba se bojím toho, že bych tak jako, že by to ovlivnilo za prvý moje chování, že... že se snažím tomu člověku třeba i vyhýbat... smích

Helena: Hm, hm.

Jana: A že by to ten dotyčnej třeba... nevím, že by... že by si toho všimnul?

Helena: Hm.

Jana: Takový zvláštní.

Helena: A co by si dělala, kdyby si toho všimnul?

Jana: No tak to nevím tak úplně.

Helena: Hm a...

Jana: Jako nepopírám, že by třeba k něčemu mohlo dojít, ale no...

Helena: No?

Jana: No...

Helena: Myslíš si, že je to třeba oboustranný?

Jana: Težko říct...

Helena: Nevíš?

Jana: Možná jo...

Helena: Hm.

Jana: Jo.

Helena: A stalo se někdy během tvého pobytu v komunitě, že se objevilo sexuální napětí mezi vámi a dalším klientem nebo pracovníkem komunity? Jako že mi fakt jako cítila třeba, že to je... prostě tam něco zajiskřilo nebo

Jana: Hm, jo.

Helena: Jo?

Jana: Hm.

Helena: Vzájemně?

Jana: Hmmm, jo.

Helena: Jo, víckrát nebo...

Jana: Tak jako víckrát, že jo, protože my jsme spolu třeba byli na jednom pracovišti a tam to bylo jako nemožný se jako tomu člověku vyhnout, když jsem spolu pracovali třeba.

Helena: Hm. A jaký to bylo?

Jana: No na jednu stranu jako takovej příjemnej pocit to byl.

Helena: Hm.

Jana: Ale... no...

Helena: A co si s tím udělala?

Jana: Smích... No, snažila jsem se s tím pracovat....a tak jako...

Helena: Co to znamená s tím pracovat?

Jana: Nevím. Vydejchat to, odejít... ale... ale bylo to složitý... my jsme se... my jsme měli takový i jako narážky na sebe jako vzájemně... smích... no... no.

Helena: A to je všechno, co se stalo?

Jana: Smích... no... smích... no jako skoro jo, no...

Helena: Skoro?

Jana: No, skoro...No tak jako... jako proběhlo tam tak jako třeba něco, ale nechci... nechci bejt konkrétní.

Helena: Takže tam něco proběhlo?

Jana: Něco proběhlo, no.

Helena: A pak jste to zastavili?

Jana: Jo.

Helena: Jo?

Jana: Jo.

Helena: Jak se ti to povedlo?

Jana: No... prostě jednoduše, zakázala jsem si to. To ani jinak jako nejde, no.

Helena: Bylo to takový rozhodování mezi ním a třeba léčbou nebo... nebo jak by si... co se ti hodilo hlavou, než jsi si to zakázala nebo měla jsi tam nějaký třeba dilemata?

Jana: No bylo tam hodně velký jako asi to... no, bylo to asi hodně velký dilema, jako tady to. Err... jako nějak tak...err... to utnout. No, hlavně tam je takový ten strach... potom. Z těch následků...

Helena: Takže jsi se bála následků?

Jana: Hmmm. Takže vlastně... určitě.

Helena: Takže vlastně je to takový rozhodnutí pro tu léčbu?

Jana: Hm.

Helena: Jo?

Jana: Jo.

Helena: Že jsi tomu dala přednost?

Jana: No jo, no.

Helena: A jak to cítíš to, když to teďko říkáš? Jsi rada, že jsi to udělala?

Jana: Jo... že je to asi dobře, no... Jako pořád to tam najíždí, no... Je to jako složitý, no.

Helena: Jako že to nepřestalo? Ty myšlenky nepřestaly, jo?

Jana: Ne ne ne ne ne. To jako vůbec, ale nějak tak se to v sobě... snažím se s tím tak nějak pracovat. No. Ale je to jako náročný, no. Já se hlavně vyhejbám... vyhejbám se tomu člověku. Snažím se zabavit se třeba něčím jiným, protože tam to není jako jenom třeba... mám takovej zvláštní pocit v jeho přítomnosti. A jako tak celkově z toho důvodu, že se vlastně jako něco... vůbec jako odehrálo, tak z toho mám takovej jako špatnej pocit možná.

Helena: A co se odehrálo? Jestli... nechci tě do toho tlačit, ale nikdo se to nedozví.

Jana: No, vono se to asi nedá takhle moc říct, no, no.

Helena: Prostě se odehrálo víc než mělo...

Jana: Odehrálo se víc, než se odehrát mělo.

Helena: Hm.

Jana: No... no, tak asi, no.

Helena: A to znamená, že... že vlastně s tím bojuješ pořád... nějakým způsobem hlavě?

Jana: Hm, jo. Hlodá mi tam takovej jako červíček pořád, že jako co by se stalo, kdyby to... kdyby to bylo tak jako nějak... kdyby tam bylo i jako něco víc třeba... tak mi to taky vrtá hlavou. Nevím... jaký by to celkově bylo potom. Prostě nějaký takový ty myšlenky jako špatný.

Helena: Mluvili jste o tom někdy spolu?

Jana: Hmmm... ne.

Helena: Takže je to takový celý nevyřčený v podstatě.

Jana: Jako... no dá se to tak říct.

Helena: Jako mezi váma.

Jana: No jasně.

Helena: Bavila si o tom s někým jiným?

Jana: Jako jo, bavila jsem se o tom s někým jiným.

Helena: Našla jsi tam podporu k tomu, abys to teda nějakým způsobem zvládla nebo co?

Jana: Jo, určitě.

Helena: Co byla ta největší podpora?

Jana: Jenom si... jenom si o tom prostě promluvit, jo. Jenom to sdílet s někým.

Helena: Hm.

Jana: Jo, já nepotřebuju znát ani názor, prostě to fakt jenom s někým sdílet.

Helena: Hm.

Jana: To je asi to hlavní.

Helena: Jo, vypovídat se.

Jana: Hm.

Helena: Říkala si to terapeutům?

Jana: Ne. Ne, ne, ne.

Helena: Hm.

Jana: Protože nevím, jak by to dopadlo. Nevím prostě, jak by to bylo dál.

Helena: A co znamená, že se to nikdy nějak neřešilo? Já jsem pochopila tady z předešlého hovoru, že jako byly nějaký smlouvy nebo to... takový věci. takže vlastně se to jakoby nikdy neřešilo... prostě to bylo... jo... jakýsi zajiskření, který jste vlastně zvládli.

Jana: Hm. No...

Helena: smích...

Jana: Jo. Já si myslím, že jako jo... teď už... no.

Helena: Jak je to dlouho?

Jana: Chvilku... nevím... pár dní?

Helena: Jo, aha.

Jana: Aha... no. Co jsem to tak nějak jako pořešila... trošku.

Helena: A bylo to před tím to... bylo jakože od začátku jo? Že jako...

Jana: Ne, od začátku to nebylo. To bylo až já nevím... po měsíci?. Jo... to ani ne. Ty jo, necelej měsíc.

Helena: Si toho všimla u sebe? Jo jako?

Jana: Hm... jo jako... tak ten dotyčný se mi moc nelíbil jako začátku. Ale já jsem tomu nepřikládala nějakou tu... nějakou... váhu, že jo. No... potom jsme spolu byli vlastně na jednom pracovišti a naživo se tam... se to stočilo vlastně někam... vlastně jinam, no.

Helena: Zatím se to jakoby nějak rozhýbalo.

Jana: Hm. Bohužel.

Helena: Počkej, já koukám na další otázku... Jo, tak další byla... Jak se ti podařilo nebo nepodařilo sexuální napětí zvládnout... že v podstatě to vypadá na takovej menší jakoby úlet. Vlastně si to nějakým způsobem zkorigovala.

Jana: Hm. Nechalo to teda citový následky, no, ale ono to potom moc nejde... tady asi... jinak bohužel... to jsem viděla...

Helena: Hlavně že se furt vlastně to... musíte potkávat, že jo.

Jana: Hm. A právě proto se jako vyhýbám, no... teda snažím se... i když nerada... ale snažím se tak nějak jako... přes ten den jako vyhýbat, ale potom nevím... si dáme čaj nebo takhle... tak to jako jo, ale bavíme se jako normálně... o jiných věcech.

Helena: Hm.

Jana: Ne o tom, co by třeba mezi náma mohlo potom bejt. Takže to...

Helena: Takže jsi tak nějak jako neotevřelo vlastně... co se týká povídání... ještě.

Jana: No jako předtím... jo tak nějak trošku. Ale zvirtlo se to na chvíli... a teď už... je to tak jako chladnější. Hm.

Helena: Mrzí tě to taky?

Jana: Jo... smích... mrzí, no. Ale nedá se s tím nic dělat, teď.

Helena: Ty seš dobrá.

Jana: No...

Helena: Ne jako že... víš jako že jsi se takhle rozhodla. Jako myslím si, že to je dost těžký

Jana: No jo, no.

Helena: ... to zvládnout, že jo být tady spolu v jednom baráku.

Jana: Hm. Prostě nereagovat...

Helena: Napadá tě něco, co třeba by ti mohlo pomoci nějakým způsobem... vůbec jako řekněme tu situaci nějak vyřešit... víc do klidu.

Jana: Nenapadá mě nic... momentálně. To bych musela toho člověka, nevím... vídat prostě míň. Což se někdy zadaří...

Helena: Hm.

Jana: ...ale na těch terapiích, no... tam je to nezbytný se vidět... nebo jako potkáváme se, že jo... během komunity... na chodbě se potkáváme, že jo... vypijeme si spolu ten čaj, ale je to prostě hrozně těžký, no. Kolikrát člověk musí jako vypnout... u toho trošku.

Helena: A je něco, co pro vás ovlivňuje dodržování tohoto pravidla v denním životě? To je v podstatě... jsme to asi tak nějak zodpověděli, že jo... nebo... co ovlivňuje... to si asi v podstatě řekla, že jo, že? Se vyhejbat...

Jana: Hm. Jasný, no... vyhejbat, no. Když ono je to těžký jako jo... na jednu stranu, protože na

jednu... Jako... snažím se vyhejbat, ale zároveň... err... se možná podvědomě snažím toho člověka i potkat.

Helena: Hm.

Jana: Jo. Takže si to vlastně ve finále dělám sama...

Helena: Hm.

Jana: Jo... nějaký takový to napětí... jo. Ale jako ne, že bych to dělala jako vyloženě s tím úmyslem jako...

Helena: Hm.

Jana: Jo... jít a říct tomu člověku, že... no... je to těžký takový, no.

Helena: Myslíš si, že to zvládneš?

Jana: Smích... tak tím si nejsem tak úplně jistá, ale budu muset. Jo... zvládnou. Tak jako ten dotyčný si stejně... tak tady nebude, taky jako celou věčnost, že jo. Já tady budu o dost dýl, takže si myslím, že to bude v pohodě, jde o to přežít pár měsíců a bude to dobrý.

Helena: Pár měsíců může bejt i sakra dlouhejch?

Jana: Já vím, já vím. To se nedá nic dělat... vydržet to musím.

Helena: Ještě tě napadá něco, co k tomu říct?

Jana: No to je asi jasný, že jo.

Helena: Co?

Jana: No, no. Jo, tak jako je to... nevím . prostě takový jako hrozně těžký, že jo, protože jako něco proběhlo a já teďka vím, že to byla hrozná chyba, protože jakmile se do něčeho začnou potom plést i city, tak to je hodně blbý, ovlivní to vlastně celou léčbu. Teda aspoň ten začátek léčby, ale pořád je to... už jenom to, že jsem něco zapírala... něco prostě... v něčem lhala... jo...

Helena: Hm.

Jana: A...

Helena: Jak jsme se bavili o tý otevřenosti, vid'... v tu středu nebo kdy to bylo...

Jana: No... no... nemůžu vlastně tohle téma ani řešit, přesto že mě to trápí, tak to nemůžu dotáhnout někde na skupině... prostě je to strašně složitý, no.

Helena: A co by se stalo, kdybys to vytáhla?

Jana: No... to právě, že nevím, protože bych to... těžko, protože tam je potom takovej ten strach, že by ten člověk s tím měl problém, protože tady delší dobu a má to vědět, že jako je to hodně zakázaný, jo, teda jako hodně zakázané... smích... že to je prostě zakázaný. Takže by měl bejt už dostatečně daleko ty léčbě, že by to měl chápat...

Helena: Hm.

Jana: A nějak se prostě ovládnout. Z toho mám jako takovej docela strach, protože to tady taky jako kolikrát proběhlo... a některých případech jsem pochopila, že ty lidi byli i vyhozený z léčby.

Helena: Hm.

Jana: No... je to takový složitý, no, hm.

Helena: A nenapadlo tě třeba promluvit si s ním o tom? Jako říct mu, že prostě ti to leží v hlavě...

Jana: No...

Helena: ... a že kvůli němu to nechceš pustit před komunitou, ale co by třeba on na to řekl kdybys to udělala... nebo víš... nebo jako nevím... prostě se jenom jako svěřit...

Jana: Tohle ne...

Helena: ... s těma svejma pocitama.

Jana: Hm... o tomhle... o tomhle jsme se nebavili.

Helena: No ale jestli tě nenapadlo, že by to bylo dobrý třeba začít od něj. Víš jako mě napadlo to přirovnání víš, jak jsme se bavili v tu středu o tom co udělat s tím kolegou v práci, co bude vedle tebe šňupat...

Jana: Hm...

Helena: jo, a že vlastně by se mu to mělo prvně říct...

Jana: Hm.

Helena: Že jo, jo, aby prostě jsi furt mohla zůstat otevřená a furt si jakoby neměla zavřenou tu cestu.

Jana: No, jasně. No...

Helena: Já nevím, jenom to mě teďko napadlo, víš jenom jako přirovnání, že vlastně kdyby jsi mu to řekla, tak že třeba společně byste přišli na to jak zůstat otevření, protože takhle vlastně taky nejsi vůči té komunitě úplně otevřená.

Jana: Hm.

Helena: Že to jako taky tu léčbu určitě nějakým způsobem...

Jana: No...

Helena: ... i tak, že jste to stopli tak... nevím...

Jana: Hm... jo, je to hrozně těžký... no ale... ne!

Helena: Ne?

Jana: ...ale jako ne... nenapadlo mě to jako tak nějak... Je to blbý vůči komunitě... vidím jak to dopadá... no někdy, když se to třeba provalí, i když se to... vůbec by se to nemuselo za jiných okolností... err... vlastně provalit... třeba, že... jako u někoho jinýho myslím?

Helena: Hm.

Jana: Ale... nevím jako tady to... nenapadlo mě se o tom bavit. Ale vím, že tady vlastně... funguje jakoby jsem slyšela i to, že... jo... když náhodou nějaký ten vztah by tady vzniknul...nemyslím tak úplně jako sexuální, že jo... ale jako citovej, takže se s tím dá ještě pracovat. No...

Helena: Hm.

Jana: Nějakým způsobem... v začátku... a předejít tak nějakým takovým průšvihům...

Helena: Hm.

Jana: No. Hm, takže tak asi. To je všechno asi.

Tak jo, tak já ti děkuju.

Jana: No, nemáš zač.

7.4.6 Dotazník - klient

1. Jak dlouho se účastníte terapeutického programu v terapeutické komunitě?
2. Jak chápete význam pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě?
3. Proč myslíte, že toto pravidlo existuje?
4. Jak jste nahlíželi na pravidlo zákazu sexuálních vztahů na začátku pobytu v komunitě?
5. Jak nahlížíte na pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě nyní?
6. Stává se vám, že máte sexuální myšlenky, které směřují ke konkrétní osobě z komunity, kterou denně potkáváte?
7. Stalo se vám během pobytu v komunitě, že se objevilo sexuální napětí mezi vámi a dalším klientem/pracovníkem komunity?
8. Jak se vám podařilo/nepodařilo sexuální napětí/myšlenky zvládnout?
9. Je něco, co pro vás ovlivňuje dodržování tohoto pravidla v denním životě v komunitě?
10. Chcete něco dodat k tématu zákazu sexuálních a partnerských vztahů v komunitě?

6.5 Rozhovory s terapeutky

6.5.1 Dita - drama terapeut

Helena: Dobrý den, začínám tedy nahrávat náš rozhovor.

Dita: ano. Souhlasím s nahráváním a použitím do vaší diplomové práce.

Helena: Výborně, děkuju. Tak já teda začnu rovnou... rovnou s těmi otázkami. Co je nejčastější náplní vaší práce? A stačí fakt jenom krátce....

Dita: Drama terapie. To je jednoduchý.

Helena: Jste drama terapeutka. Tak, my jsme se tam vlastně potkaly... Jak dlouho vlastně pracujete v komunitě?

Dita: Hele já myslím, že to je třetí rok s tím, že ale to bylo na dost dlouhou dobu přerušeno, protože my jsme externisti tam nejezdili.

Helena: Jasně, přes covid.

Dita: No, přes covid jsem tam nebyla.

Helena: Hmm, hmm. A teď už to je otázka k tomu mému výzkumu. Jaký má podle vás význam pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě.

Dita: No.... Já si myslím, že v tomhlectom věřím teda těm zkušenějším, že jakmile by tam tyhle věci jeli, tak to vlastně narušuje ten terapeutický proces, takže v tomhlectom já jako nemám důvod to nějak zpochybňovat.

Helena: Hmm, hmm, hmm.... A jak nahlížíte na pravidlo zákazu sexuálních vztahů na začátku práce, jestli jakoby vidíte rozdíl, když to nastupovala, tak vám asi řekli, že tady to pravidlo existuje nebo nevím, jestli už jste znala předtím a jestli třeba potom během toho, co vlastně v té komunitě děláte, tak se ještě ten názor, jakoby nějakým způsobem utvořil nebo změnil nebo co já vím.... jako v tom čase od začátku do teď....

Dita: Hmm, hmm.... přemýšlím o tom, protože já jsem vlastně v té adiktologii nebyla zase tak zkušená ani.... ani v té skupinové terapii nebo komunita... je moje první.... Magdaléna, ve které já jsem.... takže tyhle věci já úplně nevím, ale vlastně teďko, když na to tak koukam, tak opravdu odvádět tu energii těch lidí směrem kdo s kým chodí, což by tam jako určitě jako se rozjelo, že jo...

Helena: Hmm.

Dita: Jakmile by tohleto vlastně bylo povolený, tak si myslím, že to opravdu asi není šikovný.... No...

Helena: Hmm, hmm....

Dita: Nevěřím tomu, že to prostě.... Oni mají svoje vztahy mimo.... to je v pořádku a v té komunitě

si myslím, že by to prostě opravdu dělalo zle.

Helena: Hmm, hmm.... Tak ono to tam i udělalo, že jo.... Zle...

Dita: No, jo... někdy to může bejt těžký, když tam jsou ty jako páry, co se k sobě hodí, ale asi jako obecné pravidlo to důležitý jen... no.

Helena: Hmm, hmm, hmm.... Takže... jasně, takže... takže když porovnáte, když jste se to dozvěděla prvně o tom pravidle před těma třema rokama řekněme, protože před tím ta zkušenost nebyla tady z té oblasti a teďko, tak vidíte to pořád stejně nebo se vám to jakoby potvrdilo nebo....

Dita: Čili... já to pravidlo znám z výcviku, jo.

Helena: Aha, jasně.

Dita: Tam... tam... tam to je úplně to samý.

Helena: Jo.

Dita: A čili pro mě to pravidlo samo o sobě nový není... err... ale takže já asi nějaký velkej jinej názor, že by se mi nějak vyvinul asi fakt jako nemám.

Helena: Hmm.

Dita: Ale jako rozumím tomu, že prostě nemůže v terapii bejt pár. To si myslím, že je jasný jo... jakoby ve skupinový jako že jo, ne párový, že jo...

Helena: Hmm.

Dita: Ale tomuhle... tomuhle tomu jako věřím, no.

Helena: Hmm... hmm... hmm... jasný, takže v podstatě jak to.... tak já taky to znám z výcviku, takže to tak nějak jako dosedlo, že jo.... jasně, tady to funguje taky tak.... a prostě je to tak přijatý a berete to jako....

Dita: Jako tady mě to dokonce.... v tom výcviku mně to přijde míň důležitý, než v té skutečný terapii, no.

Helena: Hmm, hmm, hmm... jasný... a... takže další otázka. Děláte prevenci dodržování pravidla zákazu sexuálních vztahů nebo mluvíte o pravidlu s klienty? Tak já vím, že vy jste teda externí, ale... ale stejně asi taky se vás nějakým.... já jsem tam dala akorát v takový tý nejzajímavější z tohohle hlediska i toho výzkumu situaci, kdy vlastně ta Eva byla těhotná, že jo... přišlo se na to... Bylo to všechno nový čerstvý a pak asi taky se to i vlastně té vaší části nějak dotklo nebo... nebo jak... jak... jak jste to tam prožívala s nima.

Dita: No mně se to dotýká především tím, že já nikdy nevím, kdo mi vyletí jako i před takovejma událostma jako je třeba Kulturfest, kterej je důležitěj... nebo představení, takže pro mě tohle to je vlastně náročný, že už se s tím setkávám poněkolkátý a stalo se mi, že mi tam vypadly důležitý lidi. No ale beru to jako součást prostě toho procesu dramaterapeutický práce v komunitě nebo respektive já vím tohle není úplně jako čistá dramaterapie. Ona je to taková ta terapie divadlem, kde se jedná o výsledek, že jo, takže mě to musí zajímat kdo mi tam zůstane, kdo mi tam nezůstane.

Helena: Hmm, hmm.

Dita: No jo jako... zajímavý je, že třeba v tý dramaterapii já trošku jako vidím ty lidi se chovat jakoby jinak...

Helena: Hm.

Dita: Než ta komunita.... třeba já nevím, co se tam děje, jo, že se jedná o nějaký takovejhle vztah, ale že se mi třeba ty lidi jeví jakoby podezřelý nějakým způsobem... s jistotou...

Helena: Hm.

Dita: ...tohle blbý slovo... že nefungují nebo zase, že mě nějak podvádějí nebo se nechovají fér.... Mě se to teda už dvakrát potvrdilo, že to tak bylo, no.

Helena: Takže vlastně tam nějaký ten pocit byl, že jste viděla, že něco se tam děje...

Dita: Hele ale já neřeším co. Já neřeším, jestli jako že krade mlíko nebo...

Helena: Jasně.

Dita: nebo s někým spí nebo si bere nějaký prášky... To já opravdu jako neřeším, jo.

Helena: Hmm, hmm...

Dita: Akorát jako vidím, že ten člověk je nějaký zvláštní, že se mi prostě tam chová jakoby jinak, než by tam třeba jako odpovídalo tomu, že všichni se snažíme něco společně udělat.

Helena: Hmm.

Dita: Že to tam třeba nějak sociálně bourá... narušuje prostor druhejm, jo... nebo něco takovýho.

Helena: Jasně.

Dita: Nechová se férově.

Helena: Jasně, to je docela zajímavý takhle to... jo, to se mi docela líbí, že ten pohled zvenku a přesto.... přesto to tam všechno jako detekujete, že jo....

Dita: No všechno ne, ale občas jako se teda opravdu stane, že si všimnu nějakých takovejchle věcí, který se potom potvrděj, no...

Helena: Hmm, hmm...

Dita: Že třeba říkám proč ne... mě se tam takhle tenhle člověk fakt jako.... se nelíbí... jako nespolupracuje se mi s ním dobře.... a oni říkají, že funguje jako báječně, no a pak jako maká, spolupracuje... a potom šup a už je vyhozenej, protože se prostě na něco přijde....

Helena: hmm, hmm... no...

Dita: A ono to musí bejt jen tou dramaterapií. Já jsem prostě na direktivní...

Helena: Hmm.

Dita: Já jako trošku jako to dělám jinak, že jo... já jako... oni si na mě dovolí víc, ale já to nechávám i víc běžet.... tyhle věci.

Helena: Jasně, protože si to.... já jsem si všimla, že teda terapeuti jsou tam docela občas přísný na to, jak si představuju terapeuta, ale... ale chápu, že prostě... aby se tam udržel ten režim a ten

pořádek, takže občas je to zapotřebí... a vy vlastně jako zvenku si můžete dovolit, že jo....

Dita: Já tam nejsem ten rozumovej terapeut...

Helena: To udělat nedirektivně...

Dita: Já mám taky jinou povahu, takže to tam prostě pouštím... to co je mě přirozený...

Helena: Hmm, hmm.

Dita: Třeba někdo jinej by nemohl.

Helena: hmm, hmm. Jasně. Tak jo, tak další. Zažili jste během práce v komunitě nedodržení zákazu sexuálních vztahů?

Dita: Hele, tak no hele jako zažila jsem, že si že tam spolu koketují spolu ty lidi jako...

Helena: Hmm.

Dita: Že vidím, že prostě někdo opravdu vysloveně někoho jako balí, že jo.

Helena: Hmm.

Dita: Ale to ještě není zákaz, že jo. To prostě se normálně jakoby může... dělat na někoho oči. To zakázaný rozhodně není.

Helena: Jasně.

Dita: Takže to vidím, ale to taky nemusí úplně odpovídat tomu, kdo potom s kým porušuje pravidlo, jo.

Helena: Hm.

Dita: Často to tak třeba může být i jinak.

Helena: Hmm, hmm.

Dita: Že oni porušují pravidlo s někým... na veřejnosti ale jako dělají oči na někoho jinýho, že jako úplně ne... a hlavně já tohle nepovažuju nějak za svůj problém... tím, že já jsem tam na něco jakoby jinýho.

Helena: Hmm, hmm.

Dita: Tak tyhle věci jako... kdybych to tam jako napřímo viděla, tak jako jsem... s tím nějak jako zacházím... ale to se mi zatím nestalo.

Helena: Hmm, hmm... jasný. Takže no... je to prostě jako takovej pohled z jinýho úhlu.

Dita: Hmm.

Helena: No.... jak přísně, vymáháte nedodržení pravidla zákazu v komunitě? Tak to v podstatě...

Dita: Já to nevymáhám, to vymáhají ostatní.

Helena: Jasně... jasně.

Dita: Nebo že kdybych mě u něčeho takovýdlehého byla tak jako zasáhnu, ale předám... ty kompetence dám jinam... protože tohle není jako v mojí kompetenci

Helena: Hm.

Dita: ... a ani to tam nechci.

Helena: Jasně... jenom vlastně jako vy byste asi předala informaci nebo... no, jasný...

Dita: Tam bych měla roli prostě práskače čistě...

Helena: Hmm, hmm. Jasný. Jak přísně sankcionalizujete nedodržení pravidla... tak to v podstatě víme....

Dita: No... já ne... nijak...

Helena: No jasně. Jak ovlivňuje existence pravidla vaší každodenní práci s klienty to možná by bylo zajímavý z vašeho hlediska.

Dita: Každodenní práci s klientama... tak jako když se jedná o Magdalénu, tak já tam nejsem každodenně, že jo...

Helena: Hm.

Dita: Ale tak jako já na to prostě moc nenarážím. Tohle... ovlivňuje to v tom, že prostě když se připravuje nějaký projekt, dlouhodobý což já přitahuju a najednou mě někdo padne ze dne na den. Takže to vlastně musím být jako hodně flexibilní, což může třeba... já nevím co vnášet... zmatek... zase do té komunity, ale oni asi se musí učit, že jo, že musejí se přizpůsobit realitě, že realita se prostě nebude přizpůsobovat jim.

Helena: Hmm, hmm, hmm. A jako já jsem myslela třeba to, že já nevím nějaký třeba to flirtování nebo něco takového, když se tam děje vlastně je to je to zakázaný, tak to asi na tu práci vaší nemá vliv nebo....

Dita: No já to beru tak, že nevím, jestli se teda pletu... flirtování není zakázané...

Helena: hm.

Dita: Zakázaný je opravdu mít nějaký vztah, ale to jestli někdo se na někoho usmívá jo dělá na něj oči...

Helena: hmm, hmm.

Dita: Tak to jako podle mě zakázaný nějak není, že jo.

Helena: Jasně.

Dita: To není žádný navázaný sexuální vztah...

Helena: Tak ono je to takový jakože... kde vlastně asi udělat... udělat tu čáru, co... co už jo... co ještě jo a co už ne...

Dita: No, tak já myslím, že tam jde o nějaký fyzický kontakt určitýho typu a to, že někdo jako prostě říkal, že mu to dneska sluší nebo co, tak není... není tohle, že jo. Třeba to může být začátek něčeho takového...

Helena: Hm.

Dita: Rozhodně to není něco, co by bylo zakázaný. Mě se to tam prostě neobjevuje.

Helena: Hmm, hmm, hmm.

Dita: Nebo doteď neobjevilo, že by někdo na někoho jako moc šahal nebo... nebo bylo vidět, že

spolu ty dva lidi chodí. Oni si většinou dávaj bacha, takže to třeba člověk tak jako tuší, že jsou jsi sympatický nebo že si byli sympatický, ale oni to potom rozhodně v tý dramaterapii... to nikdy zatím nebylo jako přímo vidět.

Helena: Jasně úplně...

Dita: Tuhle... tuhle já zkušenost nemám, že by to takhle jen tak pustili.

Helena: Tak jasně. Hmm, hmm. Tak jasně. Tak to je v podstatě... to je v podstatě všechno. Jestli vás ještě cokoliv jiného, napadá mi k tomu říct, jestli nevím... err...

Dita: Hele přemýšlím, ale možná že fakt ne, protože jako pro mě největší problém toho je, že vždycky přijedu a zjistím, kdo se vylíhne.

Helena: Jo, že někdo vždycky zmizí z těch dlouhodobých projektů...

Dita: No... no...

Helena: Jasně... jasně... a ještě... ještě se zeptám teda na poslední věc, protože já jsem tam došla k takovému jako trochu závěru, jakože jestli to pravidlo je úplně tak jako dobrý. Aspoň tak, jak je nastavený... err... protože jsem zjistila, že jakoby strašně moc se děje pod povrchem, když jsem se s těma lidma bavila, jako že na tý bázi, že... že je nebudu jmenovat, nebudu nikomu říkat, co mi řeknou....

Dita: Jasný.

Helena: Takže byly dost otevřený...

Dita: To je dobře.

Helena: ... nebo do určité míry... netuším...

Dita: To mě těší.

Helena: ... a měla jsem... měla jsem takový pocit, že se tam toho tak strašně děje... pod povrchem, že jsem si říkala, jestli to pravidlo je fakt funkční, protože... protože v tý komunitě vlastně se mluví o tom, že musí bejt otevřený, že prostě co... co je, že co se děje, se musí vybalit na tý komunitě, aby se to tam společně řešilo, a že ta otevřenost jakoby dává ten průchod, že jo nějakýmu tomu léčebnému procesu, že vlastně jeden druhému takhle pomáhají, ale tam se toho děje tolik pod, že vlastně jakoby pod tím povrchem, že... že jako to úplně všechno na tý komunitě nevybalí, rozhodně. Jo, co jsem...

Dita: Hmm, hmm, hmm.

Helena: Takže si říkám jako na kolik je to funkční, když dáme mladý lidi, chlapi, ženský dohromady a vlastně je zavřeme na rok společně do jedný budovy. Mají potřeby, že jo. Jsou...

Dita: Je to náročný, že jo.

Helena: ... jsou... jsou taky v psychickém stavu, kterej není úplně... že jo, nemůžeme úplně srovnávat se stavem našim třeba, co oni tam prožívají, jak na tom jsou, čím si prošli, než tam přišli.... Takže... takže mají takový ty potřeby se pověsit na někoho jinýho... a tadyhleto, takže je

vlastně stavíme do takový neřešitelné situace, tak jenom si někdy jste tady nad tím přemýšlela nebo...

Dita: No... myslím si, že to je těžký, že ta sklatba tý klientely se trošku mění a že oni asi prostě ty věci zvládají podstatně hůř, než ty lidi předtím. Jinak je to pravidlo jakýkoliv takovýhle léčebný komunity, že to není jenom tady.

Helena: Hmm, hmm. Ona existuje jedna párová pro třeba ty páry, co už jsou na drogach....

Dita: Párová jo, to je něco jinýho. Něco jinýho je párová a něco jinýho je to komunita... oni by tam potom přelítávali jako...jo

Helena: Hmm, hmm.

Dita: Možná, že jako když se vytvoří stabilní pár, tak možná že... smích... jako že by bylo rozumný prostě mít jich víc párovejch a prostě je vykopnout do párový komunity, nebo že si můžou... aby oni jako nemuseli podvádět, když se fakt mají rádi, tak můžou zažádat o tu vstup do té párovky je to by asi jako smysl dávalo, jo.

Helena: Tak teď jste přišla s nejlepším nápadem, co jsem já... já jsem vlastně nepřemýšlela až tak jako jak to vyřešit....

Dita: Hmm...

Helena: Jenom jsem říkala, že něco by se s tím dělat mělo. Většina terapeutů si stála zatím tím... ne, že tohle pravidlo je dobrý, i když to má nějaký jakoby mínusy to... a teď to co jsi to řekla, vy právě teď, tak mi přijde jako úplně nejlepší řešení, který zatím, kdo tam co pronesl z těch rozhovorů... to je docela dobrej nápad...

Dita: A možná... možná jako, že by to trošku filtrovalo to, kdo se s kým vyspí...

Helena: Hmm.

Dita: ... což jakoby asi člověk podporovat nějak moc neměl a... ale kdo jako opravdu se má rád, že jo, protože tam ten pár vznikl a je funkční... jeden... kdysi. A teda ten kluk byl úžasnej, jo. To nebyli asi úplně jako typický lidi...

Helena: S Evou myslíte?

Dita: Ne to ne, to bylo dřív a to byl jako kluk strašně chytrej a strašně šikovnej a ta holka, tu jsem já jsem neznala, ale asi taky, jo. Takže normálně mají miminko a fungujou. On studuje, ale to je jako hodně velká výjimka a on byl výjimečnej.

Helena: Hmm. Jasně. A že možná teda jako by se to dalo.... mě třeba jich bylo strašně líto... té Evy, která strašně chtěla ještě do konce toho těhotenství aspoň zůstat v tý komunitě, aby se co nejvíc dala dohromady a oni jí dali 30 dní na odchod, což jako zase samozřejmě chápu to i z toho terapeutickýho hlediska, ale myslím si, že kdyby byla taková alternativa, co vy říkáte, takže by jí to třeba hodně pomohlo i tomu Davidovi, který byl vlastně sice venku, ale na doléčováku...

Dita: Hmm, hmm...

Helena: Ale vůbec ne byl postavený na vlastní nohy, takže možná jako dát je někam společně a... tak jakože že by pro ně bylo daleko funkčnější no, než jak to dopadlo... hmm...

Dita: No, tak ten David je prostě takovej podvodník, no. Je to... je to blbý no, že to už bylo já nevím po kolikátý, co on to udělal.

Helena: Hmm... já vím, no. A ona to i ta Eva věděla, ale prostě... prostě se zamilovali...

Dita: No... když oni prostě, jak jsou poškozený, tak to je těžký, no.

Helena: Hmm... přesně.

Dita: Oni už tam nejsou jakoby drogově závislí, to jsou jako defakto všichni duálky, ale to vám asi všichni už dávno řekli...

Helena: Víím, víím...

Dita: No... tak je to... ta práce je prostě obtížná a nějak se to mám pocit zhoršilo.... I když nevím... Jako to první komunita, do které jsem přišla před těmi třemi lety, tam mě přišlo, že je víc lidí, na kterých se dá stavět, ale vlastně když to takhle koukám na to zpětně, tak to asi možná opravdu byly tři... tři... čtyři v celé komunitě, ale je fakt je, že teď jakoby nejsou.

Helena: Hmm, hmm. Moc vám tedy děkuju za rozhovor.

Dita: Není zač.

7.5.2 Hana - pracovní terapeut

Helena: Ahoj všichni. Protože si tady všichni tykáme.

Hana: Hmm...

Helena: Jsem zjistila. A já se rovnou přesunu k otázkám.

Hana: Hmm..

Helena: Ještě bych měla říct, že jsi mi tady podepsala, teda že to nahraju. Zpracuju to do té diplomky. Diplomku můžu dát přečíst, když budeš mít zájem, jinak to nebudu nikde používat. Nebo tak...jo

Hana: Dobře, tak jo.

Helena: Tak jo (smích)

Helena: Můžu se zeptat, co je nejčastější náplň tvójí práce tady v komunitě?

Hana: Tak já jsem pracovní terapeut. To znamená, že přiděluju práci klientům S tím, že jí kontroluju.

Helena: Doufám, že to bude slyšet. Pojď takhle trošku blíž...

Hana: Jo...

Hana: S tím, že jí kontroluju, případně třeba Petra, Licínka, protože tady nechala ten velikonoční věnec. Smích... s tím, že tu práci kontrolu ale Snažím se aby si taky naučil něco nového. To znamená že, se tady snažím být s nima co nejvíc, což úplně vždycky nejde...

Helena: Jasně..

Helena: Jak dlouho tady pracuješ?

Hana: Budou to tři roky. V srpnu...

Helena: Tři roky? Ale viděly jsme se tady? Já si myslím, že je to tak tři roky co jsem tady byla...

Hana: Tak to je možný, na začátku toho bylo hrozně moc, je možný, že jsem někoho vynechala...

Helena: Jasný..., tak já tu byla tak na týden...

Helena: Líbí se ti tu? Děláš to ráda?

Hana: Tak, to že se mi tady líbí kvůli tomu jsem tu práci tady vzala.

Helena: Smích..

Hana: Je tu supr prostředí...takže práce mě jako baví, samozřejmě, že vždycky něco je, že do toho někdo hodí vidle...takže se musí člověk přizpůsobovat. Ale kdyby mi to vadilo, tak jsem dospěla do nějakýho bodu, že jsem si řekla, že tady ve svém věku, nebudu dělat..... Takže Tak dobrý..

Helena: se zeptám teřkon rovnou, protože o tom je celá ta moje diplomka. Jaký má podle tebe význam pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě?

Hana: No tak přišli se sem léčit ze závislosti, ne aby tady na sobě leželi. Jako neříkám, až vylezou a znaj se, tak proč ne...Tady mají řešit sami sebe... ne to kam se chovat a kde si...

Helena: Hmmm

Helena: Takže ti to pravidlo je jasný?

Hana: Mě je to jasně daný, ale svým způsobem a druhou stranu i je dokážu pochopit.

Helena: Hmm

Hana: Přece jenom je jim 20, 30 let a jsou tady přes rok zavření, takže to jakoby zase svým způsobem chápu, ale někdy je třeba mít určitý priority.

Helena: hmm, jasně..

Helena: a ještě se zeptám. Jak jsi se na to pravidlo zákazu koukala na začátku, když jsi nastoupila do práce? Jestli si jestli si vzpomeneš?

Nebo jestli si to vůbec nějak řešila? Nebo...

Hana: tak já jsem nastoupila a hned se tady řešilo to, že tady holčina zabouchla do chlapce a on byl odejít.

Helena: musel odejít?

Hana: Hmmm...no vždycky musí být aspoň jeden z nich.

A nevím jak se na to koukám..., prostě je to pravidlo, který tady je, náč je to daný. A vlastně jak se to tady zdůrazňuje. Což vlastně se tady na každý velký komunitě když je přestup na to, co je to můra, že jo? Všichni to vědí..Tak mi to přišlo...že je to jako normál.

Helena:no takže na tom začátku jsi to viděla, tak jako že jo prostě akceptovaný?

Hana: Tak já to беру s tím, že oni jsem nastupujou s určitými podmínkami. Budou dodržovat to to to

to... pokud se ty podmínky neplněj, nedá se nic dělat.

Helena: hmm

Hana: Musíme se rozloučit....A tohle je zrovna kardinální pravidlo.

Helena: Hmm, Já vím, to jsem slyšela, ze jsi toho jsou všichni vědomí. Smích

Helena: A máš nějaký rozdíl v tom náhledu na to pravidlo na začátku, když jsi nastoupila a teď, když se podíváš vstupem do těch třech letech, jestli třeba to vidíš, já nevím, třeba jich můžeš říct litovat cítit s nimi. Nebo naopak na začátku a teď si tvrdší? Víš... nebo jako jak by jsi zhodnotila, ten průběh těch tří let.

Hana: To já to asi takhle nemám jako..., možná, že

Helena: Nebo úplně jiný pocity?

Hana: Já občas říkám, že jsem v tomhleto mírně asociální, jo. Já jsem dělala přes 20 let v důchod'áku. To znamená, že s těma lidma jsem se jako bavila. Ale neustále jsem počítala s tím, že ty lidi prostě odejdou.

Helena: hm...

Hana: tam přes to vlak nejel... A tady vím, že oni mají tu volbu. Takže to není a já za ně rozhodovat nemůžu. Takže pokud udělej takový průser, jako třeba teď tady je, tak si člověk řekne....no.. zaprvé ten David, ten dotyčný. Nebyl to první jeho průser a Měl být ten kdo....měl být ten nositel toho pravidla.

Helena: hmm..

Hana: Takže sice toho Eva vyvázla.. Tu máš ten příklad...ale vlastně sem přišla z nějakým cílem, který si hnedka podělala. Takže já nemůžu říct, že s nimi nějak soucítím. Já si řeknu jako jsou blbý.. jako... No tak jako, jak se to řekne...ty pudy jsou silnější...to dokážu pochopit. Ale nejsou to zvířata, jsou to lidi, který mají přemýšlet.

Takhle to mám, takže já jim to přeji všechno nejlepší do dalšího života ale to tak jako všechno, nějak nad tím jako nepadá, tady na to nemám čas.

Helena Jasně..

Helena: Takže .. takže jako by ty si nemyslíš, že ten tvůj pohled na to nákým způsobem vyvíjel za ty tři roky? Prostě tak to je nastavené pro tebe.

Hana:hmm..

Hana: Pro mě je to tak nastavené, já jsem tady od toho...kdo musí držet ty hranice svým způsobem. A zažila jsem tady holčinu, která tu měla taky takový průser... a ta teda jako si to tady hodně vyžrala... a myslim si se z toho hrozně poučila.

Helena: hmm...A zůstala tu?

Hana: zůstala tu, protože ten kluk byl jakoby starší.... jakoby služebně starší...

Helena: já vím, já vím...

Helena: Už jsem pochopila, jak to funguje, kdo odchází....smích...

Hana: a fakt dostávala velkou sodu od těch, co tady byli a měli toho kluka oblíbeného a ona to ustála, a myslím si, že jí to posunulo v určitém smyslu..

Helena:Hmm...

Hana: prostě zjistila, že to co udělá má náký důsledek...zatím se drží...

Helena: hmm..

Hana: Takže asi tak...

Helena: Škoda, že ta Zuzka je těhotná. A že tu nemůže zůstat dál...a že by ta léčba taky byla ještě k něčemu, když by se tím prokousala nějakým způsobem, ale nemá k tomu šanci kvůli tomu těhotenství.

Hana: No... asi tak nějak...bohužel.

Helena: Co si o tom myslíš? Jak to udělali ti dva...

Hana: Jako technicky?? smích...

Helena: Smích..

Hana: tak já vím, že tady je oblíbená prádelna. Jako zrovna já, osobně si říkám, že to je to asi nejhorší místo, které může být, že bych tady našla na takový sníst, a bezproblémovějších ale....to je během chvilky...že jo..

Helena:Hmmm

Helena: tak ona tu tenkrát byla i sama, že jo...No, jediná holka.

Hana: hmm.. nedá se nic dělat...

Helena: dobře, tak další otázka...smích... Na začátku děláte prevenci dodržování pravidla zákazu sexuální stahu v komunitě? Mluvíte o pravidlu s klienty?

Hana: No já ne..No já teda jako...

Helena: protože ty jsi vlastně pracovní že jo terapeut

Hana:Hmmm..

Hana: moc ne, většinou to přijde na přetřesk, když je nějaký takový průser, tak se potom o tom jako baví třeba i při práci, klienti. Ta většina, kterých se to netýká, to samozřejmě odsuzují..a řeknou...když to jsou debilové, jako že to odpustěj...Ale jinak jako co mě se týče. Já jako posuzovat sexuální pravidla asi nebudu. Smích...

Já spíš jsem trošku trošku rozhozená. Když na té farmě to tam občas trošku probíhá.., když se třeba připouští králíci a nebo když se honěj krávy, tak..to bejvá většinou takový vtipný...takový jako vzrušení...

Helena: Smích..

Hana: takže to se jako snažím připouštět králíky, já nevím, když mají přestávku a moc to jako

neventilovat... protože někteří pak jsou z toho trochu rozrušený...Kdyby tam byl Pět'an....Ten má takovej ten prisprostlej vtip, ty fórky.

Helena: Smích..

Helena: Takže.. takže jako to co zažíváš, ty s nimi taky spíš zažíváš nějaký to jako že někdo s někým flirtuje... nebo něco takovýho.. Jako já vím, že to asi není zakázané, že jo. To já nevím, kde je, kde přesně ta hranice, co už je jakoby přes čáru, co ještě ale...předpokládám že takový vtípky, flirtíky, narážky sexuální, že...

Hana: No tak třeba takového Petra jsem vždycky poslala do háje...říkám mu drž hubu a dělej..protože i trochu takhle... ale mě se to dost často nestává, to se přiznám. Většinou odcloním a dohlížím aby dělali to co maj dělat..aby si hleděli své práce.

Helena: Hmmm..

Hana: Ale to není jenom s tímhle tím, jakoby problémem, to je jako by...i probíraj i jiný věci.... tak je člověk musí trochu vrátit k zemi. Protože oni by byly schopný udělat debatní kroužek a třeba hodinu tam kecali opřený o hrábě...

Helena Hmmm..Jasně.

Hana: takže asi tak..

Helena: smích...

Helena: Zažili jste během práce v komunitě nedodržení zákazu? To jsme si asi v podstatě už řekli.

Hana: hmm, ano..

Helena: zažilo se to tady... tady jsem přišla akorát dobrý čas...smích...s tímhle tématem

Hana: s tímhle tématem určitě..

Helena: Vymáháte nějakým způsobem to pravidlo? Nebo jak to... Já vím, že ty úplně nejsi ten terapeut tady nahoře, ale jako má to třeba na tebe nějaký efekt? Nebo já nevím, protože určitě to co vlastně se dělo tady teď, že jo, tak je tomu něco předcházelo. Já jsem pochopila, že tam seděla nějaká smlouva, když si všimli, že tam jako by něco jiskří...tak se dělala smlouva, že nikdy nesmí být sami a takový to....

Hana: no to je ten kontrakt..

Helena: no no no....

Hana: No tak většinou třeba někdo něco řekne na tý předporadě a hodně si toho všímají i z toho druhého programu,oni řeknou -my jsme viděli tam ty a tam ty. A nebo obráceně, zase jako by – komunit'áci řeknou....hele..takže si pak toho člověk začne víc všímat, ale mi to... když k něčemu takovému dojde, že si někdo všimne, že někdo byl spolu...

Helena: Hmmm..

Hana: Tak se snažíme třeba rozdělit, aby nebyly na jednom pracovišti..aby nebyli spolu byli spolu na farmě nebo aby nebyli spolu na úklidu, takže jakoby se člověk snaží nějak jako rozhodit...to, co

se děje ve volném čase a nebo skupinách, jakože třeba sedí vedle sebe, tak toho si taky samozřejmě všimnu. Snažím se je nějak jako rozhodit...ale...Jak byla ta otázka? Jestli to náh jako..

Helena: Jako jestli to nak přísně vymáháte?...

Hana: Přísně? Já vůbec nevím co si pod tím pojmem představit?..

Helena: Ono je to v podstatě asi...já jsem to vymýšla bez zkušenosti, co se tady děje.. dneska už bych to asi třeba formulovala úplně jinak.. ty otázky..ale. To je v podstatě asi třeba i ten kontrakt, že je to spíš takové jako pomocná ruka.

Hana: no asi jo...no je to pro ně, aby si uvědomili, že mají problém. A jak tam problém aspoň řešit? To znamená když to vypadá, že se s někým tahám. Tak co mám udělat pro to, aby to tak nevypadalo.

Helena Hmm.

Hana: s tím pádem i mi jim pomáháme tou pracovní terapií aby spolu nebyli úplně dlouho, což by bylo krásný i Ideální ne? Ne vždycky to jde a pak říkám, já nejsem s nima pořád na jednom pracovišti a tak jako pobíhám různě. Ale, že bych to nak vyžadovala, já ne...

Helena: hmm..

Hana: no, když si něco nevšimnou, co se mi taky jednou povedlo, tak se to řeší s terapeutama a pak vlastně v prámci mimořádky, aby to vlastně věděli všichni. A bylo to transparentní...

Helena: tak jakoby společně asi nějak rozhodují, co s tím? Vymyslí se nějaký třeba ten kontakt nebo co?

Hana: noo, jako většinou vymyslí nějaký ten kontrakt. Plus se ještě dojednávají, co já vím, náký jako podrobnosti... a když to třeba úplně nesesedne...vím, že když něco takového je, tak se volá vedoucímu komunity a aby aspoň se jela nějaká line plus ještě nějaký ty detaily se řeší třeba na poradě terapeutu.

Helena: jasně

Hana: Probírá se to a potom na ranní komunitě, protože né všechno člověka hnedka napadne. No. Takže se ještě plno věcí dořeší a postupně a plno věcí ještě vypluje nahoru, takže tak....My většinou jen sedíme a kejveme...my na těch mimořádkách jsme opravdu málokdy. Úplně se v tom nevyžíváme...a většinou jenom dostanem nákej výstup. Podle kterýho mi se náh jako řídíme.

Helena: Jasný

Hana: jo...my fakt jako nejsme účastni všech mimořádek, to zaplat' pánbůh...

Helena: Jak sankcionalizujete nedodržení pravidla, tak to jsme v podstatě se dozvěděli... že jo, že se nějak začne. Pak to teda končí, a to je jako když opravdu dojde na sex, jo, tak jeden ten starší služebně musím odejít, jo, nebo?

Hana: Je pravda, že odchází ten služebně starší..

Helena: ale je to až po sexu, když nedojde k sexu nebo nepřijde se na to, tak jako se to řeší těma

kontraktama? tahle ta hranice?

Hana: ano myslím si, že jo..Když je tam sex, tak musí aspoň jeden odejít. I když myslím, někdy odešli taky oba, ale to jsem tady nezažila já, jenom jsem to zaslechla. Otázka, jak daleko je ten druhý, že jo? Ten mladší v té léčbě... pokud maj za sebou třeba osm měsíců léčby, tak už si myslí, že jsou hotoví, takže můžou vypadnout do světa.

Helena: Hmm..jasný...

Helena: Skoro poslední otázka, jak tohle to pravidlo vlastně ovlivňuje tvojí práci? Každodenní, je tam něco, co třeba přímo v té tvé práci, jako nákým způsobem to ovlivňuje nebo...

Hana: hmm

Helena: jako to co se tady stalo, nebo co se stalo předtím, tak jako když něco takového je. Mění se pro tebe něco v práci nebo jako má to nějaký vliv na to, co děláš denně třeba?

Hana: No.. musej se přeházet funkce... Pokud že jo odejde ten starší..

Helena: hmmm

Hana: no ted tady budem mít měsí těhotnou, takže to taky musím vymyslet jako jaký práce jí zadávání, že jo.

Helena: jí to baví v té kuchyni..smích..

hana: to je všecko hezký.

Helena: smích..

Hana: To je hezký, ale no..Ale jinak jako, že by mi to nějak překáželo...to ne...

Vím, že když třeba tady byla ta Šárka a měla ten průser, a já jsem s ní třeba něco dělala. A bavili jsme se o tom několikrát, tak jsem jí potom vždycky řekla jestli to stálo za to, tak postupem času se dostala k tomu, že ne a že jí to.. vychválí to. A ani to za to nestálo.

Helena: hmm

Hana: Vlastně... Ale jinak jako prostě v práci mojí jako pracovního terapeuta mě to nijak neovlivňuje, jako že bych....

helena: mě přijde spíš...víš, co jsem se s nima už bavila- já ty rozhovory, jako že je mám tady postavený do takový jako v podstatě bezvýhodný situace v tom jo - že jsou tu namixovaný...

Hana: jo...

Helena Jako celkově...je to tu namixovaný – holky, kluci - nic nesmí... při tom, že jo - ty pudy mají. Jsou tady na dlouho, že jo... kdyby to bylo na měsíc nebo na dva, tak si člověk řekne jo dobrý, ale jako ten rok a více fakt dlouhý a zároveň se po nich tady to pravidlo tvrdě vyžaduje, že pro ně je to takový,jako zvažujou jako že mezi léčbou a tím podlehnout tomu co vlastně v sobě mají zakódovaný – pudy..nebo jakože... ale asi by to nebyl takový trénink, jak rozdělit je,prostě že kluci mají jinou komunitu než holky jo..

Hana: tak oni jsou i klučiči nebo holčiči – že jo...no holčiči – spíš to jsou matky s dětmama...a

klučičí ty sem jezďej na ten kultur fest a ty já nevím jak se jmenujou...a to mi přijde, že to je jako drsný..

To s těma holkama, jako vím, že to je potom pro ně hrozně těžké jo, když jsi ...

Helena: protože je to pro ně takovej hroznej...mi přijde – fakt trénink, kterej né každej zvládne. Musí dojít na strašně těžkou volbu. Jo -to nebo to

Hana:hmm..

Hana: A to je o tom, aby si uvědomili, proč tu vlastně jsou.. jestli jim to za to bude stát nebo ne...

A nebo si můžou říct, hele až vylezem, tak to spolu.... ale oni než vylezou, tak se něco stane.

Pohádají se nebo venku zjistí, že jim to spolu jako nejde.

Helena: To je další věc, že jo..ono tady to vypadá jinak ten vztah- a jak to ti dva už stojí potom venku sami jeden na druhého závislí, tak jako bude asi... Hana: bez toho dohledu těch ostatních a těch nárazníků.

Helena: Hmm..

Hana:No tak jako na jednu stranu, jo? Já je svým způsobem chápu..ale na druhou stranu..vlastně díky tomu musí dospět... Jestli tady chtějí vydržet a vyléčit se.. chceš jim dát jakoby pomoc nebo pomoci si můžou jo sami, ale nepodlehnouta to je fakt jako hodně na nich..no

Helena: hmm.. to je vlastně jako... to je fakt ..jako takhle takový jako dětský přístup, že jo... něco chci, tak prostě si nemůžu pomoci, než si to vzít...

Hana: Hmm... a chci to hned jo.

Helena: Jo jo jasně..No tak jo, hele. Napadá tě ještě k tomu něco? A nebo to je moje poslední otázka, jestli ještě k tomu chceš něco mi dodat? Nebo..

Hana:ty jo nevím..Smích..todle je můj první rozhovor..

Helena:smích...

Hana: nevím jako.. většinou je to s nima fajn i mě to nesere... někdy mě to nasere, že člověka jako podvedou svým způsobem...

Helena: hmmm..

Hana: ale, že bych kvůli tomu nemohla spát...to ne..

Helena: to jsem tady zaregistrovala asi nejvíc, že jako... jak ostatní klienti taky terapeuti, že se jako cítí...že naštvál ten podvod...

Hana:hmm...

Helena: jo, kterej trvalo vlastně tak dlouho.

Hana: No tak jasně, no, protože oni to vlastně zažili za strašně krátkou dobu znova tady. Protože tady předtím byl Standa a Kačka a mě oba dva... a Standa tady byl už po druhý v komunitě. A oni vlastně hrozně vyžadované dodržování pravidel, nedávali sankce a kde si cosi...a najednou vyplavalo, že oni tady celou dobu podváděli a lhali.

Helena:aha..

Hana: Takže ty co jsou to jako Libor s Adamem, možná i Petr...ted nevím,kdo ještě je zažil... tak to mají vlastně během půl roku znova. V podstatě za další podvod a možná i pro to je to takový tedkons...

Helena: Děje se to tu? Jak často se to tu děje?, Takhle když zhodnotíš ty tři roky.

Hana: Když jsem nastoupila to byla ta Nikola a Františkem a to šlo docela jako mimo mě ještě. Tak pak tady byla ta Šárka s tím Michalem.

Hm.... No tak pak nastoupila teda ta Kačena, to snad měli odejít s tím Honzou, ale to bylo takový jako možná jo, možná ne... a pak přišla ta kačena s tím Standou...

Helena: Pětkrát... jestli jsem dobře počítala

Hana: asi jo...

Helena: počítám za tři roky...

Hana: Víím, že tady byli takoví vlny, ale ty to docela ustáli, ti měli kontakty...To byla ta Ivanka s tím Kubou, ti měli na sebe kontrakt..to nějak jak obstály... byl ještě někdo další....asi ne

Helena: Hmmm..

Helena: no tak očividně i dost lidí, který to asi ustojí, že jo? Protože..

Protože asi dít se to musí vždycky nebo nevím....

Hana: no na druhou stranu je to lidský.

Helena: No právě jo, že si jako říkám, že jako všem z nich to musí jít hlavou jo, že? Není ani jeden, který by byl jako prostě úplně imunní vůči tomu, že vlastně všichni tím prochází.

Hana: Hmmm..

Helena: Nebo nevím jestli všichni...ale z těch rozhovorů co jsem měla, tak zatím jako jo..

Hana: Já myslím..že jim to hodně šrotuje v hlavě a byla tady klientka a postoupila chvíli po mě – já nevím v říjnu asi..... stejně stará, stejně starý děti... ještě těžká alkoholička a víím, že právě než byla ta Šárka s tím Michalem se o tom hodně kráva... ta byla hrozně fajn holka a říkala jako, když to nemáš v té hlavě srovnaný, tak tady nemáš co dělat.

Helena: hm..

Hana: prostě ty to vydržíš nebo to nevydržíš, takže..

Helena: je to v podstatě jedna z těch zkoušek kterou tady musí projít

Hana: budto vydrží abstinovat nebo nesexovat nebo něco jiného. A pokud má tu motivaci, že vydrží všechno... tak venku si může dělat co chce...

Helena: No je to tu náročný...

Hana: jako bejt jako klient?

Helana: hmm..

Helena: Tak oni mají sami o sobě, že jo? Já to teď už můžu vypnout toho....

Hana: dobrý dobrý

7.5.3 Lea - terapeut

Helena: Takže ahoj, já jsem ráda, že jsi mě přijela na rozhovor a řeknu teda, že vlastně si četla ten informovaný souhlas. Víš, že tě budu nahrávat, že to použiji na svoji diplomovou práci. Nikde jinde. Diplomová práce bude možná k přečtení, když budeš mít zájem, tak tu jsem do Magdalény nějakým způsobem potom dopravím, aby jste k ní měli všichni přístup. Tak si žena, že jo?

Lea: jsem žena, pokud vím..smích

Helena: smích...a klik je ti let?

Lea: hmm..40.

Helena: 4é rovnejch, krása. Tak jo, takže začnu. Co je nejčastější nebo jako hlavní náplní tvojí práce?

Lea: Oficiálně myslím, že jsem sociální pracovník. Ale jako je to napůl vlastně psychoterapie a sociální práce plus nějaké provozní věci, jako co se týče prostě občas vození klientů k nějakým doktorům nebo tak..

Helena: hmm..

Lea: Je to kombinace teda skupinové terapie a individuální. Teda spíš individuálního poradenství, no.

Helena: hmm.. A jak dlouho tady pracuješ? V Magdaléně?

Lea: dva roky.

Helena: ted dva roky ...a takže ted' se zeptám. Zásadní věc, kterou zkoumáme. Jaký má podle tebe význam pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě?

Lea: no, naprosto zásadní, protože jakoby se domníváme. Já jsem ho nevytvořila. Já jsem v tý branži jako chvíli nebo obecně s tím jako no..., ale myslím, že to má významnej význam, protože prostě když, když ho porušilo. Což nakonec už tady jsem zažila několikrát od té doby co tady pracuju, tak se ti klienti prostě neléčí, prostě jakoby nevěnují plnou energii tomu svému procesu, svým otázkám. Většinou jako, pokud to tajej, jakoby jsou varianty. Nevím, jestli to tam pak někde jako nějak řešíš? Jako že je varianta prostě, že teoreticky můžou mít strach, pokud teda o tom jako veřejně mluví. Tady jsem to teda nikdy nezažila, ale vím, že to tady jako jednou minimálně. Že to minulosti tady nějak jako tak bylo. Ale to co jsem zažil a já, tak to prostě bylo vidět, že jakoby oni vlastně věnují spoustu energie do toho utajování.

Už není prostě tolik... nemají prostě tolik jako energie pro to nějak se posouvat v těch tématech no.

Helena: Takže si myslíš, že Ten význam je tak naprosto zásadní?

Lea: No myslim si, že jo. No a pak samozřejmě v té skupině že jo, jako, že to ovlivňuje tu dynamiku v tý skupině. Že když by to jako bylo povolený, tak by to bylo vlastně divný, že jo? Že

jakoby někdo se tam jakoby může objímat a mít jako intimní vztah a ostatní jako ne. Jo jako možná kdyby to bylo, že by to bylo třeba komunita jako jenom pro vztahy. Nebo, jako že kdyby tam byl jako, že všichni tam budou ve vztahu, tak možná jo.

Helena: hmm.

Lea: jako ale konkrétně prostě u těch závislostí si myslím, že jako potřebují si vyřešit jako v první řadě...

Helena: Říkali mi, že jedna existuje v Čechách, párová komunita, a tam jdou třeba, když jsou manželé a oba jsou závislí mají děti a potřebují prostě se dát dohromady. No takže jako takovále komunita taky existuje. Červený vrch, něco červeného? Smích..

Lea: smích... no Červený dvůr.

Helena: hmm.. Tak tam by to tam by to mělo být jo? To mi vyříkali říkali nějaký klient. Nevím už který mi to říkal o tomhle, když jsme se bavili, včera jsem se na to ptala Pavli, ta mi právě řekla, že je to to červené něco. Nevím co? Protože ona mi ale říkala, že jsem tam většinou všichni rozejdou. Smích..

Co slyšela.

Lea: Jako ono se tomu říká Červeňák. No a teď jsem se úplně zasekla, jestli... Já si myslím, že to Červený dvůr.

Helena: asi jo.

Lea: jo..nejsem takový profík.

Helena: Jo nevádí, nevádí. Tak a teď se tě zeptám, jakože porovnat v čase. Když jsi nastoupila před těma dvouma rokama a prvně ti sdělili, že tady takové pravidlo funguje nebo možná, že jsi to věděla už dřív, než jsi sem šla, ale prostě tvoje první myšlenky, když jsi se tady o tom pravidle dozvěděla. Jaký byly? A jestli se liší od toho jak to vidíš dneska po těch dvou letech zkušeností tady? Tak prvně, jaký to bylo na začátku? Jestli si pamatuješ?

Lea: to si asi nepamatuju. Hlavně jako mě v tom ovlivňuje to, že jako třeba když jsi v psychoterapeutickým výcviku, tak je to vlastně tam to pravidlo je stejný.

Helena: jo.

Lea: protože to prostě ovlivňuje jako dynamiku.

Helena: jo jasně..

Lea: Dynamiku těch vztahů, jako takže možná ze začátku jsem jako tomu asi nerozuměla tolik. Jako myslím si, teď to vidím jako prakticky. Jaký to má dopad, jakože....

Helena: A to znamená, jaký je vývoj těch myšlenek tvejch ohledně toho pravidla?

Lea: Jako že jsem...jako víc pro, že myslím, že jako to má smysl. jo..

Helena: hmm..

Lea: na druhou stranu tak samozřejmě jako chápu, že je to strašně těžký pro ty klienty jako, když

jsou tady rok a jako nemůžu. Ale já jsem si třeba sama zažila jako ve výcviku, že tam prostě jedna moje kolegyně prostě měla nějaký vztah a a jakoby nějak to bylo úplně na začátku a já jsem jí nechtěla potopit a říct to. Ale vlastně mě hrozně ovlivňovalo v tom... v té skupině ze začátku. Když ona tam potom něco jako řešila a já jsem jako nemohla říct. Jo úplně jsem si vlastně zažila to stejné, jako někdo tady, když....

Helena: no jasně..

Lea: že to fakt přesně jako nedělá dobrotu. No jako. Ale, ale jako nezažila jsem tu variantu, kdy by to fakt bylo otevřeně řečený, že jako to jde. A že takhle v tom jsou. Jestli by to nějak fungovalo.

Helena: A nebylo to tak s tou Zuzkou a Martinem? Že vlastně prvně oni dostali ten kontrakt a snažilo se to nějakým způsobem zmenežovat, ale nepovedlo se to očividně, smích..

Lea: nooo, protože jako, ani oni, ani ta skupina úplně jakoby nefungovala nože.

Lea: No nevím teď, jak se spala?

Helena: No jakože, jsi říkala, že jsi to nikdy nezažila, ale že vlastně si to tady měla, že jo v tu dobu kdy vlastně oni dostali ten kontrakt.

Lea: jo..

Helena: No tak, kdyby se snažilo zmenežovat ten jejich vztah, tak aby tady mohli dal oba...

Lea: ne ne..

Helena: fungovat...

Lea: ne, ne to bylo, ale jako.... voni zapírali to, že ten vztah mají. Od začátku. To bylo přesně jako, že.... tady to funguje tak, že ve chvíli kdy jako komunita. Ať už komunita samotná nebo klientská a nebo mi. Prostě přijde jako celkově, že někdo už má nadstandardní vztah, že spolu tráví moc času, že jako tam prostě se vycejtí jako mileneckýho.

Helena: no a to jste tam jako vycejtili, jo po těch vánocích, jo?

Lea: jo, myslím, že to bylo dýl..

Helena: nebo před Vánocema?

Lea: No takhle nějak...

Helena: nono

Lea: no, tak jako by se to otevřelo a oni vůbec. Tvrdili, že ne. A to je rozdíl, že už by vadilo.

Helena: Jo jasně.

Lea: A měli kontrakt, a nebo se řeklo maj vztah, ale nespí spolu. Což nevím jestli jako je realistický, že jo. Ale kdyby o tom fakt jako se mluvilo takhle, že jako a tak pak jsou nějaký instituty a nebo něco, kde každý ráno o tom mluvěj, nebo něco. Jak říkám, to jsem tady jako nezažila, ale jako vím, že by to teoreticky šlo, pokud by spolu nespali. Víím, že třeba jeden můj klient, který tady byl. Takže vlastně tady byl podruhý a v tom prvním. V té první léčbě o tom jakoby mluvil, že o tom

mluvili a měli vztah otevřený. Akorát že pak si to stejně jako po to, protože se spolu stejně vyspali, že jo.

Jako že se to stejně skončilo vyhazovem, protože prostě by to musel být jako platonický nebo jako že bez sexu. Nevím, jestli to dává smysl.

Helena: jo..jasný. Ono ještě k tomu dojdeme. Takže jak jsme se koukali na začátku, jak teď. To asi jsme tak nějak pokryly, že prostě do toho teda víc vidíš, teď... nebo?

Lea: hmm..

Helena: Jo, když to shrnu, že jako od začátku jsi to akceptovala. Znáš to z výcviku, že já to taky znám, takže to tak člověk bere, že to tak je. Tady ale potom vidíš, že po tý praktický stránce jako je to asi jiná věc...

Lea: no právě, no, a že to jako narušuje ty vztahy, když má někdo jako... jo, že to je prostě... teď na něj neřeknu tohle, protože ho prostě mám jako víc ráda, protože s ním jako chodím, že jo. Tak jako neřeknu něco jako tvrdýho před ostatníma jo. Nebo za něj dělám něco prostě nebo on dělá za mě něco co by nedělal místo ostatních.

Helena: Jasně..

Lea: že jo nebo jako ty ostatní mají pocit, že jsi jako nadržují, že jo. Nebo já nevím, jaký tam...

Helena: no prostě tam může vzniknout strašně moc komplikací..

Lea: no..jako takovejch jako prostorů pro konflikty a zároveň, že to vlastně jako bere zbytečně kapacitu, která,... že to je takový téma jako že si myslím, že oni hlavně s potřebou si ukotvit v sobě režim jakože jsou tu v nějakém pořadu. Že tady jsou fakt jako hodně zničený lidi, jo to nejsou jako lidi co popíjej, jo, prostě to jsou lidi, kterým prostě berou 10, 20 let nebo chlastají.

Helena: hmm..

Lea: jakože oni potřebujou primárně se stabilizovat v sobě, takže jako ne dělat párový poradenství. To by jako mohlo být někde třeba jinde jako... taky nějaký zajímavý experiment, že jo.

Helena: Jsem si říkala, třeba bych potřebovala porovnat třeba s tou párovou komunitou. Ale já jsem chtěla teď kon něco říct? Teď mi to úplně vypadlo, to je jedno. Ono to ono to ještě naskočí. Takže vlastně mám za sebou 5 rozhovorů s nimi. Jo a jako vlastně jsme nepřišli na řešení. Jako že tam byli takový různý to...ale vlastně záleží... pro ně vlastně tady to pravidlo, že jde jakoby trochu proti přírodě, protože vlastně tu na rok namixujete a chlapi a ženský, který mají nějaké své pudy, potřeby, jo.

Necháte je spolu ve dvou v kuchyni, na farmě prostě jo někde. A ale zároveň jim dáte a tady to striktní pravidlo, že nesmí. Jo a že to vlastně jako jim dáváte strašně velkou jako (teď nevím jak se řekne Temptation, teď nevím česky), víš, co myslím?

Lea: no jako prostě..

Helena: možnost..jo ale..jo jako zakázanou jo a takže jsme se bavili o tom, jestli by to nemělo být jako jenom chlapi zvláště ženský zvláště, jo, že by jim tady to odpadlo.

Lea: to nevím, jak by to potom vypadalo... že to prostě úplně jako by jim potom úplně hrabalo, že jo. Jako potom co vylezou ven.

Helena: no Petra mi to tady včera vytmavila, že dělala ve vězení a že to tam funguje úplně stejně ty vztahy a pak tam odsad' vylezou chlapy a zase jsou hetero. Takže, takže...

Lea: ale jako tam je důležitý, že tady je přece to není jenom o tom sexu, že jo, že jakoby těch vztahů mezi chlapem a ženskou tady jako obecně i přátelských i kolegiálních jako je pro ně i ten přínos, že jo. Kdyby byli jenom v chlapeckém kolektivu, tak si ne... jako najdeš, jako že i to přenosy všechny..

Helena: no jasně..

Lea: tak si to prostě nikdy nestihnu vyřešit všechno, že jo. Takový ty hlavní věci, jako kdo je máma, táta. Já nevím...

Helena: musí vidět reakci nějaký ženský ten chlap, že jo, aby si dokázal jako ňák to...Já jenom to vlastně říkám to, že jsme to s nima rozebírali a že je vlastně stavíte do strašně těžké pozice. Tady tím, jo. Jo a byly tam názory, že sex by se měl povolit, když tam k tomu nebude vztah, že ten vztah nabourává tu komunitu, ale že jako kdyby to byl samotný sex, tak by přece o nic nešlo. Smích. A různě ze všech stran jsme to to...a přivedli mě na takový ty myšlenky, protože všechno se vyvíjí, tak jestli třeba tady u toho pravidla taky jako bude někdy třeba nějaký vývoj, který jakoby trochu změni ten náhled na to nebo jako jestli by to šlo, aby to fungovalo i nějak jinak? Protože jako je fakt, že je pochopitelné, že to tam jde trochu. Jasně, vybrali si léčbu, že jo.

Lea: tak jako víme jak to funguje s tím sexem ve stanu, že jo. Jako ..

Helena: no to nejde, jasně. Minimálně na jedné straně...

Lea: to jsme se teďkon bavili s Petrou, že jako ona je koupila nebo je dostala v tom Káčku, nějaký kondomy, že jo. Nevím jestli jsem o tom říkala?

Helena: jo říkala.

Lea: že jako vlastně, že jsme to někdy chtěli vzít na poradu, že ona to někdy v minulosti řešila, to jsem tady ještě nebyla. Ale jestli třeba tohle že jo, jako že. Že prostě ať aspoň do prčic používají ty kondomy, že jo.

Helena: hmm..Nebo třeba na ty výjezdy, no. Jasně

Lea: já jsem se o tom asi ňák nebavila, nebo jsem nad tím úplně nepřemýšlela jako na co ty se jako ptáš, jestli by v tom měl být nějaký progres.

Helena: No jo, jo nějaká změna, nebo jestli to vůbec jako k něčemu spěje. Nebo jako jestli je to prostě rigidní pravidlo, že jo, kterému budeme věřit navždy, nebo jak to je. A přineslo to hodně otázek, které jsem ani nečekala i jako těch klientů, protože oni to mají hrozně... Jako léčba a nebo

teda třeba něco jako nějaký možný třeba romantický vztah, jo.

A třeba mě překvapilo, že chlapi byli léčba - sex jo, ale vztah na to teď nemám. Chci léčbu. Kdežto ženský jsou takhle rozkývaný, rozčílený, že jo.

Lea: A takhle to není jenom o té komunitě v že jo. To je obecně o té léčbě závislosti, že jako ty první roky, pokud nejsou ve vztahu, tak se fakt doporučuje, ten vztah prostě nemít, protože je to odvádí od toho a hlavně jako z některý z nich jsou jako ty závislý osobnosti. Takže zase můžou sklouznout závislého vztahu a vztah jako závislý se závislým, jako to ti určitě řekne Pavel. Jako kolik je procento těch vztahů, kolik z nich jako vyjde, jo? Protože si nasedají zase ještě na něco prostě toxického, že jo. Jako teď nemyslím drogově, ale jako ty dramata, že jo. Čím déle jsou v tý léčbě nebo trošku jako vyčištěný, vyléčený, tak mají šanci, jako si najít nějaký normální vztah, že jo.

Jako nevím, no, jako jsou tady, když je ta výroční komunita, tak jako je tady pár vztahů, který jako jsou spolu 10 let a déle.

Helena: Jo?

Lea: no z léčby, jo. Jako, že sem jezděj..

Helena: fakt jo?

Lea: že začali tady třeba jo. Ale jako myslím, že jich je jako mizivý procento z těch..

Helena: ale nemožný to teda není?

Lea: no to asi úplně ne, no.

Helena: přála bys Zuzce, aby jim to vyšlo?

Lea: hmm..

Helena: Dobře, tak jdeme dál. Na další otázku, jo?

Děláte v prevenci dodržování pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě, mluvíte o pravidlu s klienty?

Lea: Jo, tak jako vždycky, když někde, no v úterý máme tu prevenci relapsu, tak tam třeba jako může být téma vztahu. Myslím, že jedno z těch témat, jsou vztahy, takže tam. Nebo když je to aktuální, jakože, že máme to podezření na nějaký ten vztah. Což jako ideálně, když je to komunita jako starší nebo teď jsou jako všichni hodně mladý, ale když jsou jako trochu starší, jako když už přímo mezi nima to začne jako zaznívat, že - hele vy se bavíte nák moc a potom v tý komunitě o tom, o tý důležitosti toho pravidla.

A prostě dělá s ten kontrakt a vždycky u tohodle se vysvětluje znova jako ta důležitost.

Helena: No kolikrát jsi zažila třeba kontrakt za ty dva roky?

Lea: desetkrát třeba, nebím..

Helena: desetkrát za ty dva roky?

Lea: hodněkrát..jako..jo jako jó, možná i víckrát. Tak jsou někteří, který...

Helena: a vyhazov si zažila?

Lea: jenom kvůli vztahu?

Helena: no...že vlastně jako, jakože byl asi ten kontrakt broušenej, že jo. Kromě Zuzky, že jo... dva?

Zuzka je jeden z nich?

Lea: ne, jako 2 další.

Helena: dva další? No..

Helena: Takže za dva roky tři lidi?

Lea: nebo počkej to bylo? ne..mě se to plete. Já jsem tu byla ještě před tím, než jsem tady začala pracovat, tak dva roky. Před tím jsem tady byla na stáži.

Helena: hmm..

Lea: no ze začátku, no mohli by to bejt třeba i lesbický vztahy, no. A tedka nedávno, tedka před Vánoce, to bylo těžký, protože to byl můj klient a ten to udělal po druhý, v druhý léčbě po druhý to udělal, jo.

Helena: Po jaký době? Jak dlouho tady byl?

Lea: rok..

Helena: rok už tu byl? To je škoda, ne, takhle nakonec. A holka tu zůstala?

Lea: hmm..no ale nakonec taky odešla, jako měla tu zůstat, ale nakonec taky odešla. Ale odešla na doléčovák. No takže asi...a jako pak tady byly různý takový jako lásky, jakože lásky, ale že to nedošlo a pak o jednom vztahu jsme se dozvěděli až jako taky, když odešli oba dva. Tak jsme se dozvěděli, že tedy maj vztah.

Helena: jo

Helena: Takže tu prevenci tedy v podstatě děláte? Třeba v tom relpsu někdy? A když se prostě něco takového řeší.

Lea: Tak když přichází nový klient, tak s ním vždycky si povídáme. Dostává čítanku nebo to už vlastně dostává předtím, když jsem se uchází, takže tam vlastně taky právě ty pravidla jsou, že jo.

Helena: Jako já jsem pochopila od všech pěti, co jsem měla rozhovor, že všichni přesně ví, že ne, že to je to kardinální pravidlo a ví proč ne. Šli do toho už s tím, že o tom pravidlu věděli, a že se to pak tady zvirtlo, to už je další věc, ale jako šli do toho informovaný jo.

Helena: zažili jste během práce v komunitě nedodržení zákazu sexuálních vztahů? To jsme v podstatě probrali.

Lea: No, jenom jsem ho naštěstí zatím nezažila, jo jako, že bych je jako někde od sebe odtrhávala. Nebo,že bych někde slyšela v noci, to bych nechtěla řešit. Smích...

Helena: ne?

Lea: Ale ne ne, to se nestalo. Vždycky se to provalilo, že to..jo tady se to provalilo z té zprávy od toho doktora. A tam u té...vlastně to oboje předtím bylo podobný, že nějak to, že nějak to ty holky už nedávali a prostě to řekli.

Helena:hmm..

Lea: Ale u té druhý, u té jakoby předtím. Tak ta, jako na ní tlačila maminka, to byla asi Pavli klientka. Takže na ní tlačila maminka, že to řekne, takže pak to jako řekli.

Helena: hmmm..

Lea: a nikdo nic nevěděl, teda měli nějaké podezření. Ale...

Helena: Jaký jsou faktory, co si myslíš, že můžou jako ovlivňovat? To, to pravidlo nebo to jak se dodržuje nebo nedodržuje?

Lea: No tak trochu jsem to říkala, to stáří té komunity nebo jako ta vyspělosti komunity, že ve chvíli, kdy jako..

Helena: ten Martin to byl taky že jo...

Lea: Ale jakože to nemusí bejt jako tou dobou, že opravdu tam jsou jako dospělý zodpovědný lidi, který jako dohlíží na to, aby se tam...I když jakékoliv podezření viděj, tak to oslověj. A nemávnou nad tím rukou a protože se jim nechce řešit něco nepříjemného, že jo.

Helena: hmm..

Lea: už jako spíš vyspělý, než jako... není to jenom o té době. Pak určitě tam ta promiskuita, no nebo jako ty, některý ty traumatizovaný holky, že jo, jsou prostě sexuálně jako..Jo, že si prostě toho těla nevážej nebo že jsi jako. Dají tomu chlapovi hned, že jo? To je jako neprofesionální, že jo?

Jako to vlastní stáří asi taky, ale spíše o povaze než o tom věku asi, jako těch klientů. Pak jako asi příležitost té Zuzky. To určitě, měli to strašně jednoduchý tím, že ona byla jediná holka. Byla sama na pokoji prostě no, tak to měli jako jednoduché, což normálně se neděje, že jo, vždycky jsou dva. A Martin taky vlastně sám na pokoji, takže měli prostě bohužel úplně ideální situaci. Bohužel no, já nevím, třeba nakonec se to ukáže že, to bude dobrý, že jo. Ještě, jaký faktory?

No tak zátěž jako třeba, že tam je více prostoru, jako že...

Helena: na zátěžáku se to děje?

Lea: No jako, myslim, že nák se to dělo, na nákejch zátěžákách.

Helena: hmm..

Lea: že je to tam takový uvolněnější. Trochu míň pod dohledem.

Na druhou stranu jsou jako všichni spolu jo, ale...

Helena: Můžeš doskočit někam do lesa.

Lea: no, jako takhle to to jako bylo. No a spíš jako když to je zátěžák, kde jsi nějakým baráku, no.

Helena: hmm...

Lea: jako teď třeba, když jsou pod tím stanem, tak to asi úplně nejde, no..A to zas jako tam se jako dohlíží na to, aby tam nešli jako dva spolu sami, jo a že tady i jako holka s klukem tady jako jak se bavila o tom, že chodit třeba na tu farmu to jako když to nějak úplně většinou nechoděj dva sami na farmu jako teď. Teď je to výjimečně, že jako jich je tak málo, že většinou..

Helena: no já byla teď v kuchyni Zuzka a Vlastík byl v té před kuchyni, tak tam jsou spolu taky celý den sami mají ještě jinak třeba ten program než ostatní.

Lea: No jo, no, tak to je fakt, že...ještě aby si to ve dne rozdali v kuchyni..smích...to už by byl fakt jako úlet. Vždyť tam může kdykoliv kdokoliv přijít, že jo. víš jako že to není ..

Helena: no né, ale tak jako že můžou někam zaběhnout, za roh, protože můžu jít kouřit, když dopravuju, nemusí kouřit na přestávky.

Lea: No ale přece jenom tady na tom baráku, jako je tady spousta toho technického personálu, jako... provozního prostě a a různě. Jsou tady chrbáci, ikdyž ty si jsou trošku jako mimo někdy. Ale jako, že tady na tom domě přes den..

Helena: jooo

Lea: já nevím, že jako není, že ani třeba nemáme prostory, který jsou otevřené, odemčený, že už jako všude máme zamčeno, kde je jako prázdný pokoj.

Helena: Hana mi říkala, že v prádelně se to praktikuje jo?

Lea: No. To je pravda..smích

Helena: smích..

Lea: No a to je jediný místo, které je takový blbý no.

Helena: takže to...takže, ještě něco tě napadá? Co to třeba ovlivní? Ok.

Tady to už jsme dělali. Jak přísně vymáháte nedodržení pravidla zákazu sexuální vztahů? To jsi v podstatě řekla..

Lea: hmm..no jako..

Helena: kontrakt, vyhazov. Je to tak?

Lea: ano, odchází ten služebně starší a to je dost striktní, je to tam takový, že vyjimky jako nejsou.

Helena: myslím, že teďkon všichni ví moc dobře, že z toho mají docela asi nebo ne? Strach.

Lea: Já nejsem tak...

Helena: jakože jsou opatrnější určitě ne, nebo ne?

Lea: snad jo. Já nevím, když vidím, jak jsou tady schopný jako lhát, prostě, že já jsem takový ten člověk co věří na ty jednorozce a jakože fakt já bych to nepoznala, že lžou. Prostě, někdy je to hrozný, jako u někoho to poznám, ale takže nevím už fakt nedokážu říct.

Helena: hmm..

Lea: ale ta otázka byla jiná, vid'? Jak to vymáháme? No každopádně prostě odchod jako je striktní.

Zase platí, že obecně se snažíme, aby ten člověk někam jít. Když udělá takovej dle průser, jo.

Helena: A musím odejít okamžitě, jak vypadá ten odchod?

Lea: No jakože...

Helena: No teď jsme na to přišli. Takže jdeš ne zítra, ale dneska?

Lea: No to ne, jako by většinou mají v té chvíli distanc a jako mělo by to být co nejrychleji. Protože, aby se zase ještě nedomlouvali, neřešilo se tady ještě něco dalšího. Že máj jako distanc, že by neměli vůbec zůstat vlastně spolu sami. Dávají se potom na práci fakt jako od sebe, aby prostě neměli prostor vůbec to... Komunita hlídá aby se spolu vůbec nebavili a ten který má odejít, tak prostě co nejrychleji obvolává prostě kam by mohl jít. Jestli nějaký doléčovák, podle toho v jaké fázi léčby je. Nebo do jiný komunity.

Helena: Takže je to otázka pár dní? Řekněme?

Lea: No jako třeba dvou jo.

Helena: dvou dní?

Lea: takové to aby to prostě netáhlo, že jo...

Helena: jasně..

Lea: Ještě jako v té komunitě, aby to nebylo prostě jako celý takový komplikovaný. Ze z toho vznikají konflikty, že jo. Ty lidi jsou jako na ně našťvaný, protože lhali, že jo.

Helena: hmm...

Lea: Tak hlavně tam je blbý i to utajování, že jo?

Helena: no ale lžou potom co jsem si všimla, tak jich lže víc, že jo?

Přesně tak, jak ty jsi řekla, že jsi to věděla o kolegyni a nemohla si říct nějaké věci na plnou pus. A co je takový postup? Třeba byla jsem na tom na té prevenci relapsu. O otevřenosti se bavili a co budou dělat, když bude, když bude kolega v práci, až budou venku někde, tak si před nima začne šňupat. Co budou dělat? Podobný taky, že jo? Prostě něco co je zakázaný, tak ten člověk bude dělat navíc to odsud to můžeš hodit do to. Co si myslíš, že by to měli udělat taky? Protože...

Lea: měli by ho tlačit, aby to řekl, že jo.

Helena: a tlačila jsi třeba i ty tu kolegyni?

Lea: jo ale oni to pak už ukončili, takže... a ona pak jednou na to výcviku nebyla. Takže pak to jako nějak vyšumělo.

Helena: A pak už ..

Lea: No jako řekla jsem jí hlavně, že mě staví do strašně nepříjemný role, jako fakt bych si přála, aby to řekla.

Helena: A to tady probíhalo přesně asi taky co jsem pochopila. A to byla třeba Zuzka našťvaná hodně, že jako potom, když to na ní vylezlo, tak že všichni byli jako fuj, to je ale lhářka ošklivá. Všichni se od toho jako distancovali a přitom někteří věděli, že se to vědělo.

Lea: kdo to věděl?

Helena: nemůžu říkat tady z toho, smích..

Lea: jo to oni ti to říkali v tomhle jako jo?

Helena: Zuzka, no.

A jakože né, že byla našťvaná, že to. Ale jakože na ní plivali a přitom sami taky lhali v komunitě, že to teda... Tak to tady měli říct a nebo měli mlčet, a né na mě plivat, když vlastně jako taky vlastně lhali jako já.

Lea: No tak oni nelhali jako ona...

Helena: No neřekli pravdu, otevřený nebyli.

Helena: No tak to je přesně na hovno potom..

Helena: No to je potom jako mně přijde. Prostě jasný. Prostě jsou nějaký pravidla, který se musí dodržovat. Teď řešíme jedno, ale mohli bychom se zrovna tak bavit o pravidlu třeba, který se nelíbilo Vlastíkovi, že prostě patron dostane bod za tu nultou fázi. Jo...

Lea: jo

Helena: a on s tím nesouhlasí a zrovna tak bychom se mohli mohly bavit o tom. Prostě nějaký pravidla musí být nastavený on o něm chtěl polemizovat. Pavla mu řekla, že v pravidlech se nepolemizuje. Do léčby šel s tím, že taky ta pravidla tady jsou, takže to přijal a prostě nemusí vidět všechno, co zatím pravidlem stojí. Proč bylo stanovený. A zrovna taky řekněme je to s tímto, ale jako přináší to tím, že vlastně v nich je to nějaký že jo, že by vlastně ta ženská by chtěla nějaké to objetí. Si představuji, jako přišlo mi, že to mají těžší než ty chlapi. Tomu chlapovi, jenom chybí, sex mi přišlo. V obou případech. Co jsem dělala rozhovor. Kdežto tý ženský jako, tak bych se chtěla na někoho pověsit, jo. Tady z těch třech příkladů. A jako at' tak nebo tak, tak prostě už jako ty myšlenky a to že vlastně všem, ale do jednoho, se někdo honí hlavou, zrovna. Jo, tak vlastně se o to vůbec nemluví, protože je to zakázaný téma. Tak nikdo nemluví v tý komunitě o tom, že mě se líbí támdleten, jo..

Lea: no zakázaný téma to je, to je chyba, to není úplně pravda....

Helena: oni to tak berou...

Lea: Oni třeba? Třeba jako Libor, který nevím jak to má jako jinak, ale třeba mluvil o tom otevřeně, že se mu Zuzka hrozně líbí, jako nevím, jestli spolu jestli taky spolu něco měli nebo co. Ale jako a bylo to docela nějakou dobu téma. Dost..

Helena: hmmm..

Lea: že o tom mluvil hned jakmile ona přišla. A to je jako v pohodě, tak ty lidi trošku víc hlídají nebo tak..

Helena: Ale samozřejmě v tu chvíli kdy, dobře. Ale v tu chvíli kdy, jako tam mají zatím nějaký romantický záměr nebo myšlenku, tak už to neříkají, protože to už vede, to už vede k tomu – jo, ty

se mi líbíš, ale jo, to je jedna věc. Ale jo, protože právě ten chlap to má o tom sexu, tak to možná může lépe říct jo. Jednodušeji než ta holka, která si dělá tajné naděje, že by z toho něco mohlo bejt..

Lea: no stejně tady byl prostě Michal, který jako byl zamilovaný do jedné tady holky Katky. A ten na to dostal kontrakt jo..

Helena: A řekl to?

Lea: jo, ale jakoby řekl to, že se asi zamiloval, ale byl teda fakt hodně závislej, jako závislá osobnost.

Helena: hmm..

Lea: jo takže, no to je jedno, no, ale jakoby tím, že o tom mluvil, takže pak pak nějakou dobu tý léčby ho to trochu jako přešlo, protože prostě jako věděl, že nemůže. A věděl, že jako musí...

Helena: A ona ho chtěla?

Lea: Ne..

Helena: ono je to jednodušší...

Lea: ona ho nechtěla a využívala ho, že jo...Víš jako, že s ním jako kamarádila, a měla ho omotanýho kolem prstu. A měla prostě vztah s někým jiným, že jo. Ale spíš jako že mu mohlo to, že ta komunita vlastně na něj dohlížela a že jako je tady to pravidlo, že prostě nějakou dobu měli distanc, že se prostě spolu nikdy ne... Jako to je vlastně princip toho kontraktu, že jako to měl Martin se Zuzkou, bavit sami se prostě nemůžou, být sami nemůžou. A že mu to jako pomohlo prostě, jo.

Takže o tom jako mluvil často, že jo? Samozřejmě to hrozně těžký, styděl se, že jo. Připadal si jako idiot, ale jako dá se to přece ošetřit. Je to přece normální to nemůžeme dělat, že jako čekat, že když tady přesně jak jste říkala, dáme dohromady šest kluků, že nikdo nikomu se nebude líbit a někdo se nezamiluje. A jde o to, přesně to si taky říkala, že jako ty holky se chtějí na někoho pověsit, že jo? A oni potřebujou se naučit být sami trošku, že jo. To samí ty chlapi, že to fakt má velkej význam.

Helena: hmm..

Lea: jaká byla ta otázka?

Helena: Já už nevím...smích. Jak vymáháte a nedodržení pravidel..A další je teda jak přísně sankcionalyzujete nedodržení pravidla? To jsme si řekli.

Lea: to jsme řekli...

Helena: To je to samé. A jak ovlivňuje existence toho pravidla tvój každodenní práci s klienty?

Lea: zajímavá otázka. Smích...No, tak jako v zásadě by to mělo být asi.. to..jako tu vnímavost k tomu, že jo. Jakože prostě pozorovat, jako nebýt jako nějaký dráb. To fakt nemám ráda. Vymáhání žádnýho pravidla nějak tady. Ale nějak se na to zaměřovat, že jo. Že jakoby se dívat na to, jak se k sobě vztahujou na komunitě a mimo komunitou. Všimát si jako nějakých jako nezvyklejch v prostě těch...Jako musím říct, že nemám ráda...jakože ráda se k ním chovám jako nějak rovně, né křivě..

Helena: já vím jak to myslíš...

Lea: že je beru na stejný úrovni...

Helena: že jsou dospělí lidi, jasně....

Lea: No ale ono to někdy nejde, úplně...smích. Protože oni fakt nejsou, že jo.

No, takže tohle asi nejvíc. Pak přemejšlet nad tím, co přesně, aby jako někde nějak dlouhodobě nebyli. Někdo nebyl moc často spolu, jako ty stejný páry, že jo. Nebo ty stejný dvojice, ale to není jako každodenní. Ještěže, mi vlastně nepracujeme každodenně, ale tak to je myšleno prostě práce obecně, pravidelně.

Helena: Tak to jsem viděla s Liborem tady na té poradě, že chtěl nechat stejný skupiny to nemusel řešit, až se vrátěj a bylo mu řečeno, že ne: Že, že to má předělat a procházet právě ty lidi: Takže to předpokládám, že jako je asi funkční, no.

Lea: ale to tam zřejmě není jenom kvůli tomu..

Helena: no jasně tomu sexu.

Lea: jo, to je kvůli tomu, aby jsi prostě zkoušeli různý polohy s různýma lidma..

Helena: jasný..

Lea: a taky aby nedělali furt to samý, aby nehráblo. Jo, když jsou tady rok a furt vlastně kdyby byly furt na úklidu, že jo. Tak...

Helena: Jestli tě nic nenapadá? Jak to ovlivňuje každodenní práci?

Lea: No asi tole jako, že se na to jako zaměřuju asi. Jo, jako mimo jiné mimo jiné věci

Helena: jasně..

Lea: ale asi víc než jako v jiný terapii třeba..

Helena: hmm..

Lea: jo, protože tam nemáš ten... tam to celodennost.

Helena: No oni jsou tady prostě spolu celý den každý den. A to je těžké.

Helena: Tak a poslední otázka? Jestli máš ještě co dodat k tomu? Smích..

Lea: ne, všechno bylo řečeno. No nevím, tak jako je to zajímavý téma, no. Jakože nevím, no je zajímaví, jak ses ptala na to jestli, je jako pravidlo, který má být rigidní jako Forever.

Helena: hmm..

Lea: ale přijde mi, že zrovna tohle jako že to něco jako, jako vím, že je to úplně nesrovnatelný, ale že je to něco jako ta agrese, to je přece taky něco jako, že to srovnávat...

Helena: prostě jsou pravidla, který...

Lea: který, prostě fakt si myslím, že...

Helena: a todlensto pravidlo je hlavně funkční.

Lea: no.

Helena: není to, že by si tady třeba dali do nosu, že jo, nebo to..., jako bezpečnostní, ale prostě funkční zřejmě pro tu léčbu.

Lea: no a je to ale vlastně jako. Spíš...

Helena: já jsem si představovala, víš, asi fakt úplná blbost. Já nevím, jestli to tu vážně celé natáčet. Ale víš, jakože by když tady něco vznikne, tak na to nereagovat. Jako udělat jako vlastně - Já vím, že jsme v léčbě jo? Ale z druhý strany, jakoby udělat víc. Jako říkáme a měli by to být chlapi a ženský proto aby teda oni viděli ty reakce toho druhého pohlaví a tak že jo? Takže vlastně se tady snažím s takovým malým udělat takovou nějak... nějak model toho až vylezou ven, že jo. Tak tam bude taky mix lidí a to. A tohle to se tak bude dít a jako jestli budou dostatečně připravený na ty vztahy? Protože jo, jako jestli by neměli se tady učit i to? A jako druhý strany stojí takový vztah, který... Teď možná plácám, jo a Pavla vím, že by mi řekla spoustu věcí proti. Smích. Ale jo, kdyby vlastně takový vztah, když vznikne, tak místo aby se... protože agrese je jasně, ta je celosvětově, to není nejsou, že jo, ústavy nebo v listině základních práv člověka, že jo jasný, nemůžeme. Ale tady to nikoho jakoby neomezuje, kromě teda ty léčby. Ale v tu chvíli kdyby se ten vztah udělal úplně otevřenej pro tu skupinu třeba od začátku. Polemizují jenom jo. Lea: Jako jo, ale pořád jsou tam ty rizika toho, že prostě ty lidi jsou závislí a oni si jako budou myslet...

Helena: Ale, když by se udělali pravidla, tak jako oni mají velice striktní pravidla na všechno. Pět minut pauza, gong přesně na vteřinu. Prostě jede to celý den. Jo, na všechno je pravidlo. Jen chci říct...

Lea: že by prostě měli šukací přestávku..smích.. nebo něco takovýho.

Helena: Já nevím. Nevím, to jsem došla k tomuhle až teď s tebou. Jo, tak jako mají prostě jak si požádat o peníze, jak si přehodit ve finančním plánu něco z jedné skupiny do druhé, tak by se zrovna tak dalo ošetřit něco, že by to nebylo až tak drsný a nebyl tam vlastně ten zákaz, protože vlastně jejich přirozenost je tlačí proti zákazu. Když mají přirozenost být agresivní, tak je jasný, že tam ten zákaz musí být, protože tam se porušují ty lidský práva. Ale tady se při vzniku vztahu se žádný lidský práva neporušují. Takže jako jestli by se neměla ta komunita, jakože otevřít trošku jako tý vizi toho, co bude pak venku, protože oni přijdou naprosto ne... dobře vydrželi rok bez sexu, a co bude tetkon dělat, až vyleze? První kráčmera, kterou potká, tak prostě s ní něco bude mít. A ona druhý den půjde do hospody. Hej, jo jako..

Lea: no, ale tak jako jde o to, že vlastně oni si budou myslet, že jako, já nevím. Jo, ale oni si budou myslet jako co teďka vlastně jsou na tom hrozně dobře, protože prostě jsou vlastně místo toho chlastu mají teď tu lásku, nebo nějaký ten vztah. Jo?

Helena: no..

Lea: ale, za první, když jako jeden z nich začne chlastat, tak co ten druhý? To je jako to je jedno velký riziko. A druhý, že prostě..

Helena: ale zrovna to se jim může stát venku. Akorát že ještě nebude ten druhý tak ohleduplný, protože nebude vědět čím si tady prošel. Takže před ním bude klidně chlastat. Jo, koupím si víno dámského do ledničky a buď začnu žít s někým, kdo je z komunity bejvalej, tak jako jak na to bude? Hůř se mnou, protože já nebudu nebudu znát, co tady probíhá čím jsi musel projít. A tak budu daleko víc relax k tomu jako jak tomu přistupovat.

Lea: Tak to zase on by měl umět jako to tý nový polovičce vysvětlit, že jo? Že třeba, jako jestli prvních pár měsíců jako nechce, aby jako ,nebo nechodím s někým kdo pije, že jo. No nevím...

Helena: no a myslí si, že je tady dostatečně vyzbrojíš na to všechno, co jsi mi to řekla, co by měli dodržet venku vše zvládnou? A, že při první hádce neporuší? Nebo nevím. Jo, víš jako.. Jestli nevádí, tak já už asi ukončím....

7.5.4 Pavla

Helena: Takže Ahoj

Pavla: Ahoj

Helena: Než začneme, tak jenom bych teda řekla, že jsme podepsali informovaný souhlas. O tom, že budeme mít spolu rozhovor, který bude pro bakalářskou, ne bakalářskou - diplomovou práci a že teda souhlasí s tím, že to nahraju, nebudu to používat někde jinde a diplomku budeš mít potom přečtení, když budeš chtít jo,... takže se budu teď rovnou ptát- tak co je nejčastější náplní práce?

Pavla: jako psychoterapeuta?

Helena:hm..

Pavla: asi jako u každého – néé, vést skupiny. Individuálně je vést, terapie, i skupinové terapie...nějakou administrativu..já tetkon dělám třeba i nástupy. Takže komunikuju hodně s uchazeči o naší léčbu. Tak jako celkově....to dělám za tech x hodin tady v tý práci...

Helena: dobře, takže vlastně jseš psychoterapeut tady...

Pavla: no..

Helena: Jak dlouho tady už pracuješ?

Pavla: skoro čtyři roky

Helena: 4 roky..

Pavla:hmm... 11 let skoro v Magdaleně.

Helena: Kolik?

Pavla: 11 let.

Helena: 11let a 4 roky jako terapeut?

Pavla: Já jsem byla v terénních programech

Helana: aha...

Pavla: a pak v prevenci v Magdaleně..

Helena: jojo, jasný..

Helena: Takže rovnou se zeptám, jaký má podle tebe význam pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě?

Pavla: Já to vidím tak, že je to dost důležitý, bohužel na druhou stranu samozřejmě jsou to vysoké nároky na lidi, ale s tím, že když se vždycky se potvrzuje je tady vztah, ten člověk se neléčí, tak jak by měl...na jednu stranu je to zatěžující..Když to porušují úplně a na druhou stranu by to mělo nějak právě udělat to místo na tu léčbu tady, toho nejsou schopni někdy sami.

Helena: hmm..

Pavla: My jsme připraveni ani uzpůsobení na to – jako na partnerský...

Helena: hm..

Pavla: jako na partnerskou terapii, léčbu, na to mi nejsme...

Helena: hmm..

Helena: Jasně a tedko, když se vrátíme spíš úplně do začátku, když jsi tady začínala asi jako terapeut, teda před těma čtyřma rokama. Jak jsi se na to pravidlo dívala? Jak se ti to zdálo, nebo jaký jsi z toho měla pocit? Když jsi začínala.

Pavla: Já mám furt stejný...smích..i s tím, že určitě jo jsem proto, aby že s tím neumíme pracovat... nebo neumíme...nejsme na to uzpůsobení na partnerskou, párovou terapii, nejsme.. takže opravdu to tady nemám bejt a s tím ale že když nám ten vztah řeknou. No, tak se s tím dá něco dělat. Nevyhazujem hned za něj...jo.. můžeme to nějak řešit. Jako se pokusit, aby se i tak jako mohli léčit.

Helena: hmm..

Helena: A, to znamená, že je to jako když se chci podívat v čase zpátky před těma čtyřma rokama a teďkon - myslíš si, že ten pohled teď jakoby se nezměnil?

Pavla: Ne, mě akorát rozčiluje, že je to furt stejný, to se mi nezměnilo..

Helena: hmm..

Pavla: určitě vidím, že je to náročný pro lidi a určitě vidím, že se mají rádi. Samozřejmě to člověk přeje, protože je to jako lidský, někomu to opravdu třeba vyjde, někomu ne...jediný co mě jako rozčiluje je to, že někdo prostě přijde o tu šanci svoji jo...

Helena: když ten nejden musí odejít?

Pavla: Jo a vlastně to mi vadí, jako když si pak řeknu, že fakt se mají rádi...

Helena: hmm..jasný

Helena: Takže v podstatě, jakoby ten náhled se ti teda nezměnil. Jo, chápala si to od začátku stejně...

Pavla: jo, jo, já prostě tím, že jsem dělala v terénech, dělala jsem s lidma, kteří teprve chtěli do léčby nebo nechtěli a my jsme motivovali a strašně jako je to Nekonečný příběh s těma aktivníma

uživatelama...Tak si vážím každého, kdo do té léčby přijde a kdo to dotáhne a opravdu nastoupí

Helena: hm..

Pavla: a pak jakože za to vylítne, tak si říkám, že pro mě to není až takový jako přišlápnutí, samozřejmě já když pomenu to, že nám třeba tady čtyři měsíce lžou, podvádějí, zapírají...to je zase ta druhá věc. To je asi tak...

Helena: Hmm..

Pavla: Protože, to umněj výborně..

Helena: hm..jasně..

Helena: Takže to je vlastně ty dvě otázky jak jsem už udělali taky...

Děláte prevenci dodržování tohle pravidla? Vlastně toho zákazu těch sexuálních vztahů? mluvíte o pravidlu nák s klienty, nák pravidelně?

Pavla: Já myslím..že to není pravidelně na pořádku dne. Že se o kardinálních pravidlech se zmiňuje a učeť se to v nultých fázích, kde se to furt omílá..a na každý velký komunitě nahlas i s tím, že to mají vypsaný, mají to všichni, mají to na nástěnkách. A v prevence relapsu se hodně bavíme o vztazích..

Helena: Hmmm..

Pavla: nebo co se zrovna teď děje v komunitě, jo..když je někdo s někým sblíží, hodně to oslovujem, že jsi toho všimáme. I klienti dávají nějaký kontrakt a tak dál... myslím si, že je to hodně blbý...

Helena: Takže už je to fakt jakože na denním pořádku jo nějakým způsobem řešení vlastně tohoto pravidla? Přímě ...

Pavla: Jo jak říkám, jako když nám to nezatajujou, nepodváděj, ale přijdou s tím, že se někdo někomu líbí nebo možná něco jako pociťuje, tak se s tím dá pracovat.

Helana: Hmm..

Helena: a když tady u toho, když narazím na tu Zuzku, tak tam potom dospěla k tomu, že kdyby vlastně..., ikdyž pak už jsi nebyla jistá, ale říkala jako že, když by byla nedostala ten kontrakt s tím Martinem, takže vlastně ten kontakt, kontrakt, že hodil vlastně jako vlastně do ilegality, když se chtěli setkat a že vlastně ty ilegální setkání vlastně vedly k tomu, že to vedlo k něčemu víc, že kdyby vlastně se byli mohli bavit otevřeně a nemuseli jakoby se schovával...což vlastně potom kontraktu, museli, když se chtěli potkat sami bez toho třetího... nebo nějak mi to říkala jsi, že tam byl nějaký jako, že nesměli být sami v místnosti nebo něco takového... tak, že vlastně je to hodilo do té ilegality a to,že je potom vedlo k dalším ilegálním kroků.

Pavla: Jo to je nejlepší...Jo to je přesně typický od těch klientů, že to hoděj na ty druhý a nejlépe na ty terapeutu..

Helena: no já jsem..

Pavla: protože ono to bylo jinak. Oni ten kontrakt dostali dávno po té, když už spolu dávno spali. Tedy když to pozpátku spočítáme, od kdy je těhotná...

Helena: aha...

Pavla: Tak už spolu dávno spali, ale hezky se to poslouchá, že jo. Smích..

Helena: smích...

Helena: to jsem nevěděla, co to jsem vydedukovala z toho. Ale já jsem jí říkala. Hele jako a ty si myslíš, že by se to bylo nestalo, že se stalo jenom kontaktem? Jo a ona říká – no když o tom přemýšlím tak asi ne, takže to ne..

Pavla: minimálně dva měsíce spolu spali, ale oni vždycky hledají nějakého viníka někde jinde, že jo...protože mi za to můžem, jsme je do toho hnali....

Helena: Jasně, jasně...

Pavla: a naopak já mám zkušenost, že taky klient nám řekl, že se mu líbí jedna klientka, že jí asi miluje, takže jsme se k tomu nějak postavili. Otevřeli jsme to v té skupině a ta skupina se tomu jako věnovala, všímala...a podporovala... kontrakt dostal, ale nakonec z toho žádný vztah vlastně nebyl. Potom po měsíci..řek já jí vlastně nemiluju a hlavně oni jsou hodně promiskuitní taky jako potřebuji náké pohlazení, nějaký dotyk, je to tak.. Je to běžné – kor v uzavřeném prostoru, že jo. Tak ty pocity jsou prostě běžné, že jo, nebo přirozený.

Helena:hmm..

Pavla: Jo a že kolikrát je to ňaký jenom chtíč nebo pobláznění, jako, že to nemusí být láska na život a na smrt. Ale většinou je to něco takového. Prostě potřebujou nějaký to pohlazení, ňaký kontakt, no.. Nebo ňaká nadrženosť taky...

Helena: hm...

Helena: no to říkal právě jeden z nich, že už si zvykl, že i když jsi mu něco takového stane, takže to za chvíli odezní, že jo. Ten člověk za chvíli něčím na sebe. Smích..

Pavla: jojo...

Helena: Ale ono je to prostě těžký, protože když jsou spolu třeba sami v kuchyni celý den..

Pavla: no právě...

Helena: Nebo na farmě....

Pavla: A proto jsou ty kontrakty, aby spolu nebyli pořád, jo... Jenomže oni to ještě porušují, schválně si vyhledávají a setkávají se potají...tak je to jako o nich. My jsme udělali pro ně, co jsme mohli, že jo...

Helena: Hmmm..

Helena: takže to by jsme měli....o v té práci v komunitě nedodržení zákazu setkávání, vztahu... ale když jsem se bavila s tou Hanou?

Pavla: hmm Hanou..

Helena: tou pracovní terapeutkou, tak ta říkala, že když potom se vrátila - co to je tři roky, takže za ty tři roky se to stalo s na 4 krát nebo 5 krát, že někdo musel odejít..

Pavla:hmm..

Helena: že to došlo do té fáze, takže se to vlastně děje víc, jak jednou ročně... to že někdo odchází... je to tak?

Pavla: Já..jako že nějakou statistiku jsme nedělali, ale vlastně, když pomínu tohle to poslední ...tak předtím, tak třeba byl vztah o tom, že to řekli, až když tu vlastně nebyli, takže nás se to netýkalo - té léčby..

Helena: Aha, aha..

Pavla: nás to nějak neomezovalo nebo...

Helena: a nikdo si toho ani nevším?

Pavla: No mi jsme to jako oslovovali a oni to furt jako zapírali... furt, že nic a pak jako řekneš venku, že maj nějak vztah na doléčováku...jo

Helena:hmm..

Pavla: a měli jsme tady pár, jednoho klienta, kterej se furt držel jakoby v tom kamarádském vztahu s tou holčinou.

Helena: hmm..

Pavla: Obadva si to vlastně řekli, že teď ne.. tady ne. Jako třeba že se jako budou líbit a že uvidí jak venku. No a dneska vlastně spolu žijou... čekají dítě.

Helena: fakt?..

Pavla: hmm.. Ale tady jsi to ustál..., že nešli jako do větších akcí, právě vidíš tady je to hodně ovlivněno tím prostorem uzavřeným. Takže jako uviděj co venku a jako nebudu porušovat pravidla. Pojedou si svojí léčbu.

Helena:Tak to byli dobrý.

Pavla: Joo, to bylo už hodně vyspělí nebo dospělí..už

Helena: hmm..

Helena: tak... Jak přísně vymáháte nedodržení pravidla zákazu sexuálního vztahu v komunitě?

Pavla: No, tak jak říkám, zase podmíněčný vyloučení, někdo může být vyloučený z toho páru, když už, tak ten služebně starší, u kterého si říkáme, že je připravenější na ten život jinde. Ale kdykoliv vyhodíme, tak se mu zkusíme zařídit přestup někam jinam...

Helena: hmm..

Pavla: no do jiného zařízení..

Helena: Aha,Aha

Pavla: aby jako nešel na ulici, ale šel někam...

Helena: takže, když šla třeba ta holčina první od toho.. tak někam...jste jí našli nějaký místo?

Pavla: Hmm.. já si to přesně nepamatuji, ale někdo to využil a někdo ne – jo..

Helena: hmmm..

Pavla: ale vždycky jako to doporučujeme, tak Zuzce tedkon taky doporučujeme červeněj, teda Karlov, že můžeme to i zkusit zařídit...

Helena: ona ten Karlov nechce, nebo co? Z nějakého důvodu?

Pavla: Ona odmítá.. no..

Helena: vůbec..hmm

Pavla: takže vždycky jako doporučujem co my vidíme jako nejlepší...

Helena:hmm..a hledá něco?

Pavla: jo..doláčovák se tedkon zkouší..

Helena: a to by asi nemělo být v rozhovoru – ale tedkon vsuvka - řekla to už rodičům?

Pavla: no snad to volala mámě..

Helena: no už v neděli jí to měla říct...

Pavla: no...

Helena: Jak přísně sankcionalizujete nedodržení pravidla? To jsme se v podstatě...

Pavla: tak to je ono.. to je asi nepřísnejší..když to je asi ten vyhazov nebo podmíněčný vyloučení nebo může dostat nějaký kontrakt. Nebo elaborát o tom svým nějakým negativním chováním jako... je to o tom aby se ten člověk nad tím taky zamyslel, nemá to být jenom o tom trestu,ale vlastně o tom co to vlastně dělá. Vzorec toho chování - většinou se jim to nějak v životě točí, že jo. Že furt někoho podvádějí nebo lžou a jdou si za svým at to stojí co to stojí...takový ryzikový chování vlastně..

Helena: hmmm

Pavla: neupřímný..

Helena: A oni to neumí převádět ani potom na ty jiný situace, no..

Pavla: To se jim snažíme propojit – že se jim to děje furt – todlencto vlastně se furt opakuje a v tom se moc neposunuje..

Helana: hmm..

Helena: A tedkon...Jak ovlivňuje existence pravidla tvoji každodenní práci s klienty?

Pavla: Asi nijak?..

Helena: No tak.. takže to každý den řešíte, ne? Smích..

Pavla: Ne..smích..jako, že to tam může být a že by jsme to každý den řešili to si nemyslím. To zas tak úlně častý není, že by jsme tady... Já říkám, že je to tady spíš možný – jsem se blbě vyjádřila. Se toho dotknout – těch pravidel..

Helena: Hm..

Pavla: Určitě na velkých komunitách, kde se podepisujou smlouvy, říkají nějaký ty..., tu smlouvu se

vlastně musí naučit naspaměť. A ty kardinální pravidla, že je sexuální zdrženlivost kanální pravidlo a tak dále... Ale to že by jsme každý den vytahovali..smích.. kdo spolu nebo ne, ale jako,ne.

Helena:hmm..

Pavla: může to bejt, není to žádný tam žádný tabu, ba naopak to tam otvíráme, povídáme si co cítíme, vidíme, slyšíme...

Helena: Takže jako že...

Pavla: kdo spolu, nebo se ti líbí támdle Andrea, nebo...oslovujem to, když to víme...

Helena:hmm..

Pavla: otvírám..

Helena: Dívej oni se asi bojí, si říká, i taky kvůli tomu, že to je právě to kardinální pravidlo, že jo?

Pavla: Hmmm..

Helena: My jsme se tam bavili se všema...v podstatě, jako že to je pro hrozně těžký, že je to pro ně taková volba mezi tím jako léčba – oni všichni to pravidlo chápou - tak jak jsi to řekla ty, tak ho říkají všichni. Takže si myslím jako že to pochopení toho proč by neměli tam je. Ale v tu chvíli, když se někdo líbí, tak tam přichází, že musí jakoby zvolit. Co je důležitější. Jo a u těch chlapů mi přišla léčba, že jde nahoru a u těch holek je to takový jako rozkejvaný...

Pavla: je to opravdu o tý skupině no, teď tady máme hodně tu hraniční poruchu no..

Helena: to tady bylo hodně tady, když jsem tu byla...

Pavla: a oni hodně prostituovali a oni nemají žádnou sebehodnotu taky. Jo a oni hledají tu lásko, že jo. Hledají to hezký, to romantický..

Helena: hmm..

Pavla: protože oni to většinou nezažili, oni mají většinou problémový ty vztahy ..to vůbec..ty všichni ti závislí mají problémový..Tady se to mají učit, i těm emociím – oni nerozpoznávají své emoce, když si všimneš – proč mají každý den takovýdle nálady, co se jim děje v těle..Oni do všeho skáčou jenom s těma emoce a pak si natlučou...

Helena: No jo, no. To patří k tý Hraniční no..

Pavla: nooo..ale to mají jako všichni – no. Nevím, něco provedou a pak jsou pozpátku tako, že jsou na sebe našťvaný, no. A z čeho jsou našťvaný? Co je rozladilo, že..jo a jak se jim spalo a td td..Že včera s někým mluvili, nikdo jim něco něco řek, oni to neřešili mimořádkou nebo... jo prostě tady se někam dojde a tady se to teprve spíš učeť... poznávat sám sebe.

Helena: hmmm

Pavla: jo vlastně, přes ty emoce...někdo je třeba trochu ploší v těch emocích zase naopak. Je to různý...

Helena:Hm...

Pavla: jako, že nechťič, to měl třeba ten Martin, ten vím, tak náč celoživotně, že první jako skončí s

ženskou v posteli a pak jako ...

Helena: no Libor mi řekl to samí...řekl já prostě k léčbě pro mě patří zákaz ženských, protože ty mě přivedou okamžitě do maléru.

Pavla: hm.. Jo vlastně..a je to vo tý sebehodnotě taky...o tom sebevědomí toho.

Helena: Hele a tohle mně právě jo... to je totiž to co jsem si všimla, že čím jsou tu dýl tím, že možná mají větší to sebevědomí, že jo?

Pavla: jo..určitě.

Helena: že jo...

Pavla: To je...roste s tím... s tou navyšováním té zodpovědnosti jo. To je jak člověk uvidí, co všechno najednou dokáže, co má za sebou, kam se posunul. Tím to sebevědomí hodně roste samozřejmě...

Helena: Tady, Libor se mi hrozně líbil, on je strašně pyšný na to, že je teď ten šéf domu a myslí si, že to dělá fakt dobře, a že takovéhle funkce mu fakt vyhovuje a a je takovej patričně pyšnej na sebe ..

Pavla: no tak on je rozdíl pak, jestli člověk nastoupí a fakt uvidíte – někdo nechce ani mluvit, nebo jenom pózuje a nic jenom hlavu dolů a nepromluví a pak odchází a má proslovy a... říká druhému, že co by mohli dělat a všichni k němu vzhízej, ale to chce čas a tak dál. A hlavní je ta upřímnost, protože se tady opravdu schovávají a spí jeden s druhým...a vlastně celou léčbu jim pak tady..todlecto sebere..veškerej ten prostor na tu léčbu, no.

Helena: hmm..

Pavla: jen řešit aby mě nikdo neviděl a aby se někdo něco nedozvěděl něco nepoznal....

Helena: Já vím, že s tím dle tím - Já mám jednu otázku. Jako já rozumím, že na to nejste zařízení, takhle je to stavený, v pořádku. Ale jenom polemizuju, jakoby s tou možností, protože jeden z nich, teď nevím kdo mi řekl, že kde jsi existuje jediná v Čechách terapeutická komunita. Tam kde berou páry.

Pavla :hmm..

Helena: jo..

Pavla: Červený dvůr..ale ono je spíš pmko s komunitní léčbou to vím.

Helena: aha..

Pavla: Tam dělaj jako párovku, to vím..ale co my jsme tam posílali normálně z Káčka nebo z terénu páry, protože měli třeba čtyři děti. Tak stejně vždycky šli

Helena: od sebe..

Pavla: no..protože se podporujou v tý závislosti, že jo...že v lastně je to problém, ten jejich vztah, je založenej v tý závislosti...

Helena: Já jsem jenom tak přemejšlela o tom, kdyby ne.... Oni cítí, oni prostě mají naučený prostě

zvyk, že když něco nedělaj, tak jak se má, tak lžou jo. Takže si to tady opakuje a kdyby oni nějakým způsobem, fakt jako se tady cítili frý...o tom vztahu třeba začínajícím nebo chtíči momentálním...nebo cokoliv to je – kdyby dokázali by to jako vybalit. Tak by se s tím dalo pracovat, tak jak jsi ti řekla.

Pavla: Určitě..

Helena: ale oni to nevybalí, protože je toto kardinální pravidlo. Takže oni už ví tuhle chvíli a už něco porušují. Takže si to radši budu držet v sobě. Takže já jako teďko jako z druhé strany - jsem si představovala. Když řeknu ten příklad toho Libora, který teda asi...aspoň z toho co z něj dostala... nikdy neporušil to pravidlo. Nicméně myšlenky měl za celou tu dobu, co je tady od začátku na různý ženský...

Pavla: no to je přirozený..no

Helena: no dobře, ale víš o těch všech myšlenkách? Nevíš, protože to bylo kardinální pravidlo, tak on to nikdy nevybalil...ono to zase odeznělo, takže on zase se s tím naučil pracovat, ale naučil se s tím pracovat sám sobě a jakoby nikdy to nevybalil na vás, protože by se to jako příliš řešilo, že jo. Je to vlastně blízko, už tomu porušení toho pravidla, takže si to nechal pro sebe a nějakým způsobem to překonal...

Pavla: hmmm.

Helena: A jestli jako kdyby to pravidlo nebylo až tak striktní, aby oni se báli toho nedodržení nebo jakoby jestli bych šel... protože mě přijde, že jako tady vlastně smícháš chlapi a ženský. Vidí se od rána do večera, jsou v blízkém kontaktu, styku, ale zároveň jim zakážeš jejich jednu z mála přirozenosti, která na těch drogách zůstává, že maj chuť na sex. Jo. Takže oni se vlastně dostávají do strašně těžký a neřešitelný situace pro ně mnohdy. A proto to třeba někdy se nedozvíte, až když odejdou nebo třeba nikdy, že tady něco takového vzniklo a, že vlastně to pravidlo, protože to pravidlo jde proti...jako nevím, jak to vyřešit. Jo. Jenom polemizuju teď. Ale jako že s tím, že to pravidlo jde jakoby proti té přirozenosti toho člověka, takže vy je stavíte tím pravidlem do strašně těžké situace. Tím Já nechci říkat..vy... Víš jak to myslím?

Pavla: Já myslím, že je to v pořádku..

Helena: vy je stavíte do strašně těžký pozice...

Pavla: my ale nepotřebujem přece všechno vědět, jako proč, že jo..

Helena: no když by měly být otevření? A něco intenzivně prožívají celý den, tak by to asi měli říct té komunitě – ne?

Pavla: Nemusí každý sdílet každou myšlenku, zase...Jo ale, naučí se pracovat sám za sebe svým chtíčem třeba. A nebo si taky staví náky žebříček hodnot, co je pro něj důležitější, že jo a nějak s tím pracovat, jako s chutěmi prostě. Je to chuť.

Helena:Jo

Pavla: je to chuť na sex..A vlastně je to taky nějaká dovednost, si říkám...

Helena: Jo jasně....Jasně, že jo...

Pavla: No jasně, že normálně člověk...nebo já jako nejsem závyslá, možná maximálně jen na cigárách, jo, ale já mám vlastně vztah jako vysokou hodnotu na žebříčku hodnot pro mě, jo. Já jsem nikdy nešla do vztahu s chlapem jen tak přes postel nebo to...Já musím člověka poznávat, musím s ním radit a tohle učím třeba svoje klienty taky. A oni jsou z toho strašně vyjevený, protože to neznaj. Ale fakt jenom aby nejdřív poznali sebe a pak poznávali třeba toho druhého. A pak třeba můžou stavět nějaký vztah, a zkoušet to, že jo..ale oni do toho skáčí většinou po hlavě a pak se jim to nedaří. Ale oni nejdřív potřebují dát dohromady sebe a jak to mají udělat, když mají ještě řešit nějaký tajemství nebo jaký sex nebo něco...

Helena: ale oni...to je ta věc, že oni to tajemství stejně řeší..., když se nic nestane jo, i když vlastně jako všechno proběhne, jak má. Tak stejně v sobě něco co tady nevybaví, ale mojí strany to možná není až tak relevantní k léčbě, aby i takovýchle myšlenky museli vybalit...

Pavla: no taky máš tajemství nějaký a neříkáš ho třeba...

Helena: jasně, ale nejsem v komunitě, abych se léčila..

Pavla: to neznamena, že musíš říct úplně všechno, pokud se to netýká nějaký...

Helena: a v psychoterapeutickém výcviku, neřekneš všechno?

Pavla: ne

Helena: ne?

Pavla: ne..

Helena: já jo..smích

Pavla: já mám jako svoje hranice a přes ty prostě nejdu. A jenom neříkám tím, že to neznamena, že by musel být špatnej klient nebo špatnej terapeut, jo...To prostě jsou věci, že má chuť na sex, to oni říkají a já třeba nemyslím, že je to něco špatnýho, jasně, že je to přirozený a já třeba jako lektorka primární prevence bejvalá, co jsem 7 let pracovala s mládeží a právě o vztazích o sexu, všechno jsme se bavili, tak jako fakt ráda vždycky v prevenci relaxu o tom s nima mluvím. O těch vztazích, o všem. Já s tím nemám problém, někdo se třeba stydí. Já jsem jim tady pořídila....mají tady krabici kondomu,jo.

Helena: hmm..

Pavla: že to chci posunout někam jinam, protože jako nechceme tady nechtěné těhotenství, že jo. jsme říkali, kdy je vydává? Ještě jsme to úplně ukotvili, jestli třeba na výjezdy nebo tak, ale zase jako úplně to otvírat...aby každý tady skákal po každým, smích..když to řeknu hnusně. Tak to se taky daleko nedojde. Jo..

Helena: chlapy měli návrh...ale vždyť by mohl být povolený sex, hlavně když spolu pak nebudeme mít vztah, ne? Aby jsme nic neřešili.

Pavla: a to je přesně ono..

Helena: no to přece nikdy takhle nefunguje, že jo. Minimálně jeden z vás to začne řešit. Jinak vás to nebude bavit...

Pavla: no je to přesně ono, jo někdo z nich bude poškozenej..jo citově minimálně..

Helena: hmmm..

Pavla: většinou, ale je to přesně to, co oni uměj, uměj spolu jenom spát a neumí ten vztah a my to máme podporovat?

Helena: hmmm..

Pavla: to je přece blbost, že jo?

Helana: hmm..

Pavla: ještě si o to říkaj, že nechtěj vztah..já jim fut říkám nejsme zvířátka, jsme lidi..

Helena: no ne.. oni to dávali jako návrh, jako nějakýho kompromisu kardinálního pravidla..jo

Pavla: jo..no ale to je ono, že oni mají ty hranice úplně někde jinde. A ty hodnoty..a když si říkám, že to má bejt i o vztahu..

Helena:hmm..

Pavla: to nemá bejt o sexu, tady nejsme zvířata, ale jsme lidi s nějakýma emocema a máme budovat vztahy...

Helena: taky to určuje..,protože ten Libor zrovna říkal takovéhle věci, jako že vlastně bez panáka nebo aniž by se něco dal, tak v životě ještě neoslovil ženskou jako první a tak jo?

Pavla: ano, no a to se právě... jedeme.

Helena: A neví vůbec jak to bude dělat, až se teřkon odsat' vrátí..

Pavla: no..to je přesně tak a to většinou ti klienti v tech individuálech, takový ti co jdou konečnou a třetí fázi, tak to probíráme.

Helena: hm..

Pavla: vždycky se mi to tam objeví s tím, že jsi si najednou nejsou jistý, že to neuměj, neuměj si představit sex bez drogy. Neuměj si to představit bez toho aby si nedali nějaký panáky a vo tom to je, aby si člověk otevřel to téma a začal vlastně s tím pracovat. Já třeba jednomu klientovy jsem doporučila seznamku, že si prostě může zkusit fakt seznamku a jen tak komunikovat se ženou..

Helena: hmmm..

Pavla: je to jako bez závazku, jenom si je tam možné vyprofilovat, možná jenom kamarádka - uvidíme, ne že hned na sex ale, že si zkusí komunikaci s úplně cizí ženskou, protože, říká, já nic jinýho stejně neznám – vždycky jsem sbalil ženskou v hospoňě a vždycky to bylo vohul me, jo...

Helena: hmmm..

Pavla: Ale že prostě jo, že hledá možná jen kamarádku. Se sejít a uvidíme a jenom takhle si to zkoušet, že jo?

Helena: hmm.. No, protože to je asi... jako jeden potom, bude chtít někoho sbalit, tak aby se třeba nenapil jenom kvůli tomu, že už nebude vědět, jak to..

Pavla: no a ty holky jsou taky zvyklý, že se mají hned nastavit. Jestli ne, tak je to blbě. A jinak to taky neznají je to úplně prostě divný.

Tohle jsme taky s jednou klientkou vlastně dělali, že jsem dělali scénky, ta rande naslepo. Protože o čem se bavit, protože oni fakt nevěděj za střízliva.

Helena: hmm..

Pavla: Todle všechno se fakt muset učit, ale tím že jim dovolíme sex tady, tak tím se to nenaučí..

Helena: no jasně. Ne. Jako je to pravda, jenom jsem prostě o tom polemizovala. Víš jako že vlastně se staví do takové těžké situace tady v tom, že to mají sami těžký, ale je fakt, že by to ničemu nepomohlo. Že by to bylo zase špatně.

Pavla: ale vlastně ta skupina léčí, že jo...jako komunitní terapie skupinová a vlastně tím, že se budou skupinkovat nebo párovat, tak tím se budou vlastně izolovat. Budou mít něco víc nebo něco míň než ostatní, tak už se tím budou izolovat, nesdílej...a nelécej se--

Helena: no právě, to je mi jasný a právě proto jsem si říkala, že jako, že kdyby to pravidlo neexistovalo, tak oni by normálně mohli přijít - něco mezi námi začíná a jakoby tím pádem ten vztah neuzavřít jenom sobě, ale nechat ho venku i v tý komunitě..

Pavla: ale to můžou i tak..ale to pravidlo i za mě tady nebude, tak to pojede hlava nehlava a tady pak nestačíme řešit nějaký jako potraty nebo něco, jo..

Helena: hmm..

Helena: ale hlavně.. nic. No jasně, no.

Pavla: protože oni fakt jsou v tomhle hrozně nezodpovědný.

Helena:hmm..

Pavla: strašně nezodpovědný...jo, mají žloutenky, hiv, takže prostě neřešili nikdy nějaký ochrany nebo že by něco sdíleli. To jim všechno jako bylo jedno my jedeme k tomu, že by jim to všechno nemělo být jedno...že všechno má jakousi svojí váhu a...

Helena: hmmm...dobře. Ještě potom otázka. Jestli jsou nějaký faktory, které si myslíš, že to třeba ovlivňují mezi nima? Já nevím..napadá tě něco? Jako co to ovlivňuje? Jestli se něco takovýho stane a oni to musí v sobě nějakým způsobem zpracovat, aniž by museli do něčeho skočit po hlavě...

Pavla: No tak určitě ta otevřenost, ta je důležitá...

Helena: otevřenost...

Pavla: jo..ta je důležitá. Otevřenost a upřímnost.

Helena: a asi ty ne mentální predispozice, že když tam někdo pracuješ těsně jako třeba poruch osobnosti, tak to bude jak dlouho.

Pavla: jo stou diagnózou...To jsme si říkali ti hraničáři..

Helena: hmmm..

Pavla: tak ti k tomu inklinujou asi nejvíc

Helena: a on ten Martin je taky ne?

Pavla: jo no jo...

Helena: mi říkala Zuzka...

Pavla: hlavně jsou i s promiskuitní minulostí. Jo, a prostě je to hodně i o sebevědomí. Možná si potřebujou něco dokázat nebo jim je to jedno, protože to jenom... tady klientka se stydí, že má ráda svého přítele venku a na druhou stranu se nestydí mluvit o tom, že prostituuje. Prostě to je normální, přece. Jo. Že maj ty hodnoty jinde..

Helena: jo někde jinde...

Pavla: jo je to i o tom svým těle jo, že je to jen nějaký nástroj, že to nemá nákou hodnoutu..

Helena: hmmm..

Pavla: takže, pro ně je pak tohleto jednodušší a nerozumím tomu, jak to máme. Prostě mi jim to říkáme, že tady to zkusíme to trošku probírat nějak jinak, aby si začali vážit sebe a i svého těla.

Helena: s tím, že to můžou mezi sebou i takhle zkoušet, že kdyby to třeba byly vydrželi s tím kontraktem ty dva. Tak...

Pavla: jo nebo neumím podrobovat, poslouchat nebo něco za něco. To jsou všechno takový ty návyky zvenku. A nebo fakt ten pocit, že...nebo tu potřebu toho doteku nebo tý něhy..

Helena: hmmm..

Pavla: nebo něčeho, jsou třeba nešťastný, potřebuji pohladit, taky možný..ulevit, uvolnit nákej tlak..to je různý. A co se snažíme takovou pravdu přijímat, aby se nerozjel ten kontakt jako ty dvojice, jo..

Helena: hmmm..

Pavla: když jsou spolu, nebo když si toho někdo všimne, tak to se snažíme je rozhazovat, protože to opravdu vede k tomu aby tam něco vzniklo.

Helena: hmm..

Pavla: když spolu tráví víc času.

Helena: Já s myslím, že to je všechno. Poslední je, jestli máš cokoliv, co ještě ti k tomu tématu napadá. Jako co třeba jsem se nezeptala, nebo co jsme neřekly.

Pavla: asi ne no. Já si někdy říkám jak to bude třeba za 10 let, no...

Helena: jako ta léčba?

Pavla: no ty pravidla, třeba jo. No ta léčba jako taková s těma pravidlami, jo taky se furt všechno mění, posouvá...různě. Taky něco měníme, tak co budem dělat v tomhle. Jako kvůli tý ochraně, to si nejsem úplně jistá, jo tak třeba kvůli tý ochraně jako takový,jo..

Helena: Jako ochraně? Myslíš tím, aby neotěhotněly třeba?

Pavla: no nebo neroznášeli si ty nemoce. Protože je maj..maji třeba zaléčenou žloutenku, ale maj..Máme tady i hivěčko, no..

Helena: hmm..

Pavla: nechtěný těhotenství..

Helena: Myslíš si,že to je větší riziko, než co se týká té léčby? Viděla by jsi třeba možnost jako změny tohoto pravidla nebo zrušení nebo nějaký posun toho pravidla třeba do budoucna? A nebo si myslíš, že to takhle fakt vyhovuje a je to takhle jako...

Pavla: já nevím, jako fakt nevím..jestli se to bude někam jako posouvat, to neumím teďka jako říct, já si myslím, že nějak to ohraničené furt musí být. Prostě ty lidi, který sem choděj, tak jsou totálně nezhraniční.

Helena: A nebylo by třeba lepší..já vím, že třeba chlap se od ženský naučí něco jiného a naopak, ale jako oddělit chlapy a ženský, že některý ty komunity jsou jenom pro chlapy nebo pro ženský, že jo.

Pavla: hmmm..Mně to fakt, pak přijde už jako kriminál...smích

Mě přijde v pořádku, že maj tu ženskou stránku i tu mužskou, to je to samé jako u nás.

Helena:hmm..

Pavla: Jakoby v týmu, furt chceme aby byli vyvážený, v uvozovkách jak máma tak táta..., že prostě tam musí být ta energie jak mužská, tak ženská.

Helena: Hmm...

Pavla: vlastně já jsem pracovala v kriminále 12 let...

Helena: co jsi tam dělala?

Pavla: když jsem tam byla, tak jsem jako dělala vychovatele, no nejvíc času. No a tam jsou jenom chlapi nemají ty ženský a stejně jsou tam ty vztahy,a ten sex. Jo a je tam znásilňování, je tam šikana, právo první noci a nevím co všechno... a přitom ty chlapy vylezou a zase jsou normálně hetero.

Helena: ty jo...

Pavla: Takže říkám, já mám tu zkušenost..

Helena: když tořekneš takhle, tak ano..

Pavla: Jo. No

Helena: a vlně oni se navzájem od sebe něco učí, že jo... jenom když budou samý chlapy, tak neuvidí takový ten ženský pohled..

Pavla: jo.

Helena: Co třeba řekne, nevím tomu Liborovi ta Lenka nebo něco..

Pavla: no přesně tak..a i tu jemnost, jak se maj jako chovat k ženě. Nebo i reakci, jak s nima bejt. Já myslím, že bež toho by byl blázelec tady. Kdyby chlapy nebyli a jenom ženský...

Helena: a jsou prý i náky komunity takový?

Pavla: nooo, já bych tam asi nepracovala. Já s tím jako nesouhlasím. Smích..mě se to nelíbí a přijde mi to úplně zcestný.

Helena: hmm..

Pavla: To si říkám, že spíš se můžou učit na tom opravdu jak sami se sebou pracovat a na nějakým pravidlům a otevřenosti. A někdo prostě to dá v pohodě, a najdou se i ti kteří ne, nebo to zneužijou. Neznamená to, že by jsme museli všechno jako nějakou rušit. Můžeme si to nák posunout. Nicméně jak říkám úplně všechno rušit a nechat to...si myslím, že by bylo asi nebezpečnější.

Helena: no já jsem si na chvíli představila komunitu, kde by jako vůbec nebylo toho pravidlo a oni samozřejmě nemaj moc času, oni jedou tdddd od rána, takže by na to asi stejně moc času nebylo. A co by to dělalo? Smích..

Tak nevím, jestli by to mohlo fungovat, ale já jednom...

Pavla: Ale furt jsou tady jen rok a půl je to je to dobrovolný, je to vo nich a když je...hezky postupujou, tak maj pak i nějaký výjezdy a tak dále, jo. Furt je to o tom, že si můžu udělat někde soukromíčko, když chtěj a ulevit si. Že masturbace, to se s nima taky bavím dost, o nějakých intimních chvílích. Je to fakt přirozený.

Helena: Hmm..

Pavla: Ale nejsou tady za trest, si říkám, že že v tom kriminále to fakt jako bylo horší, protože tam je člověk za trest a nemůže nic, že jo, ale oni jsou tady, aby se sousedi sami na sebe, na svoji léčbu. A vlastně to, že mají sexuální choutky, tak je přirozený, jako i to, že to můžou na chvílku odložit.

Helena: Tak jako s tím jsem já vlastně těch pěti. Teď nevím, kdo řekl ne, ale čtyři řekli, že jako už o tom věděli, než jsem nastupovali tady o tom pravidle a že na to byly připravený a smířený s tím. A jeden z těch pěti mi řekl, že se to dozvěděl až tady, když sem přišel. Přišla, asi. Podle mě to byla asi Irča, ale nevím...

Pavla: hmm...

Helena: ale hned jako, když to slyšela, tak pochopila jako z jakého důvodu to je a souhlasila, že teda jo, ale jinak.... ale jako všichni mají jako dobrý porozumění toho proč ne. Akorát...

Pavla: mě ještě napadá, jak jsem si vzpomněla na ten kriminál, takže vlastně oni mají hodně některý ty věci někde jinde. A jak jsou zvyklí se podrobovat, nebo jsou znásilňovaní....tak to by se to mohlo rozjet do nějakých takových..

Helena: hmm..

Pavla: jo takovejdech sfér, jo. Protože je to povolený, tak proč bych nemohla nebo nemohl...tady mi nic nehrozí, ne. A co? Vždyť von chtěl, ne?..

Helena: Jasně

Pavla: že tam jsou jako různý rizika, že jo..

Helena: Jasně, a by bylo asi dost velký ...

Pavla: No je tady fakt hodně lidí, který maj fakt těžkej život za sebou. A byli třeba celý týden znásilňovaní a jsou zvyklí se podrobit...a i když třeba nechtěj, tak to neuměj odmítnout.

Helena: hmm..

Helena: Myslím, že ta Zuzka? Myslíš si ty za sebe? Já jsem se ptala, či to byla vina, kdo to začal a kdo říkal radši ne? Nebo něco takového, jestli tam proběhlo?

Pavla: hmm..

Helena: nedozvěděla jsem se to. Dozvěděla jsem se v podstatě, že Martin to svaloval na ní a ona na něj. Takže no, takže jako to bylo asi nějaký zájemné, no. Smích..

Pavla: no tady se to přesně ukázalo, jak je to pevný vztah? Jo, že to házej jeden na druhého, tak je to pevný vztah a skvělej?. Tak já bych tohle v životě o svém partnerovi řekla, víš..

Helena: No jako to nebylo řečeno jako nějak blbě jo, ale spíš jako v tom smyslu... já jsem chtěla vědět, kdo to začal, jestli tam byl jako jeden, kterej do toho chtěl jít a vykašlat se to pravidlo a druhej, kerej se tomu trošku bránil na začátku nebo jo...nebo, jak to jako začalo? A to jsem se teda nedozvěděla. Dozvěděla jsem se, že jako Martin to říkal tak, že ty jsi mě svedla. Já jsem ani nechtěl, ale ona říkala ne, ty jsi mě sved.

Pavla: hmm a to je ono, no. Kdo je jako taky tak zvyklý se chovat. A jako buď věděj, co vysílaj a nebo ani nevěděj, jo. A nebo ani nechtějí a druhej to tak bere.

Helena: To mi třeba přijde u tý Lenky, ta je tak jako explicitní, tím tělem...

Pavla: ona to asi ani jinak neumí..

Helena: no, a nemyslím si, že jí to úplně dává zpětnou vazbu, kterou..

Pavla: Jo furt se nakrucuje a přitom říká, že by ty prsa nechtěla, že jo vlastně.

Jo, ke konci ona řekne, že už jí to vlastně vadí.

Helena: hmm.. jako, že úplně vážně, jo?

Pavla: jo ani jsem to nepořebovala, jen tak se mi začala svěřovat, když jsme seděli. Někam jsem jí vezla a říkala, už jí to fakt vadí, že nekoukaj na ní ale na prsa. Že vlastně ona je nezajímá, že jo. Což je vlastně super, že si k tomudle dochází. To je vlastně hluboký, je to hezký.

Helena: tak jo.

Pavla: konec zvonec.

Helena: ano, moc děkuji.

Pavla: nemáš zač.

7.5.5. Dotazník - terapeut

1. Co je nejčastější náplní vaší práce?
2. Jak dlouho pracujete v terapeutické komunitě?
3. Jaký má podle vás význam pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě?

4. Jak jste nahlíželi na pravidlo zákazu sexuálních vztahů na začátku práce v komunitě?
5. Jak nahlížíte na pravidlo zákazu sexuálních vztahů v komunitě nyní?
6. Děláte prevenci dodržování pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě, mluvíte o pravidlu s klienty?
7. Zažili jste během práce v komunitě nedodržení zákazu sexuálních vztahů?
8. Jak přísně vymáháte nedodržení pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě?
9. Jak přísně sankcionalizujete nedodržení pravidla zákazu sexuálních vztahů v komunitě?
10. Jak ovlivňuje existence pravidla vaši každodenní práci s klienty?
11. Jaké faktory ovlivňují nedodržení pravidla?
12. Máte cokoli jiného, co dodat k tématu zákazu sexuálních a partnerských vztahů v komunitě?

7.5.6 Informovaný souhlas

Informovaný souhlas účastníka výzkumu:

Vážené dámy a pánové,

v souladu se zásadami etické realizace výzkumu^[1] Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu v rámci mé diplomové práce.

Název projektu: Sexuální vztahy v terapeutické komunitě pro drogově závislé

z hlediska klienta a sociálního pracovníka

Řešitel projektu: Helena Prentice, Bsc., helena@easyspeak.cz, 773 138 533

Název pracoviště: Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Vedoucí práce: Mgr. Michaela Konopíková, Ph.D., michaela.konopikova@gmail.com

Cíl výzkumu: Cílem práce je analyzovat, jak klienti nahlízejí na pravidlo nenavazování partnerských a sexuálních vztahů v různé fázi léčby a jak se jim toto pravidlo daří dodržovat.

Popis výzkumu: Výzkum bude probíhat rozhovorem, který bude anonymní, bez možnosti identifikovat jednotlivé osoby. Budou změněna jména. Rozhovor je dobrovolný a kdykoli máte možnost bez udání důvodu rozhovor ukončit. Pokud budete mít zájem, výsledky výzkumu budou k nahlédnutí.

.....
datum a podpis řešitele projektu

Prohlášení a souhlas účastníků s jejich zapojením do výzkumu:

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu. Dávám své svolení, aby materiál, který poskytuji, byl použit za účelem sepsání diplomové práce, popř. odborného článku a pro jakékoliv další odborné publikace a prezentace vycházející z tohoto výzkumu. Souhlasím se způsobem, jak bude zachována důvěrnost a jak bude má identita chráněna během výzkumu i po jeho skončení. Dávám souhlas k tomu, že mohou být v odborné publikaci citovány informace, které poskytuji. Byl/a jsem poučen/a o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat.

Jméno a příjmení účastníka:..... Věk:.....

Podpis účastníka:

[1] Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a dalšími obecně závaznými právními předpisy (jimiž jsou zejména Helsinská deklarace přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964, ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013), zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, zejména ustanovení jeho § 28 odst. 1, a Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluva o lidských právech a biomedicině publikované pod č. 96/2001 Sb. m. s., jsou-li aplikovatelné).

Posudek vedoucího/opponenta bakalářské/diplomové práce na Pražské vysoké škole psychosociálních studií

Jméno a příjmení studenta/-tky: BSc. Helena Prentice

Obor studia: Sociální práce se zaměřením na komunikaci aplikovanou psychoterapii

Název práce: Sexuální vztahy v terapeutické komunitě pro drogově závislé z hlediska klienta a terapeuta

Vedoucí práce: Mgr. Michaela Konopíková, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 64

Počet stránek příloh: 94

Počet titulů v seznamu literatury: 31

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Oborová příléhavost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	1			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

			3	
--	--	--	---	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

		2		
--	--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

		2		
--	--	---	--	--

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

		2		
--	--	---	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Návaznost kapitol a subkapitol

	1			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	1			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)

	1			
--	---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Jaká rizika dle výstupů realizovaného výzkumu představuje pro soudržnost terapeutické komunity nedodržování pravidla zákazu sexuálních a intimních vztahů?
2. Liší se percepce pravidla mezi skupinou respondentů z řad klientů a terapeutů?
3. Vnímá sama autorka porušení tohoto pravidla jako zásadní a důvodné pro vyloučení daného jedince z terapeutického pobytu?
4. Zvolila by autorka s odstupem času jiné empirické řešení práce?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předmětem předložené práce je teoreticko-empirická analýza jednoho ze základních pravidel terapeutických komunit pro léčbu závislostí, totiž pravidla zákazu sexuálních a partnerských vztahů mezi klienty procházejícími léčebnou terapií v komunitě. Téma je autorkou jasně a srozumitelně vymezené a vyplývá z něj struktura práce a způsob řešení. Práce vychází z poznatků z psychologie a sociální práce. V teoretické části jinak přehledně shrnující jednotlivé aspekty léčby drogově závislých tkví také jediná zásadní slabina předloženého textu. Autorka zhusta využívá jednu konkrétní publikaci (KALINA, K. et al. Drogy a drogové závislosti 2. Praha: Rada vlády pro koordinaci drogové politiky, 2003), z níž těží. Práci také neprospívá nepřiměřené množství citací z téhož titulu, které jsou na úkor vlastních myšlenek autorky. Zejména v části věnované roli sociální práce v léčebných postupech terapeutických komunit měla být provedena odpovídající rešerše literatury a její syntéza, což by také lépe prokázalo autorčinu orientaci v problematice. Textu lze vytknout dílčí formální nedostatky (např. koncepce abstraktu v úvodu), jako celek však působí dobrým dojmem.

Výzkumná část je přehledně strukturována, zvolené téma a výzkumné otázky jsou jasně formulovány a k jejich zodpovězení je přistupováno v intencích odpovídající metodologie. Za využití etnografických metod zúčastněného pozorování a hloubkových polostrukturovaných rozhovorů autorka popisuje, jak klienti terapeutické komunity na straně jedné a sociální pracovníci působící v téže komunitě jako zaměstnanci rozumějí pravidlu zákazu sexuálních vztahů a jak interpretují jeho opodstatněnost. Autorka dle mého názoru dospěla k zajímavým zjištěním ve vztahu k recepci zmíněného pravidla a výsledky jejího bádání by si zasloužily odbornou pozornost.

Předložený text splňuje kritéria kladená na tento typ kvalifikačních prací. Publikace výstupů z výzkumné části by jistě představovala důležitý příspěvek k debatě o nutnosti pravidla zákazu sexuálních vztahů a jeho dopadu na úspěšnost léčby.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis: 6. 9. 2022

Komarová

**Posudek oponenta diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bsc. Helena Prentice

Obor studia: SP

Název práce: Sexuální vztahy v terapeutické komunitě pro drogově závislé z hlediska klienta a terapeuta

oponent práce: doc. PhDr. Bc. Alena Hricová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 69

Počet stránek příloh: 95

Počet titulů v seznamu literatury: nečíslováno

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Oborová přiléhavost tématu

		x		
--	--	---	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření

(respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

		x		
--	--	---	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny

(citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

			x	x
--	--	--	---	---

Formální zpracování

(jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

			x	
--	--	--	---	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	x			
--	---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice

(samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

x				
---	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	x			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

	x			
--	---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	x			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	x			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

(publikace, referáty, apod.)

	x			
--	---	--	--	--

* nehodící se škrtněte

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Posudek oponenta diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Jak se k tématu staví studentka osobně?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky; v případě doporučení do soutěže o nejlepší DP uveďte nadprůměrné charakteristiky práce v souladu s Vámi výše označeným kritériem formální úrovně, obsahové reprezentativnosti, metodologie a přínosnosti práce pro teorii či praxi):

Teoretická část je zvláštním způsobem citována, je zde nadměra zbytečných přímých citací, velká část stránek je z jednoho zdroje (in Kalina). Dále pak je spousta stran tvořena citacemi jednoho autora za každým odstavcem, např. str. 25 (Šafránek). Abstrakt je spíše anotace. Seznam zdrojů místy není dle citační normy. Zdroje jsou spíše staršího data a není jich příliš - na poměry tohoto typu prací. Formální stránka práce je slabší, střídají se různé typy písma, občas není text zarovnán, občas není tučně nadpis, citace webovek v textu nejsou dle citační normy. Nedoporučuji dávat celé prepisy rozhovorů do příloh, tím spíše překročí-li rozsah výrazně rozsah celé práce. Naopak velice pěkně je zpracována praktická část práce, která je současně metodologicky v pořádku. Výsledky jsou čtivé, je zde patrný analytický postup autorky a jsou především informačně zajímavé. V pořádku je pak také kapitola diskuse. S ohledem na výše vyjmenované problémy práce bohužel ale musím hodnotit zhoršenou známkou. Přesto doporučuji výsledky k publikování v nějakém z odborných časopisů, neboť jejich zpracování a výstupy hodnotím jako velmi ceně a využitelné v praxi.

Doporučení do soutěže o nejlepší diplomovou práci:

nedoporučuji

Celkově získané body do soutěže:

25,475

Doporučení k obhajobě:

doporučuji

Navrhovaná klasifikace:

velmi dobře

Datum, podpis:

09.08.2022

* nehodící se škrtněte

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a